

C. J. CHERRYH

Gasnące Słońce: Kesrith

Tłumaczył Michał Jakuszewski

The Faded Sun: Kesrith

Data wydania oryginalnego - 1978

Data wydania polskiego - 1994

Dla DONA WOLLHEIMA

z wyrazami szczególnego uznania

Rozdział 1

Dziecię wiatru, dziecię słońca, któż to Kath?

Dzieci rodzą, śmiech przynoszą, oto Kath

Była to gra, shon'a, polegająca na rzucaniu do siebie przedmiotami.

Grano w nią

w

stylu Kel, w mrocznej, okrągłej komnacie tej kasty, w środkowej wieży Domu.

Mężczyźni w

czarnych szatach i jedna tak samo odziana kobieta siedzieli w

dziesięcioosobowym

kręgu.

Wojownicy nie grali tak, jak dzieci - parą kamieni - lecz przy użyciu wirujących

sztyletów

as'ei, które mogły zranić bądź zabić. W takt padających nazw kast

strzelano

palcami, as'ei

frunęły ponad kręgami siedzących graczy i zręcznie dłonie chwytały

rękojeści w

połowie

obrotu, by zdążyć odrzucić noże w chwili, gdy padnie następne,

wyznaczające rytm

hasło.

Dziecię ognia, dziecię gwiazdy, któż to Kel?

Miecze noszą, pieśni snują, oto Kel.

Grali bez słów, kierując się jedynie rytmem swych dłoni i broni,

ciała i stali.

Był on

stary jak czas i znajomy jak dzieciństwo. Gra posiadała znaczenie

głębsze niż

same ruchy czy

prosty tekst. Nazywano ją Grą Ludu.

Dziecię świtu, dziecię ziemi, któż to Sen?

Runy tworzą, domem rządzi, oto Sen.

Kel'en, który się wzdrygał, którego zawodził wzrok, lub który nie

potrafił

skupić

uwagi, nie miał wartości dla Domu. Chłopcy, dziewczęta i kobiety z

Kath grali

przy użyciu

kamieni, by opanować tę sztukę. Ci, którzy zostali kel'ein, grali od

tej chwili

ostrą stalą.

Członkowie Kel, podobnie jak matki i dzieci z łagodnej kasty Kath,

śmiali się

podczas gry.

Wiedli życie krótkie i jasne, niczym ómy. Wiedząc o tym, radowali się nim.

Dziecię wtedy, dziecię teraz, któż to my?

Snów szukamy, życie niesiemy, zwań nas...

Odgłos otwieranych drzwi poniósł się echem po pustych przestrzeniach i głębiach

wieży. Sen Sathell wtargnął pomiędzy nich nagle, bez ostrzeżenia czy

wyrazów
uprzejmości.
Rytm uległ przerwaniu. Noże spoczęły w dłoniach Niuna, najmłodszego kel'ena.
Całe
Kel pochyliło głowy na znak szacunku dla Sathella s'Delas, przywódcy Sen -
uczonych. Jego
złota szata wniosła światło do mrocznej komnaty wojowniczej kasty Kel. Był
bardzo stary -
najstarszy mężczyzna w całym domu.
- Kel'anthu - odezwał się cichym głosem, zwracając się do Eddana, swego
odpowiednika w Kel - i wy, kel'ein. Nadeszły wieści. Pogłoski, że
wojna się
skończyła.
Regule poprosili ludzi o pokój.
Zapadła absolutna cisza.
Nagły ruch. As'ei zafurkotały i zatopiły ostrza w malowanym tynku
przeciwległej
ściany.
Najmłodszy kel'en podniósł się i zasłonił twarz, po czym oddalił się
dumnym
krokiem, pozostawiając za sobą wstrząśniętych zebranych.
Sen'anth i kel'anth popatrzyli na siebie nawzajem - starzy mężczyźni,
kuzyni,
bezradni w swej niedoli.
Jeden z dusei - brązowa bryła o pochyłych barkach, większa od
mężczyzny -
poruszył
się w najgłębszym mroku, podniósł i wyszedł powoli w światło, w
posepny,
roztargniony
sposób charakterystyczny dla swego gatunku. Przepchnął się
lekceważąco między
obydwoma
członkami starszyny i szturchnął swą masywną głową kel'antha, który
był jego
panem,
szukając pocieszenia.
Kel'anth Eddan poklepał zwierzę gładkimi ze starości palcami i
podniósł wzrok na
starego uczonego, który - poza podziałami kasty i obowiązków - był
jego
przyrodnim bratem.
- Czy ta wiadomość jest na pewno prawdziwa? - zapytał z wyczuwalnym
wciąż w
głosie śladem nadziei.
- Tak jest. Jej źródłem są oficjalne środki przekazu reguli, a nie
krujące po
mieście
pogłoski. Wydaje się całkowicie pewna.
Sathell owinał się szata, wepchnął sobie materię pomiędzy kolana i
usiadł na
podłodze
wśród kel'ein, którzy odsunęli się na bok, by zrobić dla niego
miejsce w swym
kręgu.
Tych dziesięcioro, i jeszcze jedna osoba, stanowiło starszyny Domu.
Byli mri.
W swym języku, gdy wypowiadali to zdanie, mówili po prostu, że należą
do Ludu, a
więc są ludźmi. Słowo, którego używali na określenie innych gatunków,

tsi'mri,
znaczyło
niehumaniczne. Była to kwintesencja filozofii i religii ich rasy, a
zarazem
osobistego nastawienia
starszyzny.
Cały ich gatunek wyróżniał się barwą o złocistym odcieniu. Legendy
mri
opowiadały,
że Lud narodził się ze słońca. Ich skóra, oczy, szorstkie, sięgające
ramion
grzywy - wszystko
to było koloru brązu lub złota. Dłonie i stopy mieli wąskie i długie.
Byli
wysoką, smukłą rasą.
Zmysły, nawet w podeszłym wieku, mieli nadzwyczaj sprawne. Szczególną
wrażliwością
odznaczał się słuch. Złociste oczy chroniły powieki - dwie warstwy,
gdyż migotka
odruchowo
osłaniała je przed nawiewanym pyłem.
Obcy uważali ich za gatunek wojowników i najemników, gdyż stykali się
oni z Kel,
rzadko z Sen, nigdy zaś z Kath. Mri wynajmowali się obcym na służbę.
Służyli
regulom -
masywnym kupcom tsi'mri wywodzącym się z Nuragu, planety gwiazdy Mab.
Przez
wiele
stuleci kel'ein z ich gatunku wynajmowali się jako ochrona dla
międzyświatowego
handlu
reguli. Zwykle regulskie kompanie używały ich w charakterze obrony
przed
ambicjami i
bezwzględnością konkurentów. Z tego powodu mri walczyli przeciwko
mri. Owe lata
i owa
służba były dobre dla Ludu, gdyż kel'en służący jednym mierzył swe
siły z
kel'ennem
służącym drugim w zgodnej z zasadami i tradycją walce, tak jak działo
się
zawsze. Podobne
bojowe próby doskonaliły siłę Ludu, eliminowały słabych i nieudolnych
oraz
oddawały honor
silnym. W owych dniach będący tsi'mri regule rozumieli fakt, że nie
nadają się
do walki i nie
potrafią planować strategii, i rozsądnie pozwalali, by kasta Kel
rozwiązywała
wszystkie
konflikty na sposób swego gatunku.
Przez ostatnie czterdzieści lat jednak mri służyli wszystkim regulom
w walce
przeciwko wszystkim ludziom. Był to zawzięty, odrażający konflikt, w
którym brak
było
honoru czy jakiegokolwiek satysfakcji czerpanej z walki z
nieprzyjacielem.
Starszyzna mri
pamiętała jeszcze dawne życie i wiedziała, jakie zmiany przyniosła
wojna. Nie

była z nich
zadowolona. Ludzie byli walczącymi w grupie zwierzętami stadnymi,
które po
prostu nie
rozumiały żadnych innych metod prowadzenia wojny. Walczący w
pojedynek mri
żywili
takie podejrzenie już od początku, poddali je próbie, składając w
ofierze własne
życie, i ku
swemu rozgoryczeniu przekonali się, że to prawda. Ludzie odrzucali
a'ani,
honorową walkę,
nie przyjmowali wyzwania i nie rozumieli nic poza własną metodą
polegającą na
sianiu
powszechnego zniszczenia.
Mri dostosowali się, nauczyli ludzkich zwyczajów, zaczęli rozumieć
nieprzyjaciela i
modyfikować odpowiednio swe działania oraz zasady służby u reguli. W
sprawach
walki byli
zawodowcami. Innowacje w zakresie yin'ei, starożytnych broni
używanych w a'ani,
byłyby
niehonorowe i niewyobrażalne, lecz w obrębie zahen'ei, nowoczesnych
broni,
stanowiły po
prostu zmianę narzędzi oraz dostosowanie metod - kwestia kompetencji
w zawodzie,
który
stanowił źródło ich utrzymania.
Niestety regule nie potrafili równie skutecznie przystosować się do
nowej
taktyki.
Mieli oni rozległe i dokładne wspomnienia. Nie potrafili zapomnieć
tego, co
zawsze się
wydarzało, i - z drugiej strony - niemal nie byli w stanie wyobrazić
sobie tego,
co nie
wydarzyło się dotąd nigdy i nie układali planów z myślą o podobnej
możliwości.
Do tej pory
całkowicie polegali na mri w sprawach dotyczących swego osobistego
bezpieczeństwa i
umiejętności przewidywania, która cechowała mri - gdyż ten gatunek
posiadał
wyobraźnię -
chroniła ich i rekompensowała tę ślepotę reguli na nieoczekiwane.
Ostatnio
jednak, gdy
wojna zaczęła pochłaniać także życie samych reguli i zagrażać ich
własności,
przejęli oni
sprawy we własne, niewprawne ręce. Wydawali rozkazy - we własnym
mniemaniu
roztropne
- podjęcia działań pod względem militarnym niemożliwych do
zrealizowania.
Mri próbowali je wykonać, w imię honoru.
I ginęli tysiącami, w imię honoru.
W Domu, na tym świecie, mieszkało ich tylko trzynaścioro. Dwoje było
młodych,

zaś
resztę stanowili twórcy polityki, rada starszych, weterani. Wiele
stuleci temu
liczebność
Domu wynosiła ponad dwa tysiące w samym Kel. We współczesnej epoce
wszyscy z
nich,
oprócz tej garstki, wyruszyli na wojnę, by umrzeć.
I wojna ta zakończyła się porażką, z winy reguli, którzy poprosili
ludzi o
pokój.
Sathell rozejrzał się wokół, spoglądając na tych starców - kel'ein,
których
życie trwało
dłużej niż ich lata służby i których wspomnienia dawały im pod
niektórymi
względami
perspektywę sen'ein. Byli oni Mężami she'pan i nauczycielami sztuki
walki,
dopóki mieli
jeszcze dzieci z Kath, które mogliby uczyć. Siedziała tam też Pasev,
jedyna
ocalała kel'e'en w
Domu, której umiejętności w yin'ein ustępowały jedynie umiejętnościom
samego
Eddana.
Byli tam Dahacha i Sirain z Nisrenu i Palazi, Quaras oraz Lieth z
Guragenu,
którego Dom był
już martwy. Znaleźli oni azyl u Matki tego Domu i zostali
zaadoptowani przez nią
jako
Mężowie. Z jeszcze innego martwego Domu pochodzili Liran i Debas -
prawdziwi
bracia.
Stanowili oni część epoki, która już odeszła, czasów jakich Lud nigdy
już nie
zobaczy. Sathell
czuł ich smutek. Wyczuwał jego odbicie u zwierząt zbitych w gromadkę
w mroku.
Dus
Eddana - którego gatunek podobno nigdy nie zaprzyjaźniał się z żadną
kastą poza
wojownikami z Kel - obwachał krytycznie złote szaty uczonego i
pozwolił mu się
dotknąć, po
czym przysunął nieco bliżej swe wielkie cielsko - pomarszczone zwały
tłuszczu
pokryte
delikatnym futerkiem - bezwstydnie akceptując wyrazy uczuć tam, gdzie
mu je
okazywano.
- Eddanie - mówił Sathell, głaszcząc miękkie barki zwierzęcia - muszę
ci także
powiedzieć, iż jest bardzo prawdopodobne, że nasi pracodawcy oddadzą
ten świat,
jeśli ludzie
zażądata tego jako jednego z warunków pokoju.
- To byłoby - odrzekł Eddan - bardzo poważne ustępstwo.
- Zgodnie z tym, co słyszeliśmy, wcale nie. Krążą pogłoski, że
regulscy władcy
są w
pełnym odwrocie, zaś ludzie uzyskali przewagę na całym froncie i
osiągnęli teraz

pozycje, z
których mogą dotrzeć do wszystkich spornych terytoriów. Zdobyli Elag.
Zapadła cisza. Gdzieś w wieży trzasnęły drzwi. Wreszcie Eddan
poruszył
szczupłymi
palcami w geście stanowiącym odpowiednik wzruszenia ramionami.
- W takim razie ludzie z pewnością zażądadają tego świata. Jest bardzo
niewiele
rzeczy,
do których się nie posuną w swym pragnieniu zemsty. A regule
pozostawili nas bez
osłony
przed nią.
- To niewiarygodne - stwierdziła Pasev. - Bogowie! Nie było potrzeby,
najmniejszej
potrzeby, by regule opuścili Elag. Lud mógłby go obronić, mógłby
odeprzeć ludzi,
gdyby
dano mu sprzęt.
Sathell wykonał bezradny gest.
- Być może. Ale obronić dla kogo? Regule wycofali się i zabrali
wszystko, co
było
niezbędne do obrony. Wyprowadzili statki pod swoją eskortą. Teraz my
- Kesrith -
staliśmy
się granicą. Masz rację. Jest bardzo prawdopodobne, że regule również
tutaj nie
będą stawiać
oporu. W gruncie rzeczy nie byłoby to rozsądne. Zrobiliśmy więc
wszystko, co
mogliśmy.
Radziliśmy i ostrzegaliśmy, a jeśli nasi pracodawcy nie chcieli
skorzystać z
tych rad, nie
możemy uczynić wiele więcej niż osłaniać ich odwrót, skoro nie możemy
go przed
nim
powstrzymać. Wbrew naszym radom sami przejęli dowodzenie działaniami
wojennymi.
To
oni przegrali wojnę, nie my. Przestała ona być naszą już kilka lat
temu. Nie
jesteście niczemu
winni, kel'ein. Macie prawo tak sądzić. Po prostu nie istnieje już
nic, co
moglibyśmy zrobić.
- Kiedyś coś takiego było - nie ustępowała Pasev.
- Sen wielokrotnie próbowali przemówić naszym pracodawcom do rozumu.
Ofiarowaliśmy im swe usługi oraz rady zgodnie ze starożytnym
traktatem. Nie
mogliśmy... -
mówiąc, Sathell usłyszał dobiegający z dołu odgłos kroków młodzieńca
i ten hałas
zakłócił
tok jego myśli. Mimowolnie spojrział w stronę korytarza, gdy drzwi na
dole
zamknęły się z
wielką gwałtownością. Ich dźwięk poniósł się echem po całym Domu.
Obrzucił Kel
strapiionym spojrzeniem. - Czy jeden z was nie powinien przynajmniej
pójść
spróbować z nim
porozmawiać?

Eddan wzruszył ramionami, zakłopotany. Podważono jego autorytet. Sathell zdawał sobie z tego sprawę. Z uwagi na pokrewieństwo i przyjaźń pozwolił sobie, wypowiadając te słowa, na znaczne przekroczenie granic tego, co dopuszczalne. Kochał Niuna. Wszyscy oni go kochali. Jednakże autonomia Kel w sprawach dotyczących dyscypliny jego członków była święta, nawet gdy dochodziło do pomyłek. Jedynie Matka miała prawo ingerencji w zakres kompetencji Eddana.

- Niun miał pewien drobny powód, nie sądzisz? - zapytał cicho Eddan.

- Ćwiczył przez całe życie z myślą o tej wojnie. Nie wychował się według starych zwyczajów, jak my, a teraz nie będzie również mógł żyć według nowych. Odebrałeś mu coś. Co, twoim zdaniem, powinien uczynić, senie Sathellu?

Sathell pochylił głowę. Nie mógł spierać się o to z Eddanem. Dostrzegał prawdę w jego słowach, gdy próbował spojrzeć na sprawy tak, jak patrzyłby na nie młody kel'en.

Członkom Kel nie można było niczego wytłumaczyć, przekonać ich poprzez debatę, że się myła, czy też oczekiwać od nich zdolności przewidywania. Kel'ein byli dziećmi dnia dzisiejszego, krótko żyjącymi i porywczymi. Nie znali wczoraj ani jutra. Ich ignorancja była ceną, jaką musieli płacić za swobodę opuszczania Domu i wędrowania pomiędzy tsi'mri.

Znali swe miejsce. Jeśli sen'en w rozmowie z nimi uciekał się do argumentów, musieli po prostu pochylić głowę i zachować milczenie. Brak im było wiedzy, by mu odpowiedzieć.

Ponadto zniszczenie spokoju ich ducha było czynem niegodziwym, gdyż wiedza połączona z beziłą była czymś szczególnie gorzkim.

- Myślę, że powiedziałem wam już - oznajmił wreszcie Sathell - wszystko, co w tej chwili wiem o dotyczących was sprawach. Jeśli nadejdą nowe wieści, powiadomię was natychmiast.

Podniósł się w zupełnej ciszy i wygładził swe szaty, z uwagą unikając odruchowego uchwytu dusa. Zwierzę próbowało złapać go za kostkę. Choć nie zamierzało wyrządzić mu krzywdy, z łatwością mogło to uczynić. Nikt, kto nie był kel'enem,

nie powinien
obchodzić
się poufale z dusei. Zatrzymał się i spojrział na Eddana, który
dotknięciem
skarcił zwierzę i
uwolnił kuzyna.
Sathell ominął chyłkiem potężną łapę i po raz ostatni obrzucił
spojrzeniem
Eddana,
ten jednak odwrócił wzrok, udając, że odejście sen'antha już go nie
interesuje.
Sathell nie
chciał naciskać na niego publicznie. Znał swego przyrodniego brata i
wiedział,
że poczuł się
on urażony właśnie ze względu na łączące ich uczucie. Oficjalnie
dzieliła ich od
siebie
starannie wytyczona linia. Tak musiało być w przypadku, gdy kuzyni
należeli do
różnych
kast. Chroniło to dumę niżej postawionego.
Obdarzył pozostałych formalnym pokłonem, po czym wyszedł. Cieszył
się, że
opuścił
tę ponurą komnatę, gdzie powietrze ciężkie było od gniewu
sfrustrowanych
mężczyzn oraz
dusei, których wściekłość narastała wolniej, lecz była bardziej
gwałtowna. Czuł
jednak ulgę,
że wysłuchali wszystkiego, co powiedział. Nie dojdzie do żadnych
aktów przemocy,
żadnych
nierozsądnych postępów, które były najgorszym, czego należało się
obawiać ze
strony Kel.
Byli starzy i dlatego mogli debatować w grupach i radzić się sobie
nawzajem.
Młody kel'en
był samotnym wojownikiem, lekkomyślnym i pozbawionym perspektyw.
Zastanowił się, czy nie pójść za Niunem, nie wiedział jednak, co mu
powiedzieć,
gdyby go znalazł. Jego obowiązkiem było zdać sprawę komu innemu.
Gdy drzwi się zamknęły, postarzała Pasev, kel'e'en, weteranka Nisrenu
i
pierwszego
zdobycia Elagu, wyciągnęła as'ei z roztrzaskanego tynku i zbyła słowa
sen'antha
wzruszeniem ramion. Przeżyła więcej lat i widziała więcej walk niż
jakikolwiek
żyjący
wojownik oprócz samego Eddana. Mimo to brała udział w grze, podobnie
jak oni
wszyscy, w
tym również kel'anth. Śmierć podczas shon'ai była równie honorowa,
jak
poniesiona w
walce.
- Dokończmy grę - odezwała się.
- Nie - odparł stanowczo Eddan. - Nie. Nie w tej chwili.
Mówiąc, spojrział jej w oczy. Odwzajemniła otwarcie jego spojrzenie -
postarzała
kochanka, postarzała rywalka, postarzała przyjaciółka. Jej szczupłe

palce
pogłaskały cienkie,
stalowe ostrze, przyjęła jednak rozkaz.
- Tak jest - odparła. As'ei przeniknęły obok barku Eddana, by wbić się w
namalowaną
mapę Kesrith ozdabiającą wschodnią ścianę.
- Kel'ein znieśli tę wiadomość - powiedział sen Sathell - z większą
powściągliwością
niż się spodziewałem. Niemniej jednak nie ucieszyli się z niej. Czuja się
oszukani. Uważają to
za zniewagę dla swego honoru. A Niun wyszedł. Nie chciał nawet
wysłuchać mnie do
końca.
Nie wiem dokąd się udał. Jestem zaniepokojony.
She'pan Intel. Pani Matka Domu i Ludu odchyliła się do tyłu na swych
licznych
poduszkach, nie zważając na ukłucie bólu. Był on jej starym znajomym.
Towarzyszył jej już
od czterdziestu trzech lat, od chwili, gdy utraciła jednocześnie siłę
i urodę w
płomieniach
ogarniętego pożarem Nisrenu. Już wtedy nie była młoda. Już wtedy była
she'pan
ojczystego
świata, rządząca wszystkimi trzema kastami Ludu. Miała najwyższą
rangę pośród
Sen,
wyższą niż sam Sathell. Stała też ponad pozostałymi she'panei - tymi
nielicznymi, które żyły
jeszcze. Znała Tajemnice, które były niedostępne dla innych, oraz
nazwę Świętego
i Bogów.
Pod jej opieką znajdowały się Pana - Czczone Przedmioty. Znała swój
naród na
wskroś.
Wiedziała, gdzie się narodził i jakie jest jego przeznaczenie.
Była she'pan umierającego Domu, najstarszą Matką umierającego
gatunku. Kath -
kasta dzieci i tych, które je rodziły - była martwa. W jej zamkniętej
od
dwunastu lat wieży
panowała ciemność. Ostatnią spośród kath'ein dawno już pochowano w
urwiskach
skalnych
Sil'athen, zaś ostatnie dzieci, nie mające innej matki niż Intel,
odeszły na
spotkanie
przeznaczenia. Liczebność jej Kel spadła do dziesięciu, zaś Sen...
Sen znajdowało się przed nią: Sathell, najstarszy, sen'anth, którego
słabe serce
wciąż
trzymało go o jedno uderzenie od Mroku, oraz dziewczyna siedząca w
tej chwili u
jej stóp.
Nosili złote szaty. To była najwyższa kasta - niosący światło. Jej
własne szaty
były białe, nie
splamione czarnymi, niebieskimi i złotymi obramowaniami noszonymi
przez niższe
ranga
she'panei. Ich wiedza była niemal kompletna, lecz jej była całkowita.
Jeśli jej

serce
przestałoby w tej chwili bić, Lud utraciłby bardzo wiele, tak niewyobrażalnie wiele. Strasznie było myśleć, jak dużo zależało od każdego uderzenia jej pulsu i każdego oddechu, którym towarzyszył tak straszny ból. Uratowanie Domu i Ludu przed zagładą. Dziewczyna Melein podniosła ku niej wzrok - ostatnia ze wszystkich dzieci, Melein s'Intel Zain-Abrin, która ongiś była kel'e'en. Od czasu do czasu odzywała się w niej jeszcze gwałtowność Kel, choć nosiła szaty Sen i zachowywała cnotliwość oraz pogodę ducha cechujące tę kastę uczonych, choć lata przyniosły jej nowe umiejętności, jej umysł zaś daleko wykroczył poza prostotę kel'e'en. Intel strzepnęła w pieszczotliwym geście kurz z ramienia Melein.
- Cierpliwości - poradziła, widząc jej niepokój, wiedziała jednak, że jej rada pod każdym względem zostanie odrzucona.
- Pozwól mi odnaleźć Niuna i porozmawiać z nim - poprosiła Melein. Brat i siostra - Niun i Melein - byli ze sobą blisko, mimo że rozdzielały ich prawo, rozkazy she'pan, kasta oraz obyczaj. Byli kel'enem i sen'e'en, mrokiem i jasnością, Ręką i Umysłem, lecz biły w nich takie same serca i płynęła taka sama krew. Intel pamiętała parę, która obdarzyła ich życiem - jej najmłodszego i najbardziej ukochanego Męża oraz kel'e'en z Guragenu. Oboje już nie żyli. To jego twarz i jego oczy, które sprawiały, że żałowała cnotliwości she'pan, wróciły do niej w Melein i Niunie. Pamiętała, że on również był obdarzony silną wolą, porywczy oraz inteligentny. Być może Melein nienawidziła jej. Nie przyjęła z zadowoleniem rozkazu opuszczenia Kel i przejścia do Sen. W tej chwili jednak nie było w niej woli oporu, choć she'pan szukała jej oznak, a jedynie niepokój i naturalny smutek wywołany bólem brata.
- Nie - odparła ostro Intel. - Powiedziałam ci, żebyś zostawiła go w spokoju.
- Może zrobić sobie krzywdę, she'pan.
- Nie robi. Nie doceniasz go. On cię teraz nie potrzebuje. Nie jesteś już jedną z Kel, a

watpię, by chciał w tej chwili spotkać się z kimś spośród Sen. Co mogłabyś mu powiedzieć?
Jak byś mu odpowiedziała, gdyby zadawał ci pytania? Czy mogłabyś zachować milczenie?
To był dobrze wymierzony cios.
- Chciał opuścić Kesrith sześć lat temu - odparła Melein z oczyma jasnymi od nie przelanych łez. Być może broniła teraz nie tylko sprawy brata, lecz również własnej. - Nie pozwoliłaś mu na to, a teraz jest za późno, she'pan. Jedyna szansa umknęła. Jaki los może sobie wyobrażać? Cóż może go czekać?
- Oddaj się rozmyślaniom nad tymi sprawami - odparła Intel - i przekaż mi wnioski, do których dojdiesz, sen Melein s'Intel, po poświęceniu na medytację całego dnia i całej nocy. Nie wtrącaj się jednak ze swymi radami w prywatne sprawy kel'ena. Nie traktuj go też jak swego brata. Sen'e'en nie ma innych kuzynów, jak cały Dom i Lud. Melein podniosła się i spojrzała w dół na Intel. Pierś falowała jej, gdy próbowała zaczerpnąć tchu. Piękna była ta jej córka. Ujrzawszy ją w tym momencie, Intel zdumiała się, jak bardzo Melein, która nie była z jej krwi, stała się tym, co ongiś obiecywała jej własna młodość. Dostrzegła lustrzane odbicie siebie z czasów przed upadkiem Nisrenu, przed zniszczeniem Domu i jej nadziei. Ten widok zranił ją. W tej chwili dostrzegła sen'e'en wyraźnie i poznała ją taką, jaką była naprawdę. Bała się jej i kochała ją zarazem. Melein, której jej śmierć nie okryłaby raczej żałobą. Stworzyła ją taką celowo, poprzez jedno wydarzenie za drugim - swą córkę nie wywodzącą się z jej ciała, swe dziecko, swą Wybranę, uformowaną w Kath, Kel i Sen, mającą udział w Tajemnicach wszystkich kast Ludu. Która jej nienawidziła.
- Naucz się cierpliwości - poradziła jej szczerze, spokojnym, cichym głosem, który z trudem przebił się przez gniew jej rozmówczyni. - Naucz się być jedną z Sen, Melein. Spraw, by stało się to dla ciebie ważniejsze niż wszystkie twoje pragnienia. Młoda sen'e'en z drzeniem wypuściła z siebie powietrze. Łzy widoczne w jej oczach wypłynęły na policzki. Na razie pokrzyżowano jej plany. Na chwilę znowu stała

się
dzieckiem, lecz dziecko to było niebezpieczne.
Intel zadrżała. Przeczynała, że Melein ją przeżyje i wycisnie na
świecie jej
piętno.
Rozdział 2
Świat podzielony był na dwie części. Linie owego podziału wytyczała
grobla z
białej
skały. Po jednej stronie, u jej dolnego końca, przebywali
kesrithańscy regule,
mieszkańcy
miast, znani z powolnych ruchów i długiej pamięci. Nizinne miasto w
całości
należało do
nich: spleśnione, rozległe budynki, port, handel międzygwiazdny,
kopalnie
pokrywające
bliznami ziemię oraz stacja uzdatniająca wodę z Morza Zasadowego.
Kraj ten nosił
nazwę
Dusowej Równiny, zanim jeszcze regule przybyli na Kesrith. Mri o tym
pamiętali.
Z tego
właśnie powodu unikali go - ze względu na respekt dla dusei. Regule
jednak
uparli się, że
wybudują swe miasto właśnie tam i dusei odeszły.
Wyżej, wśród dzikich wzgórz, na drugim końcu grobli, znajdowała się
wieża mri.
Wyglądała jak cztery przycięte od góry stożki wznoszące się z rogów
podstawy w
kształcie
trapezu. Pochyłe ściany zbudowano z jasnej ziemi nizin, poddanej
obróbce i
utwardzonej. To
był Edun Kesrithun, Dom Kesrithański, będący domem mri z tej planety
i - ze
względu na
Intel - również wszystkich mri w szerokim wszechświecie.
Z punktu obserwacyjnego, który zajął samotny i gniewny Niun, można
było dostrzec
większą część kesrithańskiej cywilizacji. Często przychodził na tę
najwyższą
położoną część
grobli, do tej niedostępnej skalnej ambony, która oparła się drodze
reguli i
sprawiła, że
zrezygnowali oni ze swych planów doprowadzenia traktu aż pomiędzy
wysokie
wzgórza i
dokonali inwazji na sanktuarium Sil'athen. Niun lubił to miejsce ze
względu na
jego
znaczenie i piękny widok. Miasto reguli oraz edun mri - dwie bardzo
małe blizny
na ciele
białej ziemi - znajdowały się na dole. Wyżej, między wzgórzami i poza
nimi,
można było
znaleźć jedynie regulskie automaty, które wydobywały z ziemi minerały
i
dostarczały swym
budowniczym tego, co było powodem ich przebywania na Kesrith. Były

tam też
dzikie
stworzenia - właściciele świata w czasach przed nadejściem reguli i
mri - oraz
dusei o
powolnych ruchach, które ongiś stanowiły najwyższą formę życia na
Kesrith.
Niun usiadł na wznoszącej się ponad światem skale, pogrążony w
ponurych myślach.
Pałał do tsi'mri znacznie większą nienawiścią niż ta żywiona zwykle
przez mri
dla obcych.
Miał dwadzieścia sześć lat według rachuby Ludu, której nie wyznaczały
obrotu
Kesrith wokół
Arain ani też Nisrenu czy dwóch pozostałych planet, które Lud nazywał
światami
ojczystymi
w okresie objętym pamięcią przez pieśni Kel.
Niun był znacznego wzrostu, nawet jak na swój rodzaj. Na jego wysoko
osadzonych
kościach policzkowych widniały seta'al, potrójne blizny jego kasty,
zabarwione
na niebiesko
i niemożliwe do usunięcia. Oznaczały one, że był pełnoprawnym
członkiem Kel,
ręki Ludu.
Jako członek tej kasty chodził spowity od kołnierza aż po cholewy
butów w szaty
koloru
niczym nie urozmaiconej czerni. Ponadto czarna zasłona oraz ozdobione
chwastami
nakrycie
głowy - mez i zaidhe - ukrywały wszystko oprócz czoła i oczu przed
wzrokiem
obcych, jeśli
postanowił się z nimi spotkać. Na zaidhe znajdowała się też czarna,
przejrzysta
chusta, która
mogła połączyć się z zasłoną podczas burzy piaskowej lub w chwili,
gdy czerwona
Arain
osiągała swój nieprzyjemnie gorący zenit. Był mężczyzną i jego twarz,
podobnie
jak myśli,
uważano za element jego tożsamości, którego ukazywanie obcym byłoby
nieprzyzwoite.
Zasłony spowijały go podobnie jak szaty. Stanowiły one
charakterystyczny znak
jedynej
kasty Ludu, której wolno było utrzymywać kontakty z obcymi. Czarną
szatę, sigę,
podtrzymywały w talii i na piersi pasy, za którymi spoczywało kilka
sztuk
rozmaitej broni.
Powinny się tam też znajdować j'tai, medaliony, odznaczenia zdobyte
za służbę
Ludowi.
Niun nie miał ani jednego i ów brak statusu dostrzegłby natychmiast
każdy mii,
który by go
ujrzał.
Jako członek Kel nie umiał czytać ani pisać. Potrafił jedynie
posługiwać się

oznaczonym cyframi pulpitem sterowniczym oraz znał matematykę -
zarówno reguli,
jak i
mri. Miał głęboko wyryte w duszy skomplikowane genealogie swego Domu,
który
wywodził
się z Nisrenu. Wykonywanie pieśni imion napełniało go melancholią.
Gdy się to
robiło, mając
przed oczyma popękane ściany Edun Kesrithun oraz garstkę tych, którzy
jeszcze
żyli, trudno
było nie zdawać sobie sprawy, że przeżywają schyłek, autentyczny i
groźny. Niun
znał
wszystkie pieśni. Wiedział, że nie spłodzi żadnego dziecka, które by
je
śpiewało. Nie na
Kesrith. Nauczył się ich, podobnie jak języków, gdyż wchodziło to w
zakres
wiedzy Kel.
Władał biegle czterema językami. Dwa z nich były jego własnymi,
trzecim mówili
regule, a
czwartym nieprzyjaciele. Znakomicie władał bronią zarówno yin'ein,
jak i
zahren'ein. Miał
dziewięcioro mistrzów i wiedział, że jego umiejętności w tej
dziedzinie są
zawrotne.
Miały jednak pójść na marne, całkowicie na marne.
Regule.
Tsi'mri.
Rzucił w dół kamieniem, który wpadł z pluskiem do gorącej sadzawki. W
górze
wzbiły
się opary.
Pokój.
Zostanie on zawarty na postawionych przez ludzi warunkach. Regule
zlekceważyli
rady strategów mri we wszystkich kluczowych momentach wojny. Bez żalu
poświęcali
życie
mri i płacili odszkodowanie edunei, które utraciły synów i córki z
Kel, a
wszystko dlatego, że
jakiś regulski urzędnik kolonialny wpadł w panikę i rozkazał garstce
służących
mu osobiście
mri dokonać samobójczego ataku celem osłony odwrotu jego i jego
młodych. Ten sam
regul
jednak znacznie mniej chętnie naraziłby życie i własność swych
współplemieńców.
Gdyby
spowodował śmierć reguli, oznaczałoby to dla niego utratę statusu i
spowodowało
natychmiastowe postawienie w stan oskarżenia przez regulskie władze
oraz
odwołanie na
świat ojczysty, gdzie dokonano by przesiewu jego wiedzy, a
najprawdopodobniej
również
skazano by na śmierć jego i jego młode.

Było nieuniknione, że ludzie odkryli tę fundamentalną słabość w partnerstwie reguli z mri i nauczyli się, że zadawanie strat tym pierwszym przynosi znacznie lepsze efekty niż zadawanie takich samych strat tym drugim. Łatwo było przewidzieć, że pod podobnym naciskiem regule wpadną w panikę, a ich reakcją będzie pochopny odwrót wbrew wszystkim radom mri i że pozostawia bezbronne wszystkie opuszczone światy w swej pośpiesznej rejteradzie do absolutnie bezpiecznego miejsca, a także to, że wskutek tych działań, takie miejsce nie będzie istniało. Można też było uwierzyć w to, że regule zechcą później załagodzić skutki swej głupoty poprzez bezpośrednie konszachty z ludźmi. Kupowanie i sprzedawanie wojny pasowało do nich, tak jak i to, że wobec zagrożenia raczej wyprzedzą się pośpiesznie niż zaryzykują utratę zbyt wielkiej części swego drogiego dobytku. W ich języku nie było słowa na oznaczenie odwagi. Ani wyobraźni. Wojna się kończyła, a Niun wciąż był uwięziony na powierzchni świata i nigdy nie zrobił użytku z rzeczy, których się nauczył. Bogowie wiedzieli, jakiego targu dobijali handlarze, jak mieli zamiar rozporządzić jego życiem. Niun przewidywał, że mogą powrócić stosunki panujące przed wojną i mri znowu będą służyć poszczególnym regulom oraz toczyć pomiędzy sobą walki, w których będzie się liczyło doświadczenie. I bogowie tylko wiedzieli, jak długo możliwe będzie znalezienie reguli, którymi można by służyć. Wojna się kończyła i rozpoczynał się okres szybkich zmian. Bogowie jedynie mogli odpowiedzieć, jakie było prawdopodobieństwo, by jakiś regul wynajął do strzeżenia swego statku niedoświadczony kel'ena, skoro miał pod ręką innych, znających sztukę wojenną. Całe życie ćwiczył, by walczyć z ludźmi, lecz polityka trzech gatunków sprzysięgła się, by mu to uniemożliwić. Podniósł się nagle. Jego umysłem owładnęła myśl, która tkwiła tam dłużej niż tylko ten jeden dzień. Zeskoczył na ziemię i ruszył traktem przed siebie. Nie obejrzał się, gdy minał edun, nie zatrzymany i nie zauważony. Nie posiadał niczego i niczego nie potrzebował. To,

co miał na sobie oraz broń, którą nosił, mógł - zgodnie z prawem i obyczajem - zabrać ze sobą, nie mógł jednak żądać niczego więcej od swego edunu, nawet gdyby odchodził z jego błogosławieństwem i pomocą, a tak przecież nie było. W edunie Melein z pewnością pograży się w żalu z powodu tej cichej dezercji, lecz sama była kel'e'en wystarczająco długo, by poczuć również radość z tego, że Niun udał się na służbę. Kel'en w edunie był czymś równie przelotnym, jak sam wiatr. Gdy wyrastał już z wieku dziecięcego, nie powinny go łączyć bliskie więzy z nikim poza she'pan, Ludem oraz tym, kto go wynajął. Czuł się trochę winny również w stosunku do she'pan, która matkowała mu z serdecznością znacznie większą niż ta, jaką winna była synowi swych Mężów. Wiedział, że darzyła szczególną łaską jego ojca Zaina i wciąż nosiła w sercu żalobę po jego śmierci. Nie pochwaliliby podróży, w którą wyruszył, ani nie pozwoliłaby na nią. W gruncie rzeczy to uparta, zaborcza wola Intel zatrzymała go na Kesrith tak długo i sprawiła, że pozostał u jej boku, choć przyzwoitość wymagała, by dawno już wyswobodził się spod jej władzy i opieki nauczycieli. Czuł kiedyś do Intel głęboką, pełną szacunku miłość. Nawet to uczucie jednak w ciągu długich lat, jakie upłynęły od chwili, gdy powinien był podążyć za innymi kel'e'in z edunu i opuścić ją, zaczęło przeradzać się w rozgoryczenie. To przez nią jego umiejętności nie były wypróbowane, a jego życie bezużyteczne, a teraz być może całkowicie zmarnowane. Upłynęło dziewięć lat od chwili, gdy na jego twarzy wycięto i zabarwiono seta'al kasty Kel, dziewięć lat, podczas których siedział z doprowadzającą do gwałtownego bicia serca tęsknotą, gdy tylko jakiś regulski pracodawca zbliżał się drogą do edunu, by znaleźć kel'ena, który strzegłby jego statku, czy to do celów wojny czy choćby handlu. Z biegiem lat zgłaszało się ich coraz mniej, a teraz do edunu nie przybywał już żaden. Niun był ostatnim ze wszystkich braci i sióstr z Kel, ostatnim ze

wszystkich dzieci edunu, nie licząc Melein. Wszyscy pozostali znaleźli służbę i większość z nich nie żyła, lecz Niun s'Intel, kel'en od dziewięciu lat, nie opuścił jeszcze opiekuńczych objęć she'pan. Matko, pozwól mi odejść! - błagał ją sześć lat temu, gdy odleciał statek jego kuzyna Medaia. Była to najgorsza, miażdżąca hańba - Medaia, pyszałka i fanfaron, nagrodzono najwyższym ze wszystkich zaszczytów, podczas gdy on musiał pozostać w domu, okryty wstydem. Nie - odpowiedziała wówczas she'pan kategorycznie, odwołując się do swej władzy, na jego powtarzające się prośby o zrozumienie, błagania o przyznanie wolności: - Nie. Jesteś ostatnim ze wszystkich moich synów, ostatnim. Ostatnim, jakiego będę kiedykolwiek miała. Dzieckiem Zaina. Jeśli życzę sobie, byś został ze mną, to mam do tego prawo. To moja ostateczna decyzja. Nie. Nie. Uciekł owego dnia na wysokie wzgórza, by obserwować - choć wolałby tego nie widzieć - jak Hazan, statek regulski dowództwa naczelnego, władający strefą, w której znajdowała się Kesrith, uniósł Medaia s'Intel Sov-Nelan do wieku męskiego, służby oraz najwyższego zaszczytu, jaki dotąd przypadł w udziale kel'enowi z Edun Kesrithun. Tego dnia Niun zalał się łzami, choć kel'ein nie wolno było płakać. Później, zawstydzony swą słabością, wyczyścił sobie twarz szorstkim, sypkim piaskiem i pozostał wśród wzgórz, poszcząc następny dzień i dwie noce, aż wreszcie musiał zejść na dół, by stawić czoło pozostałym kel'ein oraz niespokojnej, zaborczej miłości Matki. Wszyscy oni byli starzy. Oprócz niego nie było teraz żadnego kel'ena, który mógłby przyjąć służbę, gdyby otrzymali taką propozycję. Wszyscy posiadali wielkie umiejętności. Niun podejrzewał, że byli największymi mistrzami yin'ein w całym Ludzie, choć nie przechwalali się niczym więcej niż znaczną znajomością rzeczy. Lata dokonały jednak swego trudno uchwytnego rabunku i nie pozostawiły im siły niezbędnej do zrobienia z ich sztuki użytku w walce. Ich Kel składało się z ośmiu mężczyzn i jednej

kobiety, którzy
nie mieli już
powodu, by żyć, sił, by walczyć, ani - po Niunie - dzieci, które
mogliby uczyć:
starcy, którym
pozostały już jedynie sny o przeszłości.
Ukradli mu dziewięć lat, zamknęli w swym grobie, prowadząc zastępcze
życie za
pośrednictwem jego młodości.
Maszerował traktem w kierunku nizin. Pozwalał, by grobla zaprowadziła
go do
reguli,
skoro oni nie chcieli teraz przybywać do edunu. Nie była to
najkrótsza droga,
lecz za to
najłatwiejsza. Kroczył po niej z butnym poczuciem bezpieczeństwa,
gdyż starcy z
Kel w
żaden sposób nie mogli go doścignąć na tak długiej trasie. Nie
zamierzał udawać
się do portu,
który znajdował się bezpośrednio przed nim, lecz do miejsca
położonego na drugim
końcu
grobli, samego ośrodka regulskiej władzy - Nomu, piętrowego gmachu,
który był
najwyższą
budowlą w jedynym mieście na Kesrith. Czuł się niepewnie, gdy jego
stopy deptały
po
betonie i wszędzie wokół siebie widział brzydkie, spłaszczone budynki
reguli.
Był to świat
odmienny od wysokich, czystych wzgórz. Nawet powietrze miało tu inną
woń.
Cierpki
posmak zimnych kesrithańskich wichrów łagodziły ledwo wyczuwalne
wyziewy oleju,
maszynerii oraz pachnących piżmem ciał reguli.
Przyglądały mu się regulskie młode - ruchliwe osobniki tego gatunku.
Gdy osiągną
dojrzałość, ich przysadziste ciała staną się jeszcze grubsze, a
szarobrazowa
skóra pociemnieje
i rozciągnie się. Tłuszcz będzie się gromadził, aż ich waga stanie
się niemal
zbyt wielka, by
mogły ją podźwignąć zanikające mięśnie. Mri rzadko oglądali starszych
reguli.
Niun nigdy
nie widział żadnego z nich. Słyszał tylko ich opis od swych
nauczycieli z Kel.
Dorośli regule
trzymały się swego miasta, otoczeni noszącymi ich i oczyszczającymi
dla nich
powietrze
maszynami. Towarzyszące im młode musiały nieustannie im usługiwać.
Życie owych
młodych było niepewne, dopóki nie udało im się osiągnąć dojrzałości.
Regule
dopuszczali się
przemocy jedynie w stosunku do własnego potomstwa.
Młode osobniki zebrane na placu spoglądały na niego z ukosa,
rozmawiając ze sobą

konspiracyjnym szeptem, który jego wrażliwe uszy odbierały wyraźniej niż się to regulom zdawało. W normalnej sytuacji ich złośliwość nie przeszkadzałyby mu w najmniejszym stopniu. Nauczono go, by ich nie lubił. Czuł pogardę dla nich i dla całej ich rasy. Tutaj jednak to on był petentem, który rozpaczliwie pragnął zostać przyjęty, a oni mieli to, czego chciał, i mogli mu tego odmówić. Czuł powiew ich nienawiści, przywodzącej na myśl zanieczyszczoną atmosferę miasta. Zasłonił twarz na długo, zanim wszedł na jego teren. Niewiele brakowało, by opuścił również chustę zaidhe, tak jak to zrobił podczas swej ostatniej wizyty w mieście. Był wtedy bardzo młodym kel'eniem i nie wiedział zbyt dobrze, jak należy się zachować podczas spotkań między regulami a mri. Teraz jednak był już starszy i jako samodzielny mężczyzna miał odwagę, by zostawić chustę na miejscu i odwzajemnić spojrzenia młodych, które gapiły się na niego zbyt śmiało. Większość z nich nie mogła znieść bezpośredniego kontaktu wzrokowego i odwracała oczy. Nieliczne, starsze i odważniejsze od pozostałych, syczały cicho na znak niezadowolenia i ostrzeżenia. Ignorował je. Nie był regulskim młodym i nie musiał się obawiać ich ataku. Znał drogę. Wiedział, gdzie mieści się właściwe wejście do Nomu - na wielkim placu, wokół którego, na planie koncentrycznych kwadratów, było zbudowane całe miasto. Wrota zwracały się w stronę wschodzącego słońca. Główne wejścia do centralnych regulskich budynków zawsze musiały być tak usytuowane. Niun pamiętał o tym. Był tu już kiedyś. Odprowadzał ojca, który miał wyruszyć na swą ostatnią służbę. Nie wszedł jednak wtedy do środka. Teraz przyszedł pod drzwi, przed którymi czekał tamtego dnia. Ujrzawszy go, regulskie młode pełniące dyżur w przedsionku podniosło się zaniepokojone. - Odejdź - nakazało mu prosto z mostu. Niun jednak nie zwrócił na nie uwagi. Wszedł prosto do głównego, pełnego ech holu. Natychmiast poczuł, że robi mu się duszno z powodu

gorąca oraz piżmowej woni powietrza. Znalazł się w wielkiej sali otoczonej drzwiami oraz okienkami, za którymi mieściły się gabinety. Wszystkie z nich zaopatrzone w tabliczki z napisami. Niun poczuł nagle mdłości i zawroty głowy. Stał pośrodku pomieszczenia, zawstydzony i zbity z tropu, gdyż musiałby jej przeczytać, by wiedzieć, dokąd się teraz udać, a on nie umiał czytać.

Regulskie młode zza biurka przy wejściu zbliżyło się do strapionego Niuna krótkimi, sztywnymi, muskającymi podłogę krokami. Pociemniało aż z gniewu czy z gorąca.

Dyszało ciężko z wysiłku, jaki włożyło w dogonienie go.

- Odejdź - powtórzyło. - Zgodnie z traktatem i z prawem nie powinienes tu przychodzić.

- Chcę porozmawiać ze starszymi - odpowiedział Niun. Jak go nauczono, była to wśród reguły najwyższa i nieodwołalna apelacja. Żadne młode nie mogło podjąć ostatecznej decyzji. - Powiedz im, że kel'en przyszedł z nimi porozmawiać. Młode wydmuchnęło powietrze przez nozdrza, podenerwowane.

- W takim razie chodź ze mną - powiedziało. Obrzuciło go pełnym dezaprobaty spojrzeniem. Zatoczyło oczyma, ukazując w ich kącikach fragment pokrytych czerwonymi żyłkami białkówek. Miało ono - „ono” dlatego, że regule nie potrafili określić swej płci przed osiągnięciem dojrzałości - podobnie jak wszyscy członkowie jego gatunku, krępą postać i tułów dotykający niemal podłogi, nawet w pozycji stojącej. Było bardzo młode, jak na przyznany mu znaczny (wśród reguły) zaszczyt, jakim było strzeżenie drzwi Nomu.

Zachowało jeszcze wyprostowaną postawę, a pod jego skórą - brązową, pokrytą delikatnym, granulkowatym deseniem oraz lśniąca łagodnym, beżowym metalicznym blaskiem - wciąż widoczne były kości. Podeszło do niego kołyszącym się krokiem, wymagającym wiele wolnej przestrzeni.

- Jestem Hada Surag-gi - powiedziało - sekretarz i strażnik drzwi. Ty niewątpliwie należysz do grupy Intel.

Niun po prostu nie zareagował na to grubiaństwo strażnika tsi'mri, który nazwał she'pan po imieniu z tak bezczelną poufałością. Wśród reguły do starszych zwracano się „wielebny”, „czcigodny” albo „panie”... Uznał tę poufałość za

skalkulowana
obelgę i
zapamiętał ją sobie z myślą o jakimś przyszłym dniu, w którym może
się zdarzyć,
że będzie
posiadał coś, czego będzie pragnął Hada Surag-gi. W tej chwili młode
robiło to,
czego Niun
od niego chciał, a w stosunkach pomiędzy mri a tsi'mri to
wystarczało.
Wzdłuż zakrzywionych krawędzi ścian biegły stalowe szyny. Jakiś
wehikuł
przeniknął, szemrząc, obok nich z prędkością tak wielką, że był
widoczny tylko
przez chwilę.
Szyny prowadziły do wszystkich miejsc, wzdłuż ściany znajdującej się
naprzeciw
drzwi.
Minał ich następny wehikuł, a potem jeszcze jeden. Dzieliła je od
siebie
odległość nie
większa niż szerokość dłoni. Niun nie pozwolił sobie na okazanie
zdumienia na
widok
podobnych rzeczy.
Nie podziękował też młodemu, gdy wprowadziło go ono przez drzwi do
poczekalni, w
której kolejny regul - jak się zdawało dorosły - siedział za
metalowym biurkiem.
Po prostu
odwrócił się do młodego plecami, gdy przestało być dla niego
użyteczne.
Usłyszał, że wyszło
z pokoju.
Urzędnik wychylił się zza biurka. Jego ciało spoczywało jak w kołysce
w ruchomym
krześle, które - co zdumiewające - posiadało napęd. Był to kolejny
wehikuł.
Opowiadano mu,
że regule używają podobnych błyszczących, stalowych urządzeń, by móc
poruszać
się bez
wstawania z miejsca.
- Znamy cię - oznajmił regul. - Jesteś Niun. Przybyłeś ze Wzgórza.
Twoi
przełożeni
skontaktowali się z nami. Rozkazano ci, byś natychmiast wrócił do
swoich.
Gorąco napłynęło mu do twarzy. Było oczywiste, że zrobią właśnie to,
by go
ubiec.
Nawet nie przyszło mu to do głowy.
- To nie ma znaczenia - odparł, zachowując z uwagą odpowiedni ton. -
Proszę o
służbę
na jednym z waszych statków. Wyrzekam się swego edunu.
Reguł był brązową masą pokrytą fałdami, nadmiarem fałd. Twarz
widoczna wśród
jego cielska była zaskakująco gładka, niczym kość. Westchnął i
spojrzał na Niuna
małymi
oczkami, w których kącikach widoczne były zmarszczki.
- Słyszemy, co mówisz - odparł - lecz traktat zawarty przez nas z
twoim ludem

zabrania nam cię przyjąć, jeśli twoi przełożeni się sprzeciwiają.
Proszę cię,
byś wrócił do nich
natychmiast. Nie chcemy wszczynać z nimi sporu.
- Czy masz zwierzchnika? - zapytał Niun ostrym tonem. Zabrakło mu już
cierpliwości.
Szybko tracił również nadzieję. - Chcę porozmawiać z kimś na wyższym
stanowisku.
- Czy żadasz rozmowy z dyrektorem?
- Tak.
Reguł westchnął po raz kolejny i przekazał jego prośbę przez
interkom. Głos o
przykrym brzmieniu odmówił mu kategorycznie. Reguł podniósł wzrok i
spojrzał z
wyrazem
twarzy raczej usatysfakcjonowanym i pełnym zadowolenia niż
przepraszającym.
- Sam widzisz - powiedział.
Niun odwrócił się na pięcie i wyszedł z gabinetu, a następnie z holu,
ignorując
rozbawione spojrzenie młodego o imieniu Hada Surag-gi. Wychodząc z
ciepłego
wnętrza
Nomu na publiczny plac, gdzie chłodny wiatr owiewał miasto, czuł, że
twarz mu
płonie i
brakuje tchu w piersiach.
Szedł szybko, jak gdyby miał dokąd iść i udawał się w owo miejsce
przeznaczenia
z
własnej woli. Wyobrażał sobie, że każdy regul w mieście wie o jego
hańbie i
śmieje się z
niego potajemnie. Nie było to całkiem niemożliwe, gdyż regule często
wiele
wiedzieli o
sprawach innych.
Nie zwolnił kroku aż do momentu, gdy wkroczył na długą groblę
prowadzącą od
granicy miasta aż do edunu. Potem rzeczywiście zaczął iść wolno. Mało
go
obchodziło to, co
działo się przed jego oczyma, czy co słyszał podczas wędrówki.
Otwarta
przestrzeń, nawet na
grobli, nie była miejscem, w którym bezpiecznie było nie zwracać
uwagi na
otoczenie, lecz
Niun tak właśnie robił, rzucając wyzwanie bogom i gniewowi she'pan.
Żałował, że
nic mu się
nie przydarzyło i że mimo wszystko znalazł się wreszcie na znajomej
glinianej
ścieżce
prowadzącej ku wejściu do edunu, a potem wszedł między jego cienie i
echa. Nadal
był w
ponurym nastroju, gdy zbliżył się do schodów wieży Kel, wszedł po
nich na górę,
otworzył
pchnięciem drzwi komnaty i zameldował się kel'anthowi Eddanowi,
niczym sumienny
więzień.
- Wróciłem - oznajmił, nie zdejmując zasłony.

Ranga i przekonanie o swej racji pozwoliły Eddanowi zwrócić ku gniewnemu Niunowi odsłoniętą twarz, dzięki zaś swemu opanowaniu pozostał nie poruszony.

Starcze, starcze - nie mógł nie pomyśleć Niun - seta'al zlały się w jedno ze zmarszczkami na twojej twarzy, a oczy masz tak słabe, że spoglądają już w Mrok.

Będziesz mnie tu trzymać tak długo, aż stanę się podobny do ciebie. Dziewięć lat, dziewięć lat,

Eddanie, i doprowadziłeś do tego, że utraciłem godność. Cóż zdołasz mi odebrać w ciągu dziewięciu następnych?

- Wróciłeś - powtórzył Eddan, który był jego głównym nauczycielem sztuki walki i przyzwyczał się odnosić do niego niczym do ucznia. - I co powiesz? Niun zdjął ostrożnie zasłonę i usiadł po turecku na podłodze w pobliżu ciepłego, śpiącego w kącie dusa. Ten usunął się na bok z basowym pomrukiem skargi wywołanym zakłóceniem snu.

- Chciałem odejść - odparł.

- She'pan się martwiła - ciągnął Eddan. - Nie pójdziesz już więcej do miasta.

Ona tego zabrania.

Niun podniósł wzrok, oburzony.

- Okryłeś wstydem Dom - dodał Eddan. - Zważ na to.

- Zważ na mnie - zawołał Niun w poczuciu bezsilności. Ujrzał, że jego wybuch przyprawił Eddana o szok i zaczął wyrzucać z siebie słowa z beztroską satysfakcją. - To nienaturalne, co ze mną zrobiliście, zatrzymując mnie tutaj. Należy mi się coś od życia. Chcę mieć wreszcie coś własnego.

- Należy ci się? - w cichym głosie Eddana kryła się groźba. - A kto cię tego nauczył?

Jakiś regul w mieście?

Eddan stał nieruchomo, z rękoma schowanymi za pas. Taka postawa starego mistrza yin'ein przeszywała dreszczem tych, którzy znali jej znaczenie: oto jest wyzwanie, jeśli go pragniesz. Niun kochał Eddana i fakt, że spojrział on na niego w taki sposób, przeraził go, sprawił, że porównał on swe umiejętności z umiejętnościami kel'antha i przypomniał mu, że tamten wciąż może go upokorzyć. Między nim a starym mistrzem istniała różnica polegająca na tym, że jeśli ktoś sprawdziłby blef Eddana, popłynęłaby krew. I Eddan zdawał sobie sprawę z tej różnicy. Żar napłynął do jego twarzy.

- Nigdy nie prosiłem, by traktowano mnie inaczej niż pozostałych - odezwał się Niun,

odwracając oblicze od wyzwania rzuconego przez kel'antha.
- Co twoim zdaniem ci się należy?
Niun nie potrafił odpowiedzieć.
- W twojej obronie jest luka - stwierdził Eddan. - Ziejąca dziura.
Idź i
pomedytuj nad
tym, Niunie s'Intel, a kiedy już zdecydujesz, co ci się należy od
Ludu, przyjdź
i powiedz to
mnie, a wtedy udamy się do Matki i przedstawimy jej twoją prośbę.
Eddan drwił z niego. Gorycz potęgował fakt, że Niun na to zasługiwał.
Zrozumiał,
że
jego nadmierna gorliwość okryła go wstydem przed regulami. Założył z
powrotem
zasłonę i
podźwignął się na nogi, by wyjść na zewnątrz.
- Masz obowiązki, które na ciebie czekają - powiedział ostrym tonem
Eddan. -
Kolację
wydano bez ciebie. Idź pomóc Liranowi w sprzątaniu. Wykonaj własne
zadania,
zanim
zacznieś myśleć o tym, co ci się należy.
- Tak jest - odparł cicho Niun, po czym ponownie odwrócił twarz i
zszedł na dół.

Rozdział 3

Na statku odbywającym długą drogę z Elagu, zwanego też Przystanią,
ponownie
zapanowała nuda, taka sama jak przed przejściem. Sten Duncan po raz
drugi
spojrzał na ekran
w głównej sali i ku swemu rozczarowaniu odkrył, że nie odnotował on
jeszcze
zmiany.
Poświęcili najdłuższy okres, jaki kiedykolwiek musiał wytrzymać w
normalnej
przestrzeni, na
wydostanie się z militarnie wrażliwej okolicy Przystani, podróżując
na ślepo i w
towarzystwie
uciażliwego konwoju. Wszystko to nagle zniknęło, zastąpione przez
następny etap
drogi,
zapewne równie nudny. Wzruszył ramionami i poszedł dalej. Pachniało
tu regulami.
Wstrzymał oddech, gdy mijał automatyczną kuchnię, której drzwi były
otwarte.
Niemal nie
zauważył ślizgu, który przemknął obok niego, gdyż trzymał się środka
korytarza.
Były one
szerokie, wysokie w środkowej części, a niskie po bokach. W ich
podłogę
wbudowano
błyszczące szyny kierujące ruchem ślizgów transportowych, których
regule używali
do
poruszania się po długich korytarzach swego statku.
Ani na chwilę nie sposób było zapomnieć, że jest to regulski
gwiazdolot.
Korytarze
nie krzyżowały się ani nie zakręcały, jak miałyby to miejsce na
statku ludzkiej

konstrukcji,
lecz wiły się i tworzyły spirale, by umożliwić poruszanie się
trzymającym się
blisko ścian
ślizgom. Tylko nielicznymi z nich można było chodzić. W tych, które
były do tego
celu
przystosowane, sufit na środku podwyższono z myślą o ludziach - albo
mri, którzy
często
przebywali na regulskich statkach - na bokach jednak biegły szyny,
przeznaczone
dla
pojazdów reguli.
W całym gwiadolocie unosiły się dziwne zapachy, niezwykle aromaty
niestrawnych
dla ludzi potraw i przypraw. Słychać było dziwne dźwięki, basowe
odgłosy języka
reguli,
których ludzie - a zapewne nawet mri - nigdy nie potrafili wymówić
tak jak oni.
Nienawidził tego wszystkiego. Czuł bezgraniczną nienawiść do reguli.
Wiedząc, że
w
jego sytuacji podobna reakcja jest nierozsądna i szkodliwa,
nieustannie walczył
ze swymi
instynktami. Było zupełnie jasne, że regule odwzajemniają jego
uczucia. Dali
swym ludzkim
gościom tylko sześć godzin, w czasie których mogli oni poruszać się
swobodnie po
strefach
przeznaczonych dla załogi, ile tylko dusza zapragnęła. Potem
następował
dwudziestodwugodzinny okres uwięzienia.
Sten Duncan, adiutant czcigodnego George'a Stavrosa, przyszłego
gubernatora
nowych terytoriów i obecnego łącznika między regulami a ludzkością,
zawsze
korzystał z tej
sześciogodzinnej swobody. Czcigodny pan Stavros tego nie robił. W
gruncie rzeczy
w ogóle
nie wychodził z własnego pokoju. Duncan wędrował po korytarzach i
przynosił
odpowiednie
materiały oraz teksty uzyskane z biblioteki, by czcigodny pan mógł je
przeczytać, a także
zanosił do pneumatycznej poczty komunikaty przepływające między
Stavrosem a jego
regulskim odpowiednikiem - baiem Hulaghiem Alagn-ni.
Regulski protokół. Żaden starszy regul na pewnym stanowisku nie
załatwiał swych
spraw samodzielnie. Jedynie zdegradowani za niekompetencję nie
posiadali młodych
sług. W
związku z tym żaden człowiek w randze Stavrosa nie mógł postępować
inaczej.
Dlatego
właśnie poseł wybrał sobie młodego adiutanta o dość wysokiej randze.
Były to
kryteria,
których użyliby regule, wybierających przybocznych.

Praktycznie Duncan był służącym. Zapewniał Stavrosowi pewien status i wykonywał jego polecenia. Podczas akcji zakończonej zdobyciem Przystani był w czynnej służbie. Regule wiedzieli o tym i ten fakt dodatkowo zwiększał prestiż Stavrosa. Duncan zabrał dzisiejsze komunikaty i położył inne - pochodzące od Stavrosa - na odpowiednim stole, po czym wrzucił zamówienie na dzisiejszy posiłek do otworu, z którego wcześniej czy później trafi ono do właściwego departamentu, co sprowadzi pod ich drzwi automatyczny wózek z zamówionymi daniami - a przynajmniej z tym, co sobie wyobrażali regule - sporządzonymi z dostarczonych przez ludzi zapasów, które zabrali ze sobą. Jak egzotyczne zwierzęta - pomyślał poirytowany Duncan. Regule starali się - tam, gdzie im to nie przeszkadzało - podtrzymywać autentyczne środowisko. Podobnie jak w większości miejsc, gdzie pokazywano dzikie zwierzęta, widoczna była sztuczność całej inscenizacji. Wrócił tą samą drogą poprzez korytarz, rekreacyjny teren głównej sali oraz bibliotekę. Nigdy nie widział na oczy żadnego z reguli poza młodymi, które często odwiedzały to główne pomieszczenie wypoczynkowe dla personelu. Co ciekawe, Stavros również nigdy nie spotkał Hulagha. Znowu protokół. Było prawdopodobne, że przez cały czas, jaki musieli jeszcze spędzić wśród reguli, nigdy nie zobaczą czcigodnego, wielbionego baia Hulagha Alagn-ni, a jedynie młode, które służyły mu jako załoga, adiutanci i posłańcy. Starsi regule praktycznie nie mogli się poruszać. To jedno było pewne. Hulagh podobno był w bardzo zaawansowanym wieku. Osobiście Duncan przypuszczał, że starzy regule wstydzili się tej bezradności, gdy stawali twarzą w twarz z nieregularni, i dlatego zaaranżowali sprawę tak, by zapewnić sobie całkowitą izolację od obcych. A może uważali ludzi i mri za nieznośne brzydkich. Było pewne, że ludzie nie znajdowali w regulach wiele piękna. Otworzył nie zamknięte na klucz drzwi prowadzące do dwuosobowego apartamentu, który dzielił ze Stavrosem. Przedpokój należał do niego. Służył mu jako

sypialnia i miał też
zaspokoić wszystkie jego pozostałe potrzeby w trakcie długiej
podróży. Regulska
zemsta -
pomyślał skwaszony - za to, że ludzie upierali się przy długotrwałym
locie w
powolnym
konwoju. Salon oraz właściwa sypialnia należały do Stavrosa, podobnie
jak
znajdujące się w
sąsiednim pomieszczeniu urządzenia sanitarne. Ich również nie
dostosowano do
ludzkich
potrzeb. Duncan zastanawiał się, jak stary już Stavros radził sobie z
tą sprawą.
Uznano
jednak, że nie byłoby mądrze robić problemu z różnic dzielących ludzi
od reguli
pod tym
względem. Przyjęto teorię, że ci drudzy czynili zaszczyt swym
gościom, traktując
ich
dokładnie w ten sposób, jak gdyby byli ich pobratymcami, aż do
tradycji
utrzymywania
kontaktów jedynie poprzez młodych pośredników oraz innej, która
nakazywała
umieścić
kwaterę Duncana w tak niewygodnym miejscu - małym przedpokoju
położonym pomiędzy
mieszkaniami Stavrosa a zewnętrznym korytarzem.
To wzbudza wielkie zaufanie do regulskiej cywilizacji - pomyślał
Duncan z
goryczą,
zastanowiwszy się nad sprawą. Miał bronić czcigodnego ludzkiego pana
przed
niebezpieczeństwem, kontaktem z nieuprzejmymi nieznanymi i
wszelkimi
nieprzyjemnościami. Wydawało się, że założenie, iż należy się
spodziewać
podobnych
incydentów, nie stanowi obelgi dla regulskiej gościnności.
Stavros praktycznie pozostawał więźniem swej wysokiej rangi,
zamkniętym w jednym
pokoju i pozbawionym wszelkich możliwości kontaktu ze światem
zewnętrznym, nie
licząc
swego adiutanta.
Duncan zamknął drzwi zewnętrzne i zapukał do wewnętrznych.
Przestrzeganie tej
formalności było konieczne, po pierwsze dlatego, iż podsłuchujący
regule
(zakładając, że
regule ich podsłuchiwali, o czym byli święcie przekonani) nie
zrozumieliby
żadnych
poufałości pomiędzy starszym a młodym, a po drugie dlatego, że zbyt
długo
dzielili ze sobą
ciasne pomieszczenia i obaj wysoko cenili możliwość odpoczynku od
swego
towarzystwa.
Drzwi otworzyły się automatycznie uruchomione przez Stavrosa.
Człowiek -

zwłaszcza drobny i wątły - wydawał się nie na miejscu na masywnym krzesłoślizgu skonstruowanym dla regulskich starszych. Było to biurko, ośrodek dowodzenia oraz środek transportu. Stavros nie zniżał się do jeżdżenia nim po pokoju. Duncan podszedł do niego i przekazał mu taśmy oraz papiery. Stavros wziął je w rękę i natychmiast zajął się nimi. Wszystko to odbyło się bez uśmiechu czy słowa wyrażającego przywitanie lub choćby nakazującego mu odejść. Na początku ich znajomości Stavros uśmiechał się niekiedy. Teraz już tego nie robił. Żyli pod nieustanną obserwacją reguli i Duncan podejrzewał, że Stavros traktuje go tak, jak gdyby rzeczywiście był regulskim młodym, nie okazując mu uprzejmości i nie licząc się z nim jako osobą. Miał przynajmniej nadzieję, że takie są przyczyny okazywanego mu przez tamtego chłodu. Wiedział, że wiele mu brakuje do zrozumienia człowieka takiego jak Stavros. Dostrzegał w nim pewne cechy, które szanował, na przykład odwagę. Uważał, że trzeba jej było mieć wiele, by udać się na podobną misję w tak zaawansowanym wieku. Potrzebny był do niej starszy człowiek, dyplomata, który - poza swymi obowiązkami jako administratora nowych terytoriów - potrafiłby zdobyć większy szacunek reguli - przyszłych sąsiadów ludzkości. Stavros, choć był już na emeryturze, podjął się tego zadania. Nie był to silny mężczyzna. Jego fizyczna postać nie przedstawiała się imponująco. Jak się dowiedział Duncan podczas ich jedynej osobistej rozmowy (a i ona miała miejsce przed wejściem na pokład statku), pochodził on z Kiluwy, jednej z kilku ofiar wojny w ciągu jej pierwszych lat. To mogło co nieco tłumaczyć. Kiluwanie słynęli z ekscentryczności. Ich znajdująca się na rubieżach kolonię zbyt długo pozostawiono samej sobie i rozwinęła się tam osobliwa religia, filozofia oraz obyczaje. Podobnie jak regule, Kiluwanie gardzili pismem. W ciągu lat, które upłynęły od upadku Kiluwy, Stavros pracował w Urzędzie Ksenologii. W ostatnich

czasach
przeniósł się na uniwersytet. Miał dzieci. Stracił wnuka w wojnie o
Elag, zwany
teraz
Przystania. Jeśli żywił nienawiść do reguli za Kiluwę lub z powodu
wnuka, nigdy
nie
zdradzał się z tym uczuciem. Rzadko okazywał jakiegokolwiek emocje z
wyjątkiem z
lekka
obsesyjnego zainteresowania regulami. Wszystko w nim było spokojne,
lecz pod tym
spokojem kryły się niezbadane głębie.
Jasne oczy starego mężczyzny rozbliły się.
- Dzień dobry, Duncanie - powiedział, po czym natychmiast wrócił do
nauki. -
Usiądź
- dodał. - Zaczekaj.
Duncan usiadł, rozczarowany, i czekał. Nie miał zresztą nic innego do
roboty. Do
tej
chwili postradałby już zmysły, gdyby nie jego zdolność znoszenia
długich okresów
ciszy i
bezczywności. Obserwował Stavrosa przy pracy, zastanawiając się po
raz kolejny,
dlaczego
stary z taką determinacją próbuje nauczyć się języka reguli.
Zajmowało mu to
wiele godzin.
Byli przecież regule, którzy znakomicie mówili potocznym podstawowym.
Nigdy ich
nie
zabraknie. Stavros jednak osiągnął w czasie ich podróży wystarczająco
wielkie
postępy, by
móc słuchać taśmy nagranej przez regulskiego kapitana statku,
zawierającej
harmonogram
dnia oraz aktualne informacje. Jedynie od czasu do czasu musiał
spoglądać na
pisemne
tłumaczenie, które do niej dołączano. Była to regulska propaganda
wychwalająca
starszych z
ojczystego świata, Nuragu, oraz kierownictwo sprawowane przez
dyrektora statku.
Duncanowi wszystko to wydawało się kompletnie jałowe, nie licząc
przelotnych
uwag na
temat postępów czynionych przez statek w jego wędrówce.
Podobny materiał Stavros wykorzystywał jednak do nauki, aż wreszcie
zdobył
umiejętność płynnego wypowiedzenia przynajmniej uprzejmych banałów.
Uczył się w
tempie,
które zdumiewało Duncana. Naprawdę rozumiał tę gmatwaninę dźwięków,
która jego
młodszemu towarzyszkowi wciąż wydawała się jedynie chaosem.
Tak, człowiek - wykształcony, inteligentny, mający wnuki i prawnuki -
porzucił
wszystko, co ludzkie i znajome, wszelkie owoce swego długiego życia i
wyruszył w
towarzystwie nieprzyjaciela w podróż w nieznaną przestrzeń. Choć

stanowisko gubernatora stanowiło poważną zachętę, ryzyko, jakie podejmował Stavros, było więcej niż znaczne. Duncan nie wiedział, ile stary ma lat. Na Przystani krążyły na ten temat plotki ocierające się o granicę nie wiarygodności. Było mu jednak wiadomo, że jeden z prawnuków Stavrosa wstąpił właśnie do armii. Gdyby Duncan zdołał nawiązać ze swym przełożonym jakąkolwiek bliższą więź, zapytałby go, dlaczego zgodził się przyjąć to zadanie. Nie odważył się jednak tego zrobić. Każdorazowo, gdy odczuwał pokusę poddania się atmosferze uwięzienia oraz odczuwanego przez siebie strachu przed otaczającą ich niezwykłością, wspominał starego człowieka cierpliwie pogażonego w swych lekcjach i myślał z rezygnacją, że musi to jakoś przetrzymać. Nie uważał, że przydaje się do czegokolwiek Stavrosowi, czy to jako towarzysz, czy jako służący. Potrzebny był jedynie do zachowania niezbędnych pozorów przyzwoitości w oczach reguli. Stavros poświęcał mu tak mało uwagi, że mógłby obejść się bez niego. Departament Składu Osobowego przedstawił pół tuzina ludzi, by Stavros przeprowadził z nimi wywiad, a ten wybrał Duncana, jednego z oficerów Naziemnych Sił Taktycznych z Przystani. Duncan nadal nie wiedział dlaczego. Sam przyznał, że brak mu kwalifikacji, by objąć podobną placówkę. W takim razie będzie wiedział, że musi słuchać rozkazów - wynioskował Stavros w jego obecności. - Ochotnik? - zapytał go następnie, jak gdyby był to powód, by podejrzewać go o chorobę umysłową. Nie, sir - odpowiedział Duncan zgodnie z prawdą. - Wezwali wszystkich żołnierzy NST znajdujących się niedaleko od Przystani. Specjalność pilot? - zapytał Stavros. Tak jest - odparł. Czy żywi pan jakąś urazę do reguli? - padło następne pytanie. Nie - odparł po prostu Duncan, co również było prawdą. Nie lubił ich, nie była to jednak kwestia urazy, lecz wojny. Było to wszystko, co wiedział na ten temat. Stavros przeczytał jego dossier po raz drugi w jego obecności i przyjął go. W owej chwili wydawało mu się to czymś korzystnym, fantastycznie

atrakcyjnym.
Przeniesiono go ze strefy działań wojennych, gdzie przewidywana
długość życia
mierzona
była liczbą lotów bojowych, a on zbliżał się do swego statystycznego
limitu, i
wyznaczono
łatwe zadanie na dyplomatycznym statku z silną eskortą oraz
zagwarantowano
powrót do
domu i zwolnienie ze służby po pięciu latach - przeniesienie w stan
spoczynku
przed
trzydziestką z emeryturą tak wysoką, że żaden żołnierz NST nie mógłby
o podobnej
marzyć,
nie przekraczając granic zdrowego rozsądku, bądź też - i to była
rzecz, nad
którą Duncan
szczególnie często zastanawiał się - przeniesienie na stałe do
zarządu nowej
kolonii, stały
przydział na terytorium Stavrosa, bogactwo i wpływy na nowo
rozwijającym się
świecie. Za
podobną szansę ludzie byliby gotowi zabijać lub ginąć. W obu
przypadkach musiał
jedynie
przez pewien czas znosić towarzystwo reguli i zdobyć uznanie Stavrosa
poprzez
świadczony
mu usługi. Miał pięć lat na osiągnięcie tego drugiego celu i
zamierzał tego
dokonać.
Nie czuł zbyt wielkiego strachu, gdy wkraczał na pokład regulskiego
statku.
Zapoznał
się z danymi, jakie ludzie posiadali na temat tego gatunku. Wiedział,
że nie
mają oni
wojowniczych skłonności, wolą unikać przemocy i są w zasadzie
bojaźliwą rasą.
Walczyli za
nich wojownicy mii, którzy prowokowali coraz to nowe konflikty, aż
wreszcie
regule
nakazali im wycofanie się i przejęli nad nimi ścisłą kontrolę. Na ich
ojczystym
świecie
władzę przejęli teraz nowi regule, pacyfistycznie nastawione
stronnictwo.
Zarządzało ono
również statkiem, którym podróżowali, oraz światem, ku któremu
zmierzali.
Podczas długiej, ciągnącej się podróży poznał jednak inny rodzaj
strachu -
posępny i
wyczekujący. Zaczął się domyślać, dlaczego chciano, by towarzyszem
Stavrosa
został
żołnierz NST. Przechodził szkolenie w obcych środowiskach, był
przyzwyczajony do
samotności i niepewnej sytuacji, a nade wszystko nie wiedział nic o
zamiarach

władz. Gdyby
coś poszło nie tak, a zaczynał już dostrzegać ewentualności, które
mogłyby do
tego
doprowadzić, jedyną dotkliwą stratę stanowiłby Stavros. Sten Duncan
był nikim.
Służył w
wojsku i nie miał nawet rodziny, którą trzeba by zawiadomić. Można go
było bez
żalu spisać
na straty. Jego niski numer klasyfikacyjny oznaczał, że mógłby
wyśpiewać
nieprzyjaciołom
wszystko, co wiedział, nie czyniąc szkody żadnym istotnym
instalacjom, sam
Stavros zaś od
dawna przebywał w izolacji, na uniwersytecie na Nowej Kiluwie.
Być może - przyszła mu do głowy i taka myśl - Stavros byłby w stanie
poświęcić
go
bez wahania, gdyby Duncan okazał się niewygodny. Był on dyplomata, z
typu,
jakiemu
Duncan instynktownie nie ufał. Podobni jemu poświęcali w czasie wojny
takich jak
Sten
Duncan setkami i tysiącami. Być może to właśnie odbierało Stavrosowi
ochotę na
rozmowę z
nim, jak gdyby Duncan nie był niczym więcej niż częścią umeblowania.
Regule
załatwiali się
ze zbuntowanymi - a nawet niewygodnymi - młodymi szybko i bez
litości, jak gdyby
były
one łatwym do zastąpienia artykułem.
Był to lęk zrodzony w nocy, jeden z tych, które narastają w
ciemnościach.
Pojawiał się
podczas nazbyt długich godzin, gdy Duncan leżał w łóżku, myśląc o
tym, że za
jednymi
drzwiami znajduje się obcy strażnik, u którego nie rozumiał nawet
podstawowych
procesów
życiowych, za drugimi zaś człowiek o nieprzeniknionym umyśle,
starzec, który
uczył się
myśleć jak regul, a starzy regule byli dla młodych postrachem.
Gdy jednak przebywali razem, w czasie cyklu dziennego, gdy spoglądał
Stavrosowi
w
twarz, nie był w stanie poważnie uwierzyć w rzeczy, o jakich myślał i
jakie
sobie roił nocą.
Tak długo przebywał w zamknięciu, znosząc podobnie silne napięcie, że
nie było
nic
dziwnego w tym, że jego umysł zaczęły ogarniać bezimienne,
irracjonalne obawy.
Pragnął jedynie dowiedzieć się, co Stavros miał nadzieję osiągnąć i
czego
oczekiwał
od niego.

Taśma o biegu zamkniętym zakończyła swój trzeci cykl. Duncan zrozumiał przynajmniej przywitanie - kilka słów w języku reguli, które znał. Stavros słuchał tekstu i notował go w pamięci. Wkrótce będzie w stanie wyrecytować go w całości.

- Sir - przerwał ostrożnie myśli Stavrosa. - Sir, nasz... - taśma umilkła - nasz okres swobody zaraz się skończy. Jeśli potrzebuje pan czegoś jeszcze z biblioteki albo apteki...

Pragnął, by Stavrosowi przyszło do głowy coś, co mogłoby mu się przydać. Chciał nacieszyć się bezcennym czasem, jaki mógł spędzić poza ich kwaterą. Chodzić. Poruszać się. Stavros jednak zabronił mu wałęsać się tam, gdzie mogli go dostrzec regule, czy też próbować nawiązywania kontaktu z członkami załogi. Duncan rozumiał powody kryjące się za tym zakazem. Był to rozsądny środek ostrożności mający na celu zachowanie tajemnicy otaczającej ludzi w oczach reguli.

Niech, się zastanawiają, co też myślimy - powiedziałyby Stavros w wielu sytuacjach. Duncan jednak nie mógł znieść siedzenia w zamknięciu, podczas gdy kończył się ich okres swobody, a statek niedawno dopiero przekroczył granice regulskiej przestrzeni.

- Nie - odparł Stavros, niweczając jego nadzieje. Następnie, jak gdyby się namyślił, wręczył mu jedną z taśm. - Proszę. Oto pretekst. Sprawiaj wrażenie, że masz coś ważnego do załatwienia i trzymaj się tej wersji. Znajdź mi następną z kolei i przynieś obie. Przespaceruj się trochę.

- Tak jest, sir. - Wstał i ruszył w stronę starego, by mu podziękować, wyrazić wdzięczność za to, że zrozumiał jego cierpienia, lecz Stavros ponownie włączył taśmę i spojrzął w innym kierunku, przez co Duncan poczuł się niezręcznie. Zawahał się, po czym wyszedł, poprzez własny pokój, na zewnątrz. Zaczerpnął kilka głębokich oddechów, by przyzwyczaić się do odoru powietrza. Natychmiast poczuł się swobodniej, nawet w tych wąskich korytarzach. Pomieszczenia mieszkalne reguli były małe i nieciekawe. Było w nich tylko tyle miejsca, by ślizg mógł poruszać się swobodnie. Większość przedmiotów skupiona była w zasięgu ręki osoby

siedzącej. Duncan stłumił pragnienie przeciągnięcia się i narzucił sobie spokojne tempo, kierując się w stronę głównej sali korytarzem, w którym nie widział ani jednego regula. Sala ta służyła całej załodze do rekreacji i nauki. Mieścił się tam również terminal biblioteczny. Wygodniej, pomyślał Duncan, byłoby doprowadzić łącze biblioteczne do konsoli znajdującej się już w ich kwaterze i w ten sposób sprawić, by w ogóle nie potrzebowali z niej wychodzić. Czuł jednak ogromną radość, że regule tego nie uczynili. Dostarczało mu to pretekstu, jak powiedział Stavros. Być może istniały ograniczenia odnoszące się do pewnych pasażerów, którzy potrafili przeczytać i zrozumieć więcej niż oni. Duncan tego nie wiedział. Popatrzył na wijące się regułskie cyfry na kasecie, którą przyniósł, i z uwagą wcisnął klawisze oznaczające kolejny numer. Maszyna zaklekotała i po króciutkiej chwili kasecja, którą chciał otrzymać, znalazła się na miejscu. Duncan przekazał bibliotece ich specjalny kod, który zmieniał moduł alfabetyczny. Ta, powiadomiona, iż to ludzie pragną otrzymać rzeczona kasecja, sprawdziła pośpiesznie upoważnienia i zapewne przeszła przez następny proces, by podjąć decyzję, czy kasecie powinien towarzyszyć wydruk - w gruncie rzeczy zawsze otrzymywali trzy: dosłowny, transliterowany i tłumaczony - po czym wreszcie zaczęła pokrywać papier zawartością swej mikropamięci. Duncan spacerował po pokoju, podczas gdy maszyna wypuszczała z siebie stronę za stroną. Sprawdził czas. Zostało go niewiele. Wrócił do urządzenia, które wciąż jeszcze pracowało - wolniej niż jakikolwiek system przetwarzania danych ludzkiej produkcji, z jakim spotkał się Duncan. Reakcje maszyny były równie ospałe, jak reakcje samych regułów. By wypełnić czymś sekundy, zaczął liczyć zmiany zachodzące na makiecie ekranu panoramicznego, wypełniającej centrum ściany biblioteki. Ukazywała ona ich kurs poprzez opanowaną przez ludzi przestrzeń, co ciekawe nigdy nie ujawniając obecności

konwojujących
ich, uzbrojonych statków, które były źródłem tak wielu kontrowersji.
Była
nieaktualna.
Pokazywała poranną sytuację. Z każdym impulsem przechodziła w
cyklicznym obiegu
do
innych obrazów, widoków fascynujących w swym obcym charakterze
(Duncan nie
wątpił, że
poddano je starannej cenzurze, by ludzie nie dowiedzieli się zbyt
wiele o
regulach, gdyż nie
było na nich widać żadnych żywych istot ani miast czy konstrukcji).
Następnie
pojawiały się
pola gwiazdne, a potem znowu schemat ich podróży. Obraz dominował nad
pokojem.
Duncan
obserwował, jak zmieniał się on powoli dzień za dniem, podczas gdy
zbliżali się
do miejsca
skoku. Przestał już myśleć o tym, że ich podróż ma jakikolwiek cel.
Specyficzna
izolacja, w
której przebywali, stworzyła odrębne środowisko, trudne do połączenia
w myślach
z życiem,
jakie wiódł przedtem. Nie potrafił też sobie wyobrazić życia, jakie
go czekało w
przyszłości.
Cel swej podróży znali jedynie z zapewnień reguły.
Duncan przyglądał się obrazowi przez trzy podobne cykle, po czym
zwrócił się z
powrotem w stronę maszyny, która zatrzymała się w środku wydruku,
błyskając
sygnałem
priorytetu. Ktoś ważny przerwał jej pracę, by otrzymać coś bardziej
istotnego.
Materiały
Duncana zamarły bez ruchu w uścisku maszyny. Nacisnął przycisk
anulowania, by
odzyskać
kasetę, lecz nic się nie wydarzyło. Nadal migał sygnał priorytetu, a
biblioteka
wykonywała to,
co jej nakazywało jakieś inne źródło. Zaklął i ponownie sprawdził
czas. Połowa
wydruku była
już gotowa, lecz jego część końcowa wciąż spoczywała w maszynie. Mógł
odejść,
trzymając
się ściśle rozkładu, lub zaczekać krótką chwilę potrzebną urządzeniu
do uporania
się z
zadaniem. Postanowił zaczekać. Zapewne przyczyną zwłoki był wydruk.
Jego
wykonanie
było trudną i niewygodną operacją, z którą, zapewne rzadko robiąca
podobne
rzeczy
biblioteka nie potrafiła się sprawnie uporać. Ongiś krażyły pogłoski,
że regule
w ogóle nie

używają pisma, odkryto jednak, że nie jest to prawda. Posiadali oni
wyrafinowany
i
skomplikowany język pisany. Biblioteka jednak była przystosowana do
odtworzenia
akustycznego. Większość regulskich materiałów przekazywano drogą
ustną. Mówiono
- i
zgodnie z ich obserwacjami wydawało się to prawdą - że regule nie
muszą
wysłuchiwać
żadnej taśmy więcej niż jeden raz.
Pamięć natychmiastowa i absolutna. Ejdetyczna. Duncan pamiętał, jak
Stavros mu
mówił, że u regule słowo „kłamstwo” jest ściśle związane z
pokrewnymi
konceptami
perwersji i morderstwa.
Gatunek, który nie potrafił niczego zapomnieć ani się oduczyć. Jeśli
rzeczywiście tak
było, istniała możliwość, iż mogą być pewni, że regule każdorazowo
mówią im
jedynie
prawdę.
Było też jednak możliwe, że gatunek niezdolny do kłamstwa nauczył się
metod
wprowadzania w błąd bez uciekania się do tego środka.
Nie musiał się zastanawiać, co regule sądzą o ludziach, którzy
przywiązywali
wielką
wagę do słowa pisanego, dla których trzeba było przygotowywać
specjalne, odrębne
materiały, by byli w stanie pojąć powoli to, co regule mogli wchłonąć
za jednym
wysłuchaniem, i którzy nie potrafili nauczyć się ich języka, podczas
gdy oni
opanowali język
ludzi bardzo szybko, w miarę dostarczania im słów i nigdy nie musieli
niczego
powtarzać
dwa razy.
Czuł niepokój, gdy myślał o tym, a także o regulskich młodych. Mimo
że były one
tak
bezzadnie powolne i ociężałe w swych ruchach, gdy spoglądały na
człowieka, w ich
małych,
świńskich ślepiach przeblyskiwało jakieś uczucie wywołujące
zmarszczki w
kącikach ich
oczek. Wiedział, że te młode, o ile nie zamorduje ich własny rodzic,
mogą żyć
kilkakrotnie
dłużej niż człowiek i zapamiętać każdą chwilę swego życia, a także i
to, że bai
Hulagh,
sprawujący władzę nad statkiem, na którym się znajdowali, oraz
strefą, ku której
zmierzali,
dokonał właśnie tego.
Miał im za złe zarówno długie życie, jak i dokładną pamięć, a także
natarczywość
ich
wszechobecnych maszyn oraz zajadłość i bezczelność, z jaką trzymali

ich w
zamknięciu i
narzucali ścisły rozkład dnia, podczas gdy otaczające ich automaty
czyniły
reguli fizycznie
więcej niż równymi ludziom. Nade wszystko jednak, z całą gromadzącą
się
frustracją
wywołaną ich długim uwięzieniem, gniewały go drobne, irytujące
przeszkody, jakie
nieustannie stawiali na ich drodze regulscy gospodarze, którzy w
wyraźny sposób
gardzili
ludźmi za słabe strony ich umysłu.
Stavros zmierzał prostą drogą do klęski, jeśli szukał porozumienia z
podobnymi
sąsiadami. Było śmiertelnym błędem sądzić, że człowiek może stać się
regulem i
że uzyskał
cokolwiek, imitując niewolniczo sposób zachowania istot, które nim
gardziły.
To był robak, który gryzł go już od pierwszych dni ich miękkiej jak
jedwab
niewoli w
więzieniu z chromowych płyt. Zewsząd otaczały ich maszyny regule i
sami regule -
niezdarne
bestie, bezradne bez swych automatów, przypominające wielkie,
bezkształtne
pasożyty,
żyjące dzięki podłączeniu do urządzeń ze stali i chromu. Stavros
popęłniał
totalny,
niebezpieczny błąd, jeśli sądził, że zdobył szacunek regule,
wyrzekając się
nielicznych rzeczy,
w których ludzie mieli nad nimi przewagę. Regule spoglądali z pogardą
na
gatunek, którego
umysł zapominał i który uwieczniał swą wiedzę na filmach i papierze.
Szukał okazji, by powiedzieć to Stavrosowi, nie mógł jednak zbliżyć
się do niego
na
tyle, by przekazać mu swoje obawy. Stavros był wykształconym
człowiekiem, a
Duncan nie.
Był on jedynie doświadczony i to doświadczenie ostrzegało go
dobitnie, że
znajdują się w
niebezpiecznej sytuacji.
Uderzył dłonią w pulpit biblioteki. Czas dobiegł końca. Został
pokonany przez to
okropieństwo. Było niewiarygodne, że urządzenie mogło pracować tak
powoli. Jego
gest był
równie jałowy i bezmyślny, jak trzepnięcie maszyny wyprodukowanej
przez ludzi.
Już w
sekundę później Duncan zrozumiał jednak, że nie powinien tego robić.
Gdy
natychmiast zgasł
sygnał priorytetu, przez chwilę był przerażony, sądząc, że to on w
jakiś sposób
to

spowodował i wzbudził wrogość jakiegoś wysoko postawionego reguła. Maszyna zaczęła jednak wypuszczać z siebie resztę papieru, a potem w przepisowy sposób wystrzeliła kasetę. Duncan zatrzymał się, by zabrać to wszystko. Potem, gdy odwracał się, by odejść, spojrział w górę na tablicę i zobaczył, że cały obraz się zmienił i że mieli teraz przed sobą wizualną prezentację układu o siedmiu planetach, a kurs ich statku przedstawiano jako zmierzający ku drugiej z nich. Miejscu ich przeznaczenia. Gdy na to patrzył, dostrzegł na symulacji wyobrażenie następnego statku zmierzającego na zewnątrz trasą nie przecinającą się z ich kursem. Znajdowali się wewnątrz układu, na zamieszkałych obszarach, gdzie panował intensywny ruch. Zbliżyli się do Kesrith. Czas ponownie ruszył naprzód. Jego serce zaczęło bić szybciej pod wpływem pokrzepiającej pewności, że rzeczywiście dotarli tam, gdzie mieli dotrzeć i że zbliżyli się do swego nowego świata. Zgodnie z owym diagramem, zanim przybiją do doku na stacji Kesrith, upłynie więcej niż tydzień, niemniej jednak zbliżyli się. Okres ich uwięzienia dobiegał końca. Po lewej stronie w korytarzu rozległy się kroki. Przez chwilę ignorował je. Wiedział, że przekroczył czas i spodziewał się pełnego zgryźliwości upomnienia od jakiegoś młodego. Dlatego nie dotarł do niego złowieszczy charakter dźwięku. Nagle zrozumiał, że jest on tu nie na miejscu. Był to miarowy odgłos butów uderzających w podłogę, a nie powolne człapanie stóp reguła czy nawet dźwięk delikatnych kroków Stavrosa. Odwrócił się, przerażony - zanim go jeszcze zobaczył - obecnością kogoś, kto nie był jednym z nich ani regulem. Ujrzał postać, która podobnie jak on zatrzymała się bez ruchu. Odziana była w czarne szaty ozdobione mnóstwem małych, lśniących dysków. Mri. Kel'en. Żłociste oczy ponad zasłoną wyrażały zdumienie. Szczupła, brązowa dłoń powędrowała do noża za pasem i zastygła w tym miejscu. Jeszcze przez chwilę żaden z nich się nie ruszał. Można było usłyszeć jedynie powolne zmiany zachodzące w projektorze. Nieprzyjaciel. Wróg, który zniszczył Kiluwę, Talos i Asgard. Duncan

nigdy nie
widział żadnego z mri z tak bliska. Jedyne oczy i dłonie były odsłonięte.
Wysoka postać zachowywała całkowity bezruch, rozsiewając aurę groźby i gniewu. Znalazł w sobie odwagę, by powiedzieć:
- Jestem Sten Duncan.
Wątpił, by mri zrozumiał cokolwiek, uważał jednak, że czas już, by słowa dokonały interwencji, zanim przemówi broń.
- Asystent posła Federacji - dokończył.
- Jestem kel Medai - odparł tamten w bezbłędnym podstawowym - i niedobrze się stało, że się spotkaliśmy.
Powiedziawszy to, mri odwrócił się na pięcie i oddalił dumnym krokiem w kierunku, z którego przyszedł. Czarna postać zniknęła w mroku przy zakręcie korytarza.
Duncan zauważył, że drży mu każdy mięsień. Widywał mri z tak bliska jedynie na fotografiach i wszyscy z nich byli martwi.
Piękny - to niezwykle określenie przyszło mu do głowy na widok wojownika mri. Mógłby tak pomyśleć o jakimś zwierzęciu, wspaniałym, śmiertelnie groźnym egzemplarzu swego gatunku.
Odwrócił się i krew, która podjęła już w pewnym stopniu swe normalne krążenie, zastęła w jego żyłach po raz drugi. W głównej sali stało regulskie młode. Jego nozdrza otwierały się i zamykały szybko pod wpływem podniecenia. Zapiszczało do niego ostrzegawczo. Duncan nie wiedział czy ze strachu, czy z gniewu. Przybrało odcień sianej bladości. - Idź do swojej kwatery - nalegało. -
Czas upłynął.
Idź do kwatery. Natychmiast!
Duncan ruszył naprzód, przepchnął się obok młodego i pognął przed siebie, nie oglądając się. Gdy osiągnął już azyl własnych drzwi, ręce mu drżały. Wpadł do środka, zanim jeszcze skończyły się one otwierać, po czym zamknął je natychmiast. Nie uspokoił się, nim uszczelnienie nie zadziałało z sykiem. Osunął się na łóżko. Wiedział, że już za chwilę będzie musiał spotkać się ze Stavrosem i zdać mu relację z tego, co uczynił. Materiały z biblioteki wypadły z jego chłodnych dłoni. Niektóre z papierów spadły na podłogę. Nachylił się i podniósł je, nie czując palcami ich dotyku.
Popełnił olbrzymi błąd i wiedział, że to nie koniec tej sprawy. Udawali się na planetę, która podobno była światem ojczystym mri - Kesrith

krażąca
wokół gwiazdy Arain.
Mimo to regule twierdzili, że prawo jej własności należy do nich i że
mogą
odstąpić ją
ludziom. Utrzymywali, że są władni rozkazywać wszystkim mri oraz
podpisywać
traktaty w
ich imieniu.
Zdradzili mri, a mimo to na statku, który przywiózł rozkazy oddające
Kesrith
ludziom,
znajdował się kel'en.
„Niedobrze się stało, że się spotkaliśmy” - powiedział Duncanowi.
Było oczywiste, że przynajmniej regule - a być może również mri - nie
chcieli,
by
doszło do tego spotkania. Kogoś tu oszukiwano.
Podniósł się, głęboko odetchnął, zastukał do drzwi Stavrosa i tym
razem wszedł
do
środką, nie czekając na pozwolenie.
Rozdział 4
Tego wieczoru odlatywał kolejny statek, jeden z kilku wahadłowców
przewożących
pasażerów oraz towary z powierzchni Kesrith na stację, a stamtąd na
gwiazdoloty:
frachtowce, liniowce i okręty wojenne - wszystko, co mogło usunąć
spanikowanych
reguli z
drogi nadciągających ludzi.
Niun przyglądał się, co przyzwyczaił się robić każdego wieczoru, z
owej wysokiej
skały, która wznosiła się ponad morzem, nizinami oraz miastem. To
była prawda.
Pogodził
się wreszcie z faktem, że wojna się skończyła, choć gdy obserwował
odlatujące
statki, wciąż
ogarniało go poczucie nierealności. Nigdy za jego życia ani nawet -
pomyślał -
za życia
członków starszyny nie startowały tak często. Faktem było, że
regulskie miasto
umierało.
Ubywało w nim życia z każdym odlatującym statkiem. Niun był posłuszny
rozkazowi
she'pan
i nie zbliżał się do miasta ani portu, sądził jednak, że gdyby udał
się teraz na
plac,
stwierdziłby, że wiele budynków jest opustoszałych i ogołoconych z
wszystkiego,
co
wartościowe. Każdego kolejnego dnia widział pojazdy zmierzające do
miasta drogą
wijącą się
wzdłuż brzegu morza, która z jego punktu obserwacyjnego była ledwo
dostrzegalną
linią.
Przywoziły one reguli z dalej leżących osiedli oraz stacji. Samoloty
przylatywały do miasta,
lecz coraz mniej z nich odlatywało na nowo. W jego umyśle
ukształtował się obraz

ogromnego usypiska porzuconych na granicy miasta regulskich wehikułów, a także statków w porcie. Będą je musieli zrzucić na stosy i zostawić na pastwę rdzy. Krażyły pogłoski - czego dowiedział się Sathell z regulskich środków przekazu - że główną cenę zapłaconą przez reguli za pokój, który kupili, było odstąpienie wszystkich kolonii w pobliżu Kesrith. Ekonomia tsi'mri okazała się na koniec potężniejsza niż broń Kel i z pewnością ważniejsza - zdaniem reguli - niż honor mri. Kesrith co prawda była dla nich poważną stratą, gdyż planeta ta stanowiła ośrodek górniczy i bazę transportową, pełną kosztownych automatów. Niewątpliwie utrata podobnej kolonii okryła wstydem regulskich starszych, niewątpliwie było to obciążeniem dla ich interesów i handlu i niewątpliwie dla przebywających w uciekających statkach reguli niedogodność ta graniczyła wręcz z tragedią. Członkowie tego gatunku wysoko cenili różne osobliwe przedmioty. Różnice w ilości i jakości tych błahostek, a także posiadane stroje i wygody wyznaczały w ich oczach wartość jednostki. Utrata domów oraz cennych drobiazgów, których nie zdołają zabrać na statki, będzie dla nich bolesna. Nie mieli oni jednak Czczonych Przedmiotów ani niczego, czego strata mogłaby być dla nich równie dotkliwa, jak strata ojczystego świata dla Ludu. Wyróżnienia, których pożąдали, będą mogli kupić na nowo, jeśli im się poszczęści, w przeciwieństwie do wyróżnień mri, na które trzeba było zasłużyć. W związku z tym Niun nie mógł się zdobyć na większe współczucie dla żadnego z nich. Sam poniósł wystarczająco wielką stratę. Życie, jakie planował i jakiego pragnął dla siebie, wychodziło poza zakres rzeczy realnych z całą gwałtownością i szybkością tych odlatujących statków. Odwrót zamienił się w paniczną ucieczkę, trwającą noc i dzień. Wypadki dowiodły, że osobiste plany Niuna s'Intel Zain-Abrin nie znaczyły nic dla mocy rządzących światami. Jednakże zagrożenie dla Domu było czymś, czego wyobrażenie sobie nie leżało w jego mocy. Możliwość, że moce rządzące światami w najmniejszym stopniu nie

dbają o los Ludu - to przekraczało wszelkie pojęcie.
Próbował już przystosować swój umysł do tej zmiany losu.
- Gdzie będziemy się bronić? - zapytał Eddana i kel'ein, zakładając,
że jego
naród
zachował rozsądek i dojdzie do obrony ojczystego świata oraz Edunu
Ludu.
Eddan jednak, usłyszawszy to pytanie, odwrócił twarz i gestem odmówił
mu
odpowiedzi. Wobec nie podjęcia działania przez Kel, Niun odważył się
zwrócić z
tym
pytaniem do samej she'pan. Intel popatrzyła na niego z dziwnym
smutkiem, jak
gdyby jej
ostatniemu synowi brak było jakichś zasadniczych zdolności
pojmowania.
Odpowiedziała mu
jednak łagodnym tonem, wygłaszając ogólniki o cierpliwości i odwadze.
Z uwagą
uchyliła się
przed udzieleniem bezpośredniej odpowiedzi na jego pytanie.
Dzień za dniem odlatywały regulskie statki. Na ich pokładach nie było
kel'ein
mri.
She'pan zabroniła im tego.
Patrzył na koniec. Teraz to zrozumiał. Przynajmniej to. Czego koniec
miał to
być, nie
był jeszcze pewien, znał jednak smak nieodwołalności i wiedział, że z
tego,
czego pragnął
przez całe życie, nie pozostało nic. Regule odlecieli i odtąd mieli
panować tu
ludzie.
Żałował teraz z rozpaczliwą intensywnością, że nie poświęcił się
jeszcze
gorliwiej
studiom nad ich zwyczajami. Gdyby tak postąpił, mógłby zrozumieć, co
najprawdopodobniej
uczynią. Być może starsi kel'ein, którzy spotykali się z nimi tak
często,
wiedzieli to. Być
może w związku z tym sadzili, że on również powinien to wiedzieć i
nie
zamierzali nagradzać
go za ignorancję wyjaśnieniami. A może byli równie bezradni jak on i
nie chcieli
przyznać się
przed nim do oczywistej prawdy. Nie mógł mieć do nich o to pretensji.
Rzecz w
tym, że po
prostu nie potrafił pogodzić się z myślą, iż nic się nie da zrobić i
nie ma
sensu czynić żadnych
przygotowań, podczas gdy regule z takim niepokojem i desperacją
uciekali w
bezpieczne
miejsce. Wierzył, z siłą całej wiary, jaka jeszcze pozostała w jego
kurczącej
się skarbnicy
rzeczy zasługujących na zaufanie, że gdy nadejdzie koniec, członkowie
Kel będą
się bronić,

lecz - jeśli tak się stanie - zginą. Ich umiejętności były wielkie,
jak sądził -
większe niż
jakichkolwiek żyjących kel'ain, lecz dziewięciu spośród nich było
bardzo starych
i ich liczba
była o wiele za mała, by mogli przez dłuższy czas powstrzymać
zmasowane ataki
ludzi.
Raz za razem wyobrażał sobie - w wizji równie straszliwej i
nierealnej, jak
odejście
reguli z jego życia - przybycie ludzi, ludzki język i echo ludzkich
kroków
rozlegających się w
sanktuarium Kaplicy edunu, ogień i krew oraz dziesięcioro
zdesperowanych kel'ain
usiłujących obronić she'pan przed hordą pragnących ją zbecześcić
ludzi.
Bracia, siostró - pragnął zapytać kel'ain - czy to możliwe, by
istniała jakaś
nadzieja,
której nie potrafię dostrzec?
Z drugiej strony jednak myślał: Albo, o bogowie, czy to możliwe, że
mamy
she'pan,
która postradała zmysły? Bracia, siostró, spójrzcie, spójrzcie,
statki! Nasza
droga ucieczki z
Kesrith. Przemówcie naszej she'pan do rozumu. Zapomniała, że są tu
tacy, którzy
pragną żyć.
Nie mógł jednak powiedzieć podobnych rzeczy starszym kel'ain czy
Eddanowi, a
poza tym musiałby prędzej czy później wytłumaczyć się z nich przed
samą Intel, a
tego nie
potrafiłby znieść. Nie mógł ich przekonać ani odbywać z nikim
potajemnych
dyskusji, jakie
toczyli pomiędzy sobą. Zarówno oni, jak i ona - wszyscy poza nim i
Melein -
pamiętali czasy
Nisrenu, życie takie, jakim było przed wojną. Przyjęli już raz pomoc
reguli, gdy
uciekali z
ruin Nisrenu, teraz jednak odmówili skorzystania z niej. Zdecydowali
o tym
podczas narad, w
których on, nie będący jednym z Mężów, nie mógł uczestniczyć. Uparcie
chciał
wierzyć, że
jego przełożeni nie stracili rozumu. Byli zbyt spokojni i pewni
siebie jak na
szaleńców.
Czterdzieści trzy lata temu podobne nieszczęście spadło na Nisren.
Regulski
statek,
który uratował she'pan Intel, przewiózł święte Pana oraz ocalonych
członków
edunu na
Kesrith. Nie mówili oni o tym dniu. Nawet w pieśniach niemal o nim
nie
wspominali. Ten ból

zapisany był w ich widocznych bliznach oraz w tajemnicach, które kryło ich milczenie.
Czy im wstyd? - zastanawiał się, choć złe myśli na ich temat rozdzierały mu serce. -
Wstyd tego, co zrobili albo czego nie zrobili na Nisrenie? Czy wstydzą się, że żyją, i nie chcą przeżyć kolejnego upadku ojczystego świata?
Czasami podejrzewał, z narastającym lękiem, który gryzł go niczym jakiś obcy pasożyt, że to właśnie było przyczyną, że należał do she'pan, która zmęczyła się już uciekaniem, i do edenu, który świadomie postanowił zginać. Edenu, w którym znajdowały się Pana, Czczone Przedmioty, symbolizujące honor i historię mri, które oglądać wolno było jedynie Sen, których dotknięcie bez pozwolenia oznaczało śmierć, a których utrata...
Utrata zabytków Ludu...
Zapowiadało to zagładę, nie tylko edenu, lecz również Ludu jako gatunku.
Zatrzymał na chwilę tę myśl, rozważył ją w swym umyśle, następnie pośpiesznie odrzucił na bok, po czym ze strachem podjął te rozważania ponownie.
O bogowie - pomyślał. Sam ten koncept sparaliżował jego umysł.
Wystartował kolejny wahadłowiec. Niun patrzył, jak wznosi się on wciąż w górę, niczym ruchoma gwiazda.
O bogowie, o bogowie.
To była shon'ai ich gra. Błysk noży w ciemności, śmiercionośna gra rytmu, blefu, groźby oraz lekkomyślnego ryzyka.
Gra Ludu.
Noże zostały rzucone. Postawili na jedną kartę życie, licząc na szybkość, spryt i zimną krew, jedynie w tym celu, by zasłużyć na ocalenie.
Poczuł, że krew odpłynęła mu z twarzy do brzucha. Zrozumiał, dlaczego spoglądali na niego niewidzącymi oczyma, gdy zadawał swe bezcelowe pytania.
Dołącz się do rytmu, dziecię Ludu. Stań się z nim jednością. Pogódź się z nim.
Pogódź. Pogódź.
Shon'ai!
Krzyknął na głos. W jednej chwili zrozumiał wszystko. W całym znanym kosmosie mri zareagują na rzut wykonany przez she'pan z Kesrith. Przylecą, przylecą ze wszystkich stron przestrzeni, by walczyć, by stawić opór.
Pana powierzono opiece Edun Kesrithun.
Krań był szeroki, a noże leciały w pozornie przypadkowych kierunkach, lecz każda gra z reguły wykształcała własny, niepowtarzalny wzór, a najmądrzejsi gracze nie

pozwalali,
by ich on zahipnotyzował.
Intel dokonała rzutu. Teraz przyszła kolej na odpowiedź pozostałych.
Pierwszy z bliźniaczych księżyców Kesrith był już tak jasny, że można
go było
dostrzec. Zalśniły gwiazdy, tworząc mglisty pas przebiegający po
niebie.
Powietrze stało się
zimne, Niun nie czuł jednak żadnej potrzeby, by wrócić do edunu i
podjąć
codzienną rutynę
swej egzystencji. Nie tego wieczoru. Nie gdy dręczyły go podobne
myśli. Prędzej
czy później
kel'ein zauważa jego brak, wyjdą go poszukać, znajdą w jego ulubionym
miejscu i
zostawia
w spokoju. Spędził tu wiele wieczorów. O tej porze nie było w edunie
nic do
roboty poza
spaniem, jedzeniem oraz uczeniem się o rzeczach, które nie były już
prawdą. Nikt
z nich nie
zaśpiewał żadnej pieśni od dnia, w którym nadeszły wieści o końcu
wojny. Często
siedzieli
razem i rozmawiali ze sobą, wyłączając Niuna ze swego towarzystwa.
Zapewne -
pomyślał -
poczuli ulgę, że sobie poszedł.
Gejzer zwany Sochau buchnął parą daleko z drugiej strony nizin,
tworząc wysoką
fontannę. Jego rytm był równie przewidywalny, jak godziny na
regulskich
zegarach. Podobne
cykle wyznaczały życie świata. Odmierzali czas dzielący ich od chwili
nadejścia
ludzi.
Po raz pierwszy w ciągu wszystkich tych dni, odkąd usłyszał o
zakończeniu wojny,
Niun poczuł ślad radości, gorące przeczucie, że Lud jest jeszcze w
stanie czegoś
dokonać i że
ludzie mogą się przekonać, iż ich zwycięstwo nie jest na razie faktem
dokonanym.
Gdy jedna z gwiazd wzbiła się już w górę, na niebie pojawiła się
inna, szybko
schodząca w dół i lśniaca niczym omen. Niun podniósł ku niej wzrok z
rodzającym
się
zainteresowaniem, ożywiony przez coś - choćby i błahostkę - co nie
było częścią
codzienności. Wahadłowce zwykle nie schodziły do lądowania przed
porankiem.
Obserwował, jak statek rośnie, snując wizje zarówno przerażające, jak
i pełne
nadziei.
Była to jedynie dziecinna zabawa, gdyż w gruncie rzeczy nie wierzył,
by było to
cokolwiek
innego niż zmiana w regulskich harmonogramach, dokonana ze znanych
tylko regulom
powodów, coś równie zwyczajnego, jak wszystko inne w zorganizowanej
rutynie

umierania
Kesrith.
Przyglądając się schodzącemu w dół statkowi, dostrzegł nagle, że w
najodleglejszej
części portu rozjarzyły się światła. Zdał sobie raptownie sprawę, że
nie kieruje
się on do
obszaru przeznaczzonego dla frachtowców i wahadłowców, lecz na teren
wydzielony
dla
okrętów wojennych. Ponadto nie był to wahadłowiec, lecz statek
poważnych
rozmiarów, jaki
nie lądował w porcie na powierzchni planety od wielu lat.
Widoczny z oddali w ciemności gwiazdolit nie był niczym więcej niż
plamą
światła,
bez kształtu i nazwy. Nie było widać nic, co umożliwiłoby jego
rozpoznanie. Niun
nagle
zrozumiał, że jego współbracia z pewnością musieli o nim słyszeć, że
na pewno
już ich o tym
powiadomiono, a tylko on o niczym nie wie.
Zerwał się ze swej skały i zaczął biec. Na początku trasy jego ręce
nogi
zmieniały
niekiedy kierunek, w miejscach, gdzie krucha ziemia maskowała różne
niebezpieczeństwa.
Nie korzystał z drogi, lecz biegł na przełaj, starą ścieżką mri.
Dotarł do drzwi
edunu, z trudem
łapiąc oddech.
W korytarzach panowała cisza. Zatrzymał się tylko na chwilę, po czym
pognał po
schodach w stronę wieży she'pan. Pierwszą kondygnację pokonał niemal
biegiem.
I tam spotkał się z cieniem - starym Dahachą, który schodził w dół.
Jego wielki,
skory
do gniewu dus podążał za nim ociężałym krokiem. Obaj zatrzymali się
nagle. Dus
zsunął się
jeszcze o jeden stopień i wydał z siebie chrapliwe ostrzeżenie.
- Niunie - powiedział stary. - Właśnie wybierałem się ciebie
poszukać.
- Przyleciał statek - zaczął Niun.
- To żadna nowina - odparł Dahachą. - Wrócił Hazan. Yai! Chodź na
górze,
młodzieńcze. Brak nam było ciebie.
Niun poszedł za nim, przepełniony wielką radością. Hazan - okręt
dowodzenia
strefy.
Był już najwyższy czas, by wrócił, gdyż ogarnięci paniką regule
wycofywali się w
chaosie.
Wreszcie zdobyli się na jakąś decyzję, znaleźli się wśród nich ktoś,
kto był
władny zapanować
nad pogarszającą się gwałtownie sytuacją.
I to Hazan! Jeśli nadleciał ten statek, oznaczało to, że Medai, jego
kuzyn i
współkel'en
wrócił do domu z wojen z ludźmi i przywiózł ze sobą oświadczenie oraz

cały
zdrowy
rozsądek Kel z frontu.
Wspomniał też inne cechy Medaia, które mniej kochał, nie miało to
jednak
znaczenia
po sześciu latach, w chwili gdy świat pogrążał się w chaosie. Podążył
za Dahachą
w górę po
krętych schodach, ogarnięty totalnym uniesieniem.
Drugi kel'en.
Tego mężczyznę pozostali wysłuchają tak, jak nigdy nie wysłuchaliby
Niuna, który
dotąd nie opuścił ojczystego świata.
Medai, który służył przywódcom reguli i poznał ich myśli w stopniu, w
jakim
udało
się to tylko nielicznym kel'ein. Kel'en ze statku baia strefy
Kesrith.
Rozdział 5
Drzwi były zamknięte, jak działo się to zawsze w czasie, gdy nie
wolno im było
wychodzić. Sten Duncan po raz kolejny spróbował je otworzyć, choć
wiedział, że
to nic nie
da. Walnął w nie pięścią i wrócił do swego towarzysza.
- Odmówili odpowiedzi - oznajmił Stavros. Siedział w swym
biurkokrześle. Ekran
konsoli przy jego lewym łokciu był koloru monotonnej szarości.
Stavros wyglądał
na
zaniepokojonego, co było u niego rzadkością, nawet w najgorszych
momentach.
Znajdowali się na powierzchni planety. To nie budziło wątpliwości.
- Mieliśmy przybyć na stację - stwierdził wreszcie Duncan, dając
wyraz
najdrobniejszej ze spraw niepokojących jego umysł.
Stavros nie zareagował na to spostrzeżenie. Gapił się tylko na niego
bez wyrazu.
Duncan odczytał w jego wzroku zarzut.
- Jeśli doszło do zmiany planów, może to oznaczać, że coś poszło źle
na niej
albo na
powierzchni świata - ciągnął Duncan, pragnąc otrzymać od starego
najdrobniejsze
pocieszenie, zaprzeczenie swych niepokojów, czy choćby wywołać jego
otwarty
gniew. Z
tym potrafiłby sobie poradzić.
Gdy jednak Stavros nie udzielił mu żadnej odpowiedzi, Duncan osunął
się na
krzesło
przy stole z głową skrytą w dłoniach, wyczerpany napięciem
oczekiwania. Tak
wyglądała ich
noc. Upłynęła już jej połowa.
- Może regule śpią - odezwał się nieoczekiwanie Stavros, zaskakując
Duncana
tonem,
w którym nie było śladu urazy. - Jeśli postanowili utrzymać po
ładowaniu cykl
czasowy
statku albo akurat trwa lokalna noc, jest możliwe, że bai Hulagh śpi,
a jego

ordynansi nie chcą
nam odpowiedzieć bez jego upoważnienia. Regule nie zwykli sprawiać
kłopotów
starszym o
wysokiej randze.
Duncan spojrział na swego towarzysza. Nie uwierzył w to wyjaśnienie,
cieszył się
jednak, że Stavros wykonał ten gest, bez względu na to, czy w swym
umyśle krył
inną
interpretację, o której nie mówił. W najmniejszym stopniu nie
uspokajał Duncana
fakt, że
Stavros nigdy nie poruszył sprawy jego spotkania z mri. Zadawał
jedynie ciche
pytania o to,
co wydarzyło się w głównej sali. Nie obwiniał go i niczym nie
zdradzał, co na
ten temat
myśli. Nie zareagował też w żaden sposób, gdy wkrótce potem
przedstawiono im
nowy
harmonogram, który skracał o połowę godziny ich wolności, a drzwi
zaczęło
nieustannie
strzec regulskie młode, które zawsze podążało z dala za Duncanem, gdy
ten
opuszczał pokój.
Skutki tego odwetu, rzecz jasna, najciężej odczuł Duncan, którego
swoboda ruchów
uległa dalszemu ograniczeniu. Stavrosowi nie przeszkadzało to
zbyt, cała
sprawa jednak
źle wróżyła ich bezpieczeństwu oraz przyszłości regulsko-ludzkiej
współpracy.
Oficjalnie
stosunek reguły do nich nie uległ zmianie. Wciąż przestrzegali
wszelkich
ceremonii i
pozdrawiali ich w codziennych komunikatach. Co dla nich
charakterystyczne, nie
wspomnieli
bezpośrednio o incydencie w korytarzu, a jedynie powiadomili ich, nie
podając
powodów, że
rozkład uległ zmianie.
- Przykro mi, sir - odezwał się wreszcie Duncan, kierowany odczuwaną
frustracją.
Stavros z początku zrobił zaskoczoną minę, po czym zmarszczył brwi i
wzruszył
ramionami. - Najpewniej chodzi po prostu o regulską procedurę i jakąś
drobną
zmianę w
planach. Nie przejmuj się tym. - Ponownie wzruszywszy ramionami,
dodał: -
Prześpij się
trochę, Duncan. W tej chwili nie ma wiele więcej do roboty.
- Tak jest, sir - odparł. Wstał, wyszedł do przedpokoju, usiadł na
własnym łóżku
i
podwinał nogi. Oparł łokcie na kolanach, a głowę na dłoniach. Zaczął
masować swe
obolałe
skronie.

Dzięki niemu zostali więźniami.
Stavros był zaniepokojony. Z pewnością wiedział, o co w tym
wszystkich chodziło
i
był zaniepokojony. Być może, gdyby regule przyjęli podobną ofiarę,
mógłby
zademonstrować, że ukarał ludzkie młode będące przyczyną tych
trudności. Być
może nie
zrobił tego przede wszystkim dlatego, że obaj byli ludźmi i czuł z
nim więź, do
której się nie
przyznawał, a może dlatego, że regulski starszy również nie
postąpiłby w ten
sposób w
podobnej sytuacji.
Było jednak w wystarczającym stopniu jasne, że padł na nich mroczny
cień
niezadowolenia reguli, który utrzymywał się już od wielu dni i że nie
znajdowali
się teraz w
miejscu, w którym - jak im powiedziano w chwili startu - mieli
wylądować.
Dotarł do niego jakiś dźwięk. Ktoś posuwał się korytarzem. Jeden ze
ślizgów
przemknął po przebiegających na zewnątrz szynach. Duncan podniósł
wzrok, gdy
wydało mu
się, iż maszyna się zatrzymała. Wbrew rozsądkowi poczuł przypływ
nadziei, że
przywiozła
ona wieści dla nich.
Drzwi otworzyły się. Duncan poderwał się, natychmiast przybierając
właściwą
postawę. Ślizg rzeczywiście zatrzymał się przed wejściem. Siedział w
nim
najstarszy i
najbardziej masywny regul, jakiego w życiu widział. Cały szereg
zwałów pokrytego
fałdami
cielska oraz zaskorupiała skóra ukrywały wszelkie ślady struktury
kryjącej się
wewnątrz jego
szaro-brązowej postaci, poza kościstą płytą twarzy, w której widniały
zatopione
w okrężnych
zmarszczkach czarne i lśniące oczy. Nadawały jej one, wraz z płaskim
nosem oraz
szparą ust,
złudnie ludzki wygląd.
Było to oblicze człowieka połączone z ciałem bestii. Ciało to otulone
było w
brązowe,
lśniące szaty o srebrnych obszywkach - delikatna pajęczyna
spowijająca wstrętna,
pokryta
zmarszczkami skórę. Nozdrza były skośnymi szparami, które mogły się
otwierać
bądź
zamykać. Duncan wiedział, że u młodych ruch ten jest wyrazem emocji,
jednym z
nielicznych, do których były zdolne chronione kostną tarczą twarze
reguli:
wodzenie oczyma,

rozchylenie lub zaciśnięcie warg oraz poruszenie nozdrzy. Gdyby jednak nie wiedział, że istota pochodzi z dokładnie tego samego gatunku co młode, wydawałoby mu się to wątpliwe. Co niewiarygodne, stary regul podniósł się, dźwignął swe ciało do pozycji pionowej, a potem stanął wewnątrz ślizgu na niemal niewidocznych, zakrzywionych nogach.

- Stavros - powiedział chrapliwym basem. Ludzie nie potrafili naśladować wyrazu twarzy reguli, a ci drudzy - być może - nie umieli odczytać z ludzkiej twarzy uprzejmości bądź jej braku, Duncan jednak wiedział, że teraz niezbędna jest uprzejmość. Pokłonił się.

- Jeśli łaska - powiedział w języku reguli - jestem młode Sten Duncan.

- Zawołaj Stavrosa. Drzwi jednak już się otworzyły. Duncan odwrócił się z zamiarem wykonania rozkazu i nagle ujrzał Stavrosa, który stał w przejściu, nie posuwając się dalej. Nastąpiła chrapliwa wymiana regulskich uprzejmości. Duncan usunął się na bok pomieszczenia i oparł o ścianę, oszołomiony potokiem słów. Zdał sobie sprawę z tego, co podejrzewał już wcześniej. To sam bai złożył im wizytę. Bai Hulagh Alagn-ni, naczelny dowódca statku Hazan, następca Holn oraz tymczasowy gubernator strefy Kesrith na czas przekazywania przez reguli władzy ludziom. Duncan robił wszystko, by go nie zauważono. Nie zamierzał popełnić drugiego wykroczenia przeciw regulskim dobrym manierom i komplikować spraw, których nie rozumiał. Rozmowa była krótka. Zakończyła ją seria pokłonów oraz gestów, po której bai opadł na swój ślizg i zniknął. Stavros sam zamknął drzwi, zanim Duncan zdołał otrząsnąć się ze zmieszania na tyle, by to zrobić.

- Sir? - wydobył wreszcie z siebie głos Duncan. Przez dłuższą chwilę Stavros milczał. Wreszcie rozejrzał się wokół z poważną, zakłopotaną miną.

- Wylądowaliśmy na Kesrith - oznajmił. - Bai zapewnia nas, że lądowanie bezpośrednio w porcie jest całkowicie naturalną opcją dla statku tego typu i że decyzję podjęto w ostatniej chwili z powodów, które nie muszą nas niepokoić. Wyczuwam jednak, że panuje tu jakaś niestabilna sytuacja, której nie rozumiem. Bai

pragnie, byśmy
pozostali na
statku. Tymczasowo, jak powiedział.
- Czy - zapytał Duncan - przyczyną kłopotów jest ta sprawa z mii?
Stavros potrząsnął głową.
- Nie wiem. Myślę, że cała załoga ma pozostać na pokładzie, dopóki
sprawy się
nie
wyjaśnia. Tak przynajmniej... - Oczy Stavrosa powędrowały ku
sufitowi,
odpowietrznikom,
źródłom światła oraz innym urządzeniom, których zasad działania nie
rozumieli i
do których
nie mieli zaufania. To ostrzegawcze spojrzenie nie mówiło nic, niosło
jednak
jakaś obawę,
której Stavros mógłby dać wyraz na głos, gdyby było to bezpieczne. -
Bai
zapewnia nas, że
rankiem zostaniemy przeniesieni do centralnej kwatery głównej. W tej
chwili
panuje
planetarna noc. Przeszliśmy już na podstawowy czas Kesrith. Bai
twierdzi, że
pogoda jest
piękna, a niedogodności będą drobne. Mamy wyspać się dobrze i wstać
późno, w
oczekiwaniu na przyjemne spotkanie z nową planetą.
Bai zachowuje się z ceremonialną uprzejmością - tak brzmiał właściwy,
ukryty w
słowach sens wypowiedzi Stavrosa. Regulowi nie można było wierzyć.
Duncan skinął
głową
na znak zrozumienia.
- W takim razie, dobranoc - powiedział Stavros, jak gdyby ta wymiana
słów odbyła
się
na głos. - Myślę, że możemy być pewni, iż zatrzymają nas na pokładzie
przez
wiele godzin i
zapewne mamy czas na to, by porządnie się wyspać.
- Dobranoc, sir - odparł Duncan. Przyglądał się staremu, gdy ten
wychodził do
swej
kwatery i zamykał drzwi.
Nie po raz pierwszy żałował, że nie może zapytać Stavrosa
bezpośrednio, co ten
sądzi
o sytuacji, ani domyślić się, na ile czcigodny Stavros pokładał wiarę
w tym, co
mu
powiedziano.
W czasie, gdy regule nie darzyli ich szczególną łaską, Duncan zabrał
się do
poznawania ich języka z tą samą gorączkową, rozpaczliwą pilnością, z
jaką kiedyś
przykładał
się do nauki sztuki walki i przeżycia w NST. Rozpoczął od wkuwania na
pamięć
zdań i
przeszedł do poznawania struktury języka. Przychodziło mu to znacznie
łatwiej,
niż mógłby

sobie wyobrazić. Nie posiadał wykształcenia. Zastępował mu je strach. Zaczął, z charakterystyczną dla koszmarów intensywnością, jaką przybrały jego lęki w samotności, zastanawiać się nad tym, że Stavros rzeczywiście jest bardzo stary, że musi upłynąć wiele czasu, zanim przybędą tu ludzie, i że regule, którzy z taką łatwością pozbywają się własnych młodych, nie zawahają się przed zabiciem ludzkiego młodego, które przeżyło swego zwierzchnika, jeśli uznają, że to młode jest dla nich bezużyteczne. Wiek Stavrosa, będący powodem, dla którego wybrano go na tę misję, zmniejszyła również prawdopodobieństwo jej powodzenia. Gdyby coś przydarzyło się czcigodnemu panu Stavrosowi, Duncan stałby się bezradny. Nie potrafiłby porozumieć się z przeciętnym młodym, a - jak wskazał ongiś Stavros - regulskie młode nie pozwoliłyby mu na kontakt z osobami o randze baia Hulagha, które były jedynymi regulami potrafiącymi płynnie posługiwać się ludzkim językiem. Wolał nie myśleć o możliwości, że któregoś dnia będzie musiał sam sobie radzić z regulami. Ponieważ zostały tylko godziny do zejścia z pokładu na powierzchnię Kesrith, a jego nerwy były zbyt napięte, by mógł zasnąć, Duncan wziął w rękę swe notatki i zaczął uczyć się z pilnością, która przyprawiła jego żołądek o skurcze. Dag - Jeśli łaska, proszę, uwaga. Ta sama sylaba, lecz wypowiedziana z intonacją gwizdka parowego oznaczała „czcigodny”, w piskliwym zaś tonie „krew”. Dag su-gl'inh-an-ant pru nnugk - Czy mogę nawiązać pośredni kontakt z wielbnym... Dag nuc-ci - Jeśli łaska, panie. Uczył się tak długo, aż notatki wypadły z jego odrętwiałych rąk. Duncan osunął się na łóżko, korzystając z drogocennych chwil snu, zanim regulscy ordynarni bez ostrzeżenia otworzyli drzwi i zaczęli wydawać mu przenikliwym tonem rozkazy, po grubiańsku porywając ich bagaże, nie pokłoniwszy się uprzednio. Te regulskie młode nie okazały mu żadnych oznak uprzejmości nawet wtedy, gdy zaczął protestować przeciwko brutalnemu obchodzeniu się z ich rzeczami. Zachowywały w stosunku do niego grubiańskie milczenie. Z gorączkowym pośpiechem, paplając coś

do siebie
nawzajem, załadowały bagaże na ślizg transportowy, który miał je
zabrać. Na nich
czekał już
następny wehikuł, ślizg pasażerski.
- Szybko, szybko - powiedziało jedno z nich, wzywając do pośpiechu.
Prawdopodobnie było to całe ludzkie słownictwo, jakie chciało mu się
opanować.
Dopiero,
gdy pokazał się sam Stavros, młode zaczęły zachowywać się
przyzwoicie.
Jedynie człowieka w starszym wieku spotykał od reguli ten zaszczyt.
Wydawało
się,
że młode spoglądają na Stavrosa z należytą dozą strachu.
Gdy jednak Duncan obejrzał się za siebie, kiedy wsiadali na ślizg,
spojrzał
przypadkowo w twarz jednego z młodych, które nachyliło się, pomagając
im wsiąść
do
wehikułu, nozdrza reguła zamknęły się, a wargi zacisnęły. Wyrażona tą
miną
nienawiść była
łatwa do rozpoznania mimo różnic międzygatunkowych.
Znajdowali się na Kesrith, pomiędzy regulami, którzy mieli być ich
towarzyszami
i
doradcami w sprawach dotyczących ewakuacji innych reguli, od stuleci
mających tu
swoją
dom. Przybyli tu jako zdobywcy, by odebrać im ten świat, jednakże
przez co
najmniej
trzydzieści dni tych zdobywców miało być tylko dwóch i byli oni
narażeni na
atak. Ten świat
należał dotąd do reguli i do mri. Było prawdopodobne, że niektórzy z
członków
załogi
Hazana zwali Kesrith swym domem.
Do Duncana dotarło natychmiast, że ich obecność na tej planecie może
wzbudzać w
regulach coś więcej niż prostą nienawiść międzygatunkową czy
polityczną.
Być może istniało wielu mieszkańców Kesrith, którzy nigdy nie
wyrazili zgody na
traktat odbierający im ich świat i przekazujący go ludziom.
„Niedogodności będą drobne.” Tak Stavros przetłumaczył zapewnienie
baia. Być
może w oczach regulskiego przywódcy tak było, gdyż jego gatunek
podobno nie
potrafił
posługiwać się kłamstwem. Jednakże oczy młodych, które im
towarzyszyły, również
nie
mogły kłamać, a mówiły one coś całkiem innego.
Podczas pobytu na Kesrith mieli być zakwaterowani w budynku o nazwie
Nom, w
centrum głównego miasta planety, co miało przez pierwsze, najbardziej
krytyczne
dni chronić
ich przed drażniącą naturalną atmosferą tego świata oraz innymi
drobnymi
niedogodnościami

miejscowego klimatu. Spodziewano się, że się zaaklimatyzują.
Widział też wyraz twarzy Stavrosa w chwili, gdy po raz pierwszy
wydostali się z
ciepłego statku na wolną przestrzeń i ujrzeli na własne oczy ten
świat: wzgórze,
góry i białe
równiny oświetlone niezwykłym blaskiem czerwono-różowego słońca.
Dla Stavrosa było to miejsce, w którym miał spędzić resztę życia.
Jego zadaniem
było
przygotować je dla innych ludzi, kierować nimi, gdy już przybędą, i
odbudować
cywilizację.
Duncan już w tej chwili zaczynał myśleć, że pięć lat spędzonych tutaj
może się
okazać bardzo
długim okresem.
Regule i zasadowe niziny. Gejzery, piasek, kopalnie oraz słońce,
które wyglądało
na
niezdrowe i zbyt wielkie. W czasie swych podróży w ramach służby
Duncan
odwiedził
dziesięć światów, od nagich skalnych kuł aż po planety pokryte
kwitnącą puszcza,
nigdy
jednak nie był na żadnym, który na pierwszy rzut oka wywoływałby
bardziej obce
wrażenie
niż Kesrith.
Odpychający i nieprzyjazny dla ludzi. Samo powietrze zdawało się tu
trujące i
było
przesycone drażniącymi gazami.
Jeśli Stavros żałował, że tu przybył, nie okazał tego po sobie.
Pozwolił, by
traktowano
go jak regulskiego starszego. Już od pierwszej chwili zaczął odgrywać
tę rolę.
Młode
przeniosły go na lądowy ślizg, który czekał na dole. Dawno już minął
świt.
Słońce pokonało
jedną czwartą drogi w górę nieba. Zamiast przywitania, którego się
spodziewali -
jak
większość regulskich ceremonii starannie kontrolowanego i
zaaranżowanego - w
porcie
czekała na nich nieruchoma, upiorna cisza, jak gdyby oni dwaj oraz
regulskie
młode były
jedynymi żywymi istotami na jego terenie.
Daleko zaś, wśród wzniesień, widniało coś, co sprawiło, że serce
Duncana zabiło
szybciej. Poczul w żołądku skurcz strachu nie mający nic wspólnego z
rozsądkiem.
Ujrzał
osobliwą sylwetkę złożoną z czterech pochyłych wież tworzących
nieregularną
piramidę o
płaskim szczycie.
Edun mri. Duncan wiedział, że na Kesrith znajduje się jeden z nich.
Widział

zdjęcia
ruin edunu z Nisrenu. Nie był jednak przygotowany na to, że będzie on
tutaj, tak
blisko.
Wznosił się nad miastem w sposób taki, że przed patrzącymi stamtąd
nie można
było ukryć
niczego, co działo się na równinach.
Jego posępna, złowieszcza, obca obecność przypominała im wszystkim,
że istnieje
jeszcze trzecia strona transakcji mającej przynieść pokój.
- Szybko, szybko! - powtórzył regul, podenerwowany zwłoką bądź
faktem, że
człowiek zwrócił uwagę na edun. Duncan nie był pewien, co było
powodem tego
zachowania,
nie chciał jednak wdawać się w spór, opuścił więc głowę i wszedł do
ślizgu.
Filtry oczyściły
powietrze wewnątrz wehikułu z ostrego, gryzącego posmaku
zatrującego atmosferę
Kesrith.
Ślizg ruszył ociężale w stronę miasta po nawierzchni, która stała się
wyboista z
uwagi
na ławice piasku naniesionego z nizin. W Duncanie narastała pewność,
że pojazd
wiezie ich
do więzienia górującego nad poprzednim jedynie większą powierzchnią.
Rozdział 6
Słońce wspinało się w górę po nieboskłonie. Innego dnia Niun
wyruszyłyby już
między
wzgórza, by spacerować, polować, ćwiczyć z bronią, czy robić inne
rzeczy,
którymi zwykł
wypełniać godziny samotności celem urozmaicenia jakoś monotonii swych
dni.
Tego dnia jednak nic nie mogłoby go przekonać do oddalenia się od
edunu. Kręcił
się
w pobliżu stacji łączności mieszczącej się na szczycie wieży Sen,
gdzie niekiedy
go
wpuszczano, gdyż w edunie ze względu na jego rozmiary nie
przestrzegano zbyt
ściśle
przepisów. Czaił się pod głównym wejściem, aż wreszcie, zżerany
niecierpliwością, wybrał
się na skałę usytuowaną w najwyższym punkcie grobli i wpatrzył się w
narastający
poblask
białych nizin, wyciągając wzrok, by dostrzec, czy nic nie zbliża się
od strony
portu.
Od tak dawna już nie mógł oczekiwać żadnego przyjemnego wydarzenia.
Teraz
napawał się tym uczuciem. Nienawidził oczekiwania, lecz mimo to
radował się
faktem, że na
coś czeka. Żywił mieszane uczucia odnośnie do tego spotkania, pragnął
jednak
rozpaczliwie
braterstwa, które mu ono obiecywało. Nie kochał Medaia. Pamiętał swą

rywalizację

z

kuzynem, a także - po tylu latach mógł być ze sobą szczerzy - zazdrość, jaką w

stosunku do

niego żywił. Starał się zapomnieć o wszystkich swych negatywnych uczuciach.

Łaknął

obecności Medaia. Łaknął jej rozpaczliwie i gorączkowo. Wszystko byłoby lepsze

niż ta

długotrwała samotność, ta wiedza, że edun powoli, lecz w sposób nieodwołalny,

ginie.

U podstawy jego myśli również minimalny cień nadziei, podejrzenie, że Medaia

wezвано, że był on pierwszym z wielu, którzy mieli przybyć, że she'pan

przystąpiła wreszcie

do akcji i coś zaczęło się zmieniać w sprawach dotyczących przyszłości Ludu.

Podczas tysiąca poprzednich dni siedział tu tak samo jak teraz,

poszukując

jakiegokolwiek drobnego odchylenia w biegu codziennych zdarzeń, które przyciągnęłoby

jego uwagę - wysiłków owada, powolnego, niebezpiecznego rozkwitania wietrznego

kwiatu,

startu czy lądowania statków w porcie. Ku tym ostatnim kierował swe złe

życzenia.

Wyobrażał sobie katastrofy bądź też przybycie ważnych osób, które w jakiś sposób

zmieniłoby kształt jego egzystencji. Robił to tak często, że trudno mu było

sobie uzmysłwić,

iż tym razem jest to prawda, że zabawa stała się rzeczywistością tego poranka

tak podobnego

do tysiąca innych poranków. Wydawało mu się, że nawet samo powietrze pełne jest

życia.

Serce biło mu tak mocno, a mięśnie miał tak napięte, że czuł ból w klatce

piersiowej i

żołądka. Niemal zapomniał o oddychaniu za każdym razem, gdy oczy wprowadzały go

w

błąd, przekonując, że widzi na dole jakieś poruszenie.

W pełnym blasku południa dostrzegł jednak na nizinach pióropusz pyłu.

U podnóża

grobli pojawił się szereg ciemnych kształtów posuwających się powoli w górę.

Niun usiadł na

swej skale położonej w najwyższym punkcie grobli i opuścił chustę, by zasłonić

oczy przed

mgiełką wywołaną światłem dziennym, starając się rozróżnić

poszczególne obiekty.

Widował już kiedyś, przed laty, pojazdy nadciągające drogą. Sądząc po rozmiarach

przedmiotów widzianych z tej odległości oraz ilości wzbijanego przez nie pyłu,

to właśnie

miał przed oczyma. Narastało w nim poczucie, że coś tu jest nie w porządku.
Ciężar leżący
mu na żołądku pozostawał w równowadze z przyśpieszonym biciem serca.
Zwarł
ciasno
wszystkie kończyny, oplatając długie ramiona wokół kolan, i
obserwował wehikuły.
Nie
chciał zrywać się do biegu, by powiadomić innych. Regule. Nadciągali regule.
Ongiś byłby zachwycony taką niezwykłą wizytą, lecz nie tego akurat dnia. Nie
teraz.
Nie w tej chwili, gdy ważyły się losy mri, istotniejsze niż regule. Losy, w które regule mogliby zapragnąć ingerować.
Niun zdał sobie nagle sprawę, że she'pan rozpaczliwie potrzebna jest wiedza o
tym, co
zmierza w kierunku szczytu wzgórza. Teraz już je rozróżniał: sześć pojazdów oraz
posuwająca się za nimi kropka, w której jego oczy nie mogły dostrzec żadnych
szczegółów.
Zapewne był to siódmy wehikuł.
Nigdy za jego pamięci tylu reguli nie złożyło wizyty w edunie.
Ześliznął się ze skały i ruszył w dół stoku. Jego długie kroki szybko przeszły w
niekontrolowany bieg. Uchybiało to godności, lecz Niun był zbyt zaniepokojony,
by dbać o
pozory. Pognał w stronę edunu bez tchu w piersiach.
Pozostali zaczęli wychodzić na zewnątrz, zanim zdążył przybyć do nich ze swym
ostrzeżeniem. Widział czarne szaty Kel, lecz ani jednej złotej.
Zwolnił kroku i
podszedł do
nich. Nie mógł złapać oddechu. Starał się ukryć swój ból. Jego skórę pokryła
warstewka potu,
która szybko wyschła, gdyż ukradło ją zgłodniałe wilgoci powietrze.
Na Kesrith
nie można
było biegać. Powtarzano mu to setki razy - twarde realia świata narzucone
naturze młodości.
Płuca mu płonęły. W powietrzu, którym oddychał, czuł ostry posmak krwi. Żaden z
Kel nie
udzielił mu reprimendy za jego nieroztropność. Niun wyczuwał ich nastrój.
Dostrzegał go też
w postawie towarzyszących im dusei, które wyszły z edunu razem z nimi. Jedno ze
zwierząt
stanęło na tylnych łapach, wachając wiatr. Opadło ciężko z powrotem na cztery
kończyny, co
wzbiło w powietrze biały pył, wywołując parsknięcie niezadowolenia.
- Yai, yai! - skarcił kel Dahacha wszystkie dusei. To pozbawione znaczenia słowo
miało pomiędzy dusem a kel'eniem tysiące znaczeń. Dziewięć zwierząt, którym
kazano

odejść, cofnęło się i zbiło w ciasną gromadkę w pobliżu edunu.
Postawiły uszy.
Niektóre z
dusei usiadły. Od czasu do czasu jeden - za każdym razem inny -
podnosił się i
obchodził
wkoło grupę, nieustannie spoglądając na zbliżającą się karawanę
regulskich
pojazdów i
wydając z siebie ciche, ostrzegawcze sapnięcia.
Twarze Kel były zasłonięte, na spotkanie z obcymi. Niun podniósł mez
na
przepisową
wysokość i umocował ją, po czym zajął miejsce w czarnym szeregu, jako
jeden
wśród wielu.
Jednakże kel'anth Eddan ujął go za łokieć i wyprowadził przed grupę.
- Tutaj - powiedział. To było wszystko. Przy takim nastroju Kel nie
można było
zadawać czczych pytań. Niun zachowywał milczenie. Jego serce ogarnął
skurcz
paniki
wywołany gestem Eddana. Mimo swego wieku był jeszcze nowicjuszem i
nie powinien
stać
przed szeregiem, w miejscu gdzie wymieniano z regulami pytania i
odpowiedzi,
pomiędzy
Eddanem a kel Pasev, najstarszymi mistrzami Kel. Chyba że sprawa
dotyczyła go
osobiście.
Albo jego kuzyna.
Nagle zrozumiał, że edun musiał otrzymać jakąś wiadomość za
pośrednictwem wieży
Sen i że posiadano tu pewną wiedzę o wypadkach, która do niego nie
dotarła, gdyż
siedział
sobie sam, daremnie oczekując, by wreszcie wydarzyło się coś
przyjemnego.
Coś musiało być straszliwie nie w porządku, jeśli regule wtrącali się
w sprawę
rozgrywające się między kuzynami mri. Regulska karawana pięła się
powoli, z
trudem, pod
górze. Słysząc już było odgłos silników. Słońce prażyło, blado-
czerwonym
blaskiem. Na
nizinach trysnął gejzer Elu, jeden z tych niebezpiecznych, których
nieobliczalne
erupcje nie
przestrzegały żadnego rozkładu. Przez jakiś czas widoczna była
fontanna,
dziesięciokrotnie
wyższa od mężczyzny i charakterystycznie pochylona. Potem rozproszyła
się
szybko. Można
było poznać każdy gejzer na nizinach po specyficznym zachowaniu i
położeniu.
Niun
pomyślał, że jeśli doszło do erupcji Elu, wkrótce nadejdzie kolej na
Uchana. Był
to cenny
moment, w którym mógł na chwilę oderwać myśli od złowieszczonego
szeregu ciemnych

wehikułów posuwających się z wysiłkiem w górę zbocza.
Jeden - dwa - trzy - cztery - pięć - sześć.
Sześć ślizgów lądowych. Nigdy dotąd do edunu nie przyjechały
jednocześnie więcej
niż dwa. Nie wypowiedział tego spostrzeżenia na głos. Członkowie Kel
stojący
wokół niego
zachowywali absolutnie sztywną postawę, niczym posągi, na których
powiewały
czarne szaty
unoszące się na silnym wietrze. Prawa dłoń każdego z nich dotykała
pasa, za
którym
spoczywały skryte w pochwach as'ei. Palce mieli wsunięte pod spód.
Było to
ostrzeżenie
używane pomiędzy kel'ein. Regułom, którzy byli tylko tsi'mri,
brakowało zapewne
rozsądku,
by je rozpoznać. Mimo to uprzejmie było powiadomić intruzów, że nie
są mile
widziani, bez
względu na to, czy mieli oni wystarczająco wiele rozumu, by rozpoznać
ostrzeżenie.
Ślizgi przetoczyły się ponad ostatnimi koleinami prowadzącej w górę
drogi i
zatrzymały wreszcie pośród pyłu na wprost frontowego wejścia do
edunu,
naprzeciwko Kel.
Wyłączono silniki i zapanowała nagła cisza. Regule otworzyli drzwi i
zaczęli z
wysiłkiem
wydobywać się ze ślizgów: pełna dziesiątka młodych, poważnych i
smutnych,
pozbawionych
wszelkiej widocznej arogancji. Jednym z nich był strażnik Nomu, Hada
Surag-gi.
Niun poznał
go po odznakach oraz szatach, co było najlepszym sposobem na
identyfikację
danego regula.
Było też prawdopodobne, pomyślał z goryczą, że regul Hada Surag-gi
rozpoznał go
po
rzucającym się w oczy braku wszelkich odznak. Gdy jednak młode
podeszło bliżej,
by stanąć
twarzą w twarz z Eddanem, a co za tym idzie i z nim, nie okazało po
sobie nic
takiego. Oczy
Hady nawet się na nim nie zatrzymały. Nie było widać ani śladu buty.
Hada Surag-
gi wessał
powietrze do płuc i zakołysał się do przodu w regulskim ukłonie. Mri
znali na to
należyta
odpowiedź - gest oznaczający obustronną dobrą wolę. Eddan nie wykonał
go jednak
i w
związku z tym żaden z nich się nie poruszył. Dłonie wciąż spoczywały
na as'ei.
- Jeśli łaska - odezwał się Hada Surag-gi. - Przynosimy nadzwyczaj
tragiczne
wieści.

- Jesteśmy przygotowani na wysłuchanie waszych słów - odparł Eddan.
- Mamy nadzieję, że nasz przełożony poinformował was...
- Czy przywieźliście nam Madaia? - zapytał ostrym tonem Eddan.
Hada odwrócił się, przestawiając stopy, co dla reguli nie było łatwe.
Złożył
razem
dłonie i wykonał gest nakazujący jego pomocnikom wykonać swe
obowiązki. Ci
podeszli,
szurając nogami, do drugiego ślizgu, otworzyli jego ładownię i
wyciągnęli z niej
biały, skryty
w plastiku kształt spoczywający na noszach. Przynieśli go i położyli
ostrożnie
na ziemi u stóp
Hady Surag-gi, naprzeciwko Kel.
- Przywieźliśmy szczątki Medaia - oznajmił Hada. Niun już wiedział.
Poznał
prawdę z
pierwszych słów Hady. Nie poruszył się. Nawet nie opuścił chusty. Ten
spokój
niektórzy z
jego braci mogli mylnie wziąć za panowanie nad sobą. Było to
odrętwienie.
Słyszał dźwięki
wydawane przez poruszających się obok reguli tak, jak gdyby znajdował
się w
innym miejscu
niż oni i obserwował ich z daleka od sceny wydarzeń, a ciało Niuna
s'Intel,
podobnie jak
należące do Medaia s'Intel, było pozbawienie czucia i nie brało
udziału w
wypadkach.
- Czy więc ludzie są już tak blisko? - zapytał Eddan. Było w
zwyczaju, że tych
spośród Ludu, którzy polegli na wojnie, oddawano zimnej przestrzeni w
miejscu,
gdzie
zginęli, albo - jeszcze lepiej - ogniewi słońca, na pamiątkę narodzin
ich rasy,
zamiast
odbywać długą, niedogodną podróż z frontu walk, by pochować ich w
ziemi. Wszyscy
z Ludu
woleliby, gdyby mieli wybór, uniknąć takiego pochówku. Było dziwne,
że regule,
którzy
znali mri choćby i w niewielkim stopniu dostępnym dla ich gatunku,
nie
zrozumieli tego i
popełnili podobny błąd, oddając martwego mri jego edunowi.
Regulskie młode, w których zachowaniu nie było teraz nawet krzty
arogancji,
pozwoliły, by ich nozdrza zatrzepotały. Również inne znaki zdradzały,
że czują
się
skrępowane swą misją.
Są winne - brzmiała gorzka myśl, która nawiedziła Niuna w chwili, gdy
się im
przyglądał. Wrócił do swego ciała i zaczął wpatrywać się w oczy Hady
Surag-gi,
pragnąc
zmusić młode do odwzajemnienia jego spojrzenia. Hada uczynił to na

krótka
chwile, po czym
odwrócił wzrok.
Byli winni, czuli się skrępowani całym tym spotkaniem i starali się
nie
powiedzieć
nawet połowy z tego, co wiedzieli. Niun trząsał się z gniewu.
Brakowało mu tchu.
Wśród Kel
nikt się nie poruszył. Stali absolutnie nieruchomo, zjednoczeni z
umysłem
Eddana, który nimi
dowodził i który jednym słowem mógł ich skłonić do czynu, jakiego
nigdy nie
dopuścił się
żaden mri.
Hada Surag-gi przestąpił z jednej krzywej nogi na drugą i cofnął się
nieco od
spowitego w całun trupa leżącego pomiędzy nimi.
- Kel'anthu Eddanie - powiedziała. - Bądź łaskaw. Ten kel'en zranił
się sam i nie
chciał
skorzystać z pomocy naszej medycyny, choć - być może - moglibyśmy go
uratować.
Przykro
nam z tego powodu, lecz nigdy nie było naszym zamiarem gwałcenie
waszych
przekonań.
Przynosimy wam również wyrazy żalu baia Hulagha, w którego służbie ów
kel'en
odznaczył
się chwalebnie. Bai Hulagh wyraża głębokie ubolewanie - swe
najgłębsze
ubolewanie - że do
tego spotkania doszło w tak niepomysłnych okolicznościach i że
nawiązał
znajomość z
Ludem w tak smutnym momencie. Przesyła swe kondolencje i zapewnia, że
jest w
najwyższym stopniu zasmucony z powodu tego nadzwyczaj nieszczęśliwego
wydarzenia... A
więc bai Hulagh jest nowym komendantem tej strefy. Co z baikiem Solgah?
Co z Holn?
- Odeszli. - Młode niemal połknęło to słowo, szybko jednak odzyskało
rozpęd. -
Ponadto bai pragnie cię zapewnić, kel'anthu...
- Przypuszczam - odrzekł Eddan - że do śmierci kela Madaia doszło
bardzo
niedawno.
- Tak - odparł Hada, odchodząc od przygotowanego tekstu. Jego usta
poruszały
się,
jak gdyby szukały słów.
- Samobójstwo. - Eddan użył wulgarnego regulskiego słowa, choć regule
znali
znaczenie terminu ika'a, używanego przez mri na określenie rytualnej
śmierci
kel'ena.
- Zapewniamy... - Wydawało się, że spojrzawszy bezpośrednio na
kel'antha,
straciło
wątek, co było niemożliwe u obdarzonych ejdetyczną pamięcią reguli. -
Zapewniamy
z całym

przekonaniem, kel'anthu, że ów kel'en był pogrążony w głębokiej melancholii, która nie miała nic wspólnego z objęciem stanowiska przez baia Hulagha, czy też utrata władzy przez Holn. Obawiamy się, że dochodzicie do błędnych konkluzji. Jeśli przypuszczacie...

- Nie formułowałem żadnych konkluzji - stwierdził Eddan. - Czy chcesz zasugerować, że można by to uczynić?

Reguł, któremu przerwano już więcej niż raz, był zdezorientowany dyskusją, która nie była dyskusją, a także zbity z tropu, co często przytrafiało się jego pobratymcom podczas kontaktów z mri. Zamrugał szybko powiekami i spróbował dokonać przegrupowania.

- Kel'anthu, bądź łaskaw, zapewniam cię, iż oświadczyliśmy jedynie, że przed swym czynem ów kel'en był pogrążony w głębokiej melancholii, z własnej woli zamknął się w swej kwaterze i nie reagował na żadne próby dowiedzenia się, czego mu trzeba. Nie miało to nic wspólnego z objęciem stanowiska przez baia Hulagha, żadną miarą, panie, żadną miarą. Bai Hulagh stał się pracodawcą owego kel'ena, który służył mu, odznaczając się chwalebnie podczas kilku akcji. Nie było żadnych uchybień. Gdy jednak obwieszczono zawarcie pokoju, kel Medai zaczął przejawiać narastającą melancholię.

- Jesteś z Nomu - przerwał mu Niun, który nie mógł już dłużej tego znieść. Hada Surag-gi spojrział w jego stronę, wytrzeszczając ze zdumienia czarne oczy, aż pokazały się ich białkówki. - Jak to możliwe, że potrafisz złożyć dokładny meldunek o stanie umysłu kel'ena, który przebywał na statku, daleko od ciebie? Nie powinien był się odzywać. Dla młodego kel'ena, w obecności obcych, podobny wybuch nie był możliwym do przyjęcia zachowaniem. Wszyscy w Kel jednak stali bez ruchu, co zaś do Hady Surag-gi, to jego usta rozwarły się szeroko, a potem zacisnęły, tworząc wąską linię.

- Starszy - zwrócił się ze sprzeciwem do Eddana.

- Czy rzecznik baia nie potrafi odpowiedzieć na pytanie? - odezwał się ten. Ta obrona wywołała przypływ gwałtownej wdzięczności.

- Z największą przyjemnością - odparł Hada. - Wiem, że to wszystko prawda, ponieważ dokładnie w ten sposób zrelacjonował mi to sam bai, twarzą w twarz,

przez własne
usta. Nie mieliśmy pojęcia, że ów kel'en zamierza popełnić podobny
czyn.
Przyczyną nie
była żadna uraza wywołana jego służbą.
- Jest jednak aż nadto oczywiste - odparł Eddan - iż kel Medai
sądził, że ma
wystarczające powody, by porzucić służbę u was. Powody tak poważne,
że
zdecydował się na
ika'al, by się od was uwolnić.
- Niewątpliwie spowodował to koniec wojny, którego ów kel'en nie
pragnął.
- Jest ciekawe - zauważył Eddan - że wybrał ika'al, mimo że wiedział,
iż wraca
na
świat ojczysty.
- Był w rozpacz - odparł Hada Surag-gi. Reguł najwyraźniej nie
potrafił
dostrzec
faktu, że w jego słowach brak jest logiki. - Nie mógł odpowiadać za
swe czyny.
- Przemawiasz przed jego kuzynem - powiedział ostrym tonem Eddan. -
To był
kel'en,
nie dus, i nie mogło ogarnąć go szaleństwo. Leciał na swój ojczysty
świat. To,
co mówisz o
jego postępowaniu, nie jest wiarygodne, chyba że bai obraził jego
honor. Czy
jest możliwe,
by to właśnie się stało?
Regule, pod naciskiem ochryplego głosu Eddana, zaczęli wycofywać się
ukradkiem,
poczynając od ostatniego.
- Jeszcze nie skończyliśmy z pytaniami - ciągnął Eddan, przykuwając
Hadę Surag-
gi
do miejsca swym spojrzeniem. - Powiedz nam, kiedy i gdzie nastąpiła
śmierć kela
Medaia.
Reguł nie miał najmniejszej ochoty odpowiedzieć na to pytanie. Wessał
do płuc
powietrze i w widoczny sposób zmienił kolor.
- Jeśli łaska, kel'anthu. To się stało poprzedniego wieczoru na
statku baia.
- Na statku baia Hulagha.
- Kel'anthu, bai zapewnia...
- Czy doszło do jakiegokolwiek dyskusji pomiędzy baiem a kel'enem?
- Bądź łaskaw. Kel'en był w rozpacz. Koniec wojny...
- To bai doprowadził tego mri do rozpacz - stwierdził Eddan,
ostatecznie
krzyżując
szyki młodemu.
- Bai - odparł Hada, którego nozdrza rozszerzyły się i kurczyły w
rytm szybkich
oddechów - zażądał od tego mri, by pozostał na statku i w jego
służbie. Kel'en
odmówił.
Pragnął odejść natychmiast, choć bai odmówił tego przywileju
wszystkim, nawet
samemu
sobie. Pozostały jeszcze ważne sprawy, które należało załatwić. Jest
możliwe...

- Gdy młode
mówiło, jego skóra stawała się coraz bledsza. Jego wargi nie mogły
się uporać ze
słowami. -
Kel'anthu, zdaję sobie sprawę, że w twoich oczach możemy wydawać się
winni, ale
nie
rozumiemy postępków tego kel'ena. Bai rozkazał mu czekać. A jednak
kel'en
dopatrzył się w
tym rozkazie uchybienia wystarczająco wielkiego, by popełnić podobny
czyn. Nie
wiemy
dlaczego. Zapewniamy cię, że to smutne wydarzenie wielce nas
zmartwiło. Jest to
godzina
kryzysu dla Kesrith, w której ów kel'en mógłby się bardzo przydać
baiowi, a z
pewnością
również i wam. Bai cenił sobie usługi kela Medaia. Po raz kolejny
zapewniamy, że
nie
rozumiemy powodów urazy, jaką do nas żywił.
- Być może go nie pytaliście lub nie chcieliście wysłuchać - rzekł
kel'anth
Eddan.
- Bądź łaskaw. Kesrith została odstąpiona ludziom. Jesteśmy w trakcie
ewakuacji
wszystkich jej mieszkańców. Pomyślano również o tutejszych mri. Bai
pragnie, by
na jego
statku przez cały czas znajdowała się załoga i rzecz jasna chce, by
była ona...
- Młode
przesunęło się niespokojnie. Spojrzało na Eddana, który się nie
poruszył. - Na
te sprawy nie
mamy wpływu. Gdyby tylko kel'en poinformował baia, że aż tak gorąco
pragnie, by
uczyniono dla niego wyjątek...
- Kel Medai postanowił porzucić służbę - powiedział Eddan. - Zrobił
to tak, jak
należy. Nie chcemy więcej rozprawiać na ten temat z regulskimi
młodymi.
Odejdźcie już.
Było to jasno powiedziane i regule, krok za krokiem, wycofali się. W
miarę jak
zbliżali się do ślizgów, posuwali się coraz szybciej. Hada nie był
ani
pierwszym, ani ostatnim,
który zajął w nich miejsce. Zamknięto włązy i wyłączono silniki.
Naziemne ślizgi
dojechały
ciężko do zakrętu przesmyku i wskoczyły w koleiny drogi, po czym
oddaliły się po
długim
zboczu powoli, jak przybyły.
Nikt się nie poruszył. Teraz, gdy regule odjechali, pozostawiając ich
sam na sam
ze
zmarłym, w powietrzu czuło się aurę odrętwienia.
Nagle w drzwiach pojawiły się szaty złote i biała: sen'anth i Melein
oraz sama
she'pan

na ich ramionach.
- Medai nie żyje - powiedział Eddan - a świat ma być wkrótce przekazany ludziom, tak jak podejrzewaliśmy.
Uniósł skryte pod szatą ramiona, by osłonić she'pan przed widokiem zwłok. Melein postąpiła naprzód o krok, tylko o krok. Było to dla niej zabronione. Skryła twarz za zasłoną i odwróciła się, pochylając głowę. She'pan i sen'anth również zasłonili twarze, co robili wyłącznie w obliczu tego, z czym nie można się było pogodzić. Odeszli z powrotem do edunu. Śmierć stanowiła wyłączną domenę Kel, czy chodziło o jej zadawanie, czy o żałobę po niej. Wykonanie właściwych obrządków należało do obowiązków tej kasty. W stosunku do kuzyna z Kel było to zobowiązanie o charakterze osobistym. Niun wiedział, że oczekują od niego, iż to on pokieruje tą sprawą. Widział też, że inni pragną mu pomóc, zrobić cokolwiek. Rozpostarł dłonie, udzielając im pozwolenia. Dotąd przyglądał się jedynie obrządkom, sam nigdy ich nie wykonywał i nie chciał zawstydzić siebie ani Medaia z powodu swej ignorancji. Podźwignęli nosze - on i wszyscy, którzy zdołali się dopchać, by mu pomóc - i przenieśli je przez drzwi edunu w stronę Pana'drin, Kaplicy, by umieścić Medaia po powrocie do domu, tam, gdzie sam udałby się najpierw, gdyby żył. Dłonie Niuna poczuły ciepły metal ramy noszy. Spojrzał w dół, na spowity w biel przedmiot, który ongiś był jego kuzynem, i szok do tej chwili utrzymujący go w odrętwieniu zaczął się przeradzać w inne uczucia, w głęboką, bezsilną wściekłość. Nie było w porządku, że coś takiego się wydarzyło. Jeśli mogło do tego dojść, znaczyło to, że nie ma sprawiedliwości. Niun niemal drżał z gniewu, pasji tak wielkiej, że zdołałby zabić, gdyby tylko miał kogoś lub coś, przeciwko komu mógłby zwrócić swą wściekłość. Nie było nikogo takiego. Starał się nie czuć nic. Było to łatwiejsze niż próby znalezienia ujścia dla kipiącego w nim oburzenia. Do tej pory żywił nadzieję. Teraz postara się jej wyzbyć. Świat ogarnęło szaleństwo, a Medai z własnej woli został jednym z jego elementów. „Mój ostatni syn.” Tak nazwała go she'pan. Teraz była to prawda.

W kaplicy Edunu Ludu znajdowała się wykonana z metali i szlachetnych kamieni bariera pokryta starożytnymi napisami. Była stara ponad wszelką rachubę. We wszystkich Kaplicach, jakie kiedykolwiek istniały, ta właśnie bariera stała ongiś pomiędzy lampami z brązu, które dorównywały jej wiekiem. Za życia wyznaczała ona granicę między Kel a Sen, linię, której Kel nie wolno było przekraczać. Po śmierci również nie było to dozwolone. Przed bariera, u samej jej podstawy, położyli spowite w biały całun ciało Medaia s'Intel Sov-Nelan. Kel'en nie mógł się bardziej zbliżyć do granicznej linii. Woń kadzidła wznosiła się w górę z palników ustawionych po obu stronach bariery, ciężka i sycąca. Wypełniała pomieszczenie i przesłaniała sufit niczym niematerialny baldachim. U Niuna, który stanowił orszak swego kuzyna, ów zapach kadzidła wywoływał szczególne wspomnienia, z czasów gdy był z Kath i obserwował święte obrządku z wewnętrznego, najmniej ważnego pomieszczenia. Był wtedy dzieckiem i u jego boku stali Melein oraz Medai, a także inni, którzy już odeszli i o których śmierci wiedział. Z owego zewnętrznego pomieszczenia mała kaplica Kel wydawała się tajemnicza i wspaniała - terytorium, na które nie mogli jeszcze wchodzić, gdzie wolno było przebywać tylko wojownikom w ich sigai, gardzącym Kath. Jego umysł przebiegł do późniejszego dnia, gdy ich troje przyjęto w skład noszących czarne szaty, gdy stali się jednym z Kel i po raz pierwszy pozwolono im wejść do środkowej kaplicy. Zdali sobie wtedy sprawę, że pomiędzy nimi a Pana, Tajemnicami, leży jeszcze jedna bariera. Wspomniał też jeszcze późniejszy dzień, gdy modlili się za pomyślność Medaia, który opuszczał edun, by wstąpić na służbę, obdarzony wielkim zaszczytem. Owej nocy Niun umierał w skrytości ducha z zazdrości i rozgorzyczenia. Jego modlitwy były nieszczerze, pełne nienawiści i zmieszane z myślami, które powróciły teraz do niego niczym pełne winy duchy. Jego uczucia były w tej chwili takie same jak wtedy. Medai po raz kolejny

odszedł,
pozostawiając mu szpetotę i samotność Kesrith.
Medai nigdy nie musiał znosić tego co on, który pozostał tutaj jako
ostatni
strażnik
Domu i sługa pozostałych.
Medaia uznano za wielkiego kel'ena z uwagi na to, co zrobił.
Rozległ się szelest szat w świętej izbie, słabo widocznej za barierą,
gdzie
spotykali się
członkowie Sen, by doglądać Świętych Przedmiotów. Z pewnością byli
tam Melein i
Sathell.
Cały wiek temu troje dzieci stało razem w wewnętrznej sali Kath,
łaknąc
zaszczytów.
Ich modlitwy zostały wysłuchane w niezwykle i przewrotny sposób: Niun
stał
wewnątrz
kaplicy Kel, gdzie wszyscy oni pragnęli się wówczas znaleźć, Medai
zdobył
odznaczenia
wojownika, lecz od niedawna wędrował przez Mrok, Melein zaś, Melein o
lekkim
sercu,
przeszła poprzez kaplicę Kel do leżącego dalej miejsca, ku
Tajemnicom, których
kel'enowi
nigdy nie będzie wolno ujrzeć.
Pochylił głowę, drżąc z gniewu i frustracji. Pozostawał w tej pozycji
przez
pewien
czas, usiłując odzyskać dech w piersiach i uspokoić się.
Czyjaś dłoń dotknęła jego ramienia. Musnął go cień ciemnej szaty, gdy
Eddan
osunął
się na podłogę obok niego. - Niunie - powiedział kel'anth cichym
głosem - wzywa
cię
she'pan. Nie chce, byś musiał czuwać nad nim. Powiedziała, że
pragnie, abys
przyszedł i
przesiedział tę noc z nią, zamiast iść na pogrzeb.
Niun milczał przez chwilę, zanim był w stanie odpowiedzieć pewnym
głosem.
- Nie mogę uwierzyć - stwierdził po chwili - że nie zwolni mnie nawet
z takiego
powodu. Co powiedziała? Czy nie wyjaśniła tego w żaden sposób?
- Chce, żebyś przyszedł zaraz.
Oszołomiło go podobne nastawienie. On i Medai nie żywili do siebie
miłości i
she'pan
dobrze o tym wiedziała, to jednak, co publicznie poleciła mu zrobić,
było wręcz
nieprzyzwoite.
- Nie - powiedział. - Nie. Nie pójdę do niej.
Palce wpiły się w jego ramię. Gdy podniósł wzrok, spodziewał się
reprimendy,
lecz
stary zdjął zasłonę i ukazał mu nagą twarz, na której nie było widać
gniewu.
- Spodziewałem się tego, że tak powiesz - rzekł Eddan. Było to
niewiarygodne,
gdyż

Niun sam o tym nie wiedział. Pokierował nim impuls. Stary znał go aż tak dobrze.

- Zrób, co uznasz za słuszne - dorzucił Eddan. - Zostań. Ja ci tego nie zabronię.

Stary wstał i rozkazał pozostałym zabrać się do wyznaczonych im zadań. Jeden z nich przyniósł naczynia rytualne, dane im przez Sen, które służyły do pochówku.

Położył je u stóp Medaia. Pasev przyniosła wodę, Dahacha zaś szmatki do obmywania. Palazi napełnili lampy z myślą o długim czuwaniu, a Debas zagwizdał cicho na dusei, wyprowadził je z zewnętrznej sali i zagonił z powrotem do wieży Kel, by nie zakłócały powagi obrzędów. Niun, siedząc pośrodku całego tego ruchu, zdał sobie wreszcie sprawę, że rozdarł swą szatę, gdy pośpiesznie zbiegał ze wzgórz, że cały jest zakurzony, a ręce ma obrzydliwie brudne. Wokół niego słychać było tupot stóp. Przyszedł Sirain, na wpół ślepy Sirain, który podał mu wilgotną szmatkę. Niun odsłonił twarz, obmył ją i zasłonił z powrotem, wdzięczny za tę troskliwość. Liran przyniósł mu szatę i Niun zmienił swą sigę wewnątrz Kaplicy, gdyż czwanie przy zwłokach w nieporządnym stroju oznaczałoby brak szacunku. Usiadł ponownie. Zaczął się uspokajać pod wpływem ich cichej, sprawnej dbałości.

Następnie, na szept Eddana, zaczęli zdejmować z Medaia paskudny, biały całun. Cierpliwie, cierpliwie palce jednego czy drugiego z nich szarpały za taśmę, która owijała zwłoki ciasno jak kokon i była niemal nie do przebicia. Przypominała jedwab cho, gdyż trzeba ją było odwijać palcami. Pasev jednak wiedziała, że do regulskiego włókna należy przytknąć płonący knot, by w ten sposób rozdzielić niezwykłą pajęczynę. Materiał palił się opornie, ustąpił jednak. Jego chemiczna woń weszła w związek z unoszącym się nad nimi zapachem kadzidła, tworząc przyprawiający o mdłości odór. Wszyscy bez słowa zgodzili się, że nie pochowają kel'ena w regulskim całunie, mimo niedogodności. Stopniowo uwolnili Medaia z oplatającej go pajęczyny. Ujrzeni twarz, którą pamiętali, oblicze blade

i nieruchome.
Martwe ciało było żałośnie małe i chude. Ważyło bardzo niewiele, choć Medai był silnym mężczyzną. Odznaczeń, które znaleźli przypięte do jego pasów, było dużo. Seta'al na jego twarzy wyblakły, przybierając kolor bladoniebieski. Medai s'Intel był młodzieńcem przystojnym i pełnym życia, nadzieją edunu w jego szczęśliwych dniach. Nawet teraz przyjemnie było na niego popatrzeć. Szpeciła go jedynie krew, która splamiła włókna pod środkowymi żebrami, tam gdzie zadał sobie śmiertelną ranę. Samobójstwo. Niun pracował, nie patrząc na twarz Medaia. Starał się nie myśleć o tym, co robia jego ręce, by nie zdradziły go drżeniem. Usiłował wspomnieć lepsze czasy, lecz nie udało mu się to. Zbyt dobrze znał Medaia. Jego kuzyn był w śmierci taki sam jak za życia: samolubny, arogancki jak sami regule i nade wszystko uparty. Nie należało żywić pretensji do zmarłych. Było to czymś bezbożnym. Na koniec jednak Medai okazał się równie bezużyteczny dla swych współbraci jak zawsze. Żył dla siebie i umarł z własnych powodów, nie zważając na to, czego inni mogą od niego potrzebować, a - bez względu na szczytne tradycje Kel - zimnego trupa mogło spotkać bardzo niewiele zaszczytów. Rozstali się ze sobą w gniewie. Niun pamiętał o tym, pamiętał przez każdy dzień sześciu lat swego późniejszego życia. Wiedział dlaczego she'pan chciała, by poszedł na górę, i co z pewnością myśleli jego bracia kel'ein siedzący obok niego. Doszło wówczas między nimi do kłótni - av'ein-kel, z wyciągnięciem długich mieczy. Stało się to z jego winy. Niun sięgnął po broń jako pierwszy, w korytarzu Kaplicy, na zewnątrz. Było to dnia, gdy Medai położył swą dłoń na Melein. A ona się temu nie sprzeciwiła. She'pan osobiście położyła kres tej awanturze. Wtedy, sześć lat temu, była jeszcze sprawniejsza. Zeszła z wieży po schodach, by zainterweniować. Nazwała go eshai'i -
-
pozbawionym honoru, oraz tsi'daith'em - niesynem. Ponieważ Niun ją wtedy kochał, był

zdruzgotany.
Nigdy jednak nie udzieliła ani słowa reprimendy Medaiowi.
Nie minęło pięć dni, a Medaia spotkał zaszczyt służby baiowi reguli,
który mógł
otrzymać jeden z Mężów, Melein zaś przypadła w udziale cnotliwość
Sen.
Tylko Niuna s'Intel nie czekało nic poza powrotem do nauki, długim,
długim
oczekiwaniem, przykuciem do boku Matki i pozbawieniem wszelkiej
nadziei na
opuszczenie
Kesrith.
Nigdy nie znalazł sposobu na odwrócenie skutków tego jednego,
fatalnego dnia.
Intel
nie chciała pozwolić na jego odejście. Miał nadzieję, że teraz zawrze
pokój i że
w sprawach
Ludu zajdzie zmiana.
Medai jednak obrabował go również i z tej szansy. Służba na ojczystym
świecie
spoczęła wyłącznie na barkach Niuna. Nie było w tym wszystkim śladu
sprawiedliwości.
„Kiedy już zdecydujesz, co ci się należy od Ludu, przyjdź i powiedz
to mnie” -
oznajmił mu Eddan. Niun zadowoliliby się połową tego, co otrzymał
Medai.
W tej chwili jednak, rozpoczynając od Eddana, członkowie Kel zaczęli
mówić o
Medaiu. Każdy wygłaszał mowę pochwalną. Był to rytuał lij'aiaa,
początek
Czuwania nad
Zmarłym. Głosy starych kel'ein drżały podczas przemowy.
- Najtrudniej jest - powiedział Liran - gdy starzy chowają młodych.
Potem przyszła kolej na Pasev, ostatnią ze wszystkich, nie licząc
Niuna.
- Nie ma wątpliwości - zaczęła, dotykając medalionów, j'tai, które
lśniły w
złotym
świecie lamp, odznaczeń zdobytych przez Medaia podczas jego służby -
że choć był
młody,
zawędrował bardzo daleko i dobrze poznał wojnę. Widzę tu odznaki
służby na Shoa,
Elagu,
Soghrune, Gezenie, Sagurze i Hadriu. Nie ma wątpliwości, że służył
Ludowi. Z
pewnością, z
pewnością ten nasz brat, to dziecko z naszego domu zrobiło
wystarczająco wiele.
Myślę, że
na pewno był bardzo zmęczony. Myślę, że musiał już mieć serdecznie
dosyć służby
regulom i
pragnął wrócić do domu w taki sposób, w jaki mógł, z takimi siłami,
jakie mu
pozostały.
Rozumiem to. Mnie również bardzo już zmęczyła służba regulom i gdybym
wiedziała,
że
dobiega ona końca, wybrałabym tę samą drogę, co on.
Nadeszła kolej na Niuna. Teraz on powinien przemówić i wygłosić
pochwałę swego
kuzyna Medaia. Zebrał w sobie gniewne słowa, nie mógł jednak, po tym

wszystkim,
ich
wypowiedzieć i zaprzeczyć uczuciom Pasev, do której żywił głęboką miłość. Osunął się w dół i skrył głowę w skrzyżowanych ramionach, dygocząc z emocji. Członkowie Kel pozwolili mu na to. Najwyraźniej uznali, że wyraża w ten sposób żalobę po śmierci kuzyna. Oni jednak czuli prawdziwy, niesamolubny żal za dzieckiem, które kochali. Niun żałował samego siebie. W ten sposób dowiedział się, ile jest wart. Zrozumiał, jest zdolny do nikczemności i wielkiego egoizmu i że nawet w tej chwili nie jest równy Medalowi. Po chwili, gdy stało się jasne, że Niun nie zechce wygłosić rytualnej przemowy, pozostali zaczęli szeptać pomiędzy sobą. Mówili i wysokich wzgórzach i o pochówku, którego muszą dokonać. W ich słowach i w ich planach dawało się wyczuć cichą desperację i wstyd. Byli starzy, wzgórza zaś leżały bardzo daleko, a szlak był bardzo stromy. Nawzajem pytali się tonem pełnym niepokoju, czy regule nie użyczyliby im zmotoryzowanego środka transportu, gdyby ich o to poprosili. Czuli jednak w swych sercach, że gdyby to uczynili, pohańbiliby Medaia. Dlatego więc nie chcieli tego zrobić. Zaczęli się zastanawiać nad tym, w jaki sposób mogą go tam zanieść.

- Nie martwcie się - odezwał się Niun, przerywając swe długie milczenie. - Dam sobie z tym radę sam.

Ujrzał w ich twarzach niedowierzanie. Gdy pomyślał stromych ścieżkach i srogiej pustyni, sam w to zwątpił.

- She'pan na to nie pozwoli - stwierdził Eddan. - Niunie, moglibyśmy go pochować niedaleko stąd.

- Nie - odparł Niun. - Nie - powtórzył, pomyślawszy o she'pan. Potem nie podsuwano mu już żadnych propozycji. Eddan nakazał pozostałym, by dali mu spokój. Zostawili go samego, gdy poprosił ich o to cichym głosem w należyty sposób.

Wyszli gęsiego na zewnątrz z szelestem szat i miarowym pobrzękiwaniem przypiętych do nich odznaczeń. Ten cichy, wysoki dźwięk chwycił Niuna za serce. Młodzieniec zastanowił się nad swoim samolubstwem, którego zakres przed chwilą poznał, oraz odwagą starszych,

którzy dokonali w życiu tak wiele. Poczul przeszywający go na wskroś wstyd.

Podczas przedłużającego się początku swego całonocnego czuwania, gdy w edunie panowała cisza, a pozostali przebywali gdzie indziej, pogrążeni we własnej żałobie, zaczął się jednak zastanawiać i zrozumiał, że nie chce umrzeć, bez względu na tradycje swej kasty, a już nade wszystko nie chce umrzeć tak, jak Medai. Ta myśl go gryzła, gdyż pozostawała w sprzeczności ze wszystkim, czym powinien być.

Medai potrafił zaakceptować podobne rzeczy, she'pan zaś zaakceptowała Medaia. I oto jaka spotkała go za to nagroda.

Podobne myśli w Kaplicy, w obecności bogów i zmarłych, były bluźnierstwem. Niun wstydził się za siebie. Pragnął uciec, jak to robił, gdy był dzieckiem, i skryć się wśród wzgórz, by zastanowić się w samotności i wypróbować swe siły w walce z żywiołami, aż wreszcie zdoła zapomnieć o małości innych i własnej.

Teraz jednak był uważany za mężczyznę i dawno już minęły chwile, gdy mógł sobie pozwolić na podobne reakcje. Dla edunu nastały niebezpieczne, ciężkie czasy i nie była to godzina, w której Niun s'Intel mógłby zachować się jak dziecko.

Istniała kwestia obowiązku oraz nakazów przyzwoitości. Medai żył i umarł zgodnie z tym prawem. Niun nie potrafił zapanować nad swą wewnętrzną jaźnią, mógł jednak przynajmniej sprawić, że na zewnątrz będzie wykonywał swe obowiązki względem tych, którzy na nim polegali.

Nawet jeśli będzie to czystym fałszem.

- Niunie.

Za barierą coś się poruszyło. Rozległ się szelest, który Niun wziął za nieustannie wyczuwalny w Kaplicy powiew. Podniósł wzrok i ujrzał jak przez mgłę złocistą postać, przeświecającą przez pogmatwany wzór. Poznał głos siostry. Podeszła aż do samej bariery, która oddzielała ich od siebie ze względów religijnych, choć mogli się spotykać twarzą w twarz w innych miejscach, w edunie i poza jego granicami.

- Odejdź - powiedział do Melein, gdyż gwałciła ona prawa swej kasty poprzez przebywanie w obecności zmarłego, nawet jeśli był to jej kuzyn. Jej kasta nie znała zobowiązań pokrewieństwa. Wyrzekła się ich wraz ze wszystkimi podobnymi obowiązkami.

Melein jednak nie poruszyła się. Niun podniósł się, zeszywniały od

klęczenia na
zimnej
podłodze i podszedł do kraty. Nie widział siostry dokładnie.
Dostrzegał jedynie
cień jej dłoni
na koronkowym okratowaniu. Pokrył go własną, większą dłonią w geście
sympatii,
nie mogąc
jej dotknąć. Był nieczysty i znajdował się w obecności zmarłego. Nie
będzie
mogła do niego
podejść, dopóki Niun nie pochowa kuzyna.
- Wolno mi tu być - odparła. - She'pan mi pozwoliła.
- Wszystko zrobiliśmy - zapewnił ją. Serce przeszło mu wspomnienie o
tym, że
Medaia i Melein wiązało uczucie, kuzynowskie, a na koniec może
również
silniejsze. -
Zabierzemy go do Sil'athen. Zrobimy wszystko, co tylko zdołamy.
- Nie sądziłam, że będziesz tu czuwał - powiedziała. Nagle, z
odcieniem
najgłębszej
goryczy, dodała: - A może zrobiłeś to tylko dlatego, że ci tego
wyraźnie
zabroniono?
Jej atak zbił go z tropu. Upłynęła chwila, zanim odpowiedział. Nie
wiedział,
przed
jakim dokładnie podejrzeniem się broni.
- To mój kuzyn - odparł. - Wszystko, co było dawniej, teraz jest
nieważne.
- Kiedyś sam chciałeś go zabić.
To była prawda. Usiłował dojrzeć twarz Melein poprzez barierę,
widział jednak
tylko
jej zarys, złocisty cień za złotą kratą. Nie wiedział, jak jej
odpowiedzieć.
- To było dawno - odrzekł. - Pojednałbym się z nim, gdyby żył.
Chciałem to
zrobić.
Bardzo chciałem to zrobić.
- Wierzę ci - powiedziała wreszcie.
Po tych jej słowach zapadła cisza. Czuł, jak opada ona na niego
nieprzyjemnym
ciężarem.
- To była zazdrość - przyznał. To, nad czym przemyśliwał, nabrało
kształtu i
narodziło
się. Poród był bolesny, nie w takim stopniu, jak Niun się tego
spodziewał. Na
sprawę
wreszcie padło światło. Melein była jego drugim ja. Był jej ongiś tak
bliski jak
własna myśl.
Wciąż jeszcze potrafił sobie wyobrazić ową bliskość pomiędzy nimi. -
Melein,
kiedy w Kel
jest tylko dwóch młodych mężczyzn, jest niemożliwe, by nie
porównywali się ze
sobą i by
inni również tego nie robili. On jako pierwszy osiągnął wszystko to,
w czym
chciałem
celować. Byłem zazdrosny i rozżalony. Wtrąciłem się pomiędzy was. To

był
najbardziej
małostkowy czyn, jaki w życiu popełniłem. Płaciłem za to przez sześć
lat.
Przez chwilę Melein się nie odzywała. Niun nabrał pewności, że
kochała Medaia.
Była
jedyną córką starzejącego się coraz bardziej edunu i w sposób
nieunikniony ona i
Medai -
jako kel'en i kel'e'en - wydawali się ongiś, gdy Melein również
należała do Kel,
naturalnie
dobraną parą.
Być może - ta myśl od dawna go dręczyła - byłaby szczęśliwa, gdyby
pozostała w
Kel.
- Wysłała mnie she'pan - oznajmiła wreszcie Melein, nie
odpowiedziawszy na
wyznanie, które jej złożył. - Słyszała o zamiarach Kel. Nie chce,
żebyś tam
szedł. W mieście
panuje niepokój. Sytuacja jest niepewna. To jest jej najbardziej
stanowcze
życzenie, Niunie.
Zostań. Inni zajmą się Medaiem.
- Nie.
- Nie mogę jej przekazać takiej odpowiedzi.
- Powiedz jej, że nie chciałem cię wysłuchać. Powiedz, że Medaiowi
należy się od
niej
coś lepszego niż dziura w piasku, a ci starcy nie zdołają zanieść go
do
Sil'athen, lecz umrą po
drodze z wysiłku.
- Nie mogę jej tego powiedzieć! - syknęła Melein. W jej głosie
słyszał się
strach i to
właśnie sprawiło, że postanowienie Niuna stało się niezłomne.
Nie było to bardziej rozsądne niż inne pragnienia Intel, she'pan,
która mogła
stawiać
na szalę życie członków Ludu czy wypaczać i niszczyć przyszłość swych
dzieci z
tak
całkowitym lekceważeniem ich pragnień i nadziei. Przekazała mi swe
cnoty -
zrozumiał nagle
z goryczą: zazdrość, samolubstwo, zaborczość... och, była zaborcza w
stosunku do
Melein i
do mnie, dzieci Zaina. Wysłała Melein do Sen, a Medaia do reguli, gdy
zobaczyła,
ku czemu
zmierzają sprawy pomiędzy nimi. Zniszczyła nas. To wielka she'pan,
wielka, ale
jest w niej
skaza. Dusi nas, przyciska do siebie, aż wreszcie połamię nasze
kości, stopi
nasze ciała i
tchnie w nas swój oddech.
Aż nie pozostanie z nas nic.
- Zrób to, co będziesz musiała - powiedział. - Co do mnie, wypełnię w
stosunku

do
niego obowiązek kuzyna, prawdziwa siostró. Ale przecież ty jesteś
sen'e'en i nie
masz już
kuzynów. Wracaj i powiedz she'pan, co tylko zechcesz.
Żywił rozpaczliwą nadzieję, że zdoła ją rozgniewać, przebić się przez
jej strach
przed
Intel. Chciał, by jego słowa ubodły ją na tyle silnie, aby tego
dokonać.
Jednakże jej dłoń
cofnęła się z bariery, a cień oddalił się i zlał w jedno ze światłem
po drugiej
stronie.
- Melein - szepnął. - Melein! - powtórzył na głos.
- Nie obwiniaj mnie o niewypełnianie obowiązków - dotarł do niego jej
głos,
odległy i
bezciesny. - Kiedy żył, byłam dla niego kuzynką, a ty zazdrościłeś
mu
wszystkiego, co miał.
Teraz mam inne zobowiązania. Powiedz nad jego ciałem, że jego śmierć
przyniosła
radość
she'pan. To właśnie miała do powiedzenia w tej sprawie. Co do mnie,
nie mam
wpływu na
twoje postępowanie. Pochowaj go. Zrób, co zechcesz.
- Melein - powiedział. - Melein, wróć.
Usłyszał jednak odgłos jej kroków oddalających się w górę po
niewidocznych
schodach, a potem dźwięk kolejno zamykanych drzwi. Został na miejscu,
z jedną
dłonią
wspartą na barierze. Aż do ostatniej chwili sądził, że Melein zmieni
zdanie i
wróci, zadając
kłam odpowiedzi, której mu udzieliła. A jednak odeszła. Nie mógł
nawet się
gniewać, gdyż to
właśnie nakazał jej zrobić.
Stworzyła ją Intel. I on również.
Miał nadzieję, że gdzieś w wieży Sen Melein odłoży na bok swą dumę i
zapłacze
nad
Medaiem, wąpił w to jednak. Chłód, starannie wypracowany chłód
brzmiący w jej
głosie
wykluczał wszelką skruchę. Wycwiczony obiektywizm Sen.
Odszedł wreszcie od bariery i usiadł przy zwłokach Medaia. Złączył
dłonie z tyłu
szyi
i pochylił głowę nad kolanami, ogarnięty podwójnym żalem.
Lampy skwierczały, a ich ogień migotał, gdyż drzwi do edunu
pozostawiono dziś w
nocy otwarte. Zgodnie ze starożytną tradycją był to wyraz szacunku
dla zmarłego.
Cienie
poruszały się, sprawiając, że wydawało się, iż napisy na ścianach
wija się,
obdarzone
niezależnym życiem. She'pan mówiła, że zawierają one w sobie historię
i mądrość
Ludu.

Przez całe życie Niuna otaczały podobne rzeczy. Napisy pokrywały
każdą ze ścian
głównej
komnaty, Kaplicy i wieży she'pan, a także wejścia do wież Kath i Kel.
Zgodnie ze
słowami
she'pan, identyczne napisy znajdowały się w każdym edunie Ludu, jaki
kiedykolwiek istniał,
skopiowane dokładnie i bez żadnych zmian. Za ich pośrednictwem
sen'ein zdobywali
wiedzę.
Kel'ein nie mogli tego zrobić. Niun wiedział tylko o tym, co zdarzyło
się w
czasie jego życia i
w zasięgu jego oczu oraz o tym, o czym usłyszał ze wspomnień
starszych.
Melein jednak potrafiła je odczytać i wiedziała, jak brzmi prawda,
podobnie jak
she'pan. Ta wiedza uczyniła ją chłodną i niezwykłą. Kiedyś, gdy
Melein
przeniesiono do Sen,
zapytał, czy nie mógłby podążyc w jej ślady, gdyż nigdy dotąd nie
byli
rozdzieleni. She'pan
jednak ujęła tylko jego dłonie i zwróciła je ku górze, ukazując ich
szorstkość.
- To nie są
dłonie uczonego - orzekła i odrzuciła jego prośbę.
Coś poruszyło się w korytarzu. Rozległo się powolne szuranie stóp
oraz stukot
pazurów o kamienie. Jeden z dusei przybłąkał się tutaj z wieży Kel. Z
reguły
chodziły one
tam, gdzie tylko chciały i nikt im tego nie zabraniał, nawet gdy
przeszkadzały
lub coś
niszczyły. Nie było nawet pewne, czy można by im tego zabronić, gdyż
były tak
silne, że nie
mogło być mowy o zastosowaniu przymusu. Wyczuwały, na specyficzny
sposób dusei,
kiedy
ich obecność jest pożądana, a kiedy nie, i rzadko zostawały tam,
gdzie ich nie
chciano.
Uważano powszechnie, że rozumieją one kel'ein, których myśli były
wolne od
strachu
i nieskomplikowane. Z tego powodu każdy dus wybierał sobie kel'ena
lub kel'e'en
i zostawał
z nim przez całe życie. Żaden z nich nigdy nie obdarzył swymi
uczuciami Niuna
s'Intel, choć
ten raz spróbował - ogarnięty zawstydzającą desperacją - złapać w
pułapkę
młodego dusa i
zmusić go do tego. Zwierzę uciekło przed jego dziecinnymi zamiarami.
Rozwaliło
pułapkę,
uderzając go tak mocno, że stracił przytomność.
Od tej chwili nigdy nie znalazł w sobie umiejętności niezbędnych, by
zwać go
do

siebie, jak gdyby tamten, którego oszukał, ostrzegał wszystkich swych pobratymców, jaka jest prawdziwa natura Niuna s'Intel. Starsi kel'ein mówili, że to dlatego, iż był zbyt zamknięty w sobie i nigdy prawdziwie nie otworzył serca przed dusem. Niun uważał, że to nieprawda, gdyż próbował to zrobić, podejrzewał też jednak, że mógł się wydać wrażliwym dusei zgorzkniały i niezadowolony, czego nie potrafili znieść. Wierzył w to i miał nadzieję, że sytuacja się zmieni. W głębi serca jednak zastanawiał się, czy powodem mógł być fakt, że nie urodził się na kel'ena. Dla kobiety z Ludu otwarte były wszystkie kasty, lecz dla mężczyzny jedynie Kel i Sen, Niun zaś był pod jednym względem pokrzywdzony, a pod innym go rozpieszczano, z tego tylko powodu, że był ostatnim synem Domu. Oznaczało to, że wysiłki wszystkich nauczycieli skupiały się na nim i że pracowali oni z nim, aż wszystko zrozumiał, a jego umiejętności stały się wystarczające. Sądził jednak, że w edunie pełnym synów i córek mogłoby mu się nie udać przeżyć, gdyż jego doprowadziłby do tego, że szybko rzucono by mu wyzwanie, co uwolniłoby Lud i Dom od źródła irytacji, jakie stanowił. Myślał też, że mógłby zostać lepszym kel'enem, gdyby nie ingerencja Matki, ale z drugiej strony wiele spraw mogłoby wyglądać inaczej, gdyby Niun nie był ostatnim, w tym również i jej zachowanie. Medai podobał się Matce, ale Medai nie żył, on zaś - zbuntowany syn - siedział tutaj żywy. Intel będzie mu miała coś do powiedzenia po tym, jak już pochowają Medaia pośród wzgórz. Po powrocie będzie musiał stawić jej czoło. Padną gorzkie, gorzkie słowa, którym nie będzie mógł przeciwstawić żadnych argumentów, Melein zaś stanie po stronie she'pan. Wzdragał się na myśl o tym, co Intel może mu zarzucić. Będzie jednak musiała to zrobić. Niun nie mógł odwołać słów, które wyrzekł. Ponownie usłyszał drapanie pazurów. To był dus. Buchające sapanie oddechu oraz ciężkie kroki jasno świadczyły, że intruz się zbliża. Niun siłą swej woli nakazał mu oddalić się od Kaplicy, gdyż dusei nie były tu mile widziane. Mimo to zwierzę

weszło do
środku.
Usłyszał, jak wkroczyło do zewnętrznej sali. Odwrócił się i ujrzał je
w mroku -
wielki cień o
pochyłych barkach. Ponownie wydało z siebie ów osobliwy, rozpaczliwy
głos i
zbliżyło się
powoli.
- Yai! - odezwał się Niun, odwracając się na jednym kolanie. Z
wściekłością
nakazał
mu w myślach odejść.
Nagle ujrzał, że dus jest zakurzony, a jego skórę pokrywają
zaskorupiałe rany.
Serce
zamarło mu w piersi. Wstrzymał oddech. Zdał sobie sprawę, że nie jest
to jedno z
ich
oswojonych zwierząt, lecz obcy przybysz.
Czasami dzikie dusei schodziły z wyżynnych równin, by kręcić się po
terenach
należących do edunu i siał spustoszenie wśród swych oswojonych
pobratymców. Niun
pamiętał, jak kel'ein ginęli, próbując zbliżyć się do podobnych
zwierząt, mimo
że byli
uzbrojeni. Dusei wyczuwały intencje. Posiadały niesamowitą zdolność
przewidywania.
Niewiele było stworzeń bardziej niebezpiecznych w trakcie
podchodzenia.
Dus stał z pochyloną głową. Jego masywne barki wypełniały przejście.
Kołysał się
do
tyłu i do przodu, wydając z siebie ów żalospny dźwięk. Wepchnął się
siłą do
środku, aż tynk
poodpadał w niektórych miejscach, choć drzwi celowo zbudowano wąskie
i
niewygodne dla
dusei, by uchronić Tajemnice przed ich nierozumnym brakiem szacunku.
Zwierzę nadchodziło w niepowstrzymany sposób. Było chudsze niż dobrze
odżywione
dusei z edunu. Niun usunął się na bok. Jedna z lamp przewróciła się z
trzaskiem,
gdy dus
tracił ją barkiem. Zwierzę skomlało i sapało, na szczęście jednak
rozlana ciecz
zgasła, choć
gorący olej poparzył stopy intruza i sprawił, że ten się cofnął.
Potem dus
zbliżył się do ciała
Medaia i tracił je pazurami długimi jak dłoń mężczyzny. Były one
jadowite. W
ostrogach
znajdowały się przewody jadowe. Jeden ich cios, zadany od niechcienia,
wystarczył, by
rozpruć brzuch mri lub regula. Niun przykucnął w cieniu, obok
przewróconej
lampy,
nieruchomy niczym mebel. Ciało zwierzęcia wypełniało większą część
pomieszczenia
i
blokowało wyjście. Bił od niego przerażający, niezdrowy smród, który

przebijał
się nawet
przez woń kadzidła. Gdy odwróciło masywną głowę, by spojrzeć na
wątlego mri
skulonego w
kącie, ukazały się jego kaprawe oczy, z których ropa skapywała na
poświęconą
podłogę.
Miuk! Zwierzę było ogarnięte szaleństwem. Wydzieliny jego ciała
utraciły
równowagę. To miuk. Szaleństwo jego gatunku, było odpowiedzialne za
zachowanie
dusa i
spowodowało, że wtargnął on do siedziby mri. Niun nie znał niczego -
czy to
zwierzęcia czy
istoty rozumnej - czego należałoby obawiać się bardziej. Gdyby dusei
z edunu nie
były dziś w
nocy zamknięte na górze, nigdy by nie pozwoliły, by dus będący
miuk'ko zbliżył
się do
budynku. Prędzej zginęłyby w obronie wejścia, niż wpuściły zwierzę do
środka.
Niun s'Intel przygotował się na śmierć, najokropniejszą z możliwych,
w
przestrzeni
tak małej, że dus nie zdoła nawet wyrzucić jego ciała spod swych
stóp. Bracia
odnajdą je
rozdarte na strzępy. Zwierzę szturchnęło zwłoki Medaia, jak gdyby
miał to być
wstęp do tego
czynu, zawahało się jednak. Groteskowa, okropna bestia kołysała się w
obie
strony, stojąc
okrakiem nad trupem. Z jej oczu wypływał oślepiający ją płyn. Gdzieś
daleko, w
wieży Kel,
rozległ się niski jęk. Jakiś nie przyzwyczajony do tego dus
denerwował się, że
go zamknięto,
lub też wyczuwał nastrój pogrążonego w żałobie Kel albo inwazję, do
której
doszło na dole.
Zwierzę rozpaczliwie usiłowało się wydostać. Inne dołączyły do niego,
lecz
ucichły nagle,
być może na rozkaz kel'ein.
Niun wstrzymał oddech, podczas gdy przybliżył swe oślepione
przez ropę
oczy ku źródłu owego dźwięku. Jego ruchliwe wargi zadrżały nerwowo.
Zakołysał
się. Wydał
z siebie kolejne buchające parsknięcia, po czym odsunął się na bok.
Jego bark
uderzył w
barierę, która przewróciła się z metalicznym brzękiem. Zwierzę
odwróciło się
gwałtownie,
skapane w blasku bijącym z wewnętrznej kaplicy. Przerażony Niun
zasłonił sobie
oczy
ramieniem, by nie ujrzeć Zabronionego, po czym z pewnością w sercu

sięgnął po
pistolet,
bezużyteczny przeciw dusowi.
Musiał atakować wszystko, co zagrażało Zabronionemu, zapobiec, jeśli
zdoła,
wtargnięciu do kaplicy Sen. Wycelował w mózg, pierwszy z dwóch,
wiedząc
doskonale, że
wskutek konwulsji, do których dojdzie, sam zginie wraz z dusem.
Zwierzę jednak nie przekroczyło granic. Pochyliło swą ociekającą ropą
głowę i
szturchnęło nosem zwłoki, rozsuwając całun. Uczyniwszy to, zajęczało
i powoli, w
sposób
niemal roztargniony, obróciło głowę, przez co skryła się ona przed
pistoletem za
masywnym
barkiem. Następnie zaczęło wycofywać się z Kaplicy.
Gdy już to zrobiło i znalazło się w korytarzu na zewnątrz, wciąż
wydając z
siebie swój
charakterystyczny odgłos zagubionego niemowlęcia, Niun rozpoznał je
wreszcie.
To był dus Medaia.
Żaden mri nie mógł twierdzić, gdy brak mu było dodatkowych wskazówek,
że potrafi
rozpoznać jakiegokolwiek dusa poza swym własnym, a i to nie było
możliwe, jeśli
upłynęło
wiele czasu. Dusei były zbyt podobne do siebie i zbyt szybko się
zmieniały.
Można było co
najwyżej powiedzieć, że dany dus przypomina innego, którego się
znało.
To akurat zwierzę nie zabiło jednak Niuna, było zainteresowane przede
wszystkim
zwłokami i odeszło nie usatysfakcjonowane. Rozumiał jego
postępowanie. Dusei
niepokoiła
śmierć. Inne zwierzęta ignorowały zwłoki, lecz dusei nie potrafiły
zrozumieć tej
sprawy ani
się z nią pogodzić. Zamartwiały się i gryzły. Nie przestawały szukać,
aż
wreszcie z reguły
same umierały. Rzadko przeżywały swych panów, gdyż marniały, nie
zaprzestając
poszukiwań.
Ten zaś szukał czegoś, czego nie znalazł.
To był dus Medaia, który przyszedł go odnaleźć. Był schorowany,
pokryty ranami
oraz ogarnięty głębokim szaleństwem, które nie mogło rozwinąć się
szybko, choć
regule
mówili, że Medai umarł nie dalej niż wczoraj.
Był również chudy i wygłodzony, jak jego nieżyjący pan. W Niunie
narastało
przyprawiające o dreszcz uczucie. Wreszcie zaczął fizycznie dygotać,
nie tylko
ze strachu
przed dusem. Schował pistolet do kabury i spojrzał z bojaźnią na
nagość
wewnętrznej kaplicy,
której nigdy nie powinien oglądać.

Niedobrze się stało, że do tego doszło. Niun umył ręce wodą z naczyń
ofiarnych i
nie
przekraczając stopą zakazanej linii, ustawił barierę z powrotem na
miejscu. Jego
palce z czcią
dotykały nieożywionego metalu. Ocalił życie. Bogowie, podobnie jak
ludzie, mogli
wybaczyć
brak szacunku okazywany przez dusei, on zaś ujrzał wewnątrz kaplicy
Sen i czuł
się
wstrząśnięty, ale nie w śmiertelnym stopniu. Widział jasność, lecz
nie dostrzegł
żadnego z
Przedmiotów ani niczego, co potrafiłby zidentyfikować jako Święte.
Starał się
wyrzucić to
wspomnienie ze swego umysłu. Kel'en nie powinien tego oglądać. Nie
chciał tego
zapamiętać.
Medai zaś...
Ustawił na nowo lampę, napełnił ją olejem i zapalił, przywracając jej
przynoszacy
otuchę blask. Następnie opadł na kolana i wytarł rozlany olej, który
dzięki
miłosierdziu
bogów zgasł. Przez cały czas, gdy pracował, drżąc z wyczerpania
wywołanego
czuwaniem,
nie przestawał myśleć. Pielęgnował owo chłodne uczucie, które
zagnieździło się
pod jego
sercem.
Wreszcie umył dłonie na znak szacunku i położył je na ciele Medaia,
by dopuścić
się
zbezczeszczenia. Musiał je popełnić, gdyż w przeciwnym razie myśl
rodząca się w
jego
umyśle nie dałaby mu spokoju. Gdy zebrał się już na odwagę, zrobił to
szybko.
Odwinął
ostrożnie tkaninę i przyjrzał się ranie. Stwierdził - co przyniosło
wstyd jego
podejrzeniu i jego
czynowi - że regule mówili prawdę.
Ika'al.
- Wybacz mi - powiedział do ducha Medaia, po czym z czcią zasunął na
nowo szaty,
umył oblicze trupa i przykrył je zasłonami. Następnie rzucił się na
twarz
wewnątrz kaplicy i
odmówił odpowiednie modlitwy do kilku bogów-przodków swej kasty za
spokój duszy
Medaia. Były one bardziej szczerze niż te, które odmawiał za swego
kuzyna, gdy
ten jeszcze
żył.
To powinno go rozgrzeszyć i przynieść mu spokój, gdyż uczynił to, co
było
słuszne i
uczciwe. Tak się jednak nie stało.
Narastała w nim pewność, że bez względu na świadectwo jego oczu oraz

słowa
reguli,
Medai nie wyrzekł się życia dobrowolnie.
Dus, którego łączność z umysłem kel'ena była tak bliska, stał się
miuk'ko i
schudł do
tego stopnia, że mógł się przecisnąć przez drzwi do kaplicy, a ciało
Medaia,
ongiś nabite
mięśniami, było chude niczym mumia.
Kwatery Kel planowano na regulskich statkach jako wyłączone
pomieszczenia, z
uwagi na dusei, których regule bali się ponad wszelką logikę, oraz
surowe prawa
kastowe,
jakich musiał przestrzegać kel'en podczas kontaktu z obcymi.
W rzeczywistości jednak był on zawsze zdany na łaskę i niełaskę
reguli.
Dostarczali
oni do jego kwatery jedzenie i wodę, a nawet powietrze, którym
oddychał.
Jedynym, co
kel'en mógł zrobić dla okazania swej niezależności, było zamknięcie
drzwi.
Gdyby pragnęli jego śmierci, mogliby odciąć dopływ powietrza i
wyrzucić go potem
w zimną przestrzeń. To jednak byli tsi'mri, a co więcej, nie
wiedzieli nic o
Ludzie. Mieli do
czynienia z nową, nieznaną grupą reguli, którym mogło brakować wiedzy
o tym, jak
sobie
poradzić z kel'enem. Regule nie potrafili walczyć.
Nie bezpośrednio.
Trawiony myślą, która nabierała w nim kształtu, Niun podniósł się i
wyszedł z
Kaplicy. Zabrał ze sobą ofiarne naczynie z wodą oraz metalowy kubek,
po czym
przeszedł
przez zewnętrzne pomieszczenie ku drzwiom do edunu, pod którym wciąż
siedział
ogarnięty
szaleństwem dus.
Niun wiedział, że zwierzę z pewnością tam czeka. Znajdowało się
niedaleko od
tego,
czego pragnęło, lecz nie potrafiło tego odnaleźć. Był pewien, że
wciąż tam tkwi,
w równym
stopniu jak tego, w jaki sposób doprowadzono je do szaleństwa. Fakt,
że ongiś
było
oswojone, nie czynił go mniej niebezpiecznym. Mogło poderwać się z
miejsca i
zabić go pod
wpływem impulsu. Gdy jednak Niun postawił przed nim naczynie z wodą,
dus
powąchał je z
zainteresowaniem, co czym w końcu ruszył się z miejsca i wsadził nos
do wody.
Zawartość
kubka zniknęła. Niun napełnił go po raz drugi, trzeci i czwarty.
Dopiero za
ostatnim razem

zwierzę odwróciło nagle głowę na znak odmowy.
Niun przykucnął i przyjrzał się stworzeniu. Było chude i w wielu miejscach wyliniało mu futro. Na jednym z jego boków widniała wielka, świeża, otwarta rana.
To był dus Medaia, który zaznał regulskiej opieki, przemocy oraz głosu. Nie porzuciłby pana z własnej woli, nawet gdyby ten już nie żył. Regule nie postępowali na sposób mri. Byli zdolni do spisków, przekupstwa, oszustwa czy zabijania własnych młodych, lecz nie do zamordowania dorosłego osobnika. W żadnym wypadku. Nie potrafili kłamać ani zabijać z zimną krwią. Wynajmowali mri, by ci zajęli się ich wrogami. Tego zawsze uczyli go ci, którzy znali reguli lepiej niż on i mieli z nimi do czynienia przez całe życie.
Do tej pory wierzył w to bez zastrzeżeń. Podobnie jak Medai. Podniósł się i wszedł do środka. Wrócił do Kaplicy i usiadł przy zwłokach swego kuzyna. Otulił się ramionami i wbił nie rozumiejące spojrzenie w wijące się jak węże napisy, które opowiadały, a zarazem ukrywały, historię Ludu. W taki czy inny sposób dokonano morderstwa, bez względu na to, jak nazywali to regule. Pracodawcy zabili kel'ena, jego dusa zaś osłabili do tego stopnia, że mogli go przepędzić, by umarł śmiercią naturalną. Jedno ciało zwrócone Kel - uczynek regulskich ignorantów - drugie zaś oddane na pastwę drapieźników i padlinożerców, a w każdym razie niezdolne zdradzić prawdy o tym, co się wydarzyło. Regulskie ręce oraz sumienia z pewnością były czyste. Medai na koniec zrobił to, czego od niego chcieli. Niun rozpaczliwie pragnął wejść na górę i opowiedzieć o tym komuś. Chciał pobiec do Eddana po radę lub zaalarmować she'pan. Nie miał jednak żadnych dowodów poza zwierzęciem, które leżało przed drzwiami. Nie mógł na niczym wesprzeć podobnego oskarżenia. Jego podejrzenia nie były skonkretyzowane. Nie potrafił sobie wyobrazić żadnego motywu, który mógłby popchnąć reguli do zmuszenia kel'ena do podobnego czynu. Jest w tym pewna ironia, pomyślał, że spośród wszystkich, na których pomstę Medai mógł liczyć, pozostał mu tylko odwieczny rywal, zaś jedynym świadkiem prawdy był miuk'ko.

Dusei, jak mówiono, żyły w czasie terażniejszym. Nie pamiętały tego, co się zdarzyło, a jedynie osoby i miejsca. Ten dus szukał domu, miejsca gdzie uprzednio żył, oraz Medaia. Znalazł pierwsze, ale nie drugie.

Rozdział 8

Niun zaczął, zanim pozostali zdążyli choćby się poruszyć, przygotować się do podróży ku Sil'athen. Napompował wody i zgromadził rytualny zapas żywności - jedynie symboliczny - a także prawdziwy prowiant, dla żywych. Z wielkim wysiłkiem dźwignął ciało Medaia z małej Kaplicy i przywiązał je sznurami do regulskich noszy, na których tu przybyło. Dus czekający u drzwi widział to, lecz nie zwracał uwagi na jego poczynania. Zaczęli zjawiać się inni: Eddan, Pasev, Dahacha oraz reszta Kel. Dusei również zeszły na dół i miuk'ko u drzwi cofnął się nieco. Tam, w świetle słońca, osunął się na ziemię. Położył masywną głowę pomiędzy łapami. Był w głębokim szoku. - Miuk - szepnął Debas, z przerażeniem ujrzawszy to, co siedziało u ich bram. Jednakże Pasev, która - choć zabiła wielu ludzi - miała łagodną naturę, podeszła i spróbowała przemówić do zwierzęcia, pozostając poza jego zasięgiem. Dźwignęło się na tyle łapy z lamentem wściekłości i odskoczyło na bok, po czym w niewielkiej odległości opadło z powrotem na ziemię, wyczerpane tym wysiłkiem. Dusei z edunu cofnęły się od niego podniecone. Wyczuwały niedolę swego towarzysza oraz zagrożenie, jakie stanowił. Zbiły się w ciasną grupkę wokół Kel i rozpoczęły swe charakterystyczne okrażanie przez dusa-strażnika, chroniąc swych panów przed grożącym niebezpieczeństwem. Wszystkie oczy spoczęły na Niunie z pytającym wyrazem. Ten wzruszył ramionami i złapał za sznury improwizowanych sań Medaia. - Przyszedł - wyjaśnił - dziś w nocy do kaplicy. - Spojrzał na Eddana. - Szukał kogoś. Ujrzał, jak paskudne przypuszczenie zalśniło w oczach kel'antha. Eddan był mądrym człowiekiem, choć kel'eniem. Odwrócił się cicho i wskazał na Pasev, Lirana, Debasa i Lietha. - Zostańcie tutaj - rozkazał. - Strzeżcie she'pna. - Eddanie - odezwała się Pasev. - She'pan zabroniła... - Każdy, oprócz wymienionych, który również chce zostać, może to zrobić. Strzeż

she'pan, Pasev.
Niun, nie czekając na nich, ruszył naprzód. Opór stawiany przez sanie zdradził mu, że drogo zapłaci za swój upór. A przecież she'pan i wszyscy pozostali dali mu szansę na wymiganie się od tego kuzynowskiego obowiązku. Powoli, boleśnie, miuk'ko, dźwignął się na łapy i spróbował podążyć za saniami. Zdołał dotrzeć jedynie do traktu. Tam osunął się na ziemię, wyczerpany. Zabrakło mu sił. Inne dusei oskrzydliły go. Jeden z nich wciąż kroczył pomiędzy przybłądą a tymi kel'ein, którzy zostali na miejscu, obserwując tego pierwszego. Zwierzęta nie podążyły za konduktem pogrzebowym. Nie były tam potrzebne. Strzegły edunu. Eddan i pozostali kel'ein dogonili Nuina na stoku prowadzącym na wzgórze i wyciągnęli ręce po sznur. Niun nie sprzeciwił się temu. Sprawilo mu ból, że musieli wykonywać ten gest i okazywać mu swą solidarność, jak gdyby trzeba było jej dowodzić. Jedną ręką założył zasłonę i opuścił chustę. Zaczął już oszczędzać wilgoć, którą marnotrawiły jego zdyszane oddechy. Zabrał ze sobą więcej niż zwykły przydział wody, gdyż wiedział, że podróż będzie ich kosztowała wiele wysiłku. Na Kesrith nie można było pracować. Pozostawiano to regulskim młodemu i regulskim maszynom. Wysilek wyciskał z ciała wilgoć i jeśli nie zachowywało się należytej ostrożności, mógł doprowadzić do krwotoku. Nikt z nich jednak nie powiedział oczywistej prawdy, że ta podróż jest nierozważnym czynem. Nigdy dotąd Kel nie sprzeciwiło się otwarciu Matce. Niun pojął nagle, że miała ona wyjście z tej sytuacji: mogła wydać Eddanowi bezpośredni rozkaz. Nie uczyniła tego. Pełen urazy do niej, nie tłumaczył tego miłością, lecz tym, że znowu napisała się komal i dlatego nie można jej było dobudzić, gdy Melein przyniosła jej jego odmowę. Taka była Intel, she'pan z Kesrith. Zdarzało się to już wcześniej. Trzymał się tego uchybiającego jej gniewu, nie chcąc uwierzyć, że Intel zmiękła, gdyż nic takiego nie wydarzyło się nigdy dotąd przez te wszystkie lata, gdy występował do niej z prośbami. Nie sądził, by mogła to uczynić po raz pierwszy teraz, gdy

się jej
sprzeciwił.
Nie chciał okazać skruchy za swój upór, nawet gdy ścieżka stała się
jeszcze
bardziej
stroma, kamienie dręczyły jego stopy, a powietrze wypełniające mu
płuca wydawało
się
zimnym ogniem.
Po niebie wciąż przemykały regulskie statki. Ich szybkość wyglądała
na drwinę z
męczarni maleńkich postaci mri. Unosiły one w bezpieczne miejsce
coraz więcej
swych
właścicieli, którzy uciekali przed ludźmi mającymi objąć panowanie
nad tym
światem.
Szlak wiodący do Sil'athen nie był właściwie szlakiem, lecz trasą
pamiętaną
przez
wszystkich mri, którzy kiedykolwiek ją pokonali. Wśród skał nie było
widać
żadnego jej
ślądu, poza tym, że droga była wolna od większych przeszkód i
zmierzała od
jednego punktu
orientacyjnego do drugiego. Niun znał ją, gdyż pogrzeby były częstym
wydarzeniem
w jego
życiu. Nigdy jednak nie widział ceremonii towarzyszących narodzinom.
Gdy
urodziła się
Melein, był za młody. Ciągnął teraz sam za sznury sań, podążając za
wysoką,
szczupłą
postacią Eddana. Włókł za sobą sanie po małych kamieniach, aż
wreszcie musiał
owinać
fałdem szaty swe pocierane dłonie, by je ochronić. Oddychanie
przychodziło mu z
trudem.
Czuł ból w płucach. Był przyzwyczajony do zajęć z bronią, a nie do
fizycznej
pracy, jak
tsi'mri. Za każdym razem gdy wspinał się o kilka kroków wyżej,
oddychanie
stawało się
jeszcze trudniejsze.
- Niunie - odzywał się od czasu do czasu któryś z jego braci. -
Pozwól, niech ja
przez
chwilę pociągnę.
On jednak odtrącał ich pomocne dłonie. W tę podróż wyruszyli jedynie
najstarsi,
poza
Pasev, której Eddan powierzył dowództwo nad pozostającymi w edunie.
Niuna
dręczyło teraz
sumienie. Martwił się, że jego upór może się stać przyczyną śmierci
któregoś z
tych
odważnych, starych mężczyzn. Z pewnością, pomyślał, she'pan
przewidziała to,
lecz on był

zbyt zaślepiiony i zapatrzony w siebie, by rozważyć możliwość, że mogło jej wcale nie chodzić o niego. Był ongiś jak najgorszego zdania o Medaiu i wyraził za to skruchę. Zaczynało do niego docierać, że w innych sprawach również mógł się mylić. Teraz jednak, kiedy wyruszyli już w drogę, powrót okryłyby tych mężczyzn wstydem. Sprowadziła ich tutaj jego uparta duma. Z radością witał ból, który wypędzał z jego mózgu jasne myśli. Była to pokuta za małostkowość, którą okazał w stosunku do nich i do zmarłego. Medai nie był tchórzem ani nie był lekkomyślny. Niun czuł już teraz pewność, że jego kuzyn długo opierał się perfidii swych pracodawców i bogowie wiedzą czemu jeszcze. Dlaczego jednak się to stało, wciąż nie potrafił pojąć.

- Eddanie - powiedział cicho, gdy spoczęli na chwilę w cieniu wysokiej skały, a na piasku poniżej ukazały się zmarszczki uwidaczniające się w czerwonym świetle stojącej w zenicie Arain. Na rozciągającej się dalej równinie miał swe legowisko ryjec. Niun widział, jak na powierzchni pojawiają się wytwarzane przez niego leje, do których osypywał się piasek. Reagował w ten sposób na powiew wiatru, myśląc, że to zdobycz.

- Ai?

- Myślę, że według ciebie regule nie powiedzieli prawdy o przyczynach śmierci Medaia.

Edden, z twarzą skrytą za zasłoną, poruszył dłonią w geście wyrażającym zgodę.

- Sądę - ciągnął Niun - że w Kel rozmawiano już na ten temat i ja jestem zapewne jedynym człowiekiem, dla którego było to zaskoczeniem. Eddan spoglądał na niego przez dłuższy czas. Migotki przesłoniły jego oczy, po czym cofnęły się znowu.

- Niunie - powiedział. - Czynisz nam niesprawiedliwość, jeśli sądzisz, że świadomie ukryliśmy przed tobą swe myśli w podobnej sprawie.

- Być może jednak, panie, mieliście powód.

Dłoń Eddana zamknęła się na nadgarstku jego rozmówcy w mocnym uścisku. To on uczył Niuna yin'ain. Nikt nie potrafił tak sprawnie i delikatnie jak on i Pasev oddzielić ciała od duszy. Nie można było nawet dostrzec ruchu miecza. Ponadto jego dłoń miała jeszcze siłę.

- Nie szukaj służby u reguli, Niunie s'Intel Zain-Abrin. Służysz she'pan.

Pewnego
dnia znajdziesz się na moim miejscu. Myślę, że ten dzień nadejdzie
już niedługo.
- Jeśli miałbym zostać kel'anthem - odparł Niun, którego te wróżebne
słowa
przeszyły
chłodem, niepewny, co miały one oznaczać - to będzie to bardzo małe
Kel. Wszyscy
pozostali
są starsi ode mnie.
- Doczekasz się swoich zaszczytów, Niunie. W naszych umysłach nigdy
nie było co
do tego wątpliwości, jedynie w twoim. Tak się stanie.
Śmiertelna powaga, z jaką Eddan wypowiedział te słowa, wywołała u
Niuna głęboki
niepokój. - Nigdy nie brałem udziału w walce - sprzeciwił się. - Jak
mogę być
zdatny do
czegokolwiek?
Eddan ponownie wzruszył ramionami.
- My jesteśmy Ręką. Inni układają plany. Bądź jednak pewien, że coś
cię czeka i
że
she'pan uwzględniała cię w swoich zamiarach. Pamiętaj o tym.
Rozważono
kandydaturę
Medaia i odrzucono ją. O tym również pamiętaj.
Niun usiadł, oszołomiony. Wszystkie jego wyobrażenia zostały w jednej
chwili
rozbite i unicestwione.
- Panie - zaczął, lecz Eddan odsunął się od niego, wstał i odwrócił
twarz, co
jasno
wskazywało, że nie życzy sobie dalszej dyskusji na ten temat. Niun
podniósł się,
szukając
jakiegoś sposobu, by zadać mu pytanie, lecz pozwolił, by jego ręka
opadła w dół
bezzradnie.
Jeśli Eddan nie chciał mu odpowiedzieć, to nic tego nie zmieni. Było
całkiem
możliwe, że
usłyszał już wszystko, co kel'anth mógł mu powiedzieć. Wszystko, co
potrafił
powiedzieć.
„Jego śmierć przyniosła radość she'pan” - oznajmiła mu Melein. Chłód
tych słów
wciąż przeszywał go dreszczem. Eddan zaś stwierdził: „Rozważono
kandydaturę
Medaia i
odrzucono ją”.
Po raz pierwszy poczuł litość dla swego kuzyna. Wszystko wydało mu
się wywrócone
do góry nogami.
On sam ze swoją młodzieńczą zazdrością oraz Medai, którego jedyną
zbrodnią było
to, że spojrział na Melein, podczas gdy she'pan miała inne plany.
Kesrith była
twardym,
bezlitosnym światem. Matka z Kesrith, podobnie jak jej planeta, nie
znała
litości.
Jego upór stanął na przeszkodzie jej woli. Niun sprzeciwił się Intel,
nic nie

wiedząc o
jej motywach. Zrobił coś, czego kel'ain nie zwykli robić, by
sprawdzić, w jakim
stopniu jest
zdecydowana go powstrzymać, i to w chwili, gdy Lud absolutnie nie
mógł sobie
pozwolić na
podziały.
Było możliwe, pomyślał, że nie tylko regule przyczynili się do
śmierci Medaia,
że
she'pan i nawet Melein również miały w tym swój udział.
Czuł litość do Medaia i strach o siebie. Żałował, że nie może
porozmawiać z
kuzynem
teraz, gdy obaj już, a nie tylko jeden z nich, byli mężczyznami, aby
dowiedzieć
się od niego
rzeczy, których nie mógł mu przekazać Eddan. Spojrzał na spowitą w
czarny całun
postać na
noszach i ponownie ujął sznury w dłonie, przekonał się jednak, że
opuściła go
cała pewność.
Nagle pomyślał, że nie musiał być sam przez te wszystkie lata, a
Medai nie
musiał
umierać. Tak wiele rzeczy nie musiałyby się wydarzyć, gdyby nie
zmusił she'pan
do
dokonania wyboru pomiędzy nimi.
Nie tylko regule przyczynili się do śmierci Medaia.
Był już wieczór, gdy dotarli do świętego miejsca - urwisk i
wietrznych nisz,
gdzie
groty Sil'athenu ukrywały tych zmarłych spośród Ludu, których kres
został z dala
od
możliwości pochówku w słońcu. Było tu bardzo wiele grobów. Najstarsze
z nich
pochodziły z
czasów, gdy Kesrith nie znała jeszcze reguli, zaś najświeższe kryły
tych, którzy
urodzili się na
Nisrenie i uciekli tutaj w poszukiwaniu schronienia.
Dolina była długa i odludna. Od szczytów urwisk zaczynał się następny
poziom
wyżyn. Poczynając od nich, piaski stawały się czerwone, w
przeciwieństwie do
jasnych nizin,
a przez krwawą skałę przebiegały od czasu do czasu białe żyły. Tam,
gdzie
tworzyła ona
twardą czapę, erozja wywołana wiatrem oraz żrącymi deszczami
wyrzeźbiła w niej
niezwykłe
kolumny oraz ciężkie, niezdarne kształty strzegące drogi przez
Sil'amen i
rzucające dziwnie
wyglądające cienie w czerwonym świetle zachodzącej Arain. Jedną z
turni objął
w
posiadanie wietrzny kwiat. Jego witki lśniły niczym szklane nici
splamione

czerwienia
zachodu. Po lewej stronie wejścia od wielu lat znajdowało się
legowisko ryjca.
Ominęli tego
strażnika szerokim łukiem.
Niun wstydził się, że potyka się tutaj, u samego krańca drogi.
Poczuł, jak
piasek
osuwa mu się pod stopami. Przewrócił się. W pierwszej chwili obawiał
się, że to
mniejszy
ryjec, którego nie wykryli, była to jednak tylko stara dziura,
wypełniona
miękkim piaskiem.
Podniósł się, otrzepując kolana, na które upadł, i pociągnął mocno za
sznury,
odtrącając kilka
wyciągniętych ku niemu rąk. Jego pole widzenia przesłaniał czarny
cień otoczony
czerwoną
obwódką. Migotki zakryły mu połowę oczu, nie słuchając już nakazów
świadomej
woli.
Powietrze, którym oddychał, było słone od jego własnego parującego
potu.
Minęli stare groby, tysiące dawnych kath'ein, z przedregulskich
czasów, a
następnie
dwanaście mogił ich własnych członkiń tej kasty, pochowanych zgodnie
z tradycją
po
zachodniej stronie doliny, z twarzą ku wschodzącemu słońcu, nowej
nadziei. One
były tymi,
które wydawały na świat potomstwo. Obok znajdowała się garstka
smutnych grobów
dzieci,
które były zbyt delikatne, by znieść okrutne wiatry Kesrith. Ich
życie można
było ocalić dla
Ludu, gdyby Intel nie wybrała tej planety na świat ojczysty. Regule
oferowali
jej wiele
światów, pięknych i zielonych, lecz ona chciała tylko Kesrith. Tak im
powiedziała.
Kuznia nowego Ludu - wyraziła się o tej planecie. Jednakże delikatna
kasta Kath
wymarła w tej kuźni, pozostawiając ich w żałobie.
Ku zachodzącemu słońcu zwrócone były tysiące mogił Sen oraz
dziewiętnaście
świeżych grobów ich własnych członków tej kasty. Oni również, na swój
sposób,
byli
delikatni i wrażliwi i nie przetrzymali oczyszczenia Intel,
pozostawiając swą
służbę jedynie
Melein i Sathellowi.
W najwyższych urwiskach kryły się groby she'panei oraz kel'ein,
którzy strzegli
swych władczyń po śmierci. Nie było pewne, ile she'panei mieszkało na
Kesrith w
jej historii.
Niun słyszał o pięćdziesięciu dziewięciu, wiedział też jednak, że
żaden kel'en

nie znał całej
prawdy. Zastanawiał się nad tym, spowity w czerwonej i czarnej
mgiełce innych
myśli, gdy
zwrócili się w stronę grobów Kel. Było ich na Kesrith tylko kilkaset,
w
przeciwieństwie do
tysięcy innych, niemal tak mało, jak grobów she'panei. Zmarli z tej
kasty byli
znacznie
liczniejsi niż zmarli Sen, lecz bardzo niewielu spośród nich miało
swe groby w
ziemi.
Zatrzymali się przy najnowszej grocie, gdzie byli pochowani weterani
z Nisrenu.
Niun
siłą woli zmusił się do utrzymania na nogach, by pomóc pozostałym w
jej
otworzeniu. Nosił
głazy, aż ręce mu zdrętwiały, gdyż ci uparci starcy zrobiliby
wszystko sami,
gdyby ich nie
ubiegł. Cały był obolały i jego własna krew splamiła kamienie, z
których usypał
miejsce
spoczynku dla Medaia.
Kel'ein nie chowano tak, jak pozostałych. Inne kasty były zwrócone
twarzą ku
dolinie
Sil'athen, oni jednak spoglądali na zewnątrz, na północ, w kierunku,
który
tradycyjnie
symbolizował zło. Zmarli leżeli w mroku, jeden szereg za drugim. Gdy
przybysze
zapalili
swa jedyną lampę, ujrzeli ich - zbutwiałe, czarne cienie w zasłonach
i szatach
spróchniałych i
zniszczonych. Ich zakryte twarze zwrócone były w kierunku północnej
ściany
jaskini.
Powietrze wewnątrz było zimne i przesycone niezwykłym odorem
rozkładu. Mrok
przygniatał. Niun zatrzymał się, uradowany tym, że może tylko stać, i
pozwolił
starcom
ułożyć Medaia na miejscu, pomiędzy pozostałymi. Następnie zatrzymali
się,
zwrócili
twarzami na północ i odmówili nad nim Shon'jir, rytuał przejścia.
Niun powtarzał
słowa
wypowiadane podczas narodzin i pogrzebów, które oznajmiały przyjście
na świat
członka
Ludu oraz jego odejście z niego.
Od Mroku na początku
Do Mroku na końcu,
W Przerwie między nimi Słońce,
Lecz potem przychodzi Mrok,
A w tym Mroku,
Jeden koniec.
Słowa rozlegały się echem wewnątrz jaskini, w spowijającej ich
ciemności. Niun

spojrzał na zmarłych, a potem na swych towarzyszy. Zadumał się nad kruchością tych, którzy śpiewali o Mroku, oraz delikatnym oddechem stanowiącym różnicę pomiędzy wargami, które się poruszały, a tymi, które nie mogły tego robić. Ogarnęło go przerażenie, bunt, pragnienie ucieczki na zewnątrz, w otwartą przestrzeń. Nie poddał mu się jednak. Jego wargi wciąż formowały słowa. Od Mroku do Mroku To jedna podróż. Od Mroku do Mroku To nasza podróż. Ale po Mroku, O bracia, o siostry, Przybywamy do domu. Nigdy dotąd nie zastanawiał się nad tymi słowami. Jego usta je wypowiadały, lecz jego uczucia nie były poruszone. Teraz, gdy rozejrzał się wokół, sprawa się zmieniła. Do domu. Tutaj. Stał bez ruchu, podczas gdy pozostali wychodzili jeden po drugim na zewnątrz. Zmusił się do tego, by wyjść jako ostatni, zapanować nad swym strachem, nawet jednak gdy nad jego głową zalśniło światło gwiazd oraz pierwszego z księżyców Kesrith, wciąż czuł w sobie ten chłód, którego nie zdoła odpędzić ciepło wielu słońc. - Zamknij grotę - rozkazał Eddan. Niun zaczął zbierać kamienie, jeden po drugim, i upychać je ciasno w przejściu, tworząc barierę pomiędzy sobą a Medaiem. Trudno mu było oddychać. Poczuli, że po policzkach płyną mu łzy, wywołane wstydem, jakim okrył się przed zmarłym. Nie jestem do ciebie podobny, kuzynie, nie jestem podobny - nie przestawał myśleć, gdy z determinacją układał kamienie na miejscu. Mur, który budował, miał chronić uświęconych zmarłych przed wiatrem, piaskiem oraz wścibskimi palcami suruin, które kręciły się po wysokich wzgórzach, a także samego Niuna, przed skrytą prawdą. Skończyli robotę. Spłacili wszystkie długi. Bracia zdmuchnęli zaczerpnięty w dłonie piasek na wiatr. Niun również wziął jego garść i uczynił to samo, w pożegnalnym geście. Następnie odpoczywali chwilę, zanim rozpoczęli długą, uciążliwą podróż z powrotem do edunu.

Soah dołączyła nad ich głowami do pierwszego księżyca, co sprawiło, że wędrówka stała się bezpieczniejsza. Ruszyli w drogę. Eddan szedł jako pierwszy, posługując się swą laską, by szukać wietrznych kwiatów w mrocznym powietrzu przed nimi. Zachowywał ostrożność, jak musiał to robić każdy, kto wędrował po pustkowiach Kesrith, nie mając ze sobą dusa. Niun dotrzymywał towarzystwa Sirainowi, który był na wpół ślepy, bardzo wątły i zbyt dumny, by przyjąć pomoc. Sam często przesadnie okazywał zmęczenie, by zwolnić tempo ich marszu, zupełnie jakby otarcia na dłoniach, długa wędrówka oraz brak snu doprowadziły go do kompletnego wyczerpania. Duma nagle przestała być dla niego istotna. Liczyło się tylko to, by zachować honor Siraina i by starzec nie umarł. Nie popisywał się już przed nimi swoją młodością. Odnalazł łączącą ich więź braterstwa, jak gdyby tak oni, jak i on, zrozumieli wreszcie coś, co powinni zrozumieć już dawno temu. Podzielili się wodą i jadłem. Usiedli w szóstkę w ciemności, gdy księżyc już zaszły i zjedli śniadanie. Bracia litowali się nad jego dłońmi i kierując się własnym doświadczeniem, udzielali mu rozmaitych porad, jak je uleczyć. Wreszcie Eddan przeciął łożygę młodego luina i wtarł w rany jego sok, uważany za niezastąpione lekarstwo na wszelkie obrażenia, gdyż łagodził ból. Od tej chwili tempo ich podróży spadło jeszcze. Być może Sirain od początku przejrzał jego starannie ukrywane oszustwo, gdyż wreszcie zacisnął słabą dłoń na ramieniu Niuna i przyznał, że tym razem to on musi chwilę odpocząć. Takimi etapami posuwali się w stronę domu. Gdy wrócili, znowu zapadł wieczór i u wejścia do edunu zapalono dla nich światło. Przy drzwiach widać było potężne cielsko chorego dusa. Pod koniec nie trzeba było się już śpieszyć. Niun obawiał się, że będzie musiał nieść Siraina, co staremu wojownikowi przyniosłoby porażający wstyd. Ze względu na niego, a także Eddana, który już z trudem posuwał się naprzód, szli wolno, mimo że gorąco pragnęli wrócić do edunu, dręczeni obawą, że pod ich nieobecność mogło się wydarzyć coś

złego.

W drzwiach jednak czekała na nich Melein, która przywitała ich cichym głosem.

Twarz miała odsłonięta. Oni również zdjęli zasłony, gdyż wracali do domu.

- Czy wszystko w porządku? - zapytał Eddan.

- Wszystko - odparła. - Wchodźcie. Bądźcie spokojni.

Weszli do środka. Byli zmarznięci i stopy mieli obolałe. W pierwszej kolejności przeszli długim korytarzem do Kaplicy. Każdy z nich osobiście odmówił modlitwy.

Następnie

obmyli sobie dłonie oraz twarze i zrobiwszy to, zwrócili się ku schodom wiodącym do wieży

Kel, gdyż byli wyczerpani.

Na zewnątrz Kaplicy czekała jednak Melein.

- Niunie - powiedziała. - Matka w dalszym ciągu chce, byś przyszedł.

Był zmęczony. Obawiał się tego spotkania. Odwrócił się do niej grubiańsko tyłem

i

wyszedł z sali. Udał się na ganek, by sprawdzić, jak wiedzie się dusowi. Dał mu

kawałek

mięsa, który zaoszczędził z własnych racji podróżnych. Ktoś inny jednak wypełnił

już kubek

wodą.

Dus odwrócił się od jego daru. Nie chciał mieć z nim nic wspólnego.

Niun

spodziewał

się tego, podjął jednak próbę. Osunął się, wyczerpany, na ganek i wbił w zwierzę

bezzadne

spojrzenie.

Dusei nigdy nie mogły go znieść, temu zaś, osieroconemu i

cierpiącemu, nie był w

stanie pomóc.

Wydał z siebie głośne westchnienie, które było niemal łkaniem i

spojrzał w

światle na

swe pokrwawione dłonie.

Były tak wrażliwe i delikatne, że mogły władać yin'ei, a teraz

zostały

doprowadzone

do podobnego stanu. Nie siedział tu żaden wojownik, nie taki, którego potrafiłby

wykryć dus.

Zwierzę postanowiło umrzeć, tak jak Medai. Nie znalazło w Niunie nic, co mogłoby

przywrócić mu zainteresowanie życiem.

Choć miał on seta'al, broń i czarne szaty, a także posiadał

umiejętności, w

głębi serca

był przerażony i rozgniewany. Dus, wrażliwy na podobne rzeczy, nie

chciał go

zaakceptować.

Ściągnął mez i zaidhe, po czym zatknął je sobie w zagięciu ramienia.

W prawą

dłoń

nabrał odrobinę piasku z pobliza ganku i natarł nim swe czoło, w

charakterze

pokuty za

zazdrość.

Następnie wszedł do środka i udał się na górę po schodach najgłębiej położonej wieży, która należała do she'pan. Otworzył ostrożnie drzwi do jej komnaty i ujrzał, że Melein klęczy u lewego boku Intel, poprawiając poduszki.

- Cicho - odezwała się, oskarżając go spojrzeniem. - Właśnie przed chwilą zasnęła.

Dziś przyszedłeś za późno. Bądź cicho.

She'pan jednak poruszyła się, gdy Niun zbliżył się do niej. Jej złociste oczy otworzyły się, a migotka cofnęła, odsłaniając je w całości.

- Niunie - powiedziała bardzo cicho Intel.

- Mała Matko.

Przyklęknął u jej prawego boku i pochylił głowę, pozwalając, by dotknęła jej delikatnie. Członkowie Kel nie pozwalali na podobną poufałość nikomu, jedynie she'pan i partnerkom. Poczul ciepły dotyk jej dłoni na swej zziębniętej skórze.

- Nic ci nie grozi - powiedziała. - Wróciłeś bezpiecznie.

Później, jak gdyby to stanowiło istotę wszystkich jej pragnień, pograżyła się z powrotem w swych snach niczym dziecko zasypiające z ulubioną zabawką pod ręką.

Niun nie poruszył się. Oparł głowę o ramię jej fotela i stopniowo pograżył się we śnie.

Jej dłoń wciąż spoczywała na jego barku. Dręczyły go niespokojne sny. Od czasu do czasu budził się, widząc grotę i ciemność, wtedy jednak dostrzegał otaczające ich złote światło i czuł ciężar dłoni she'pan. To mówiło mu, gdzie się znajduje.

Matce coś się śniło. Ponownie uznała go za swego. Być może myliła go z tamtym drugim. Niun tego nie wiedział. Był kel'eniem, podobnie jak tamten.

Siedział u jej boku i od czasu do czasu zasypiał. Wiedział, że jego obowiązki wobec niej sprowadzają się do tego, by ocalić życie i pozostać u jej boku. Odrzuciła Medaia i nigdy nie wyrzekła ani słowa żalu czy smutku nad jego losem.

„Nic ci nie grozi” - powiedziała.

Więzy, z których tak niedawno się wymknął, usidliły go na nowo. Niun zaprzestał wreszcie walki i zrozumiał, że musi pełnić służbę, która przypadła mu w udziale.

Su-she'pani kel'en a'anu.

Kel'en she'pan, taki sam, jak ci spoczywający w urwiskach.

W dawnych dniach, o których już tylko szeptało, gdy nie było jeszcze wojny, istnieli podobni kel'ein. Mri walczyli wtedy przeciwko mri, a dom przeciw domowi, she'pan zaś stawała do walki z she'pan.

Jej ostatni kel'en - przewidywał Niun w czymś, co wydało mu się prawdziwym objawieniem - rzeczywiście nigdy nie pozna Mroku jaskiń Sil'athen. Zamknie barierę za pozostałymi i zostanie na zewnątrz jako strażnik. Rzucił spojrzenie w stronę Melein i ujrzał, że ona również nie śpi. Jej oczy wpatrywały się w cienie. Zrozumiał jak musiała się czuć, gdy przebywała tu sama z Intel. O nią również się bał.

Rozdział 9

Był to już ich dwudziesty dzień w Nomie. Wreszcie okazało się, że jest możliwe, by ludzki organizm przystosował się do dłuższego dnia Kesrith. Duncan wstał i powędrował do swej własnej łazienki. Ich naziemne lokum zapewniało mu przynajmniej ten luksus, choć musiał się zadowalać przydziałem ponownie wprowadzonej do obiegu wody, która była dostępna wewnątrz instalacji Nomu. Gmach ów był całkowicie zależny od podtrzymujących życie systemów, takich samych jak na statku. Regułem życie na powierzchni nie odpowiadało zbyt, choć byli w stanie je znieść. Duncan podejrzewał, że nie będzie ono łatwe również dla ludzi. Przepuszczano przez filtry powietrze i ponownie wprowadzano do obiegu wodę, którą na dodatek uzyskiwano z morza tak przesyconego zasadami, że nic nie mogło w nim żyć. Nieliczne zwierzęce formy życia występowały wyłącznie na wyżynach. Sądząc z informacji, które uzyskał z przetłumaczonych regujskich poradników poświęconych temu zagadnieniu, niewiele istot narodzonych na Kesrith było nieszkodliwych. Wewnątrz Nomu kryły się ogrody, które w pewnym stopniu nawilżały powietrze i czyniły otoczenie przyjemniejszym, jednakże obca chropowatość liści oraz wyczuwalna woń reguli sprawiały, że ogrody były mniej miłe, niż mogłyby być. Jak sądził, przyzwyczał się już prawie do reguli. Nauczył się znosić wiele rzeczy, które ongiś uważał za nie do przyjęcia, i to w ciągu zaledwie dwudziestu dni bliskich kontaktów. A kontakty były naprawdę bliskie. Nie mieli ściśle określonego rozkładu godzin ani nie byli zamknięci w kwaterach, zabroniono im jednak opuszczania Nomu o jakiegokolwiek

porze. Stavros, rzecz jasna, i tak nie zamierzał tego robić, dopóki na Kesrith przebywali regule. Nie był to zbyt długi okres oczekiwania. Pozostało dziesięć dni do chwili, gdy miały przylecieć pierwsze ludzkie statki z załogami, które zastąpią reguli. Duncan doszedł wreszcie do wniosku, że przez tak krótki czas mogą nie postradać zmysłów. W jego umyśle ukształtował się obraz ich pierwszego spotkania z owymi nadlatującymi ludźmi. Wyobrażał sobie, że przybywającej ekipie oni obaj wydadzą się zmienieni, dziwaczni i przeobrażeni przez pobyt na Kesrith. Nie był już tym samym człowiekiem, który wyruszył w tę podróż. Żołnierz NST Sten Duncan z Przystani był zdolny do daleko bardziej impulsywnego zachowania niż Stan Duncan, asystent nowego gubernatora Kesrith. Nauczył się cierpliwości i zdolności powolnej kalkulacji, a także co nieco regulskich manier, choć ich zwyczaje były niewygodne i niezręczne dla ludzi. „Jeśli łaska, mój panie” oraz „Bądź łaskaw, starszy”, zaczęły przychodzić mu równie naturalnie, jak „Tak, sir” i „Nie, sir”. Obiecali mu przejście w stan spoczynku po pięciu latach, lecz jeśli spędzi tak długi okres w tym posępnym otoczeniu, nie będzie się potem nadawał do przebywania w ludzkim towarzystwie. Było możliwe, że za pięć lat uzna czyste powietrze za rzecz dziwną, zaś światło Przystani wyda się jego oczom czymś egzotycznym. Możliwe też, że uzna ludzkie obyczaje za miałkie i osobliwe po pobycie w surowej zorientowanej na przeżycie kolonii, jaką ludzie będą musieli założyć na Kesrith. Był w trakcie procesu adaptacji. Każdy świat, każdy klimat, każda operacja na nieprzychylnym terenie wymagająca bezpośrednich działań ludzi na powierzchni planety, wszystko to było naturalnym zadaniem dla żołnierza NST. Duncan zaczynał uczyć się Kesrith. Stavros robił to samo, na swój intelektualny sposób. Przyswajał każdy osobliwy fakt znajdujący się w jego zasięgu. Wydawało się, że podobnie jak regule nigdy nie potrzebuje

notatek. W czasie rzadkich wycieczek ze swego pokoju do ogrodów po prostu przyglądał się i słuchał.

Tego ranka miał umówione spotkanie w gabinecie Hulagha. Było to ważne wydarzenie.

Na zewnątrz rozległ się jakiś huk, odmienny od dobrze znanego ryku odlatujących statków. Duncan nacisnął przełącznik, by wpuścić światło do środka przez czarne okna

Nomu. Rozciągał się przed nim widok na cały horyzont, od morza po prawej stronie aż do wzgórz po lewej. Nie mogli jednak dostrzec stąd edunu mri ani portu - dwóch rzeczy, które interesowały ich najbardziej. Rzecz jasna nie było przypadkiem, że umieszczono ich akurat w takim miejscu. W ciągu dwudziestu dni na rozciągającym się przed nimi pustkowiu nie zaszła żadna zmiana, teraz jednak ponad wzgórzami coś się zmieniło.

Nadciągała burza.

Nad morzem gromadziły się szare, połyskujące czerwone chmury. Błyskawice uderzały z niewiarygodną szybkością.

Pogoda - twierdziły raporty przygotowywane przez personel baia - jest nieprzewidywalna, niezależna od pory roku i niekiedy staje się gwałtowna. Deszcz wywiera umiarkowanie żrące działanie, zwłaszcza podczas ulew następujących po burzach piaskowych. Jeśli zostanie się przez niego zaskoczonym, dobrze jest się potem wykapać.

Nade wszystko konieczne jest jeszcze znalezienie odpowiedniej osłony, gdy tylko pojawiają się pierwsze oznaki burzy. Wiatry mogą osiągać znaczną porywistość. Jeśli zetkną się fronty nadciągające ze strony morza oraz wzgórz, często dochodzi do aktywności cyklonicznej.

Czerwone światło zamontowane w oprawie na suficie rozjarzyło się, wzywając go.

Stavros się obudził. Duncan szybko napełnił kubek soi pochodząca z dozownika wbudowanego w ścianę. Soi była regulskim pobudzającym napojem. W przeciwieństwie do większości ich potraw miała łagodny smak. Stanowiła jeden z nielicznych regulskich przysmaków, jakie nauczyli się lubić. Z odrobiną słodzika była całkiem smaczna.

Duncan dodał dwie jego krople, postawił kubek na małej tacce, wyciągnął ze szczeliny poranne komunikaty i zaniósł to wszystko do kwatery Stavrosa, do której,

podobnie jak na
statku,
można było wejść jedynie przez jego apartament.
- Dzień dobry, sir - powiedział półgłosem. Za tę uprzejmość Stavros
regularnie
odwdzięczał mu się jedynie grzecznym skinieniem głową, a i z tym
czasem się
spóźniał. Dziś
rano był w wyjątkowo dobrym nastroju. Naprawdę się uśmiechnął. Ten
gest sprawił,
że jego
wąskie usta wydały się jeszcze szczelniej zaciśnięte.
- Odsłoń okna - polecił Duncanowi. Znowu zaczęło grzmieć.
Duncan nacisnął przełącznik i wpuścił do środka posępne światło dnia.
Pierwsze krople zaczęły zbryzgiwać pył pokrywający szyby.. Szkło
drżało i
grzechotało pod wpływem uderzeń gromów. Stavros podszedł do okna, by
nacieszyć
się
widokiem. Duncan również poczuł, że zmysły mu się wyostrzyły na
skutek
stymulacji rzadko
dostępnej w ich starannie kontrolowanym środowisku. Było to zjawisko,
któremu
regule nie
mogli narzucić harmonogramu ani go ocenzurować - gwałtowność samej
natury.
Duncan
widział, jak burza opada na morze, gdzie białe grzbiety fal nabrały
różowej
barwy. Cały dzień
spowity był w czerwonym mroku, rozświetlanym kapryśnymi błyskawicami.
- To będzie jedna z najpoważniejszych przeszkód w rozwoju tutejszej
kolonii -
zauważył Stavros.
Duncan odniósł wrażenie, że tamten oczekuje od niego, by wyraził swe
zdanie w
tej
kwestii. Nie wiedział jednak, co ma powiedzieć. Uczono go, jak
zdobywać światy,
a nie jak je
cywilizować.
- Regule dali nam tu punkt zaczepienia - zauważył. - To miasto
posłuży jako
baza.
- Powiedziano mi, że stopień zużycia maszynierii na Kesrith jest
znaczny, a
ponadto z
jakiegoś idiotycznego powodu regule podążyli za przykładem mri i
wybudowali
znaczną
liczbę osad z ubitej ziemi połączonej spoiwem. Kosztowały tanio, ale
są
kompletnie nie
przystosowane do klimatu.
- Cóż, jeśli ma się pod dostatkiem siły roboczej, można je budować
wciąż na
nowo.
- Ludzka kolonia nie może funkcjonować w taki sposób.
Stavros rozmyślał, popijając ciepły napój. Grom ponownie zatrzęsł
szybami. Wiatr
zadał tak silnie, że ściana wody oddzieliła ich od świata,
przesłaniając
wszystko. Duncan

zaklął, zaskoczony i wstrząśnięty.
- Zasunąć osłony przeciwburzowe - poleciał mu Stavros. Zaczął padać grad, którego szybki stukot zagrażał całości okien. Duncan pośpiesznie uruchomił żaluzje, które zasunęły się błyskawicznie, przesłaniając światło dnia. Lampy w pokoju rozjaśniły się, by osiągnąć poprzedni poziom oświetlenia. Duncan wrócił szybko do swojej kwatery, aby zająć się oknami. Był zatroskany. Bał się wręcz zbliżyć do okien, w które burza uderzała z taką gwałtownością. W chwili, gdy sięgnął w stronę przełącznika, wprost nad jego głową uderzył grom. Serce mu waliło, gdy osłona przeciwburzowa nasuwała się na okno. Słyszał w oddali rozbrzmiewający gdzieś w budynku sygnał alarmowy. Syk powietrza w przewodach ucichł na chwilę. Duncan poczuł ucisk w uszach, jak podczas startu samolotu. Podeszedł do drzwi i otworzył je. Regulskie ślizgi przemykały po korytarzach w szalonym zamieszaniu. Ucisk zelżał. Duncan usłyszał niski dźwięk, niemal na krawędzi słyszalności, pod wpływem którego budynek zadrżał.
- Nai chiug-ar? - „Co to jest?” - zapytał pierwszego wędrującego na piechotę
regula,
którego ujrzał. - Nai chiug-ar?
- Sak noi kanuchdi hoc-nar - odszczeknęło młode. Miało to coś wspólnego z portem,
lecz Duncan nie potrafił zrozumieć nic więcej. - Sa-ak toc dac - syknęło do niego następne.
„Nie opuszczaj kwatery, jeśli łaska.”
Duncan wycofał się, zamknął za sobą drzwi i zwrócił się do dyżurnego o informacje.
Nikt nie odpowiadał na jego wezwania. W końcu zaczęło wyglądać na to, że wszystko na zewnątrz się uspokaja. Pozostał jedynie szum deszczu uderzającego o osłony przeciwburzowe. Wreszcie Duncan odważył się je odsłonić, nie ujrzał jednak nic poza strumieniem wody zniekształcającym wygląd wszystkiego na zewnątrz. Zasunął je ponownie.
Z pokoju Stavrosa przez długi czas nie dobiegało nic oprócz ciszy. Duncan skupił swe nadwerężone władze umysłowe i, czyniąc sobie wymówki za wpadanie w panikę, wszedł do środka, by zobaczyć, co się dzieje ze starym. Spodziewał się cynicznych kpin z żołnierza NST, który boi się burzy. Kubek leżał na podłodze. Na dywanie widniała brązowa plama. Duncan ujrzał, że Stavros leży niemal w poprzek łóżka, wciąż w nocnym ubraniu.

- Sir?! - zawołał. Podeszedł do niego i dotknął z obawą jego ramienia, po czym przewrócił go na drugą stronę, co wywołało słabe poruszenie, westchnienie i drżenie prawej powieki. Lewa pozostała zamknięta. Usta po lewej stronie były osobliwie wykrzywione. Stavros spróbował coś powiedzieć, lecz jego słowa były całkiem niezrozumiałe. W następnej chwili Duncan wybiegł z pokoju, przebiegł przez swą kwaterę, wypadł na korytarz i pobiegł do biurka dyżurnego. Uciekał się do wszystkich słów, jakie mu przyszły do głowy, by wyrazić swą potrzebę. - Stavros - powiedział wreszcie. - Stavros! To na koniec najwyraźniej wywarło wrażenie na młodym. Podniosło się ono i udało za nim ociężałym krokiem. Przez dłuższy czas stało u stóp łóżka. - Starszy - powiedziało wreszcie, z regulskim odpowiednikiem wzruszenia ramionami. Na łóżku leżał starszy. Wyglądało na to, że nie jest w stanie się podnieść, co w jego wieku było naturalne. Duncan złapał je za masywne ramię. - Chory - nalegał podniesionym głosem. Powoli, ostentacyjnie powoli, młode odwróciło się i podeszło do konsoli. Wcisnęło odpowiedni numer i porozumiało się z władzą zwierzchnią. Władza zwierzchnia odpowiedziała oszałamiającym potokiem słów. Duncan osunął się na podłogę i skrył głowę w dłoniach. W żołądku czuł skurcz rozpaczny. Gdy przybyła procesja ważnych reguł, która zaczęła z pośpiechem ładować Stavrosa na jeden ze ślizgów transportowych, Duncan cały czas trzymał się blisko i pełnymi wyrazu gestami dawał do zrozumienia, że ma zamiar nie opuszczać przełożonego. Jeden z reguł złapał go i zatrzymał, stanowczo, lecz bez użycia przemocy, podczas gdy ślizg ruszył z miejsca i odjechał. Wtedy reguł go puścił. Nie trzeba już było powstrzymywać Duncana, gdyż nie było sposobu, by mógł on wytropić ślizg w tej pajęczynie torów. Osunął się na krzesło w swej kwaterze. Dygotał z gniewu i przerażenia. Nie był w stanie zrobić dla Stavrosa absolutnie nic. Na zewnątrz burza tłukła jeszcze w osłony przez godzinę czy więcej. W tym czasie Duncan wychodził z pokoju cztery razy, by podejść do biurka dyżurnego i zażądać

informacji
o stanie Stavrosa. Za każdym razem uzbierał się w odpowiednie zdania
ze swego
słownika
oraz notatek.
Pełniący służbę regul szybko się nauczył, że nie musi zachowywać
milczenia, by
okazać swą pogardę. Wystarczyło, by zasypywał go słowami tak szybko,
jak tylko
potrafił, co
demonstrowało Duncanowi wyraźnie, że nie jest w stanie go zrozumieć.
- Dal - powiedział wreszcie - seo-gin.
„Odejdź”. Powtórzył to jeszcze kilka razy.
Duncan odwrócił się, lecz nie skierował do swego apartamentu, ale ku
zakazanej
dla
niego rampie na parterze, gdzie mieściły się gabinety baia Hulagha.
Pomknęły za
nim
wypowiedziane przenikliwym tonem słowa. Trójka regul zagrodziła mu
drogę i
zaprowadziła
go stanowczo z powrotem pod drzwi jego pokoju, po czym, popychając
go, zmusiła,
by
wszedł do środka.
- Stavros chory - powiedział wreszcie jeden z nich. Aż do rana Duncan
nie
otrzymał
już więcej informacji.
Całą noc nie spał z niepokoju.
O świcie jednak nadeszła znaczna liczba regul. Przenieśli owinięty w
brazowa
tkaninę tłumok ze ślizgu na łóżko. Duncan - który brutalnie wepchnął
się
pomiędzy nich -
ujrzał, że Stavros jest przytomny, lecz lewą stronę ciała nadal ma
bezwładną.
Nagle wśród młodych rozbrzmiały liczne wyrazy szacunku, gdyż pod
drzwiami
rozległo się brzęczenie i konsola ślizgu wcisnęła się do środka przez
szerokie
wejście, by
zatrzymać się pomiędzy nimi.
Bai Hulagh.
Stavros wypowiedział jakieś słowa, zniekształcone i niemożliwe do
zrozumienia w
żadnym z języków.
- Czcigodny Stavrosie. Teraz odpoczywaj. - Bai podniósł się z wielkim
wysiłkiem
ze
swego ślizgu i spojrzał prosto na Duncana. - Młode, to schorzenie
dotyczy układu
nerwowego.
- Baiu - odparł Duncan. - Pomóż mu.
Regul wzruszył ramionami.
- Ludzka budowa jest dla nas obca. Ubolewamy z tego powodu.
Znajdujemy się w
samym centrum katastrofy o znacznych rozmiarach. Burza przewróciła
wieżę w
porcie. Było
wielu zabitych. Ta sytuacja stanowi poważne obciążenie dla naszych
zasobów. Mamy
bardzo

niewiele informacji na temat ludzkiego organizmu.
- Mogę wam... mogę wam zaoferować siebie, baiu, jeśli wasi medycy zechcą...
- Młode - odparł regul głębokim basem wibrującym tonami pogardy - brak nam informacji. Nie eksperymentujemy na żywych istotach. Zdołaliśmy osiągnąć to umiarkowane przywrócenie funkcji, ale nic więcej. To jest członek starszyny waszego ludu. Dostarczymy mu wszelkich wygód znajdujących się w zasięgu naszych możliwości. Czy podajesz w wątpliwość moje oświadczenie, młode?
- Bądź łaskaw - szepnął Duncan, pozostawiając decyzję innym. Podeszedł do Stavrosa i uścisnął jego zdrową dłoń. Tamten odwzajemnił mu się słabym uściskiem. Jasne oczy starego mężczyzny zalśniły wilgotnym blaskiem. Były żywe i w pełni świadome. Ich surowy, karcący wyraz starał się przekazać mu jakiś rozkaz. Duncan zacisnął dłoń, by go uspokoić i podniósł wzrok na baia.
- Jeśli łaska, wielebny. Niepokoję się o niego. Bai nakazał mu gestem się zbliżyć. Duncan wypuścił z dłoni palce Stavrosa i wykonał polecenie. Pozwolił, by regulski bai go dotknął. Jego szorstkie palce spoczęły znacznym ciężarem na ramieniu Duncana. Bai przemówił krótko do swych przybocznych, którzy pośpiesznie zajęli się swymi zadaniami. Następnie jego otoczone zmarszczkami oczy spojrzały prosto w oczy Duncana. Palce baia zacisnęły się tak mocno, że człowiekowi trudno było nie skrzywić się z bólu.
- Młode, powiadomiono mnie, że zaniedbałeś jedzenie i picie. Czy to wyraz żałoby? Kwestia religijna?
- Nie, wielebny. Będę jadł.
- Dobrze. Wypowiedział to słowo huczącym głosem, tak niskim, że niemal nie można go było zrozumieć. Ucisk stawał się coraz silniejszy, aż Wreszcie Duncan poczuł, że jego staw nie wytrzyma. Wzdrygnął się. Bai natychmiast opuścił dłoń. Następnie regul odwrócił się ociężałe, dźwignął z powrotem na swój ślizg i usiadł na nim. Maszyna zapiszczała, cofnęła się, odwróciła i odjechała. Duncan stał bez ruchu, wpatrując się w odjeżdżający ślizg, a także w pozostałych, którzy wycofali się niemal równie szybko. Stavros wydał z siebie jakiś dźwięk.
- Sir? - zapytał go natychmiast, starając się, by jego głos zachował

naturalne
brzmienie. Odwrócił się i ujrzał, że stary wskazuje ręką w stronę stołu. Leżały tam jego notatki. Duncan zebrał je i wręczył mu, lecz Stavros swą prawą dłonią poszukiwał jedynie bloczka. Duncan zrozumiał jego zamiar, znalazł pióro i dał mu je. Uklęknął przy łożu, podtrzymując bloczek, podczas gdy Stavros pisał, ciężko i niezgrabnie jak dziecko.
Regule nie Zaniepokojeni - odczytał. - Ten stan na starość u nich naturalny.
Zdolność ruchu może powrócić. Nie ma powodów do paniki.
Niezgrabne, pochyłe pismo dotarło do granic kartki. Duncan odwrócił bloczek i umieścił go wyżej.
Ludzie wkrótce przybędą - zaczął na nowo Stavros. - Katastrofa w porcie - prawda.
Harmonogram ewakuacji reguli zaburzony. Hazan uszkodzony. Regule bardzo zaniepokojeni.
Mri - trzeba się dowiedzieć, co robią mri. To najpilniejsze. Słuchaj rozmów reguli, dowiedz się o mri, unikaj prowokacji.
- Czy mam opuścić Nom, jeśli będzie to konieczne?
Żołnierz NST - stań się teraz dyplomata. Ostrożność. Korzystaj z moich instrukcji.
Regule zabijają tu młode - wiele. Radź się, zanim cokolwiek zrobisz. Przenieś' mnie. Teraz.
Konsola.
Duncan nie chciał go ruszać z miejsca, lecz Stavros zaklął niewyraźnie i wydał mu rozkaz na głos. Najwyraźniej był zdeterminowany. Duncan ostrożnie i delikatnie podniósł starego mężczyznę i umieścił go wewnątrz konsoli ślizgu stojącego w kącie, podtrzymał przez chwilę i poprawił dopasowujące się do kształtu ciała poduszki, tak by utrzymywały go w bezpiecznej pozycji. Prawa ręka Stavrosa sięgnęła ku urządzeniom sterującym i dokonała dalszych poprawek. Konsola ślizgu obróciła się, podobnie jak - niezależnie od niej - ekran. Po jego niewielkiej powierzchni przebiegł tekst napisany za pomocą klawiatury.
Można się nauczyć nawet tego.
- Tak jest, sir - odparł Duncan, czując ucisk w gardle. Ogarnęła go nagle troska o tego człowieka, o Stavrosa osobiście.
Wędrówka tekstu rozpoczęła się na nowo.

Zamówiłem dla ciebie jedzenie. Idź się położyć.
- A dla pana, sir?
Stavros odwrócił ślizg i rwanymi ruchami podprowadził go w sąsiedztwo łóżka.
Użył
ramienia konsoli, by przygasić światła.
Zaczekam - oznajmił ekran. - Niczego mi nie trzeba.
Rozdział 10
- Prawdziwy bracie.
Stojący na ganku obok dusa Niun obejrzał się przez ramię. Rzadko teraz spotykał się z Melein nieoficjalnie, jak brat i siostra, daithen i daithe, jak działało się to ongiś. Zaskoczyła go, gdy był zajęty dusem. Zawstydzził się, że przyłapała go na tym akcie miłosierdzia. Wytworzył się teraz między nimi dystans, choć spędzali ze sobą wiele czasu w komnacie she'pan. W tej chwili nie chciał już przebywać z nią sam na sam. Sprawiało mu ból, że bliskość pomiędzy nimi zniknęła.
Przez chwilę próbował jeszcze skusić dusa kawałkiem jedzenia, gdyż zanim nadeszła Melein, wmawiał sobie, że w ciemnych oczach zwierzęcia dostrzega słaby błysk zainteresowania. Teraz nie chciał on powrócić. Niun jednak oszukiwał sam siebie w ten sposób już wiele razy, odkąd dus przyszedł do edunu. Wzruszył ramionami i od niechcienia rzucił zwierzęciu kasek tak, by wylądował pomiędzy wyposażonymi w masywne pazury przednimi łapami. Niekiedy, po jakimś czasie, dus zjadał to, co otrzymał. Przyjmował akurat tyle, by wystarczyło to do utrzymania się przy życiu. Czasami Niun widział, że rzucony danego wieczoru kasek usychał porzucony, a dus przenosił się w jakieś niedalekie miejsce, dopóki pożywienia nie zabrano, gdyż był bardzo dumnym zwierzęciem i tak naprawdę nie chciał jeść.
Ktoś inny pilnował, by miska stojąca przy ganku była zawsze pełna wody, co było na Kesrith wielką rozrzutnością. Z reguły chory dus po prostu skarżył się, gdy był spragniony, i otrzymywał to, czego potrzebował, zdrowy zaś uzyskiwał cały niezbędny płyn ze spożywanego jedzenia. Niun podejrzewał, że to kel Pasev jest odpowiedzialna za to marnotrawstwo i dobroczynność. Miała własnego dusa, lecz była zdolna do podobnych uczuć

w stosunku do dobrego zwierzęcia. On sam nie potrafił wręczać swych
darów równie
zręcznie
jak Pasev. Niewątpliwie wszyscy w edunie wiedzieli, z jaką desperacją
usiłował
nakarmić
zwierzę i zdobyć je dla siebie i jak ono uparcie mu odmawiało.
Niewątpliwie inny kel'en karmiłby je, gdyby Niun tego nie robił. Dus
zawstydził
ich
wszystkich swą wierną żalobą. Nie uznał żadnego z nich za godnego, by
zostać
jego panem.
Dusei rzadko przenosiły swe uczucia na kogoś innego, lecz Niun wciąż
żywił
desperacką
nadzieję, że ocali życie zwierzęcia.
- Czasami - zauważyła Melein - po prostu nie da się ich uratować.
Usiadła na zakurzonej ganku obok niego, nie zważając na swe kastowe
szaty.
Ziarnisty piasek z terenów otaczających edun nie przylegał jednak do
nich tak
mocno, jak
biały pył z nizin. Wychodząc na zewnątrz, zarzucała na swą jedwabistą
grzywę
lekki welon,
gdyż kasta Sen gardziła zakrywaniem twarzy.
Ciało kel'ena samo w sobie jest Tajemnicą Ludu - twierdziły mądrości
- i dlatego
Kel
zakrywa twarz. Ciało sen'ena stanowi zasłonę tego, co kryje się w
środku i co
jest Tajemnicą
Ludu, i dlatego Sen nie zakrywa twarzy.
Chyba że przed tym, z czym nie można się pogodzić.
Po burzy szalejącej w ciągu ostatnich dni, podczas której klęska i
zniszczenie
spłynęły
w dół z przełęczą, powodując spustoszenie w regulskim mieście,
nastąpiła piękna
pogoda. Dym
z pożarów szalejących na nizinach był widoczny nawet mimo deszczów.
Gdy
najgorsza burza
już przeszła, kel'ein spojrzeli w dół ze szczytu wieży Sen ze świecą,
gorzką
satysfakcją.
- Ach - powiedział Eddan, gdy zauważyli dym i ogień - Kesrith wciąż
jeszcze
postępuje z naszymi pracodawcami po swojemu.
Było prawdopodobne, że w pożarze zginęło wielu reguli. Ongiś żadnemu
mri nie
przyszłoby do głowy, by czuć z podobnego powodu satysfakcję. Było to
jednak,
zanim
jeszcze doszło do nie wyjaśnionej śmierci kel'ena na regulskim statku
i zanim
stało się jasne,
że ich świat przejdzie w posiadanie ludzi.
Wieczorne gwiazdy zaczęły już rozbłyskiwać na czystym niebie. Nie
było wiatru,
który wzbijałby w górę piasek i sprawiał, by wskazane było założenie
mez. Tak
kryształowo

czyste wieczory często zdarzały się po największych burzach, jak
gdyby sama
planeta
odpoczywała, wyczerpana po wybuchu szaleństwa.
Niun opuścił zasłonę i zawiązał ją sobie pod brodą. Nie było
prawdopodobne, by
zjawili się tu tsi'mri, nie potrzebował jej więc.
- Może się przejdziemy? - zasugerowała Melein.
Niun nie planował niczego w tym rodzaju, lecz obecnie Melein rzadko
już prosiła
go o
cokolwiek. Wstał i wyciągnął do siostry rękę, by pomóc jej się
podnieść.
Następnie ruszyli,
obok siebie, w kierunku wybranym przez Melein, wąskim szlakiem
prowadzącym od
narożnika edunu ku skałom piętrzącym się w najwyższym punkcie grobli.
Niun
wspomniał
czasy, gdy we troje pokonywali ten dystans biegiem, zwinni niczym
pokryte
piaskiem
jaszczurki - dzieci bez zasłon, dwaj drobni chłopcy o szczupłych
kończynach i
jeszcze
drobniejsza dziewczynka. Pędzili, nie zważając na zakazy, ku punktowi
obserwacyjnemu, z
którego mogli się przyglądać statkom startującym i lądującym w
porcie.
A były to statki o magicznych nazwach, statki mri i reguli:
Mlereinei, Kamrive,
Horagh-no. Przylatywały od odległych gwiazd, okryte chwałą w bitwach.
Jako
dzieci bawili
się w wojnę oraz pojedynki i wyobrażali sobie, że są wielkimi kel'ein
obwieszonymi
lśniącymi odznaczeniami, podobnie jak przybyli z daleka członkowie
tej kasty,
którzy
składali w edunie wizyty, schodząc ze swych statków, po czym ponownie
odlatywali
w swoją
drogę. Jak ich prawdziwa matka oraz ojciec, którzy wyruszyli na
statkach - każde
osobno - i
nigdy już nie odwiedzili ojczystego świata.
Dziś w nocy maszerowali w tamto miejsce - on członek Kel, a ona Sen -
obciążeni
swymi kastowymi szatami oraz odrębnymi prawami. Gdy wreszcie dotarli
do skały
wznoszącej - się ponad doliną, Niun wskoczył na górę jako pierwszy i
wciągnął ją
za sobą
jednym szarpnięciem. Wewnątrz tych złotych szat wciąż kryła się
dziewczyna
Melein, szybka
i zwinna jak kel'e'en, co było niestosowne dla jej poważnej kasty.
Siedzieli razem, gdy czerwone słońce znikало za horyzontem i
obserwowali całą
dolinę, blask światła w miejscu, gdzie znajdował się port, oraz ranę
pozostawioną tam przez
burzę - ciemność widoczną pomiędzy światłami w pobliżu Hazana.
- Dlaczego przyprowadziłaś mnie tutaj? - zapytał ją wreszcie.
- Żeby z tobą porozmawiać.

Nie podobał mu się ten jej sposób zachowania. Ostatnie blaski zachodzącego słońca dotknęły jej twarzy, która przez chwilę stała się dla niego obliczem nieznanym, kogoś, kogo powinien pamiętać, lecz nie mógł sobie przypomnieć. Nie była to Melein taka, jaką znał, lecz sen'e'en kryjąca w sobie ciche, tajemne myśli. Nagle pożałował, że skorzystała z szansy, jaką jej dał. Przewidywał, że może go obrabować z jego spokoju, a on nie mógł jej przed tym powstrzymać.

- Już się teraz nie uśmiechasz - powiedziała. - Nawet nie podnosisz wzroku, kiedy wymieniają twoje imię.

- Nie jestem dzieckiem.

- Nie kochasz she'pan.

- Przychodzę. Siedzę. Czekam. Wydaje się, że to wszystko, czego ona ode mnie oczekuje. Ma do tego prawo.

- Rzadko wychodzisz z edunu.

- Dałem za wygraną, Melein. To wszystko.

Podniosła wzrok ku lśniącym gwiazdom. Jej wsparta na wzniesionym w górę kolanie ręka wskazała na tę, wokół której krążył Elag.

- Tam teraz są ludzie - powiedziała. - Kesrith to jednak inna sprawa. To świat ojczysty. Sanktuarium Ludu. Świętość.

Spojrzał na nią, markotny i przerażony.

- Pamiętaj, że jestem kel'enem.

- Kel musi pozostać niewysztalcone, gdyż wyrusza tam, gdzie czyhają nasi wrogowie i gdzie bezużyteczna dla Kel wiedza nie może się przedostać. Wszystkie tradycje, nawet te najdrobniejsze, mają swe uzasadnienie. Jesteś kel'enem ze świata ojczystego i usłyszysz to, czego kel'en zamieszkały gdzie indziej słyszeć nie powinien.

Podniósł się i oparł plecami o skałę. Stał z założonymi rękoma. Wiejący coraz silniej wiatr przeszywał go nieprzyjemnym chłodem. Była już noc. Ostatni fragment słońca zniknął za horyzontem. Nie wiedział, dlaczego Melein zapragnęła przyjść akurat tutaj. Na wzgórzach pełno było niebezpieczeństw. Ha-dusei, dzikim kuzynom oswojonych towarzyszy kel'ein nie można było ufać. Były tu wietrzne kwiaty, ryjce oraz węże kryjące się pomiędzy skałami.

Jego obowiązkiem było chronić sen'e'en. Fakt, że przebywał po zmroku w tym miejscu, mając pod swą opieką Melein, był wierutną głupotą. Jej wartość dla edunu była

nieporównanie większa od jego wartości.

- Możemy porozmawiać później, gdzie indziej - stwierdził. - Nie sadzę, byśmy

powinni przychodzić tutaj o tej porze.

- Wysłuchaj mnie!

Jej ostry, okrutny głos ogłuszył go niczym uderzenie. Melein była jego

siostrzyczka.

Nigdy nie przemawiała do niego podobnym tonem.

- Dzisiaj - powiedziała - she'pan wezwała mnie na rozmowę na osobności. Dzisiaj

dała mi rangę równą z Sathellem. Rozumiesz, co to znaczy.

Następczyni she'pan. Jej Wybranka.

W najbardziej skrytej części swego umysłu Niun wiedział, że to się stanie, gdyż

był to

jedyny rozsądny powód, dla którego Intel mogła przenieść Melein z Kel do Sen.

Nie miała rodzić dzieci, lecz uczyć się Pana, Tajemnic, nie przedłużać istnienia

Ludu,

lecz rządzić nim.

Intel zatrzymała również jego, by strzegł jej i chronił przed wyzwaniem, by -

jeśli

zajdzie taka potrzeba - zabił każdą zbyt niecierliwą następczynię oraz

popierającego ją

kel'ena.

Zrozumiawszy to, wyrzucił z siebie krótkie, gorzkie przekleństwo.

Ujrzał, że w

oczach

Melein pojawił się wyraz bólu.

- Przykro mi, że tak to przyjąłeś - powiedziała.

- Dlaczego musiała zatrzymać u swego boku mnie, a nie Medaia?

- Tobie ufała, a Medaiowi nie.

Zastanowił się nad tym, jakie mogły być tego powody.

- Tobie ufała - powiedział cicho - wtedy, gdy ja strzegłem jej snu.

Gdy mogła

użyć

mnie przeciwko tobie.

Ból przeszedł w szok. Wydawało się, że ta myśl nią wstrząsnęła.

- Nie - odparła. - Nie jest możliwe, bym rzuciła jej wyzwanie.

- Dopóki zależy ci na mnie - odparł. - Intel czuje, że zbliża się kres. W

przeciwnym

razie nie wyznaczyłaby cię jeszcze. Jakiś kel'en będzie musiał strzec jej grobu.

- Nie wybrałaby ciebie. Eddan albo Sirain - oni pragnęliby tego zaszczytu. Ale

nie ty.

- Może zresztą to jałowe rozważania. Zbliżają się ludzie. Wychodzę myślą poza

chwilę bieżącą, a to nie przystoi mojej kaście. Będziesz musiała się nad tym

zastanowić,

prawdziwa siostrzo. Daleko mi do tego, bym znał przyszłość. Mogę się wypowiadać

jedynie o

tym, co jest prawdziwe teraz.

- Ona nie ma zamiaru oddać świata ojczystego bez oporu, Niunie.

Jestem młoda. W

porównaniu z doświadczeniem Intel jestem niczym. Inne she'panei zawahałyby się

przed
rzuceniem jej wyzwania. Ona wie zbyt wiele. Zabicie jej obrabowałoby
Lud z tak
wielu
rzeczy. Nie wiesz nawet jak wielu. To byłby czyn... Nie wiem, Niunie.
Nie wiem.
Gdybym
miała zostać jej następczynią jako she'pan świata ojczystego, taka
młoda i
niedoświadczona,
jestem pewna, że zjawiłaby się jakaś starsza she'pan, by rzucić mi
wyzwanie, i
wtedy na mnie
przyszłaby kolej, aby umrzeć. Pragnę, żeby żyła, rozpaczliwie pragnę,
żeby żyła,
ale ona
umiera, Niunie.
Trząsł się cały. Aż do bólu pragnął dodać jej otuchy, nie było to
jednak
możliwe.
Mówiła o rzeczach wykraczających poza pojmowanie jego kasty, sądził
jednak, że
wyłożyła
mu całą prawdę, okradając go w ten sposób z resztek pokoju ducha i
nadziei.
Zawsze dotąd
sądził, że siostra go przeżyje.
- Mieliśmy pecha - powiedziała - gdyż urodziliśmy się jako ostatni z
Ludu. Nie
tylko
na Kesrith, Niunie, lecz z całego Ludu. Nie mieliśmy wyboru, po
prostu dlatego,
że jesteśmy
ostatni. Wolałabym, by było inaczej.
Jej słowa podważyły inne rzeczy, których był dotąd pewien. Podniósł
ku niej
wzrok.
Wiatr smagał ich, przeszywając skórę Niuna takim chłodem, że przestał
on już
nawet
dygotać.
- Z całego Ludu?
- Edunei upadły - odparła - i dzieci poumieraly, a kel'e'ain były
zajęte wojną i
nie
miały czasu na nic innego. Nie powinnam ci odpowiadać na to pytanie -
dodała -
ale z
naszego pokolenia pozostało ich niewiele. Te, które są starsze, mogą
jeszcze
mieć nowe
dzieci. Nie jest za późno.
Próbowała dać mu otuchę. Niun przekonywał sam siebie, że Melein
wierzy w ich
przyszłość. To mu wystarczyło.
- Ale w takim razie - wypowiedział myśl, która właśnie przyszła mu do
głowy -
Intel z
pewnością nie ma zamiaru cię utracić. Może się przecież okazać, że
jesteś po
niej najlepsza i
jeśli przekaże ci w spadku moje usługi, jeśli rzucisz wyzwanie lub
będziesz
musiała stawić

mu czoło, Melein, potrafię cię obronić. Nie jestem do tego niezdolny.
Dobrze
władam yin'ein.
Szkolili mnie przez dziewięć lat. Musiałem się czegoś nauczyć.
Przez długą chwilę milczała. Wreszcie się podniosła.
- Chodź - powiedziała. - Wracajmy do edunu. Zmarzłam.
Gdy schodzili w dół szlakiem i wracali do domu, cały czas pogrążona
była w
milczeniu. Płakała. Niun ujrzał to w świetle gwiazd. Zdjął swą
zasłonę i
zaoferował jej w
geście głębokiej czułości.
- Nie - odparła gwałtownie. Skinął głową i przerzucił sobie mez przez
ramię,
idąc
obok niej. - Masz rację - powiedziała wreszcie. - Nie zrezygnuję z
urzędu i nie
umrę bez
walki, jeśli rzuca mi wyzwanie. Będę zabijać, by go utrzymać.
- To wielki zaszczyt dla ciebie - stwierdził, gdyż uważał, że
powinien był
powiedzieć
coś w tym rodzaju, gdy po raz pierwszy usłyszał od niej tę wiadomość.
Ciężko westchnęła.
- Cóż to za zaszczyt? Udać się do jakiegoś obcego edunu, do obcego
Kel i zabić
jakaś
kobietę, która nigdy nie wyrządziła mi krzywdy? Nie chcę takiego
zaszczytu.
- Ale Intel dopilnuje, byś nie była bezbronna - sprzeciwił się. -
Przygotuje cię
do tego.
Z pewnością planowała to od wielu lat.
Podniosła ku niemu wzrok. Twarz miała nieruchomą i spokojną.
- Myślę, że nie pomyliłeś się wiele - stwierdziła - sądząc, że
pragnęła cię mieć
u
swego boku dlatego, iż wie, że mogę się stać przyczyną kłopotów w
Domu. Tobie
ufa, a mnie
nie.
Zadrżał, gdy usłyszał w jej głosie tyle goryczy. Zawsze podejrzewał,
że Melein
ja
czuje. Cienie wtargnęły pomiędzy niego a wieżę Sen i she'pan.
Przypomniał sobie,
jak
Melein każdego wieczoru przygotowywała kubek napoju, który pomagał
she'pan
zasnąć, a ta
każdego wieczoru wypijała go, nie zadając pytań. Wyobrażał sobie,
jakie paskudne
myśli
musiały lęgnąć się w oszołomionym narkotykiem umyśle Intel - she'pan
przewidującej
własną śmierć i nie bez powodu nie ufającej swej następczyni.
Intel chciała rozbroić Melein. Wysłała Medaia na służbę, a jej brata
zatrzymała
u
swego boku. Jakiś kel'en będzie musiał strzec jej grobu. W normalnych
warunkach
byłby to
jeden z Mężów, a nie syn. Mogła jednak pozostawić inne polecenia na
wypadek,

gdyby
umarła ze starości, a inne, gdyby stało się to z ręki Melein.
Ponadto, gdyby ta druga chciała rzucić jej wyzwanie, musiałaby wyzwąć
Niuna,
który
zginałby przed Intel. Musiałaby też znaleźć kel'ena, który by dla
niej walczył,
a żaden z
obecnych na Kesrith by się na to nie zgodził.
Intel podjęła trafną decyzję, gdy wygnała Medaia.
Melein jednak nie była zdolna do rzeczy, o które podejrzewała ją
she'pan. Niun
uparcie wierzył, że tak było. Zmiana kasty, pobierane nauki oraz
gorycz wywołana
uwięzieniem nie mogły do tego stopnia zmienić jego prawdziwej
siostry. Nie
chciał uwierzyć,
by obawy Intel były usprawiedliwione.
„Pragnę, żeby żyła, rozpaczliwie pragnę, żeby żyła” - powiedziała mu
Melein.

- Ile - zapytał wreszcie - kazała mi przekazać? - Mniej - odparła -
niż ci
powiedziałam.

- Tak jest - rzekł - tak właśnie myślałem.

Wrócili razem do edunu. Gdy wchodzili do środka, Melein szła przed
nim. Niun

spojrzał w bok, na dusa, który odwrócił od niego wzrok. Gdy uniósł
głowę, jego

siostra

zniknęła już w mroku, udając się w kierunku swej własnej wieży.

Nie obejrzała się za siebie.

Ruszył w kierunku wieży she'pan - tam gdzie było jego miejsce - by
objąć swą

władzę.

Rozdział 11

Nad Kesrith zapadła cisza. Po tak wielu niebezpieczeństwach, po dwóch
dniach

zwłoki, podczas których port pogrążony był w chaosie wywołanym burzą,
ostatni

wahadłowiec wystartował ze swym ładunkiem w kierunku stacji, na
której

frachtowiec

Restrivi kompletował ostatni oficjalny cywilny wykaz tych, którzy
mieli opuścić

świat. Potem

był jeszcze czas, niezbędny czas, by uporządkować resztę spraw. Pod
czerwonym

słońcem

Kesrith pozostał jedynie Hazan - uzbrojony i, gdy ukończone zostaną
drobne

naprawy, zdolny

do międzygwiazdowego lotu. Czekał z załogą pozostającą nieustannie na
pokładzie.

Na jego

taśmach zarejestrowana była droga powrotna na Nurag, ojczysty świat
reguli. Miał

zanieść do

bezpieczeństwa i cywilizacji kilkuset tych, którzy wciąż przebywali
na Kesrith.

Dziesięć razy każdego dnia bai Hulagh Alagn-ni, pracujący w
ogrzewanych

gabinetach kompleksu Nomu, podnosił wzrok ku oknom, niepokojąc się o
stan

Hazana.

Posiadający dwoiste zdolności statek, pod swoimi osłonami
wystarczająco mocny,
by
wytrzymać udział w walce, był jednak na ziemi niebezpiecznie kruchą
konstrukcją.
Bai od
początku wahał się, czy sprowadzać go na powierzchnię. Przeżywał
prawdziwe
katusze, gdy
zbliżała się burza, lecz w końcu postanowił, że nie wyda mu rozkazu
odlotu na
stację.
A potem - potem bezmyślny pilot samolotu próbował prześcignąć żywioł
i naraził
się
na podmuch wiejącego z boku wiatru - dobrze znane niebezpieczeństwo
kesrithańskiego
ładowiska. Wskutek tego wydarzenia cała misja omal nie zakończyła się
klęską.
Hulagh
przeklinał za każdym razem, gdy o tym myślał. Pilotujące młode oraz
pasażerowie
byli, rzecz
jasna, poza zasięgiem kary. Cieszył się, że przynajmniej uszkodzenia
ograniczyły
się do
wieży i urządzeń załadowniczych, zaś konstrukcja Hazana niemal nie
ucierpiała.
Miał
szczęście. Hazana powierzono jego pieczy mimo obiekcji nadzwyczaj
wpływowych
czynników na ojczystym świecie. Zaryzykował wszystko, by zdobyć dla
siebie i
swych
kapitałów tę placówkę, na której zastąpił starego Grurana oraz Solgah
Holnni.
Jego wiek oraz
erudycja predysponowały go do objęcia podobnego stanowiska. W ten
sposób zdobył
dla
doch Alagn status, który już od dawna się jej należał.
Jednakże w kwestii lądowania statku, podobnie jak przy innych
decyzjach, które
podjął, trzeba było zdobyć się na ryzyko, by osiągnąć korzyści.
Trzeba było
zademonstrować
tym na świecie ojczystym kompetencję, którą - jak twierdził -
posiadał on sam, a
także doch
Alagn. Tylko w ten sposób można było zdobyć trwałe wpływy.
Mógł to uczynić przez ocalenie możliwie największej części dóbr z
Kesrith, po
utracie
tej planety przez Grurana Holnni i jego potomstwo oraz Solgah Holnni.
Pomyślał z
niesmakiem i pogardą o płodnej samicy, która zarządzała
przedsiębiorstwem Holn
na Kesrith.
Sprawowała ona całkowitą władzę nad strefą oraz wojną, którą sama
wywołała.
Solgah była
teraz w drodze na świat ojczysty, pogrążona w totalnej dezorientacji.
Pozbawiono
ją

dowództwa, a większość jej młodych pozostała na miejscu.
Zdziesiątkowano teraz
ich szeregi
na osobisty rozkaz Hulagha, zaś niedobitki wysłano do wielu różnych
kolonii.
Doch została
kompletnie zdezorganizowana. Solgah będzie miała szczęście, jeśli jej
wpływy na
świecie
ojczystym pozwolą na wymiganie się od przesiewu oraz egzekucji reszty
jej
młodych. W
najlepszym razie Holn czekało sporo lat zepchnięcia na margines.
Wciąż napawało go przyjemnością wspomnienie tego, jak Solgah przyjęła
szok
wywołany nie zapowiedzianym i nie usankcjonowanym lądowaniem Hazana,
jak
podniecała
się i zasypywała go zakazami i sprzeciwami, aż wreszcie uświadomił
jej, że
posiada
upoważnienia ze świata ojczystego, pozwalające mu przejąć władzę.
Teraz jego zadaniem było dokończenie ewakuacji, którą rozpoczęła
Solgah i
zmniejszenie do minimum strat wywołanych ustępstwami, jakie poczynił
jej słaby
kuzyn
Gruran Holnni podczas prowadzonych na Elagu negocjacji, próbując
uchronić
wewnętrzną
część rozległego imperium Holn. To Hulagh miał przygotować Kesrith na
przyjęcie
ludzkiej
okupacji oraz ocalić z niej tyle regulskiego majątku oraz personelu,
ile tylko
było możliwe, a
także dopilnować, by ludzie wyciągnęli jak najmniej korzyści z tego,
co zdobyli
drogą wojny
i negocjacji.
Hulagh kontaktował się pośrednio z ludźmi już od trzech
ojczystościowych lat,
a po
zastąpieniu Grurana spotkał się z kilkoma osobiscie. Wzbudzili w nim
oni - w tym
również ci
dwaj, którzy przylecieli tu na Hazanie - ukryty, lecz łagodny
niesmak, w gruncie
rzeczy
łżejszy niż ten, który czuł do służących regulom mri. Wojna z nimi
była, rzecz
jasna,
całkowitą pomyłką, błędem w kalkulacjach, za który nie była
odpowiedzialna doch
Alagn.
Dla światłej szych regulskich umysłów już od niemal pięciu lat było
całkowicie
jasne, że
kompanie doch Holn zaangażowały się w będące absolutnym fiaskiem
przedsięwzięcie, z
którego nie potrafili ich wyciągnąć mri. Naprawiono by ten błąd już
wtedy, gdyby
było
możliwe przewyciężenie uporu oraz powstrzymanie militarnej potęgi

Holn, która wynajmowała najemników kel'ein oraz była w oczywisty sposób zainteresowana utrzymaniem spornych terytoriów, przez co odwlekała zmianę linii politycznej. Teraz jednak, gdy konsekwencje pierwotnego błędu zostały pomnożone, pociągając za sobą wielkie koszty, gdy regule zaczęli ginać, gdy utracono ich majątek, a nawet ojczyste terytorium, imperium Holn zaś znalazło się na krawędzi katastrofy, jej wojskowi przekazali wreszcie odpowiedzialność za uporanie się z tą skomplikowaną i niebezpieczną sytuacją - i to z oporami - starszym i mądrzejszym umysłem na Nuragu. Ponadto nie przewidziany przez Holn obrót wydarzeń na scenie politycznej oddał wreszcie jej władzę w ręce Alagn i wyniósł tę doch do statusu, który - jeśli odpowiedni jej członek będzie sprawował dowództwo - pozwoli na całkowite zniszczenie doch Holn. Holn pozostawiła za sobą niezły bałagan. Bai Hulagh nie był bynajmniej zadowolony z warunków traktatu, zgodnie z którymi musiał działać, stanowiły one jednak dziedzictwo Holn, opieczętowane, legalne i zarejestrowane. Ich zmiana nie leżała w jego mocy. Z drugiej strony, jeśli odstąpienie trzech skolonizowanych układów, choć kosztowne, wytworzy trwałą, pewną granicę między terytoriami ludzi i reguli, może się okazać, że jest to jeden z mądrzejszych kroków podjętych przez doch Holn w czasie, gdy sprawowała zarząd. Z pewnością - myślał Hulagh - ludzie wiedzieli już dobrze, że nie mogą, nie przekraczając granic rozsądku, spodziewać się, że to przedsięwzięcie przyniesie im równie tanim kosztem więcej korzyści. Musieli zdawać sobie sprawę, że od tej chwili regule będą stawiać bardziej zaciekły opór. Najwyraźniej byli oni zbici z tropu i zaniepokojeni nagłą zmianą władzy na pograniczu, wyglądało jednak na to, że zależy im na dotrzymaniu warunków traktatu. Kesrith stanowiła realistyczną i rozsądną granicę. Martwa przestrzeń Głębi zniechęcała do eksploracji w kierunku światów reguli, chyba że wzdłuż znacznie dłuższego szlaku prowadzącego przez

Hesoghan - planetę, która od dawna spoczywała mocno w regulskich rękach. Wabik, jakim były gwiazdy Mgiełki, prędzej czy później poprowadzi ludzi z Kesrith w kierunku krawędzi. Tak wyglądały strategiczne plany Hulagha, który sporządził mapę tego, co uważał za nowe kierunki regulskiej polityki. Ludzi przyciągnie bogactwo, etapem do zdobycia którego miała być Kesrith, regulskie gwiazdy jednak również posiadały wystarczająco wiele zasobów mineralnych, by podtrzymać funkcjonowanie przemysłu bez dogodnego luksusu, jaki stanowiły najdalej położone kolonie doch Holn. Na ojczystym świecie skutki ekonomiczne dadzą się odczuć, lecz jedynie w niewielkim stopniu, a dopóki potrzeby tamtejszych starszych będą zaspokajane w wystarczającym stopniu, będą oni przychylnie spoglądać na działania Alagn. Ponadto odcięto tylko jeden z kierunków regulskiej ekspansji. Pozostawały jeszcze dwa. Jeden z nich stanowiły skąpe jak dotąd posiadłości doch Alagn. Kierować, kształtować, rządzić, zapisać się na wieki w pamięci nie tylko doch Alagn, lecz również centrum na Nuragu - to było marzenie, którym delectował się Hulagh. Dzięki swej ogromnej długowieczności przeżył rywali i ujrzał, jak zamienili się w proch. Jego pamięć i jego plany sięgały daleko. Wytępił młode swych największych nieprzyjaciół. Zaryzykował teraz wszystko, przejmując osobiście dowództwo na Kesrith. Jeśli coś się nie uda, zostanie zapamiętane, że Hulagh z Alagn sprawował kierownictwo, gdy do tego doszło. Tu na Kesrith znajdowało się jednak bogactwo, którego rozpaczliwie potrzebował. Warunki ludzko-regulskiego traktatu oddawały ludziom jedynie naga glebę światów, które mieli przejąć. Nie wyszczególniono żadnych żądań odnośnie do wartościowej maszynerii, miast czy zasobów. Naga gleba będzie wszystkim, co znajdą ludzie, gdy już tu wtargną. Ponowne zagospodarowanie nieustępliwych pustkowi Kesrith zajmie im wystarczająco wiele czasu, by rasa reguli miała chwilę wytchnienia. Ponadto łupy z Kesrith w całkowicie legalny sposób trafią do skarbców doch Alagn i Holn nie będzie mogła zgłaszać

do nich żadnych pretensji.

A wszystko to działo się na oczach ludzkich posłów.

Dyskrecja człowieka, którego wysłano, by nadzorował przekazanie władzy,

sprawiała

Hulaghowi równie dużą przyjemność, jak cała reszta. Nagła choroba ludzkiego

starszego i

rozumiała bojaźliwość jego jedynego młodego były dla niego

niezmiernym

udogodnieniem.

Starszy regul w takiej sytuacji zażądałby, by nieustannie

zaopatrywano go w

szczegółowe

raporty odnoszące się do działań gospodarzy, a gdyby był kompetentny,

domagałby

się, by

dostarczono mu ich tak wiele i w takim tempie, że nic nie mogłoby

umknąć jego

uwadze,

gdyby zaś był zaradny, użyłby oczu swego młodego, by zobaczyć to,

czego nie

chciano mu

pokazać. Ludzki poseł nie zdołał jednak dokonać żadnej z tych rzeczy

na większą

skalę.

Koncentrował się na niewłaściwych materiałach. Uczył się pilnie

języka po to, by

wysłuchiwać raportów, które już otrzymał w tłumaczeniu na własną

mowę. Ponownie

sprawdzał stare informacje, jak gdyby podejrzewał, że może się z nich

dowiedzieć

czegoś

nowego, jak gdyby w prostych komunikatach znajdowały się sprzeczności

lub

nieprawdy.

Być może ludzie praktykowali podobne oszustwa, lecz regule tak nie

postępowali.

To, co się

działo, było widoczne jak port i jawne jak startujące z niego

codziennie statki.

Gdy za jakieś

kilka dni przybędą ludzie, znajdą ogołoczone i zrujnowane posiadłości

oraz swego

delegata

zarządzającego jałowym pustkowiem niezdolnym do podtrzymywania życia

na

jakakolwiek

większą skalę.

Już to samo było triumfem, który zachwyci radę na Nuragu, gdy ta o

nim usłyszy.

Hulagh czuł się początkowo zdumiony, że dwaj ludzie nie potrafili

znaleźć

żadnego

sposobu na obejście uciążliwych ograniczeń, które na nich nałożono.

Jedynie raz

wyrwali się

z kwarantanny, której żaden regul z zasady nigdy by nie zaakceptował,

a i ten

sukces sprawił

wrażenie nie zaplanowanego. Ponadto zakłopotany poseł pominął go

całkowitym

milczeniem.

Ludziom udało się go osiągnąć jedynie dlatego, że takie zachowanie

było dla nich
nietypowe.
Cały incydent stanowił ich drobne zwycięstwo jedynie ze względu na
swe
nieszczęsne skutki,
nie przyniósł im jednak żadnych faktycznych korzyści. W rezultacie
ucierpiał
jedynie kel'en,
a i to całkiem niepotrzebnie, wskutek typowego dla swego rodzaju
braku
praktyczności. Ów
mri był kimś ważnym w swym przeklętym, upartym gatunku. Być może
mógłby okazać
się
wartościowy, lecz spotkała go zguba. Ludzie nie dowiedzieli się
jednak nawet o
tej
niewielkiej zemście, jaką udało im się wyrzucić na swych dawnych
wrogach.
Siedzieli w
zamknięciu, posłuszni i bezradni.
Teraz na Kesrith nie pozostało już nic wartościowego, poza towarami,
które
czekały
na załadowanie. Brygady robocze mogły już przystąpić do usuwania
gruzów z doków.
Trzeba
było jeszcze podłożyć ładunki, ogołocić kilka niewielkich instalacji
i pozamykać
kopalnie,
lecz najbardziej cenne materiały czekały już w porcie.
Spośród personelu zostali jedynie ci o najniższym priorytecie
ewakuacyjnym,
którzy
mieli odlecieć wraz z nim na Hazanie.
Archiwa pozostawione mu w spadku przez doch Holn wskazywały, że w
chwili, gdy
rozpoczęła się procedura ewakuacyjna, na Kesrith znajdowało się około
osiemnastu
milionów
dorosłych reguli. Była to ongiś ciesząca się nadzwyczajnym dobrobytem
kolonia,
która
utrzymywała własny uniwersytet oraz miała kilku starszych o umysłach
pierwszej
klasy (nie
licząc Holn, których Hulagh miał w pogardzie jako przecenianych).
Znał dokładną
liczbę
mieszkańców oraz rozporządzenia wydane przez Holn, a także te, które
ogłosił on
sam w
sprawie pozostających na planecie obywateli oraz majątku od chwili,
gdy przejął
kierownictwo. Wiedział też, jakie zapasy na drogę umieścił na
statkach
ewakuacyjnych, ile
osobistego bagażu będzie można zabrać oraz co zdołał ocalić celem
zabrania dla
siebie. Znał
wagę tego wszystkiego aż do miligramu i wiedział, ile miejsca będzie
potrzeba,
by to
załadować. Pochłoniął wszystkie te dane aż do najdrobniejszych

szczegółów. Od czasu do czasu sporządzał notatki na wypadek nieoczekiwanej śmierci lub też nagłej utraty zdrowia i przejęcia władzy nad doch Alagn przez jego bezpośrednich dziedziców. Nie ufał ludziom w pełni. Prowadził jednak te zapiski jedynie z myślą o podobnej sytuacji. Gdy sprawy biegły normalnym trybem, w ogóle nie potrzebował zaglądać do notatek. Było fizycznie niemożliwe, by zdrowy na ciele i umyśle regul zapomniał coś, co kiedykolwiek postanowił zapamiętać. Było też całkiem prawdopodobne, że będzie pamiętał coś, co usłyszał jedynie przypadkowo. Hulagh wierzył bez zastrzeżeń w prawdziwość danych zawartych w aktach otrzymanych przez niego od Solgah Holnni, mimo że była ona jego wrogiem, podobnie jak w to, że nie była ona chora umysłowo. Było niewyobrażalne, by Solgah, choć niezbyt bystra i mająca zbyt wysokie mniemanie o własnych umiejętnościach jako administratorka nie potrafiła sobie przynajmniej dokładnie przypomnieć, ilu reguli zamieszkuje jej świat, a także jaki zgromadzili majątek i jakie wydano w jego sprawie dyspozycje. Hulagh wiedział więc, że oprócz niego poza statkiem przebywało trzysta dwadzieścia siedem regulskich młodych, co stanowiło absolutne minimum niezbędne do przeprowadzenia demontażu i że trzy z nich były niemal dorosłe. Większość stanowiły młode w wieku poniżej dwudziestu pięciu lat, których płeć była jak dotąd nieokreślona (ujawni się ona około trzydziestki). Potrafiły one poruszać się znacznie sprawniej, niż będzie to dla nich możliwe, gdy zaczną już nabierać dorosłej wagi. Mógł je wykorzystywać do wykonywania rozmaitych poleceń, uciążliwych prac oraz obserwowania ewakuacji. Wspomnienia o niej zostaną potem wydobyte z ich pamięci przez uczonych ekspertów na Nuragu. Pamięć ta obecnie - nie licząc niepowtarzalnych doświadczeń z ostatnich dni oraz wiedzy o rozgrywających się wokół nich wydarzeniach - nie zawierała jeszcze żadnych danych, które nadawałyby im istotną

wartość
dla jakiegoś starszego, po prostu dlatego, że nie żyły one
wystarczająco długo
ani nie
podróżowały wystarczająco wiele, by móc się mierzyć z doświadczeniem
czy
większymi
zdolnościami obserwacji starszego. Należały jedynie do doch, w której
się
urodziły, i nie
wiedziały, co mogą w przyszłości osiągnąć. Ponieważ jeszcze przez
kilka lat nie
będą się
zajmować seksem i rozmnażaniem, te sprawy nie odwracały ich uwagi.
Jedynie ci, którzy byli w pełni dojrzałi i chronił ich dokonany w
dorosłym wieku
wybór doch (nawet Holn), odlecieli w bezpieczne miejsce z główną falą
ewakuacji
- oni oraz
te niemowlęta, które można było zamknąć w torbach ich matek na czas
trwania
podróży, co
umożliwiło utrzymanie ich przy życiu bez nadmiernego zużycia zasobów
zatłoczonych
statków ratunkowych.
Te ostatnie przebywające na planecie młode miały więcej szczęścia niż
masy tych,
które należały do Holn i nie zostały zaliczone do żadnej z tych
kategorii,
wiedziały jednak, że
wciąż mogą zostać spisane na straty, a także jaki jest tego powód.
Dlatego też
okazywały
podenerwowanie zbliżaniem się ludzi oraz rozdrażnienie z powodu
poniesionych
strat. Ich
niepokoje świadczyły o bezdennej głupocie, która była nieodłączną
cechą
młodości.
Wprowadzone w błąd przez swe ograniczone doświadczenie, wierzyły, iż
są
pierwszymi i
najważniejszymi młodymi w historii gatunku, które muszą być narażone
na podobne
rzeczy.
Jedno z nich stało teraz niespokojne na zewnątrz, już po raz piąty
domagając się
dopuszczenia przed jego oblicze. Chciało mu przekazać jakąś pilną
wiadomość,
niewatpliwie
protest przeciwko warunkom, w jakich młode były przetrzymywane w
Nomie, temu że
zabroniono im wałęsać się po placu w wolnych godzinach lub też
przedłużonemu
czasowi
pracy, jakiego od nich wymagano od chwili kryzysu w porcie. Możliwe
też, że
chciało dać
wyraz narastającemu strachowi młodych wywołanemu zbliżaniem się ludzi
oraz
faktem, że
nie znalazły się jeszcze na bezpiecznym pokładzie Hazana, co
stanowiło podłoże
niezadowolenia. Hulagh odpowiedział już na wystarczająco wiele

podobnych
interpelacji
zarówno ze strony regujskich młodych, jak i tępogłowych ludzi. Był
zajęty.
Młode, o którym
była mowa, nie pełniło służby w pobliżu ludzkiego delegata, nie
chodziło więc o
nagła
interwencję w tej sprawie, nic innego zaś, co zaszło w obrębie Nomu,
nie mogło
go naprawdę
zainteresować. Poradził sobie ze zniszczeniami wywołanymi burzą
najlepiej, jak
potrafił,
naprawiając w ten sposób skutki jedynego błędu, jaki popełnił - tego,
że
zapomniał spytać
Solgah, jak wyglądają pory roku oraz klimat na Kesrith. Nie miał
wiele czasu dla
poirytowanych i wystraszonych asystentów. Młode nie rezygnowało.
Wreszcie Hulagh
westchnął, nacisnął przycisk i wpuścił je do środka, gdyż podniecenie
przybysza
osiągnęło
krańcowy stopień.
- Bądź łaskaw, baiu.
Było to młode imieniem Suth Harari, wychowane w uniwersyteckiej
baidach. Wessało
uprzejmie powietrze do płuc.
Hulagh odwzajemnił się tym samym. Suth, który w chwili rozpoczęcia
służby był
niewychowany i bojaźliwy, co było niestosowne w jakimkolwiek wieku,
nauczył się
przynajmniej trochę dobrych manier. Z pewnością to lata wojny
obejmujące sobą
całe
doświadczenie młodych z Kesrith były odpowiedzialne za ich powszechny
brak
wychowania.
Kesrithańskie młode pozostawione pod jego opieką nauczyły się go w
pewnym
stopniu.
Hulagh pamiętał, by nieustannie udzielać im reprimendy, dzięki czemu
po
przybyciu na
wewnętrzne światy nie będą nie przystosowane i nie okryją się
wstydem. To
również uważał
za część swego zadania polegającego na ocaleniu z Kesrith
wszystkiego, co się
da.
Spodziewał się przy tym, że najlepsze z nich, wyszkolone przez niego
osobiście,
zaciągną się
do Alagn, gdy dorosną, i zasila jego prywatny sztab, czyniąc go
równym sztabowi
gubernatora kolonii.
Dotarł już do miejsca, w którym przerwa w pracy nie byłaby dla niego
zbyt
niewygodna, pozwolił jednak, by młode poczekało jeszcze chwilę ze swą
petycją,
podczas
gdy on popijał soi. Gdy wychylił już połowę kubka, uznał za stosowne
okazać

gestem, że jest
gotów wysłuchać przybysza.
- Bądź łaskaw - wydyszał Suth, po czym wyrzucił z siebie z
rozpaczliwym
pośpiechem. - Baiu, stacja zameldowała, że zbliża się statek mri.
To przebiło się przez wszelkie uprzejmości czy ich brak, przyciągając
uwagę
Hulagha.
Bai odchylił się do tyłu, pozostawiając na konsoli zapomniany kubek i
spojrzał
na młode z nie
ukrywaną trwogą.
Najemnicy Kel - w chwili, gdy ludzie znajdowali się w odległości
zaledwie kilku
dni
od Kesrith. Serca Hulagha zabiły w nagłym podnieceniu. Gniew rozognił
jego
twarz. Mri jak
zwykle byli przyczyną kłopotów. Zawsze zjawiali się w momencie, w
którym inne
elementy
sytuacji osiągały najbardziej niebezpieczny punkt.
- Czy powiadomili nas o swych intencjach? - zapytał Hulagh.
- Zapowiedzieli, że wylądują. Nalegaliśmy, by skorzystali z urządzeń
stacji. Nie
udzielili na to odpowiedzi. Oznajmili, że przybyli do swych
pobratymców na
powierzchni i
zamierzają wylądować.
- Mri nigdy nie kłamia - powiedział Hulagh, by poinformować o tym
młode, jeśli
nigdy dotąd nie kontaktowało się ono bezpośrednio z najemnikami. -
Ale nie
zawsze też
mówią prawdę. Pod tym względem przypominają reguli.
Suth zamrugał powiekami i wessał powietrze do płuc. Do tego młodego
podobne
subtelności nie docierały. Hulagh przybrał zaszępioną minę i wydmuchał
przez
nozdrza
ogrzane powietrze.
- Czy powinniśmy im udzielić zezwolenia na lądowanie? - zapytał Suth.
- Baiu, co
mamy im powiedzieć?
- Odpowiedz mi młode, gdzie są statki, które miały bazę na naszej
stacji?
- Ależ odleciały, łaskawy panie. Wszystkie oprócz frachtowca i
wahadłowców
odleciały z ewakuowanymi.
- A więc raczej nie możemy zabronić im lądowania, prawda? Możesz
odejść, młode.
- Jeśli łaska - wyszeptał Suth i wycofał się, pośpiesznie i bez
uprzejmości.
Hulagh,
który pograżył się już głęboko w myślach, nie reagował na tę
prowokację.
Mri.
Kłopotliwi niczym uparty kel'en, którego odziedziczył po Gruranie.
Mający krew
na
rękach, porywczy i niezdolni do logicznej argumentacji.
Jego pamięć poinformowała go, że na Kesrith nieustannie przebywała
garstka mri,
co

nie było prawdą w przypadku żadnego innego świata od chwili, gdy Nisren wpadł w ręce ludzi, czterdzieści trzy lata temu. Trzyznaścioro mri zamieszkiwało tu stale. Nie było żadnych wskazówek mówiących, dlaczego Kesrith spotkało podobne wyróżnienie, poza faktem, że mri mieli tendencję, by wybierać jakiś świat na swą stałą bazę. Nadawali mu nazwę świata ojczystego i od tej chwili odnosili się do niego w irracjonalny, emocjonalny sposób, jak gdyby rzeczywiście był on miejscem, w którym się narodzili. Do tej pory w czasie związku reguły z mri istniały trzy takie światy ojczyste. Wszystkie znajdowały się w obrębie domeny Holn, ponieważ mri przez cały czas podlegali jurysdykcji tej doch i byli nieznani na ojczystych terytoriach reguły. Co ciekawe, najemników nie zaangażowano z inicjatywą ziomek Hulagha. To mri wystąpili z podobną propozycją dwa tysiące dwieście dwa lata temu, bez żadnego widocznego powodu i niczym nie przymuszani. Najwyraźniej podobny układ spełniał jakąś ich głęboką emocjonalną potrzebę. Regule poszukiwali wyjaśnienia tej osobliwej cechy mri, nie znaleźli jednak zadowalającej odpowiedzi. Krążył wśród nich żart, mówiący, że mri poczynili zapiski odnoszące się do swej ojczyzny i pochodzenia, lecz zapomnieli, gdzie je zostawili, co skazało ich na los koczowników. Fakt, że mri nie posiadali wspomnień, wydawał się śmieszny tym, którzy nie mieli osobiście do czynienia z tymi trudnymi w kontaktach istotami. Nie można się było z nimi spierać ani dyskutować, skłonić ich do przeniesienia swej lojalności na kogoś innego, zaś nade wszystko wpłynąć na ich wyobrażenie o nakazach przyzwoitości. Hulagh z drzeniem wspominał samobójstwo Medaia. Nie posiadali wspomnień, byli uparci i skłonni do przemocy. Było dla nich typowe, że woleli przelew krwi od rozsądku, nawet jeśli to ich własna krew miała być przelana. Medai, urodzony na Kesrith, nie chciał zawrzeć kompromisu: traktat między regulami a mri

obowiązywał tylko
dopóty,
dopóki regule utrzymywali dla nich świat ojczysty, który chronił
przed inwazją.
Medai
widział to, co widział, i nie potrafił rozumować w inny sposób.
Dlatego
postanowił się
sprzeciwić swym prawowitym pracodawcom.
Hulagh przypomniał sobie, że owo samobójstwo miało w jakiś sposób
zawstydzić,
czy
napiętnować w oczach społeczeństwa tego, kto obraził mri, o którego
szła rzecz.
Ten akt
samozniszczenia miał stanowić wyrzut, czy całkowite wyparcie się
zwierzchnika i
wstrząsnąć
dogłębnie jego emocjami.
Kel'en mri był skłonny uczynić coś podobnego, mimo iż wiedział, że na
regulach
nie
wyrze to wrażenia. Wolał odrzucić swe cenne życie niż zawrzeć
kompromis w
jakiejś
drobnej, dotyczącej jego obowiązków sprawie, która w ostatecznym
rozrachunku
była dla
niego nieistotna. Mri niewątpliwie wyobrażali sobie, że ma ona jednak
jakieś
znaczenie.
To właśnie ta ich srogość przyciągnęła na początku uwagę reguli,
którzy byli
zdumieni, że tak barbarzyński, straszliwy gatunek przyszedł w pokoju
do
regulskich docha i
zaoferował im swe usługi, bez których mogłoby nigdy nie dojść do
kolonizacji
położonych w
kierunku ludzkiej przestrzeni światów oraz rozkwitu Holn, a już z
pewnością nie
udałoby się
tej doch osiągnąć monopolu. Ta sama srogość jednak powinna też
wskazać rozsądnie
myślącym regulom, jaka jest natura mri. Byli oni najemnikami z
wychowania i
wyboru. Ich
sztywne, tępołowe kodeksy postępowania uczyniły z nich początkowo
godnych
całkowitego
zaufania strażników dla pozaświatowych operacji handlowych docha. Nie
zmieniali
pracodawców w trakcie służby i nie można ich było przekupić ani nawet
zwolnić z
obowiązku wykonania raz wydanego rozkazu, dopóki tego nie zrobili lub
nie
popełnili
samobójstwa. Byli zbyt nierozsądni, by brać pod uwagę odwrót. Brak im
było
silnego
instynktu samozachowawczego. Ten fakt równoważył ich niezmierną
płodność
wywołaną
tym, że wszyscy mężczyźni z Kel mieli prawo swobodnie współżyć z

kobietami z
różnych
kast. Dlatego mogliby w latach pokoju rozmnażać się w zastraszającym
tempie,
gdyby nie
ofiary, jakie powodował ich tryb życia, fakt, że odrzucali wiedzę
medyczną oraz,
nigdy ich
nie opuszczająca, namiętność do pojedynków. Skąd ci srodzy wojownicy
czerpali
środki
utrzymania, zanim znaleźli reguli, którzy ich wynajęli, było dla tych
drugich
kolejną
tajemnicą. Mri nigdy nie zechcieli im jej zdradzić. Nie pracowali
fizycznie,
nawet po to, by
zdobyć dla siebie żywność. Mri wolał umrzeć z głodu niż dźwigać
ciężary czy
uprawiać
ziemię dla kogoś innego. Czynie wyjątek od tej zasady jedynie po to,
by budować
i
utrzymywać w porządku swe wieże oraz obsługiwać nieliczne statki,
które
przyznano im do
osobistego użytku. Poza tymi dwoma wyjątkami nie byli jednak gotowi
nawet ruszyć
ręka,
jeśli mieli reguli, którzy by im usłużyli. Hulagh pamiętał
zdarzenie, gdy
pewien statek z
kel'eniem na pokładzie spotkały kłopoty nie wywołane przez ludzi -
awaria
urządzeń
nawigacyjnych, która doprowadziła załogę do paniki. Jej członkowie
wezwali swego
kel'ena -
była to stara kel'e'en, która bez pośpiechu przyszła zobaczyć, na
czym polega
trudność,
usiadła za konsolą i dokonała niezbędnych poprawek, po czym - z
całkowitą
arogancją -
wróciła do swych pomieszczeń. Nie odezwała się ani słowem, nie
zaoferowała
żadnych
uprzejmości ani nie przyjęła podziękowań.
A mimo to owa kel'e'en nie potrafiła odczytać prostego znaku, który
pomógłby jej
trafić do mesy, gdy wychodziła na przepustkę na stację i musiała
korzystać ze
wskazówek
swych regulskich pracodawców.
Nic nie mogło się równać z arogancją ani z ignorancją kel'ena mri.
Byli
drażliwi. Gdy
obrazili ich regule, popełniali samobójstwo, zaś gdy zrobili to inni
mri,
wyzywali ich do
walki. Nie sposób było odgadnąć, jakie były prawdziwe pobudki
członków tego
gatunku.
Hulagh osobiście sądził, że lepiej zna ludzi niż mri, choć z tymi

pierwszymi
kontaktował się
od trzech, z drugimi zaś jego przodkowie mieli do czynienia od dwóch
tysięcy
dwustu dwóch
lat. Ludzie posiadali po prostu instynkt terytorialny, jak regule, i
choć
podobnie jak mri byli
stworzeniami o krótkiej pamięci i małym mózgu, nie brak im było
pracowitości i
potrafili
zrekompensować niedostatki swych uzdolnień za pomocą godnej podziwu
techniki.
Było ciekawe, że w ciągu czterdziestotrzyletniej wojny regule
nauczyli się ufać
ludziom znacznie bardziej niż mri, a także mniej się ich bać.
Nieustannie
musieli nakazywać
tym drugim zachowywanie przyzwoitej powściągliwości. Naprawdę byli
zmuszeni
interweniować, by zapobiec eskalacji przez mri wojny poza
terytorialną strefę
konfliktu, na
obszary znajdujące się daleko poza regulskim zasięgiem, gdzie
osiągnęłaby ona
skalę, przy
której regulska technika mogłaby nie wystarczyć do zapewnienia obrony
mających
kluczowe
znaczenie światów ojczystych. Mri, choć byli specjalistami od wojny,
nie
potrafili tego
dostrzec. Nawet Holn miała więcej rozsądku i pohamowała eskalację
walk, gdyż w
przeciwnym razie doszłoby do niewiarygodnych zniszczeń oraz
ekonomicznego
zakłamania.
Mri mogli tracić jeden świat ojczysty po drugim i przenosić się w
inne miejsce,
lecz byli oni
koczownikami. Być może - jak sądził Hulagh - to właśnie było
przyczyną ich
pogardy dla
granic państwowych. Regule nie mogli pogodzić się z myślą o utracie
choćby
jednego ze
światów rodzinnej przestrzeni, z ich sztuką, techniką i
przebiegającymi między
nimi szlakami
handlowymi. Ani przez chwilę nie zamierzali angażować się w wojnę z
tak totalnym
poświęceniem jak mri.
W ostatecznym rozrachunku najpoważniejsze straty ponieśli sami mri.
Gdy
rozpoczęła
się wojna, ich liczebność wynosiła, według regulskiego spisu, milion
dziewięciuset
pięćdziesięciu siedmiu kel'ein. Nawet ta niewielka liczba stanowiła
znaczny
wzrost w
porównaniu z ich uprzednią populacją. Fakt ten był odbiciem
pomyślności, jaką
się cieszyli w
ciągu dwóch tysięcy dwustu dwóch lat swej służby u reguli. Było ich

jedynie sto
tysięcy w
momencie, gdy ich przywódcy zwrócili się do reguli po raz pierwszy,
by błagać o
przyjęcie
na służbę u ich gatunku. Najświeższe dane wskazywały jednak, że w
znanym
kosmosie
pozostało przy życiu jedynie pięciuset trzydziestu trzech mri ze
wszystkich
kast.
Nie istniała możliwość - biorąc pod uwagę tę małą liczbę oraz
niepowstrzymane
gwałtowne skłonności mri - by ich gatunek mógł przetrwać obecny
kryzys, chyba że
- o
ironio - regule wzięliby ich pod opiekę, dopóki nie wróciliby do
siebie. Wraz z
utrata przez
Holn podstaw jej wpływów oraz wyginięciem kel'ain skończyła się pewna
era.
Garstkę mri
mogła jeszcze uratować Alagn, gdyby w tej ostatecznej sytuacji
pozwolili oni
przemówić
sobie do rozsądku. Hulagh dostrzegał korzyści, jakie mogliby mu
przynieść, choćby
dlatego,
że gwałtowność Kel wzbudzała w regulach przerażenie. Trzeba ich było
jednak
usunąć z
drogi marszu ludzi, gdyż w przeciwnym razie nie przestaną oni niczym
automaty
rzucić się
na nieuniknione i ginać w walce z nim.
Na dodatek w samym środku całego zamieszania jeden mri musiał
popęłnić
samobójstwo, a teraz cała ich grupa przyleciała przeszkadzać w
ewakuacji swego
świata
ojczystego na statku, który z pewnością był uzbrojony. Statki mri,
przynajmniej
te, które
należały wyłącznie do nich, były małe, lecz mri nie ruszali się
nigdzie bez
bronii.
Ludzie przybywający, by objąć w posiadanie Kesrith, również będą
mieli broń.
Hulagh zastanawiał się przez pełną szaleństwa chwilę, czyby nie
porzucić w
haniebny
sposób swych obowiązków na Kesrith, załadować się dziś w nocy wraz z
ocalałymi
młodymi
na pokład Hazana i pozostawić mri i ludzi samym sobie.
Hazan jednak nie był gotowy do lotu. Nie ukończono jeszcze napraw.
Nie można też
było przenieść do jego ładowni cennych towarów, zanim nie wyremontuje
się
maszynerii
portowej. Poza tym Hulagh nie chciał uciekać w podobny sposób.
Opowiadano by o
tym na
ojczystym świecie, co by go skompromitowało. Pod tym przynajmniej

względem
rozumiał
odczuwany przez mri przymus stawiania oporu.
Sięgnął ręką w lewo i nacisnął guzik kontaktujący go z Hada Surag-gi,
kosajem
Nomu, który osobiście wypełniał jego dostatecznie ważne polecenia.
Liczący sobie
dwadzieścia lat Hada wykazywał się nadzwyczajną kompetencją na swym
odpowiedzialnym
stanowisku.
- Hada - powiedział - przyślij mi akta dotyczące osady mri na
Kesrith.
- Bądź łaskaw - odpowiedział głos Hady. - Te akta obejmują sobą dwa
tysiące
dwieście dwa lata. Kesrith była jedną z pierwszych planet objętych w
posiadanie
przez mri.
Uważa się tutaj, że mieszkali oni na niej jeszcze przed pierwszym
kontaktem.
Jakie dokładnie
informacje życzy sobie otrzymać bai? Być może pamiętam coś, co
mogłoby się
przydać.
Było przejawem skrajnej zuchwałości, że podobne młode mogło sądzić,
iż jego
osobista wiedza wystarczy, by zaspokoić potrzeby starszego.
- O młoda ignorancjo - powiedział poirytowanym tonem Hulagh.
Przypomniał sobie
jednak, że jest jedynym starszym przebywającym w tej chwili na
Kesrith i że
młode, choć
zuchwałe i zarozumiałe, zapewne złożyło tę propozycję w jak
najlepszej intencji,
chcąc
zaoszczędzić jego cenny czas i siły. Ostatecznie nie był to Nurag.
Czas oraz
cierpliwość
wszystkich - a zwłaszcza jego własne - były ograniczone. - Hada, jak
sądzisz, co
mogło
sprowadzić statek mri na Kesrith w tej chwili?
- To jest - odparł Hada - ich obecny świat ojczysty. - Być może
zamierzają go
bronić.
Nie są przyzwyczajeni do odwrótów.
Nie było to pocieszające domniemanie. Hulagh wysunął na własną rękę
dokładnie
takie samo przypuszczenie. Ale przecież mri zaakceptowali traktat
zawarty z
ludźmi przez
reguli. Przy każdym etapie negocjacji powiadamiano ich, że nie mogą
dalej
prowadzić wojny.
- Hada, ilu jest obecnie mri na Kesrith?
- Baiu, jest ich trzynastu. Większość stanowi starszyzna edunu,
całkowicie już
niezdolna do walki.
To go zaskoczyło. Nie interesował go dotąd mały edun, ponieważ nic w
nim nie
przyciągnęło jego uwagi. Wiedział dokładnie, ilu ma on członków, lecz
nie jaki
jest stan ich
zdrowia.
- Tak czy inaczej, przyślij akta. Wszystko, co dotyczy osobiście

przywódców oraz
historii gatunku na tej planecie.
Zatrącenie - pomyślał zdeprimowany Hulagh - mri przebywali na Kesrith
zdecydowanie zbyt wiele lat, bym mógł dokonać przesiewu podobnych
akt. Nie ma na
to
czasu. Będzie ich niesamowicie wiele.
- Hada.
- Jeśli łaska?
- Skontaktuj się z ich kel'anthem. Powiedz mu, że chcę, by
natychmiast zgłosił
się do
mojego gabinetu.
Nastąpiła bardzo długa przerwa.
- Bądź łaskaw, baiu - odważył się wreszcie powiedzieć Hada. -
Kesrithańskim
edunem
kieruje she'pan, nie jaka Intel. Na powierzchni planety kel'anth musi
wykonywać
polecenia
she'pan. Nie jest przywódcą mri na Kesrith.
Przekleństwo Hulagha przerwało młodemu. Jego jazgot umilkł na chwilę.
Zapanowała
mile widziana cisza. Hulagh wchłonał nową informację, zawstydzony, że
musi
polegać na
wiedzy młodego. Zdał sobie sprawę, że - gdy chodziło o mri - nikt
naprawdę nie
wiedział, jak
wygląda hierarchia wewnątrz ich społeczności. Hada twierdził, że
posiada tę
wiedzę. Być
może zdobył ją od starszych z doch Holn, którzy od pokoleń sprawowali
dowództwo
nad mri.
Zaraza i zatrącenie - pomyślał Hulagh - nie ma czasu. Nie ma czasu.
Niech
wszystkich
mri trafi szlag.
Wiedział jednak przynajmniej tyle, że nie można wezwać do siebie
she'pana. Nikt
spoza kasty Kel nie reagował na wezwania nakazujące opuszczenie
społeczności mri
i
spotkanie z obcymi. Trzeba było stawić czoło procesowi przeszukiwania
akt bądź też
zignorować nadlatujący statek, wraz ze wszystkimi wiążącymi się z nim
paskudnymi
możliwościami.
Albo też trzeba było porzucić swe biurko, pracę oraz ważne obowiązki
i zostawić
je na
łaskę niekompetentnych młodych pomocników w samym środku tak groźnego
kryzysu,
by
osobiście udać się z długotrwałą wizytą grzecznościową do religijnej
przywódczyni mri,
której pamięć była zawodna, której uprzejmość pozostawiała zapewne
wiele do
życzenia, i
która stanowiła zawadę w prostych relacjach między regulską doch a
keranthem
mri. On i
wódz wojowników z Kel mogliby załatwić tę sprawę drogą prostej

wymiany zdań, gdy
jednak
w grę wchodziła jedna z ceremonialnych przywódczyni mri, której władza
miała
mglisty
charakter, a której autorytet oraz kierujące nią motywy były w jakiś
sposób
powiązane z
religią jej gatunku, na czym by ona nie polegała, regulski petent
będzie musiał
odbyć nudną i
bezsensowną dyskusję, która jedynie z pewnym prawdopodobieństwem
mogła
doprowadzić
do pożądaných przez niego skutków.
- Hada - odezwał się Hulagh, dając za wygraną - sprowadź mi mój
wehikuł i
najbardziej godnego zaufania kierowcę - młode, które nie wystraszy
się mri.
Zgodził się znosić wiele upokorzeń podczas kontaktów z ludzkimi
najeźdźcami oraz
negocjacji poprzedzających zawarcie porozumienia. Wyraził zgodę na
dopuszczenie
dwóch
niewygodnych obserwatorów, których obecność - jeśli wyszłaby na jaw -
mogłaby
spowodować niewyobrażalne komplikacje w sprawie traktatu zawartego z
mri. Udało
mu się
uporać z ludźmi, co uważano za najważniejszą kwestię. Wymanewrował
ich w sposób,
który
zapewni mu wzrost prestiżu. A teraz doszło do tego, że musiał
przerwać działania
mające na
celu ratowanie życia reguli oraz ich majątku, by odbyć konferencję z
najmitami
mri, dla
uratowania niewdzięcznego ludu, którego członkowie najprawdopodobniej
nie
wynagrodzą
jego wysiłków uprzejmym traktowaniem.
Nagle przyszła mu do głowy pewna myśl.
- Hada - powiedział.
- Jeśli łaska?
- Czy jest, czy też nie jest możliwe, by mri wiedzieli, że nadlatuje
jeden z ich
statków?
- Nasz urząd nie opublikował tej informacji - odparł Hada. Następnie
dodał: -
Bądź
łaskaw, baiu. Mri już uprzednio dowiadywali się o rzeczach, których
nasz urząd
nie ujawniał.
Mają własne środki komunikacji.
- Niewątpliwie - zgodził się Hulagh. Przerwał połączenie i przystąpił
do
mozolnego i
bolesnego procesu wstawania. Już dwieście dziewięćdziesiąt lat
dzieliło go od
chwili, gdy
opuścił klasę młodych. Jego nogi były relatywnie krótsze, zmysły
przytępione,
zaś ciało

wielokrotnie cięższe. Gdy jego pomarszczona skóra stykała się bezpośrednio z suchym, zimnym powietrzem Kesrith, często pękała i pojawiały się na niej owrzodzenia. Dwa serca mozoliły się ciężko, by sprostać wysiłkowi, jakim było podźwignięcie ciężaru dorosłego cielska, mięśnie zaś drżały, nie przyzwyczajone do takiego obciążenia. Jako regulski starszy, Hulagh zajmował się przede wszystkim kwestiami umysłu i intelektu. A doszło do tego, że musiał złożyć wizytę mri.

Rozdział 12

Edun Mri pojawił się w polu widzenia - zestaw przyciętych od góry stożków o wspólnej podstawie. Sprawiał złowieszczo obce wrażenie. Rzecz jasna wzniesiono go w najbardziej niedogodnym i najmniej dostępnym z możliwych miejsc. Hulagh siedział, zaniepokojony, na swych poduszkach na tylnym siedzeniu ładowego ślizgu i obserwował, jak budowla się zbliża. Zbudowano ją z przesyconej minerałami gleby nizin spojonej cementem. Jej matowa powierzchnia była tej samej barwy co ziemia, lecz mimo to odpychająco surowe zarysy gmachu przyciągały wzrok. Pochyłe ściany powodowały marnotrawstwo przestrzeni, lecz przecież mri nigdy nie robili niczego w prosty sposób. Wiele to mówiło, pomyślał, o ich umyśle - nieutilitarystycznym, cechującym się obcymi wzorcami rozumowania oraz rozmyślnie izolującym się od innych. Ślizg z wysiłkiem piał się w górę grobli, którą deszcze, druga z plag powierzchni Kesrith, doprowadziły do stanu bliskiego nieużywalności. Rozpuściły one sole tworzące w tych okolicach grube pokłady, co stworzyło w ziemi i skale drogi niebezpieczne kanały. Po obu stronach rozciągała się śmiertelnie groźna przepaść, na której dnie znajdowała się cienka skorupa pokrywająca niziny. Były one wulkanicznie aktywne i nieustannie wznosiły się nad nimi bijące z jednego czy drugiego otworu opary. Hulagh starał się nie myśleć o głębiach rozciągających się pod gąsienicami ślizgu, gdy torował on sobie drogę przez następujące po sobie koleiny, które niemal pochłonięły trakt. Mri nie mieli zamiaru go naprawiać. Co prawda byli starzy, lecz nawet

gdyby
znajdowali się w pełni sił fizycznych, nie raczyliby tego zrobić,
dopóki na
powierzchni
planety pozostałby choć jeden regul, na którego mogliby rzucić tę
odpowiedzialność. Droga
zostanie kompletnie splukana, zanim mri zechcą się ruszyć, by ją
naprawiać, a
Hulagh nie
miał najmniejszego zamiaru wyświadczać ludziom podobnej przysługi.
Miał jedynie
nadzieję,
że droga będzie wystarczająco dobra, by mógł po niej dotrzeć do celu
i z
powrotem, a i to
tylko raz.
Pojazd pokonał, podskakując, ostatnie kilka stóp podjazdu i zatrzymał
się przed
głównym wejściem do edunu. Sama budowla również była zniszczona. Już
w tej
chwili
ustępowała ona pod naporem deszczów, które w końcu ją pochłoną i
zamienią na
powrót w
białą ziemię. Na pochyłych ścianach widniały niewyraźne ślady barw,
które ongiś
musiały
być jaskrawe.
Hulagh oglądał zdjęcia edunei, nigdy jednak nie widział żadnego w
rzeczywistości
ani
też żadnego, który byłby w podobnym stanie. Z pewnością była to
starożytna
budowla.
Obecnie zamieniała się w smętną ruinę. Mri z reguły mieli więcej
dumy. Nawet
prowadząca
do głównego wejścia ścieżka zryta była erozyjnymi kanałami. Gdy ślizg
zatrzymał
się ze
zgrzytem, bai Hulagh z lękiem spojrział na tę nieregularną
powierzchnię. Czekala
go długa,
trudna wędrówka po miękkim gruncie. Ponadto wejścia strzegł dus -
masywne,
brązowe
cielsko, całe pokryte zmarszczkami i zwałami tłuszczu. Najwyższym
punktem
zwierzęcia był
garb znajdujący się na wysokości barków, od którego obniżało się ono
ku obu swym
końcom.
Wydawało się, że bestia śpi. Gdy leżała na ziemi, jej grzbiet sięgał
jednej
czwartej wysokości
drzwi. Gdyby się podniosła, znalazłby się on znacznie wyżej. Hulagh
żywił jednak
gorączkową nadzieję, że zwierzę tego nie zrobi. Dusei można było
znaleźć
wszędzie, gdzie
zawędrowali mri, lecz na statkach siedziały zamknięte w kabinie
kel'ena i nie
pozwalano im
wałęsać się po pokładzie. Hulagh nigdy nie zetknął się z bliska z

żadnym z nich.
Pozwalał, by
ten nieprzyjemny obowiązek spadł na jego młode. Wiedział tylko to, co
mu
powiedziano: że
podczas gdy mri byli oficjalnie uważani za istoty rozumne drugiej
klasy w skali,
która
pierwszą przyznawała regulom, dusei tymczasowo zaliczono do
dziesiątej, choć
wielu z tych,
którzy mieli do czynienia z tymi przyprawiającymi o frustrację
stworzeniami,
uważało, że
powinno sieje sklasyfikować znacznie wyżej bądź niżej. Wiedział też,
że były one
miejscowym gatunkiem dominującym i Kesrith była ich światem
ojczystym, choć żyły
w
stanie dzikim wszędzie, gdzie mri przebywali przez dłuższy czas, to
znaczy na
każdym
świecie, na który kiedykolwiek ich dopuszczono. Na szczęście żaden z
nich nie
leżał w
obrębie wewnętrznych terytoriów regulskiej przestrzeni. Stawały się
plagą na
pustkowiach
każdej z planet, na które trafiły. Były niebezpieczne. Z pewnością
wśród wzgórz
i równin
mnożyły się liczne dzikie osobniki. Te powolne, cierpliwie,
wszystkożerne
zwierzęta
stanowiły dar, jaki regule z radością pozostawiali ludziom. Mri drogą
swej
służby nabywali
jedzenie dla dusei, które z tego powodu kręciły się po ich domostwach
i
towarzyszyły im w
kosmos. Dusei jednak nie robiły nic, nie pomagały mri w niczym, nie
walczyły,
jeśli nie
przyparto ich do muru, i nigdy ich nie zjadano. Jediną widoczną
korzyścią, jaką
przynosiły,
był fakt, że swą bliskością sprawiały przyjemność mri, którzy
najwyraźniej
zdobywali wśród
swych pobratymców pewien status przez to, że hodowali i utrzymywali
tak
bezużyteczne,
kosztowne stworzenia. Hulagh osobiście kolekcjonował klejnoty,
kamienie oraz
geologiczne
ciekawostki. Usiłował zrozumieć mentalność mri, którzy gromadzili
podobne, żywe
i
niebezpieczne, okazy.
Ten egzemplarz sprawiał wrażenie chorego. Jego skóra pokryta była
plamami.
Zachowywał się nienaturalnie leniwie, nawet jak na dusa. Nie podniósł
nawet
głowy, gdy

pojazd zatrzymał się przed wejściem.
Widok brzydkiego stworzenia urazał estetyczny zmysł Hulagha w
większym stopniu
niż oznaki upadku samego edunu. Gdy wydobył już swe okazałe cielsko z
ciasnego
ślizgu i
czekał, aż kierowca, niejaki Chul Naggi, pomoże mu w podejściu do
drzwi,
przyglądał się
zwierzęciu, choć wolałby na nie nie patrzeć. Wyglądało na to, że Chul
również
spogląda na
dusa z niesmakiem, lecz gdy posuwali się razem w stronę ganku,
sumiennie kroczył
po
bliższej zwierzęciu stronie i nieustannie miał na nie oko. Gdy
zbliżyli się do
drzwi, dus uniósł
głowę, by się przekonać, kto idzie. Jego zaropiałe oczy miały
niezdrowy wyraz.
Zatrącenie - pomyślał zakłopotany Hulagh - to zwierzę umiera z powodu
choroby u
ich progów, a oni go nie zabijają? Ze względu na higienę, jeśli nawet
nie litość.
Dus zbadał ich, węsząc wilgotnym nosem, i wydał z siebie dziwaczny
odgłos, niski
pomruk i sapanie, które nie wyrażały zadowolenia, nie były też jednak
w pełni
groźbą.
- Z drogi! - zawołała Chul głosem, w którym brzmiała nuta paniki.
Hulagh
przemknął
obok dusa z największą możliwą szybkością, podczas gdy Chul odpędził
stworzenie
gwałtownym kopniakiem. Młode dognało go już w ciemności za drzwiami.
Ponownie
pozwoliło mu się wesprzeć na swym ramieniu, po czym wspólnie
rozpoczęli długą
wędrówkę.
Jakiś mir ujrzał ich i zniknął - czarny cień pośród cieni.
Nikt nie zaoferował im przewodnictwa. Hulaghowi nie było ono
potrzebne. Przed
opuszczeniem Nomu zapoznał się z planem edunei, który miał charakter
uniwersalny.
Wiedział, jak wygląda rozkład parteru i gdzie powinien się wznosić
czwarty
stożek, należący
do she'pan. Posuwał się ku niemu powoli, dysząc ciężko. Przywołał
wszystkie swe
siły, gdy
ku jego przerażeniu okazało się, że będzie musiał wspiąć się po
krętych schodach
wijących
się w górę ku szczytowi wieży.
Nad nimi rozległ się echem jakiś krzyk. Hulagh nie widział jednak
nikogo.
Posuwał
się naprzód, udręczony, własnym tempem, krok za krokiem, mijając
pokryte glina
ściany
tandetnie udekorowane prymitywnymi znakami czy symbolami,
namalowanymi w sposób
tak
nieregularny i stylizowany, że odczytanie ich wydawało się czymś

niemożliwym,
nawet jeśli
znało się pismo mri. Czarne, złote i niebieskie desenie wiły się
wzdłuż krętego
korytarza na
jego ścianach i suficie. Mogły mieć naturę religijną - to była
kolejna rzecz,
której mri nigdy
nie zdradzali - odwracać zło bądź sprowadzać je na intruzów. Możliwe
też, że po
prostu
wydawały się mri piękne. Trudno było pogodzić coś takiego z
nowoczesnym
oświetleniem
oraz innymi dowodami na to, że mri wykorzystują regulską maszynę.
Lud, który
znał
podróże międzygwiazdne, mieszkał w tak prymitywnych warunkach. Drzwi
zamykające
komnatę, w której she'pan sprawowała urząd - w gruncie rzeczy
większość drzwi w
edunie -
były ze stali, produkcji regulskiej. Zapewne zbrojenia całej
konstrukcji z gliny
i spoiwa
również wykonano ze stali.
- Nie mają nic przeciwko wyposażeniu swych lepiarek w zbrojenia z
dobrego,
regulskiego metalu - zauważył Chul półgłosem. Młode zachowało jednak
dalsze
komentarze
dla siebie, odkąd Hulagh obdarzył je ostrym spojrzeniem. Ostrość
słuchu mri była
legendarna.
- Otwórz drzwi - rozkazał Hulagh.
Gdy młode spełniło polecenie, wciągnęło ze świstem oddech, gdyż tuż
za drzwiami
stał mri - kel'en z czarną zasłoną na twarzy. Hulagh sądził, że on
również był
jeszcze
zaledwie młodym. Na to przynajmniej wskazywały pozabawione zmarszczek
czoło i
jasna,
złocista skóra. Wyglądał srogo, zuchwale i barbarzyńsko - złocisty
mężczyzna
przystrojony
czernią i bronią. W skład zestawu śmiertelnych przyborów wchodził
nawet
archaizm w
postaci długiego noża za pasem. Hulagh natychmiast, z przykrością,
przypomniał
sobie o
Medaiu, który wyglądał tak samo jak ten. Zupełnie jakby spotkał
ducha.
Młode stanęło naprzeciw młodego i to regul cofnął się nieco. Jego
słabość
spowodowała, że głowę Hulagha zalała fala palącego gniewu.
- Gdzie jest she'pan? - zapytał ostrym tonem, zawstydzony
niepewnością okazaną
przez swego kierowcę. Starał się odzyskać regulską godność. - Młode
mri, wyjdź z
tych drzwi
i zawołaj kogoś znaczącego. Powiadomiono was, że złożę wizytę
she'pan.

Mri odwrócił się zgrabnie na pięcie i odszedł w milczeniu, pełen wdzięku i lekceważenia. Wojownik mri. Hulagh nienawidził całej ich rasy. Wszyscy jej członkowie byli całkowicie pozbawieni dobrych manier i zachęcali swe młode do takiego samego zachowania. Młodzieniec, podobnie jak cały edun, cuchnął kadzidłem, którego zapach unosił się w powietrzu. Hulagh starał się powstrzymać przed kichnięciem, które oczyściłoby jego podrażnione przewody powietrzne. Nogi mu drżały od długiego marszu w górę po schodach. Wszedł do środka, ugiął kolana i opuścił swe ciężkie ciało w niewielkim stopniu, niezbędnym do tego, by spocząć na dywanach. Meble mri - w pomieszczeniu znajdowały się jedynie ceremonialne krzesło she'pan oraz dwie ławy w pobliżu wejścia - były zbyt wysokie i łamliwe dla dorosłego regula, nie mógł on też utrzymywać przez dłuższy czas swego ciężaru w pozycji stojącej. Gdyby młode było należycie uprzejme, powinno wezwać kogoś ze swych pobratymców, by przyniósł mebel odpowiedni dla gościa. Wszystko jednak wskazywało na to, że jest to bardzo biedny edun i być może jego mieszkańcy nie byli przyzwyczajeni do regularnych wizyt. Dywany były przynajmniej czyste. Krzyki rozchodziły się echem w głębiach komnaty, za parawanem, który przesłaniał centralną część sali. Hulagh skrzywił się w myśli na to niestosowne zachowanie. Chul poruszył się niespokojnie. Po chwili do pomieszczenia zaczęli wchodzić kolejni wojownicy. Oni również byli uzbrojeni i mieli zasłonięte twarze. - Baiu - odezwał się Chul. W jego głosie słychać było strach. Hulagh poradził sobie z tym za pomocą paskudnego spojrzenia. To młode było ignorantem. Mri, choć pozbawieni poczucia przyzwoitości i aroganccy, wciąż byli poddanymi reguli i to nie z przymusu, lecz z wyboru. Można ich było oskarżyć o wiele rzeczy, a także byli niesympatyczni, lecz nie stanowili zagrożenia, przynajmniej nie w bezpośrednim sensie. Nie dla reguli. Do komnaty wlaźło kilka dusei. Trzymały swe głowy o masywnych kościach nisko ponad dywanem. Wyglądały, jakby coś zgubiły i zapomniały, co to właściwie było.

Ułożyły
swe wielkie cielska w kacie, położyły głowy między przednimi łapami i
przyglądały się
regulom ze lśnieniem maleńkich, niemal niewidocznych oczek. Jeden z
nich wydał z
siebie
złowieszczy, chrapliwy dźwięk, lecz uspokoił się, gdy kel'en
przysunął się do
niego,
używając jego szerokiego barku jako oparcia dla swych pleców.
Kichnięcie wreszcie nadeszło, nieoczekiwane i gwałtowne. Hulagh
stłumił je
najlepiej, jak potrafił. Żaden z mri nie sprawiał wrażenia, by
zauważył to
straszliwe
pogwałcenie etykiety. Hulagh policzył obecnych. Było ich
jedenaścioro, w tym
dziewięcioro
miało zasłonięte twarze - mężczyźni i być może jedna kobieta z Kel.
Inna, młoda
kobieta w
złoty szatach miała twarz odsłoniętą. Obok niej stał jeden z
najstarszych -
jak się zdawało
mężczyzn, członek ubierającej się na złoto kasty. Byli oni jedynymi
mri, których
twarze
Hulagh kiedykolwiek widział. Nie mógł nie wytrzeszczyć oczu ze
zdumienia,
wywołanego
pełną gracji delikatnością rysów młodej kobiety.
To dziwne - pomyślał - że u tego opóźnionego w rozwoju gatunku
podział na płcie
następuje w młodości, a z wiekiem różnice zanikają. Zachował tę myśl
w pamięci,
by
rozważyć ją później, gdyby miało się zdarzyć tak, że mri przetrwają
obecną erę i
zachowają
znaczenie dla żyjących.
Z cichym szelestem przybyła sama she'pan, wsparta na ramieniu młodego
kel'ena.
Usiadła pomiędzy nimi na swym krześle, z odsłoniętą twarzą. Ona
również była
bardzo stara,
a ponadto, jak się zdawało Hulaghowi, choć nie mógł być tego pewien,
jedna
strona jej
twarzy była zniekształcona. Młodsi mri byli szczupli i mieli gładką
skórę, zaś
włosy młodej
kobiety lśniły w świetle lamp niczym ozdobna powierzchnia naczyń z
brązu.
She'pan
jednak była zwiędła i krucha, zaś jej skroń po stronie, która zdawała
się chora,
pociemniała.
Młody wojownik klęknął u jej boku. Jego złociste oczy ciskały na
gości
spojrzenia pełne
nieufności i wrogości. We wzroku she'pan natomiast widać było spokój
wywodzący
się z
wieku i bardzo długiego doświadczenia, które to cechy Hulagh cenił

wysoko.
Zmienił nagle
zdanie i doszedł do wniosku, że być może jednak łatwiej będzie się
porozumieć z
tą
podstarzałą kobietą niż z nieustępliwym wodzem wojowników, pod
warunkiem, że
rzeczywiście sprawowała ona kierownictwo nad swym ludem w sprawach
innych niż
tajemnicza religia mri.
Było wyraźnie widoczne, że regule nie wzbudzają w niej wielkiego
zachwytu, nie
była
też jednak wrogo nastawiona czy nierozgarnięta. Oszacowała przybyłych
byстрым
spojrzeniem swych oczu. Krył się w nich wyraz rozumności wysokiej
próby.
- She'pan - odezwał się Hulagh, uznając, że wiek daje prawo do
szacunku, nawet w
przypadku mri.
- Hulaghu - odparła, odzierając go z tytułów.
Zamknął z trzaskiem nozdrza i wydmuchnął powietrze, poirytowany.
Przypomniął
sobie o obecności u swego boku młodego Chule, który w tej chwili nie
był
szczególnie
pożądanym świadkiem. Palący gniew kipiał w nim z siłą nie spotykaną
od wielu
lat, podczas
których chroniono go przed podobnymi sytuacjami.
- She'pan - powtórzył Hulagh, upierając się przy dobrym wychowaniu -
przygotowaliśmy dla was miejsce na naszym statku.
Była to, zasadniczo, prawda. Zarezerwował dla nich przestrzeń, mając
nadzieję,
że nie
będzie ona musiała być zbyt obszerna. Liczył na to, że znajdzie
młode, które
będzie można
ucywilizować i ukształtować na nowo pod przewodnictwem Alagn. Widział
ich jednak
tylko
dwoje. Zmienił szybko opinię. Być może ci starsi potrafią zapanować
nad młodymi
mri,
którzy przebywali w innych miejscach, i sprawić, by stali się oni
posłuszni, a
być może też
zgrupować kolonię mri na terytorium Alagn. Ponownie pomyślał o
młodym kel'enie,
który
popełnił samobójstwo, i doszedł do wniosku, że mogłoby do tego nie
dojść, gdyby
na miejscu
był starszy mri, który ukazałby owemu młodemu jego czyn w należyłym
świecie.
Jeśli zaś nawet starsi, tacy jak ci, nie mieli wystarczającej
powściągliwości i
rozsądku,
by wyperswadować młodemu podobny czyn, to w takim razie cała
cywilizacja mri
zbankrutowała i nie było sposobu na ocalenie jej przed sobą samą.
- Naszym pragnieniem jest - oznajmił Hulagh - byście znaleźli się na
pokładzie
już

dziś w nocy.

She'pan wbiła w niego wzrok. Nie była ani uradowana, ani przerażona tym krótkim terminem.

- Doprawdy, baiu?

- Jak najszybciej tylko można. Załadunek osiągnął już ten etap. She'pan wpatrywała się w niego, zastanawiając się nad tym w milczeniu.

- A nasze dusei? - zapytała.

- Dusei też, po jednym dla każdego - zgodził się niechętnie Hulagh. W pamięci

odjął

liczbę zapasów dwukrotnie większą, niż byłaby konieczna dla samych mri. Miał

nadzieję, że

nie zabierze żadnych dusei, po zastanowieniu doszedł jednak do

wniosku, że

antypatyczne

bestie mogą sprawić mri zadowolenie, jako symbol ich bogactwa, a

bardzo mu

zależało na

tym, by mri byli zadowoleni.

- Naradzimy się w tej sprawie - oznajmiła she'pan z dłonią

spoczywającą na

ramieniu

młodego wojownika, który siedział obok niej. Po drugiej stronie

przysiadła w

milczeniu

młoda kobieta w złotych szatach.

- Nie ma już czasu na długie narady - sprzeciwił się Hulagh.

- Ach - odparła she'pan - więc słyszeliście o statku.

Krew odpłynęła z twarzy Hulagha. Dopiero po chwili wznowiła należyte krażenie.

Nie

patrzył na młode. Miał nadzieję, że okaże się wystarczająco bystre, by nie

rozpowiadać o tej

obeldze i upokorzeniu swym towarzyszom. Szczerze jednak wątpił, by

rzeczywiście

tak się

stało.

- Tak - odparł - oczywiście, że słyszeliśmy. Nie mniej gorąco

pragniemy odlecieć

jak

najszybciej. Nic nam nie wiadomo o tym nadlatującym statku, ale z pewnością... -

zająknął

się, wypowiadając nieprawdę. Po raz pierwszy w życiu poczuł się

zmuszony do

kłamstwa, że

względu na reguły, dobro młodych powierzonych jego opiece, a nade

wszystko z

myślą o

własnych ambicjach i ocaleniu posiadanej przez siebie władzy. Czuł

się jednak

skalany i

splugawiony tym czynem. - Z pewnością, gdy już znajdziecie się na

pokładzie,

będziemy

możli zatrzymać ten wasz statek i jego również skierować w bezpieczne

miejsce,

ku naszym

wewnętrznym strefom.

- Czy pozwolilibyście na to? - Oschły, stary głos wypowiadający słowa

z wyraźnym
akcentem, był pełen ostrożności. Nie dało się w nim usłyszeć żadnych
intonacji,
które
mogłyby zdradzić emocje oraz ukryte znaczenia. - Czy mri będą się
wreszcie mogli
udać na
ojczysty świat reguli? Nigdy nam nie zdradziliście jego lokalizacji,
baiu.
- Niemniej... - Nie potrafił rozwinąć swego kłamstwa. Nie był w
stanie dokończyć
tego czynu, tej ostatecznej niemoralności - dokonać fałszerstwa,
wprowadzić do
pamięci
nieprawdę, której nie będzie można się oduczyć. Wiedział, że obcy
czynią podobne
rzeczy.
Przyglądał się, jak to robią, zdumiony i przerażony. Dowiedział się,
że wśród
ludzi kłamstwo
jest powszechnie stosowaną praktyką. Poczul, że skóra mu cierpnie na
myśl o tej
potworności. Ścisnęło go w gardle, gdy spróbował nadać dalszy kształt
swej
fikcji, wiedział
jednak, że jeśli jej nie rozwinie, nie uwierzą mu w ogóle, a gdy
zostanie
przyłapany na
kłamstwie, utraci wiarygodność, co będzie miało fatalne skutki dla
mri, a także
przyniesie
niefortunne rezultaty dla reguli znajdujących się pod jego dowództwem
i dla jego
własnej
przyszłości.
Gdyby dowiedziano się o tym na Nuragu...
To jednak byli tylko mri, mniej wartościowa rasa. Nie mieli pamięci
takiej jak
regule i
kłamstwo nie mogło żyć wśród nich tak, jak żyłoby wśród jego
pobratymców. Być
może
oznaczało to, że ów czyn będzie mniej niemoralny.
- Niemniej, she'pan - ciągnął, z uwagą panując nad głosem - taka jest
prawda.
Sprawy
wyglądają teraz inaczej. Nie będziemy czekać tutaj tak długo, jak
planowaliśmy.
Wsiądziemy
na pokład najszybciej, jak tylko można.
- Czy obawiacie się, że ludzie mogą pozyskać nasze usługi?
Ten strzał był zbyt bliski celu. Hulagh siedział bez ruchu,
spoglądając na
she'pan.
Doszukiwał się w jej słowach ukrytego znaczenia. Mri, podobnie jak
regule, byli
prawdomówni. Wiedział o tym z przekazów wszystkich swych
poprzedników.
Sporządzili oni
akta, których się nauczył, a od prawdziwości relacji przodków
zależała cała
przeszłość i w
związku z tym również cała przyszłość.
Czy przodkowie również odczuwali pokusę, by kłamać, uprawiać drobne

gierki z
prawdą i rzeczywistością?
Czy faktycznie czynili coś podobnego? Sama ta wątpliwość sprawiła, że
przeciążone
serca Hulagha zaczęły bić szybciej. Myśl owa burzyła fundamenty jego
najbardziej
ugruntowanych przekonań i sprawiała, że wszystko pogrążało się w
niepewności. Bo
przecież, wbrew tradycji pochodzącej od przodków, regulski bai przed
chwila
skłamał.
Uczył to po to, by uratować wiele istnień. Działał w słusznej
sprawie, dla
dobra dwóch
gatunków, niemniej jednak prawda została zniekształcona i teraz
kłamstwo
nadawało kształt
prawdzie, by się pod nią ukryć.
- Gorąco pragniemy - ciągnął Hulagh, brodząc coraz głębiej w tym
obcym żywiole -
zapewnić wam bezpieczeństwo przed ludźmi, a także przyspieszyć odlot
ze względu
na
bezpieczeństwo zarówno nasze, jak i wasze. Zagrożone są nasze młode
oraz ja sam
i moja
reputacja. Ponieważ jestem kimś niezwykle wartościowym w oczach
mojego ludu,
możecie
być pewni, że podejmiemy nadzwyczajne kroki celem zapewnienia
bezpieczeństwa
tego
statku. Jeśli chcecie odlecieć z nami, a radzę wam, byście to
uczynili, she'pan,
bardzo
stanowczo wam radzę, przygotujcie się do natychmiastowego wejścia na
pokład.
- Służyliśmy regulom - odparła she'pan - przez dwa tysiące lat. Nasza
służba
trwała
bardzo długo i niewiele otrzymaliśmy za nią w nagrodę.
- Dawaliśmy wam wszystko, o co prosiliście, a nawet więcej.
Proponowaliśmy wam
usługi naszych techników, którzy podzieliliby się z wami wszystkimi
dobrodziejstwami
naszego doświadczenia, a także dostęp do naszych archiwów, naszej
historii i
naszej techniki.
- Nie pożądamy tej waszej wiedzy - odparła she'pan.
- Tym gorzej dla was - odrzekł bai. Spotkał się już przedtem z tą
głupotą mri -
u
Medaia. - She'pan, przebywacie tylko we własnych domostwach i na
statkach, lecz
te statki są
produkcji regulskiej. Nawet waszą broń wytwarzają regule, podobnie
jak żywność.
Bez nas
zginęlibyście z głodu. A mimo to udajecie, że pogardzacie naszą
wiedzą.
- Nie pogardzamy nią - odpowiedziała she'pan. - Po prostu jej nie
pożądamy.
Hulagh odwrócił wzrok od jej barku i zaczął się przyglądać samej
kominie,

wyrażając w ten sposób pogardę dla warunków, w jakich she'pan
sprawowała swój
urząd - w
pomieszczeniach zaledwie spełniających wymogi higieny, komnatach
pozbawionych
wszelkich wygód i udekorowanych tymi przerażająco prymitywnymi, lecz
wywierającymi
potężne wrażenie symbolami. Hulagh wątpił, by sami mri pamiętali ich
znaczenie.
Byli
przesadnym ludem. Jeśli jeden z nich zachorował lub został ranny,
odmawiał
przyjęcia
regulskiej pomocy, woląc umrzeć niż przyznać się do słabości. Pragnął
jedynie
obecności
innego mri bądź dusa. Tak w praktyce przejawiała się ich religia.
Mimo tej pomocy, na ogół umierali.
Jesteśmy wojownikami - słyszeli często od nich regule - nie
nosicielami
ciężarów,
sprzedawcami towarów lub uprawiającymi sztukę zależnie od
nadarzającej się
okazji albo
spodziewanych korzyści.
Mri mieli w pogardzie wszystkie takie rzeczy, jak medycyna,
inżynieria,
literatura,
rolnictwo, czy praca fizyczna jakiegokolwiek rodzaju, dopóki pod ręką
był choć
jeden regul
mogący wykonać ją za nich.
Zwierzęta - pomyślał Hulagh - zaraza i zniszczenie, to nic więcej jak
tylko
zwierzęta.
Uwielbiają wojnę. Tę ostatnią celowo przeciągnęli w swej głupocie.
Nigdy nie
powinni byli
wykorzystywać ich na wojnie. Za bardzo ją lubią.
Młodzieńca, aroganckiego, młodego kel'ena, który siedział obok kolana
she'pan,
zapytał:
- Młode, czy nie pragnęłobyś się uczyć? Posiadać rzeczy, które mają
regule,
poznać
przeszłość i przyszłość i dowiedzieć się, jak budować z metalu?
Migotki przesłoniły na chwilę złociste oczy, co było u mri wyrazem
zaskoczenia.
- Jestem z Kel - odparł młody wojownik. - Wykształcenie nie jest
odpowiednie dla
mojej kasty. Zapytaj Sen.
Teraz z kolei spojrzała na niego młoda kobieta w złotych szatach. Jej
odsłonięta
twarz
stanowiła doskonałą, pozbawioną wyrazu maskę.
- Sen słucha przewodnictwa she'pan. Jej zapytaj, baiu, czy pożąda ona
twojej
wiedzy.
Jeśli tak rozkaże, nauczę się wszystkiego, co masz do przekazania.
Bawili się z nim, udając ignorancję. Humor mri. Hulagh dostrzegł jego
błysk w
oczach she'pan, która podczas tej określonej wymiany zdań siedziała
nieruchomo.
- Wiemy - odezwała się wreszcie - że zawsze mogliśmy otrzymać te

rzeczy. My
jednak pragnęliśmy innych nagród za służbę niż to, co macie do
zaoferowania, a w
ostatnich
latach dostawaliśmy ich bardzo niewiele.
Zagadki. Mri uwielbiali swe niedopowiedzenia, swą niezrozumiałość.
Nie sposób
było
pomóc podobnym istotom.
- Gdyby któryś z was - powiedział Hulagh ze starannie zachowywaną
cierpliwością
-
raczył kiedykolwiek wyjaśnić, jakiej nagrody oczekujecie, być może
zdołalibyśmy
znaleźć
sposób na to, by wam ją dać.
She'pan jednak nie odpowiedziała nic. Mri nigdy nie udzielali
informacji na ten
temat.
„Służymy w zamian za wynagrodzenie” - mówili niektórzy z nich z
pogardą, gdy
zadawano
im podobne pytanie, nie uchylali jednak nawet rąbka całej prawdy. Ta
she'pan,
podobnie jak
jej poprzedniczki, nie odpowiedziała ani słowem.
- Moi ziomkowie czuliby się podniesieni na duchu - stwierdził Hulagh,
uciekając
się
do starożytniej sztuczki - odwołania się do litery przysięgi oraz
sumienia mri.
Była to zresztą
przynajmniej w części prawda. - Jesteśmy przyzwyczajeni do ochrony
mri. Nie
jesteśmy
wojownikami. Gdyby choć jeden lub dwóch z was znajdowało się na
pokładzie w
chwili
startu, czulibyśmy się bezpieczniej podczas podróży.
- Jeśli żądasz przydzielenia mri do ochrony - odparła she'pan - muszę
jednego
wysłać.
- She'pan - powiedział Hulagh. Po raz kolejny spróbował odnaleźć
jakiś element
rozsądku, zapominając o własnej godności oraz obserwujących go oczach
Chula. -
Czy
wysłałabyś jednego mri, samego, bez jego pobratymców, na wędrowkę tak
długą, w
jaka się
udajemy, bez realnych szans powrotu? To byłoby okrutne. Co w rejonie
Kesrith
może się
znajdować takiego, by was tu zatrzymać, gdy już odlecimy?
- Dlaczego nie mielibyśmy - zapytała she'pan - podążyć na naszym
własnym statku
za
wami aż na Nurag? Dlaczego tak gorąco pragniesz, byśmy wsiedli na
pokład
twojego, baiu
Hulaghu?
Obowiązują nas pewne prawa - odparł Hulagh. Serca mu waliły. - Z
pewnością
zdajesz sobie sprawę, że musimy przestrzegać zasad ostrożności.

Będziecie tam
jednak
bardziej bezpieczni niż tutaj.
- Tu przybędą ludzie - zauważyła she'pan. - Czyż nie postaraliście się, by do tego doszło?
Hulagh w swej rozległej pamięci nie odnalazł niczego, co umożliwiłoby mu zrozumienie tej odpowiedzi. Prześliznęła się ona niepokojąco przez jego myśli, wywołując paskudne podejrzenia.
- Czy - zapytał Hulagh, zmuszony postawić sprawę jasno - pragniecie zmienić pracodawców i pójść na służbę do ludzi?
She'pan wykonała jakiś ledwo widoczny gest, pozbawiony znaczenia dla reguli.
- Naradzę się z moimi Mężami - stwierdziła. - Jeśli uznasz to za stosowne, wyślę z tobą jednego z moich kel'ein, o ile tego zażadasz. Pełnimy służbę u reguli.
Byłoby nie na miejscu i sprzeczne z prawem, gdybym odmówiła wysłania z tobą jednego z nas, jeśli jest ci potrzebny, o Hulaghu, baiu Kesrith.
Teraz, dopiero teraz padły uprzejme słowa. Choć mri nie potrafili kłamać, w Hulaghu ta tak późna zmiana zachowania nie wzbudzała zaufania. On również sądził, że nie umie kłamać przed tą konferencją i chwilą konieczności. A i tak wszystko poszło na mamę. Mri faktycznie mogli nie kłamać, nie wydawało się też jednak prawdopodobne, by she'pan nie była zdolna do żadnych podstępów. Być może śmiała się z niego, ukrywając to pod tymi pozorami uprzejmości. Członkowie Kel zaś mieli zasłonięte twarze i byli nieprzeniknieni.
- She'pan - zapytał - co masz do powiedzenia o tym statku, który nadlatuje?
- Co mam do powiedzenia? - powtórzyła jak echo.
- Kim są mri na jego pokładzie? Z jakiej pochodzą rodziny? Czy są z tego edunu?
Po raz drugi dostrzegł ów osobliwy gest dłoni she'pan, która ponownie zaczęła głaskać głowę młodej kobiety opartej o jej kolano.
- Statek ów, baiu, nazywa się Ahanal. Czy składasz formalną prośbę, by jeden z nas ci towarzyszył?
- Powiadomię cię o tym, gdy już naradzisz się ze swymi Mężami i odpowiesz mi na resztę pytań - odparł Hulagh, zauważając, że uchyliła się od odpowiedzi na jego pytanie.
Narastał w nim gniew.

To byli mri. Niewiele więcej niż zwierzęta. Nie wiedzieli nic i pamiętali jeszcze mniej, a wazyli się próbować wystrychnąć na dudków reguli. Znajdował się jednak na ich terytorium, a ponadto był jedynym przedstawicielem prawa na tym zakazanym świecie. Po raz pierwszy postrzegał mri nie jako źródło otuchy, nie jako coś interesująco dziwaczne czy nawet irytującego, lecz jako tępogłową, złowieszczą siłę, taką jak dusei. Zauważył u odzianych w ciemne szaty wojowników niewzruszoną obojętność na autorytet reguli, którzy zawsze wydawali im rozkazy. Przez cały czas, gdy mri służyli różnym regulskim docha i ośrodkom władzy, nigdy nie wydarzyło się, by sprzeciwili się woli pracodawców. Nie bezpośrednio. Hulagh dokonał przeglądu swej pamięci i nie odnalazł w niej żadnego świadectwa mówiącego o tym, jak postępowali mri w przypadku, gdy nie chodziło o tradycyjne posłuszeństwo. To była najbardziej przykra ze wszystkich możliwych sytuacji - taka z jaką nie zetknął się dotąd żaden regul, którego wspomnienia zarejestrowano. Obszerna pamięć Hulagha, pozbawiona wszelkich niezbędnych danych, była w tym przypadku równie bezradna, jak pamięć młodego. Regule ogarnięci daleko posuniętym uwiadem starczym twierdzili niekiedy, że posiadają wspomnienia o sprawach, które znajdowały się jeszcze w przyszłości, dostrzegają rzeczy, których jeszcze nie było i na ten temat których nie można było mieć żadnych danych. Czasem wygłaszane na wczesnym etapie sądy tych starców okazywały się w wysokim stopniu trafne, który to fakt uragał i wymykał się wszelkiej analizie. Później jednak proces ulegał przyspieszeniu i mącił wszystkie ich wspomnienia. To, co prawdziwe, mieszało się z tym, co jeszcze nie było oraz z tym, co nigdy nie miało być prawdziwe, aż wreszcie reguli ogarniało nieodwracalne szaleństwo. Nagle Hulagh poczuł coś w tym rodzaju. Dokonał projekcji potencjalnych możliwości kryjących się w zaistniałej sytuacji i uzyskał w efekcie szalone przecucie mówiące, że te wojownicze stworzenia rzucają się na niego i zabijają jego i Chwała jednocześnie, w akcie wywołanego krwiożerczym szaleństwem buntu

przeciwno
regulskim
docha. Jego dwa serca zabiły mocno z przerażenia spowodowanego nie
tylko tą
wizją, lecz
również faktem, że w ogóle go ona nawiedziła. Miał trzysta dziesięć
lat. Zbliżał
się już do
chwili, gdy jego zdolności umysłowe zaczną się zmniejszać, obecnie
jednak
znajdował się
wciąż u ich szczytu i spodziewał się, że sytuacja ta nie ulegnie
zmianie jeszcze
przez całe
dziesięciolecie. Przeraziła go myśl, że schyłek mógł się zacząć
tutaj, pod
wpływem napięcia
wywołanego tak wielką dozą niezwykłości. Przyjmowanie na jeden raz
równie
wielkich jej
dawek nie było zdrowe dla starych reguli.
- She'pan - zaczął - podejmując ostatnią, naprawdę ostatnią próbę
przełamania
jej
nieugiętości. - Zdajesz sobie sprawę, że ta nierozsądna zwłoka może w
efekcie
doprowadzić
do tego, że żaden z was nie zdoła bezpiecznie wejść na pokład.
- Naradzimy się - odparła. Nie było to ani „tak”, ani „nie”, Hulagh
uznał jednak
te
słowa za absolutną odmowę i doszedł do wniosku, że nie otrzyma żadnej
wiadomości
od
she'pan, dopóki nie wyląduje ów statek.
Mri coś knuli. Wiazało się to w jakiś sposób z Kesrith. Nie chcieli
dopuszczać
reguli do
tej tajemnicy. Hulagh przypomniał sobie młodego kel'ena, który
popełnił
samobójstwo, gdy
odmówiono mu pozwolenia na opuszczenie statku. Gdyby mu na to
zezwolono,
zaniósłby już
she'pan wiadomość o obecności ludzi. Mri byli tak przewrotni, że
jeśli odebrano
by im ich
wojnę, mogliby popełnić gatunkowe samobójstwo, broniąc się aż do
końca przed
ludźmi,
którzy nadejdą, by objąć w posiadanie ten świat. Gdyby ludzie
spotkali się z
czymś
podobnym, nigdy by nie uwierzyli, że mri działali na własną rękę.
Skończyliby z
nimi i
przystąpili do akcji przeciw regulom. Było to kolejne przeczucie, o
przerażającej naturze.
Mri wycofają się jedynie na bezpośredni rozkaz, a jeśli wymknęli się
już spod
kontroli, żadnego odwrotu nie będzie. Przeklął nagle reguli, którzy
byli skłonni
uwierzyć, że
mri podporządkują się im w tej sprawie - Grurana, który przekazał mu

tę
informację i sprawił,
że Hulagh w nią uwierzył. Przeklął sam siebie za to, że potwierdził
te dane i
nie uznał mri za
problem priorytetowy, lecz zajął się przede wszystkim załadunkiem
cennych
towarów na
pokład Hazana oraz sprawą ludzi.
Spróbował wstać, przekonał się jednak, że mięśnie ma nadal zbyt
zmęczone po
wspinaczkę na górę, by mogły z łatwością podźwignąć jego ciężar. Nie
oszczędzono
mu
upokorzenia, jakim był fakt, że młode Chul musiało go uratować przed
ponownym
osunięciem się na podłogę. Objęło go ono ramieniem i podtrzymało z
całą siłą.
She'pan strzeliła palcami. Młody, arogancki kel'en siedzący u jej
kolana
podniósł się
z łatwością i podtrzymał Hulagha z prawej strony.
- To jest bardzo męczące dla baia - powiedział Chul. Hulagh przeklął
młode w
myśli. -
Jest bardzo stary, she'pan. Ta długa podróż wyczerpała go, a ponadto
szkodzi mu
tutejsze
powietrze.
- Niunie - odezwała się she'pan do swego kel'ena - odprowadź baia na
dół, do
jego
pojazdu.
She'pan podniosła się bez niczyjej pomocy. Przyglądała się z twarzą
bez wyrazu i
niewinnymi oczyma, jak Hulagh sapał z wysiłku wywołanego posuwaniem
się naprzód
krok
za krokiem. Bai nigdy nie żałował swej dawno utraconej młodości i
związanej z
nią łatwości
poruszania się. Starość miała wiele zalet - rozległe wspomnienia i
zaszczyty,
wolność od
strachu oraz usługi i szacunek ze strony młodych. Wśród mri jednak
wyglądało to
inaczej.
Zdał sobie z palącym oburzeniem sprawę, że she'pan celowo dokonała
tego
porównania
pomiędzy ich sprawnością w zaawansowanym wieku. Urządziła dla swych
ziomków
spektakl, demonstrując im bezradność regulskiego starszego
pozbawionego swych
ślizgów i
krzeseł.
Mri, którzy poruszali się lekko i szybko oraz zachowywali sprawność
nawet w
skrajnie zaawansowanym wieku, musieli uważać tę słabość za coś
osobliwego.
Hulagh
zastanowił się, czy nie stroili oni sobie z tego żartów, podobnie jak
regule z
inteligencji mri.

Przez całe dwa tysiące dwieście dwa lata nikt nie widział, by jakiś mri wybuchnął otwartym śmiechem. Hulagh obawiał się, że teraz ich zasłonięte twarze były roześmiane. Spojrzał na oblicze Chula, by się przekonać, czy młode to rozumie. Sprawiało wrażenie jedynie oszołomionego i przestraszonego. Dyszało i sapało. Musiało na dodatek do własnego dźwigać ciężar Hulagha. Młody mri po drugiej stronie nie spoglądał bezpośrednio na żadnego z nich, lecz z szacunkiem odwrócił oczy niczym przykład dobrego wychowania. Wyrazu jego skrytej za zasłoną twarzy nie sposób było odczytać. Przeszli przez stalowe drzwi i ruszyli przyprawiającymi o zawrót głowy meandrami pomalowanych korytarzy. Wędrówka w dół po schodach przyprawiała Hulagha o straszliwe katusze. Wszystko stało się dla niego jedną plamą cierpienia, kolorów, dławiącego powietrza oraz możliwości śmiertelnego upadku. Gdy wreszcie dotarli na dół, poczuł błogosławioną ulgę. Zatrzymał się tam na chwilę, dysząc, po czym ponownie ruszył naprzód, krok za krokiem, wspierając się na Chulu i Niunie. Kiedy minęli drzwi, z radością przywitał ostre, gryzące powietrze oraz nieprzyjazne słońce. Jego zmysły odzyskały ostrość. Zatrzymał się po raz drugi i zamrugał powiekami w czerwonym świetle. Odzyskał dech w piersiach, wsparty na swych dwóch pomocnikach.

- Niunie - odezwał się, przypomniawszy sobie imię kel'ena.
- Panie? - odpowiedział młody mri.
- A gdybym wybrał ciebie, byś towarzyszył mi na statku?

Złociste oczy spojrzały prosto na niego, szerokie i - jak się zdawało - przestraszone. Hulagh nigdy nie widział u mri podobnych przejawów uczuć. Zdumiało go to.

- Panie - powiedział młody kel'en. - Mój obowiązek wiąże mnie z she'pan. Jestem jej synem. Nie mogę jej opuścić.
- Czy wszyscy nie jesteście jej synami?
- Nie, panie. Większość z nich to jej Mężowie. Ja jestem synem.
- Ale nie synem z jej ciała.

Mri wyglądał, jakby go uderzono. Był wstrząśnięty i oburzony zarazem.

- Nie, panie. Mojej prawdziwej matki już tutaj nie ma.
- Czy odleciałbyś na Hazanie!
- Gdyby she'pan mnie wysłała, panie.

Ten mri był młody. Nie było w nim dwulicowości ani skomplikowanych motywów kierujących she'pan. Młody, co prawda arogancki, lecz kogoś takiego jak ten Niun

można
było wyszkolić i ukształtować. Hulagh utkwiał wzrok w jego twarzy,
zasłoniętej aż
do
wysokości oczu, i wydała mu się ona bardziej podatna na atak, niż
było to typowe
dla mri.
Podobne gapienie się było nieuprzejme, lecz Hulagh skorzystał z
przywilejów
przysługujących bardzo starym regulom, do ostrego i obcesowego
obchodzenia się z
młodymi.
- A gdybym powiedział ci teraz, w tym momencie, żebyś wsiadł do
ślizgu ze mną?
Przez chwilę wydawało się, że młody mri nie wie, jak; na to
odpowiedzieć. Być
może
jednak po prostu gromadził „w sobie ową rezerwę, tak ważną dla
wojownika z jego
gatunku.
Oczy widoczne ponad zasłoną pełne były otwartego strachu i
cierpienia.
- Mógłbym ci zapewnić bezpieczeństwo - powiedział Hulagh.
- Tylko she'pan może mnie wysłać - odpowiedział młody kel'en - a
wiem, że tego
nie
zrobi.
- Obiecała mi jednego mii.
- Wybór, kto ma odejść, a kto zostać, zawsze był przywilejem edunu.
Powtarzam
ci,
że nie pozwoli mi odejść z tobą, panie.
Było to jasno powiedziane, a uzyskanie pozwolenia poprzez dyskusję z
pewnością
wymagałaby kolejnej, pełnej cierpienia wspinaczki na szczyt budowli
oraz
następnej debaty z
she'pan - długiej, denerwującej i o wątpliwej skuteczności. Hulagh
poważnie
rozważył tę
możliwość, odrzucił ją jednak. Spojrzał na młodą twarz, starając się
utrwalić
sobie w pamięci
szczegóły, które czyniły tego mri innym od pozostałych.
- Jak brzmi twoje imię, twoje pełne imię, kel'enie?
- Niun s'Intel Zain-Abrin, panie.
- Pomóż mi wsiąść do pojazdu, Niunie.
Mri sprawiał wrażenie, że poczuł pełną niepewności ulgę, jak gdyby
zrozumiał, że
to
było wszystko, o co poprosi go Hulagh. Zabrał się z całą siłą do tego
zadania i
ze znaczną
pomocą Chula opuścił powoli, ostrożnie i z wielką delikatnością
ciężkie ciało
Hulagha na
poduszkę. Wyczerpany bai wydał z siebie drugie westchnienie. Na
chwilę
zamroczyło go, gdy
krew napłynęła mu do głowy. Następnie niecierpliwym gestem nakazał
mri odejść.
Przyglądał
się, jak Niun zawraca ku drzwiom po zniszczonej erozją ścieżce. Dus u
drzwi

podniósł głowę,
by sprawdzić, kto idzie, po czym przekręcił nagle ciało w drugą
stronę i położył
się z łbem
między przednimi łapami. Jego oddech wzbił pył w powietrze. Młody mri
przystanął
na
chwilę, a następnie zniknął w głębi edunu.
- Jedziemy - powiedział Hulagh do Chula, który uruchomił pojazd.
Maszyna ruszyła
naprzód z turkotem. - Młode, skontaktuj się z moim biurem i dowiedz
się, czy
wydarzyło się
coś nowego - odezwał się ponownie bai.
Z niepokojem myślał o nadlatującym statku, choć niewątpliwie
znajdował się on
jeszcze daleko. Martwiły go też inne sprawy, które dziś rano wydawały
się proste
i pewne.
Wciągnął w płuca przyjemne oczyszczone i ogrzane powietrze
wypełniające wehikuł
i
spróbował uporządkować myśli. Powstała nieznośna sytuacja. Ludzie
mieli wkrótce
przybyć,
a jeśli odkryją obecność mri w pobliżu Kesrith i będą podejrzewać
zdradę lub
zasadzkę, mogą
się zjawić szybciej. Mogą się zjawić znacznie szybciej.
Niewątpliwie dojdzie do konfrontacji pomiędzy mri a ludźmi, o ile
Hulagh nie
zdoła
uwolnić Kesrith oraz jej otoczenia od tych pierwszych - w taki czy
inny sposób.
Teraz zaś,
gdy nagle został zmuszony do uwzględnienia w swych kalkulacjach
she'pan Intel,
nie potrafił
już określić, jak stoją sprawy między mri a regulami.
Albo między mri a ludźmi.
- Baiu - usłyszał przez radio głos Hady Surag-gi - bądź łaskaw.
Nawiązaliśmy
bezpośredni kontakt z nadlatującym statkiem mri. Nazywa się Ahanal.
- Powiedz mi coś, czego jeszcze nie wiem, młode.
Na moment zapadła cisza. Hulagh żałował swego wybuchu, gdyż Hada miał
dobre
intencje, a jego pozycja nie była godna pozazdroszczenia. Musiał się
uporać z
arogancją mri i
z niecierpliwością baia jednocześnie.
- Baiu - odezwał się bojaźliwie Hada. - Ten statek nie ma bazy na
Kesrith, lecz
mimo
to zamierza lądować. Mri powiedzieli... baiu...
- No gadaj, młode.
-... że wylądują jutro, gdy nad kesrithańskim miastem będzie
zachodziło słońce.
Są już
blisko. Niebezpiecznie blisko, baiu. Nasza stacja monitorowała
regularne trasy
podejścia -
szlaki kosmiczne - ale oni je zignorowali.
Hulagh wypuścił cicho powietrze z płuc. Powstrzymał się od
przekleństwa.

- Bądź łaskaw - powiedział Hada.
- Młode, co jeszcze?
- Z miejsca odrzucili naszą sugestie, by dokowali na stacji. Chcą wylądować w porcie.
Oznajmiliśmy im, że w myśl traktatu nie mają do tego prawa i wyjaśniliśmy, że nasze urządzenia portowe zostały uszkodzone na skutek straszliwej pogody. Nie chcieli nas słuchać.
Powiedzieli, że potrzebne im zaopatrzenie. Zapewniliśmy ich, że mogą otrzymać je na stacji.
Nie chcieli nas wysłuchać. Żądają pełnych zapasów oraz wyposażenia koniecznego dla statku pierwszej klasy posiadającego uzbrojenie używane w stanie wojny. Tłumaczyliśmy im, że nie jesteśmy w stanie spełnić ich żądań, lecz oni nadal się tego domagają, baiu.
Twierdzą...
twierdzą, że na tym statku znajduje się ponad czterystu mri. Przez grubą skórę Hulagha przebiegł dreszcz.
- Młode - odezwał się bai - w całej znanej przestrzeni - jak nam wiadomo - ocalało jedynie pięciuset trzydziestu trzech przedstawicieli tego gatunku, z czego trzynastu znajduje się obecnie na Kesrith, a jeden niedawno zmarł.
- Bądź łaskaw - bronił się Hada. - Baiu, jestem całkowicie pewien, że usłyszałem to dokładnie. Poprosiłem ich o powtórzenie tej liczby... Istnieje możliwość - dodał drżącym głosem Hada, sapiąc z niepokoju. - Istnieje możliwość, że są to wszyscy mri, jacy pozostali przy życiu w całym wszechświecie.
- Zaraza i zatracenie - powiedział cicho Hulagh, poczym wyciągnął rękę, by szturchnąć Chula w ramię. - Doportu.
- Baiu - zapytał Chul, mrugając powiekami.
- Do portu - powtórzył Hulagh. - O młoda ignorancjo, do portu. Jedź do portu.
Pojazd skręcił w lewo, skorygował kurs, przez pewien konieczny odcinek podążał jeszcze wzdłuż grobli, po czym na umożliwiającym przejazd terenie na skraju miasta, oddalił się od niej i pognał, podskakując, między zaroślami. Można było z niego dostrzec na przemian różowe niebo oraz odległe kesrithańskie góry lub białe, jałowe piaski i cienkie, poskręcane pnie karłowatych drzew zwanych luinami. Wszystko to pozostawiali w spadku ludziom. Niech sobie z tym robia, co chcą.
Ponownie zaczął myśleć o mri, który popełnił samobójstwo, a także - co raz za

razem
przyprawiało go o dreszcze - o pozostałych członkach tego gatunku,
zmierzających
w tej
chwili w stronę Kesrith. Wszyscy mri, którzy żyli jeszcze, wracali na
sвій świat
ojczysty,
który miał przejść pod władzę ludzi.
Aby umrzeć?
Chciałby mieć pewność, że było to tak proste i ostateczne.
Powstrzymać ludzi,
tchnąć
nowe życie w wojnę, zniszczyć pokój, a wraz z nim reguli, a potem -
jako że byli
nieliczni -
zginać i pozostawić regulski gatunek na łaskę i niełaskę
rozwścieczonych wrogów:
to było
podobne do mri.
Zaczął się zastanawiać nad tym, jaki wybór mu pozostał w sprawie
najemników.
Jego
dwa serca biły ciężko ze strachu. Podobnie jak nigdy nie kłamał,
dopóki nie
zadał się z mri,
tak samo nigdy nie rozważał możliwości dopuszczenia się
własnoręcznego aktu
przemocy,
bez wynajmowania mri jako pośredników.
Ślizg skręcił gwałtownie w stronę bramy portu, podskakując
nieprzyjemnie na
koleinach. Nawet tu wkradało się zniszczenie. Z wszechogarniającym
lękiem
dojrzał, że
ponad wzgórzami leżącymi za miastem znowu gromadzą się chmury.
Rozdział 13
Nadszedł deszcz łagodny nieprzyjaciel, który zaczął uderzać o ściany
edunu.
Rozpętały się wiatry, lecz bariera gór oraz piętrzących się w pobliżu
wysokich
skał odarła je z
mocy i skierowała ze świstem w stronę regulskiego miasta i portu.
Przez całe dwa
tysiące lat
silne wichry ani razu nie tknęły edunu.
Miło było w taką noc spożywać wspólny posiłek, na który wszystkie
kasty
gromadziły
się w wieży she'pan. Przez cały wieczór w powietrzu wisiało osobliwe
uczucie,
gwałtowne i
przyjemne, dające satysfakcję równie silną, jak huczące wichry.
Dusei, wrażliwe
na podobny
nastrój, stały się tak niespokojne, że trzeba je było wygnąć z edunu,
by
wałęsały się owej
nocy tam, gdzie zechca. Zniknęły w mroku wszystkie, oprócz miuk'ko
przy bramie,
któremu
niepokój ogarniający świat nie przysparzał dolegliwości.
Kel'ein byli podniesieni na duchu. Ich stare oczy lśniły. Nie
wspomniano o
zbliżającym się statku, znajdował się on jednak w centrum uwagi

wszystkich.
Niun, podobnie jak inni kel'ain, poczuł nagły przypływ nadziei
wywołany
przybyciem
Ahanala. Nagle otworzyły się przed nim przyprawiające o zawrót głowy
możliwości
i
perspektywy. Inni. Bracia. Rywale. Wezwanie oraz nadzieja na życie.
Ponadto, choć Niun był niedojrzały i nie miał doświadczenia w walce,
przez co
nie był
nikim ważnym, mieszkał na świecie ojczystym i był członkiem jego Kel,
zaś nade
wszystko
był kel'eniem she'pan. Nie był przyzwyczajony do tego uderzającego do
głowy
uczucia.
Przestał być ostatnim i stał się jednym z pierwszych.
- Nawiazaliśmy kontakt ze statkiem mri - to było wszystko, co she'pan
powiedziała im
dziś rano, przed przybyciem regulskiego baia. Poza jego nazwą było to
wszystko,
co
wiedzieli. Pani Matka zebrała ich razem o brzasku i przemówiła do
nich cicho i
spokojnie.
Było to dla niej wielkim wysiłkiem, gdyż przez większość czasu leżała
bez
czucia. Na chwilę
jednak, na krótką chwilę, zjawiła się wśród nich Intel, jakiej Niun
nigdy nie
widział. Poczuł
głęboki respekt dla tej nieznanym o spokojnym głosie i jasnym
umyśle, która ze
znajomością rzeczy mówiła o słabo monitorowanych przez reguli
szlakach i trasach
wiodących wokół Kesrith. Zdarzało się, że przemawiała zagadkami, to
jednak nie
była jedna z
tych chwil.
- Już niedługo - powiedziała. - Bardzo niedługo. Nie spuszczaście oka
z reguli,
kel'ain.
I szybko, szybciej, niż się spodziewali, zjawił się regulski bai, by
przedstawić
im swe
propozycje.
Regule byli zaniepokojeni. Zetknęli się z czymś, co nigdy dotąd się
nie
wydarzyło,
byli więc zaniepokojeni i zbici z tropu.
- Intel - odezwał się Eddan, jej najstarszy Mąż, gdy skończyli już
obiad i Niun
wrócił
do komnaty, odniósłszy naczynia do zmywalni, która - wraz z
magazynami - była
jedyna
częścią wieży Kath, jaka wciąż pozostawała otwarta. - Intel, czy Kel
może prosić
o
pozwolenie na zadanie pytania?
Niun usiadł szybko pomiędzy kel'ain, podenerwowany i zarazem
wdzięczny
Eddanowi, że ten zaczekał na niego. Spojrzał na twarz Intel w

poszukiwaniu
jakiejś nadziei,
której by im nie odmówiła.
She'pan zmarszczyła brwi.
- Czy Kel ma zamiar zapytać o statek?
- Tak - odparł Eddan - albo o cokolwiek, co warto wiedzieć.
She'pan rozpostarła dłonie, udzielając pozwolenia.
- Gdy on już wyladuje - zapytał Eddan - odlecimy czy zostaniemy?
- Kel'ein, powiem wam tyle: dostrzegam, że przydatność Kesrith
dobiega końca.
Tak
jest, odlecimy. Powiem wam też coś więcej: to, że jestem dłużna
regulskiemu
baiowi jednego
kel'ena, ale nic więcej. Bardzo też wątpię, by wrócił tu po to, co mu
obiecałam.
Stary Liran, który zdjął z twarzy zasłonę, tak jak zrobili to wszyscy
podczas
spożywanego w odosobnieniu wspólnego posiłku, uśmiechnął się i
poruszył pokrytą
bliznami
ręka.
- Cóż, she'pan, Mała Matko, jeśli wróci, wyślij mnie. Chciałbym się
przekonać,
czy
wszystko, co opowiadają o Nuragu, jest prawdą, a raczej się nie
przydam przy
budowie
nowego edunu. Ten, choć cały popękany, jest moim domem, i jeśli nie
mogę w nim
pozostać,
to, cóż, mogę ponownie przyjąć służbę.
- Czy służba wśród Ludu nie byłaby równie dobra, Liranie?
- Tak, Mała Matko, z pewnością - odpowiedział Liran. W jego starych
oczach
błysnęło zainteresowanie. Spojrzał przelotnie na Eddana. Była to
prośba: zadawaj
pytania,
najstarszy. Całe Kel siedziało absolutnie nieruchomo. She'pan jednak
uchyliła
się od
odpowiedzi na ich pytanie, a Eddan nie zadał następnego.
- Sathellu - powiedziała Intel. - She'pan?
- Przytocz na użytek Kel warunki traktatu, który zobowiązuje nas do
służby
regulom?
Sathell pochylił głowę, po czym podniósł ją na nowo.
- Słowa układu pomiędzy doch Holn a mri stanowią traktat, który każe
nam służyć
regulom. Istotny fragment brzmi: „Dopóki, dopóty jedynie regule i mri
zamieszkują świat
ojczysty, na którym spoczywa edun Ludu... albo do chwili, gdy regule
opuszczą
świat
ojczysty, na którym spoczywa edun Ludu...” Jedynie tak długo jesteśmy
zobowiązani pełnić
służbę u reguli, gdy tylko sobie tego zażyczą. Uważam, she'pan, że
regule
pogwałcili już
 ducha tego traktatu, jeśli nawet nie jego literę.
- Z pewnością - stwierdziła she'pan - niewiele nas dzieli od tego
punktu.
Zawarliśmy
kontrakt z doch Holn i doch Holn mogła powiedzieć, jak należy z nami,

postępować, lecz ten
bai Hulagh najwyraźniej pochodzi z samego Nuragu i nie sądzę, by znał
Lud.
Popełnił
poważny błąd, gdy nie zadbał bez zwłoki o to, by ewakuowano nas już
dawno.
- Holn postępowała mądrzej - zauważył Sathell.
- Ale Holn nie zechciała przekazać swym następcom wszystkiego, co
mogła im
powiedzieć. Stara bai Solgah zachowała milczenie. Ponadto regule na
ogół nie
radzą się
pisemnych notatek. Nie są oni dobrymi wojownikami, lecz na swój
sposób potrafią
się
sprytnie mścić.
Intel uśmiechnęła się. W tym zmęczonym uśmiechu kryła się pewna
satysfakcja.
- Czy Kel - zapytał Eddan - może prosić o pozwolenie na zadanie
pytania?
- Pytaj.
- Czy sądzisz, że Holn celowo wyłączyła nas z listy aktywów, jakie
przekazała
temu
baiowi Hulaghowi?
- Tak jest, sądzę, że Holn uzna to za akt zemsty, balsam dla swej
dumy. Bai
Hulagh
utracił mri. W taki właśnie sposób regule walczą pomiędzy sobą. Cóż
to ma dla
nas za
znaczenie? Jestem jednak pewna jednego - powiedziała twardym tonem -
tego, że
Medai był
ostatnim z moich dzieci, które odleciało na regulskim statku,
ostatnim, które
zginęło za
sprawę reguli. Od tej chwili, od tej chwili kel'ain, nie
spodziewajcie się, że
mri będą znowu
walczyć przeciwko mri. Nie. Nie będziemy walczyć.
Przez całe Kel przebiegła wyczuwalna trwoga.
- Czy Kel może zapytać... - zaczął Eddan, niewzruszenie oficjalny.
- Nie - odparła. - Kel nie może zapytać. Powiem wam jednak coś, o
czym
powinniście
wiedzieć. Liczebność Ludu uległa niebezpiecznemu zmniejszeniu. Był
czas, gdy
podobne
walki dobrze nam służyły, ale z tym koniec, kel'ain, z tym koniec.
Powiem wam
coś, o co nie
zapytaliście. Na statku Ahanal znajdują się wszyscy, którzy pozostali
z Ludu. Wy
jesteście
resztą. Więcej nas już nie ma.
W pokoju powiało chłodem. Nikt się nie poruszył. Niun oplótł ciasno
ręce wokół
kolan, starając się wchłonąć w siebie wszystko, co powiedziała Matka.
Miał
nadzieję, że to
alegoria, gdyż Intel często przemawiała zagadkami, nie istniała
jednak
możliwość, by uznać

to za metaforę.

- Na Elagu - ciągnęła Intel wysokim, twardym głosem - regule ewakuowali swych pobratymców, a jednocześnie raz za razem rzucali przeciwko ludziom swych kel'ain.

Wezwali też tych z edunei na Mlassulu i Seleth i ich również wytracili. To jednak nie było ważne dla reguli, dla tego nowego baia, Hulagha, dla tego nowego pana przysłanego z Nuragu.

Nagle rozległ się dźwięk, odgłos uderzenia pięści w ciało. Eddan, który nigdy nie

przeklinał, zaklął.

- She'pan - powiedział później - czy Kel może zapytać...

- Nie ma już o co pytać, Eddanie - odparła Intel. - To właśnie się wydarzyło.

Kosztowało to życie dziesięciu tysięcy mri, a także statki. Nie znam ich

dokładnej liczby.

Bardzo wiele z nich należało do reguli, lecz nie miało regulskiej załogi na

pokładzie, gdyż ich właściciele bali się tam zostać. Zabili dziesięć tysięcy mri.

Przeklinam

she'panei, które

użyczyły swych dzieci na podobne przedsięwzięcie.

Delikatny pot sperlił twarz Intel. Jej skóra przybrała blady kolor.

Słysząc było

chrapliwy odgłos jej oddechu przebijający się przez dobiegający z zewnątrz

dźwięk deszczu.

Nigdy dotąd łagodna Matka nie przeklinała nikogo. Potworność, jaką była klątwa

rzucana na

she'panei, przeszywała chłodem serce, lecz na twarzy Intel nie było widać

skruchy. Niun

ostrożnie wciągnął powietrze. Wsysał je do płuc, jakby wydobywał je z ogrzanych

słońcem

południa piasków. Mięśnie zaczęły mu drżeć. Tym mocniej zaciskał dłonie w

obawie, że ktoś

to zauważy, jak gdyby w tej straszliwej chwili ktokolwiek mógł

zwrócić uwagę na

coś innego

niż bicie własnego serca.

- Mała Matko - błagał ją Sathell. - Starczy tego. Starczy.

- Kel - odparła - uważa za konieczne zadawać pytania. Nie powinny one pozostać

bez

odpowiedzi. - Przerwała na chwilę, chwytając potężne oddechy, jak gdyby

zamierzała za

chwilę dokonać czegoś koniecznego, czegoś nie cierpiącego zwłoki. -

Kel'ain -

powiedziała -

zaśpiewajcie mi Shon'jir.

Pomiędzy kel'ain nastąpiło poruszenie. Pojawiły się oznaki otwartej paniki i

trwogi.

Ona umiera - brzmiała pierwsza myśl Niuna, następna zaś: O bogowie,
cóż to za
fatalny omen!
Nie potrafił wypowiedzieć słów, o które ich prosiła.
- Czy jesteście dziećmi - zapytała swych Mężów - by wierzyć, że coś
przynosi
szczęście lub pecha? Zaśpiewajcie mi rytuał Przejścia.
Popatrzyli na Eddana, który pochylił głowę w geście poddania się i
zaczął cicho
nucić.
Niun przyłączył się do nich, zdezorientowany tym szaleństwem, w
którym kazano im
uczestniczyć.
Od Mroku na początku
Do Mroku na końcu,
W Przerwie między nimi Stonce,
Lecz potem przychodzi Mrok,
A w tym Mroku,
Jeden koniec.
Od Mroku do Mroku
To jedna podróż
Od Mroku do Mroku
To nasza podróż.
Ale po Mroku,
O bracia, o siostry,
Przybывamy do domu.
Intel słuchała ich z zamkniętymi oczyma. Gdy skończyli, nastąpiła długa
cisza.
Wreszcie jej oczy otworzyły się i spojrzała na nich wszystkich, jak
gdyby
przebywała gdzieś
daleko.
- Powiem wam - oznajmiła - rzeczy, które kel'ain wiedzieli ongiś,
lecz które od
tego
czasu wyszły poza zakres wiedzy Kel. Zapamiętajcie je na nowo.
Ogłaszam to za
dozwolone.
Kesrith jest jedynie przerwą, Arain zaś jednym z wielu słońc.
Zbliżamy się do
końca. W
historii Ludu, kel'ain, było wiele podobnych Mroków, a regule
zapewnili nam
jedynie ostatni
z wielu naszych domów. Dlatego właśnie nazywamy to Shon'jir, a w
pospolitym
języku
rytuałem Przejścia. Dlatego właśnie odmawiamy go na początku i na
końcu życia
każdego z
członków Ludu, a także na początku i na końcu każdej ery. Aż do
chwili, gdy inna
she'pan
nakaże dzieciom twoich dzieci, Niunie, zapomnieć o tym, co wam
powiedziałam, Kel
może
pamiętać.
- Matko - powiedział, unosząc rękę, by zwrócić się do niej z
błaganiem. - Matko,
czy
masz na myśli przeniesienie świata ojczystego?
Była dla niego matką zbyt długo. Dopiero gdy wypowiedział swe
pytanie, zdał
sobie

sprawę, że należy się jej więcej uprzejmości. Siedział z bijącym sercem.

Spodziewał się, że Intel udzieli mu chłodnej odprawy, zapytując Eddana, czy Kel chce zadać jakieś pytanie.

Ona jednak nie zmarszczyła brwi ani nie odmówiła mu odpowiedzi.

- Niunie, zdradzę ci więcej z prawdy, byś mógł ją rozpatrzeć. Regule uważają się za starych, ale Lud jest starszy. Dwa tysiące lat, o których wiesz, to jedynie przerwa. Jesteśmy koczownikami. Powiedziałam, że Kel nie będzie walczyć, Kel jednak ma inne zadania.

Ostatni z moich synów, Kel Mroków jest inne niż Kel Przerwy. Ostatnia z moich córek, she'panat Mroków jest obowiązkiem, którego ci nie zazdrozczę. W jednej chwili przez całe Kel, od jednego do drugiego z zebranych, przebiegła fala pełnej strachu i zdumienia uwagi.

Przekazano władzę, nie faktycznie, niemniej jednak w formie deklaracji. Niun spojrział na swych dotychczasowych braci i dostrzegł ich trwożę. Spojrział na Melein i dostrzegł, że jest blada i wstrząśnięta. Zasłoniła twarz i odwróciła się od nich. Nagle poczuł się całkowicie samotny, nawet wśród Kel. Pochylił głowę i pozostał w tej pozycji, podczas gdy Eddan przyciszonym głosem błagał o pozwolenie na zadanie pytania. She'pan mu odmówiła.

- Sen pyta - odezwał się wtedy głos Sathella. Jemu zadania pytania nie można było zabronić. - She'pan, nie możemy czynić takich planów, nie naradzając się ze sobą.

- Czy to pytanie, Sen? - odparła she'pan oschłym tonem. To zderzenie woli z wola sen'antha wywołało szok, po którym nastąpiło milczenie. Niun popatrzył na nich, na jedno, a potem na drugie, przerażony faktem, że ci, którzy władali jego życiem, nie zgadzali się ze sobą.

- To jest pytanie - odrzekł Sathell.

She'pan przygryzła wargę i skinęła głową.

- Niemniej - odparła - poczyniliśmy te plany, nie naradzając się z nikim. Nie pytałam nikogo, gdy sprawiłam, że Ahanal nie wziął udziału w szaleństwie Elagu ani wtedy, gdy zachowałam naszą bazę na Kesrith, mimo że niektórzy nalegali, by ją porzucić.

Przygotowałam te plany, nie naradzając się z nikim i nie pozostawiłam

Ludowi
żadnego
wyboru.
- Co spowodowało śmierć wszystkich z naszego Kath i większości z Kel,
podczas
gdy
mogliśmy dostać na świat ojczysty Lushain, gdzie jest woda i łagodny
klimat.
Mogliśmy mieć
bogata planetę, she'pan.
- To stary spór - odpowiedziała cichym głosem. - Postawiłam na swoim,
Sathellu,
ponieważ to she'pan, nie sen'anth, kieruje Ludem. Pamiętaj o tym.
- Sen pyta - odezwał się sen'anth drżącym głosem. - Dlaczego.
Dlaczego to
musiała
być Kesrith?
- Czy twoja wiedza jest wystarczająco obszerna? Czy znasz ostatnie
Tajemnice,
sen'anthu?
- Nie - przyznał Sathell z najwyższą niechęcią.
- Kesrith stanowiła najlepszy wybór.
- Nie wierzę w to.
- Powiedziałam wtedy - ciągnęła Intel stanowczym głosem - że podjęłam
taka
decyzję,
jaka uważałam za trafną. To nadal jest prawda. Nie żądam od ciebie,
byś w to
wierzył.
- O tym wiem - odrzekł Sathell.
- Kesrith jest surowa. Zabija słabych. Spełniła swe zadanie.
- Ta kuźnia Ludu, jak ją nazwałeś, spełniła swe zadanie zbyt dobrze.
Jest nas za
mało.
A Elag nie pozostawił nam nic.
- Elag pozostawił nam grupę podobną do ocalałej z Kesrith -
stwierdziła Intel. -
Taka,
która przeszła przez ogień.
- Garstkę.
- Daliśmy Ludowi - powiedziała - miejsce, w którym mógł się
zatrzymać.
Pozostaniemy tutaj, dopóki ludzie nie postawią stopy na Kesrith.
Później
nadejdzie Mrok.
Później decyzję będą podejmować inni niż ty i ja, Santhellu.
Zapadła cisza. Santhell podniósł się nagle. Oparł się o ścianę, by
się nie
przewrócić.
Pokonała go własna słabość.
- A więc - powiedział - niech inni przejmą to prawo już teraz.
Wyszedł z komnaty. Odgłos jego kroków podążał w dół wieży.
Eddan pochylił głowę, podszedł do Intel i ujął jej dłoń.
- Mała Matko - powiedział łagodnym głosem. - Kel udziela ci aprobaty.
- Kel wie mało - odparła. - Nawet teraz.
- Kel zna she'pan - odpowiedział słabym głosem, po czym spojrzał na
wszystkich
po
kolei, na samym końcu na Melein.
- Sen Melein. Przygotuj dla niej kubek.
- Dziś w nocy go nie wypiję, Eddanie - odparła Intel. Wyras jego
twarzy
nakazywał
jednak co innego. Melein skinęła głową, przystępując do milczącego

spisku
przeciwko woli
she'pan. Podniosła się i napełniła kubek wodą i komalem,
przygotowując napój,
który
zapewni Intel odpoczynek.
- Odejdźcie - powiedział Eddan do Kel.
- Niun zostanie - oznajmiła Intel i Niun, który podniósł się wraz z
pozostałymi,
zatrzymał się.
Na dole główne drzwi otworzyły się i zamknęły z głuchym łoskotem.
- Bogowie - wydyszała Pasev. Rzuciła spojrzenie na Intel. - On
opuszcza edun.
- Pozwólcie mu odejść - nakazała Intel.
- She'pan - w głosie Melein słyszalna była wyraźna nutka bólu. - Nie
może
spędzić
całej nocy na zewnątrz przy tej pogodzie.
- Pójdę po niego - zaproponował Debas.
- Nie - odparła she'pan. - Pozwólcie mu odejść.
Po chwili stało się jasne, że nic nie zmieni jej zdania. Nie można
było w tej
sprawie
nic zrobić. Melein usiadła u boku Intel. Twarz wciąż miała
zasłoniętą. Odwróciła
wzrok.
- Kel może odejść - powiedziała Intel. - Z wyjątkiem Niuna. Śpijcie
dobrze,
kel'ain.
Eddan nie miał zamiaru odchodzić. Pozostał w komnacie, gdy inni już
wyszli,
Intel
jednak odprawiła go gestem.
- Idź już - poprosiła. - Dziś w nocy nie mogę ci już powiedzieć
więcej, Eddanie.
Rankiem jednak wyślij jednego z kel'ain, by obserwował port z
wysokich skał.
Teraz idź
spać. Burza powstrzyma reguli przed wszelkimi działaniami, jutro
sprawy mogą
jednak
wyglądać inaczej.
- Nie - odparł Eddan - pójdę za moim bratem.
- Bez mojego błogosławieństwa.
- Wszystko jedno - powiedział Eddan i odwrócił się, by odejść.
- Eddanie! - zawołała.
Spojrzał znów na nią.
- Zaczyna nas być zbyt mało - zauważył - byśmy mogli odbyć wiele
podróży do
Sil'athen. Sathell nie opuściłby Nisrenu z własnej woli. Ja również.
Teraz nie
opuścimy
Kesrith. Powędrujemy do Sil'amen, on i ja. Będziemy zadowoleni.
- Daję ci moje błogosławieństwo - powiedziała po chwili.
- Dziękuję ci, she'pan - odrzekł.
To było wszystko. Eddan wyszedł. Niun wpatrywał się w mrok komnaty, w
którym
zniknął kel'anth. Drżał mu każdy mięsień.
Eddan i Sathell byli już praktycznie martwi. Dokonali wyboru. Sathell
postąpił
zgodnie ze zwyczajami swej kasty, zaś Eddan w sposób nietypowy dla
swojej
wyruszył w
długą podróż razem z nim. Niun widział twarz Eddana. Nie było w niej

smutku.
Słyszał teraz
kroki kel'antha, który schodził szybko i lekko w dół spirali. Potem
drzwi
zamknęły się
również za nim. Było pewne, że edun utracił dwóch spośród swych
członków, i to
wielkich.
- Usiądźcie przy mnie - rozkazała im Intel.
- She'pan - powiedziała Melein słabym, pełnym napięcia głosem. -
Przygotowałam
dla
ciebie kubek. Wypij go, proszę.
Podała go jej, trzymając tacę w drżących rękach. Intel przyjęła od
niej
naczynie,
wypiła jego zawartość i odstawiła je z powrotem. Odchyliła się do
tyłu w chwili,
gdy Niun
ukłęknał u jej lewej ręki, a Melein u prawej.
W ten sposób spędzili wiele nocy od chwili śmierci Medaia, gdyż Intel
spała
niespokojnie i nie mogła zasnąć, jeśli w komnacie nikogo nie było.
Tej nocy Niun zazdrościł jej kotnalu. Nie chciał na nią patrzeć w
chwili, gdy
czekała,
aż napój zadziała. Opuścił głowę i wpatrywał się we własne dłonie
spoczywające
na
kolanach. Był wstrząśnięty i zdruzgotany aż do głębi duszy.
Eddan. Eddan i Sathell. Stanowili część całego jego życia. Łkał z
odkryta
twarzą. Łzy
skąpy wały mu na dłonie. Wstydził się podnieść rękę, by je otrzeć,
gdyż Kel nie
wolno było
płakać.
- Sathell jest bardzo chory - powiedziała Intel cichym głosem - i
dobrze
wiedział, co
robi. Nie sądz, że rozstaliśmy się w nienawiści. Melein to wie. Eddan
również.
Sathell był
wiele wart. Nasz spór trwał długo, bardzo długo. Nigdy się ze mną nie
zgadzał, a
mimo to
przez czterdzieści trzy lata służył mi dobrze. Nie mam mu za złe, że
na koniec
szczerze
wyraził swe zdanie. Byliśmy przyjaciółmi. Nie czuj też żalu z powodu
Eddana.
Byłabym
zaskoczona, gdyby postąpił inaczej.
- Jesteś twarda - powiedział Niun.
- Tak - przyznała. Jej lekkie dotknięcie zeszło w dół po jego
ramieniu i
odchyliło na
bok zaidhe. Niun zrzucił ją i zwinął tkaninę w zaciśniętych
pięściach. Głowę
wciąż trzymał
pochyloną, gdyż oczy miał wilgotne.
- Mój ostatni synu - zapytała wtedy she'pan. - Czy mnie kochasz?
To pytanie, zadane tak bezpośrednio, uderzyło w niego niczym grom. W
tej chwili

nie
potrafił odpowiedzieć gładko „Tak, Matko”. Nie mógł się na to zdobyć.
- Matko - wypowiedział z trudem ten z jej licznych tytułów, który był
najbliższy
i
najdroższy dla Kel.
- Czy mnie kochasz, Niunie?
Jej delikatne palce przebiegły przez jego grzywę i dotknęły
wrażliwego ucha,
przeczesując puszyste kosmyki na jego czubku w intymnym geście,
zwykle
dozwołonym
jedynie dla kuzynek i kochanek.
Oto tajemnica - mówił ten dotyk - coś ukrytego. Słuchaj uważnie.
Brak mu było teraz siły na tajemnice. Nie zniósłby dodatkowego
brzemienia.
Podniósł
ku niej wzrok, starając się udzielić jej odpowiedzi. Spokojna twarz
she'pan
spojrzała w dół na
niego z wyrazem osobliwej tęsknoty.
- Wiem - powiedziała Intel. - Siedzisz tutaj. Wykonujesz swe
obowiązki względem
mnie. Tak czy inaczej, jest to dobry i pobożny uczynek, moje dziecko.
Wiem też,
że
pozbawiłam cię i odmówiłam ci wielu rzeczy, a także zmusiłam cię do
wszystkiego,
co dotąd
zrobiłeś i co jeszcze zrobisz.
- Wiem, że miałaś ku temu ważne powody.
- Nie - odparła. - Jesteś kel'eniem. Nie wiesz. Wierzysz. Jest jednak
właściwe,
że to
powiedziałeś. Masz zresztą rację. Jutro - jutro się przekonasz, gdy
ujrzysz
Ahanala. Melein...
- Słucham, she'pan.
- Czy czujesz żalobę po Sathellu?
- Tak, she'pan.
- Czy mi się sprzeciwiasz?
- Nie, she'pan.
- Na Ahanalu przybędzie she'pan - stwierdziła Intel. - Nie jest ona
tak godna
sprawowania tej funkcji, jak godną uczyniłam cię.
- Mam tylko dwadzieścia dwa lata - sprzeciwiła się Melein. - She'pan,
mogłabyś
objąć
dowództwo nad Ahanalem, ale jeśli rzuca wyzwanie, gdyby mieli to
uczynić...
- Niun mnie obroni i zrobi to dobrze. Obroni też cię, gdy
nadejdzie twoja
godzina.
- Czy przekazujesz mi jego służbę? - spytała Melein.
- Gdy nadejdzie czas - odparła - zrobię to. Gdy nadejdzie twój czas.
- Nie wiem wszystkiego, co muszę wiedzieć, she'pan.
- Zabijesz - powiedziała Intel - każdą, która spróbuje odebrać ci
Pana. Jestem
najstarszą ze wszystkich she'panei i przygotowałam moją następczynię
na swój
własny
sposób.
- Zgodnie z sumieniem... - sprzeciwiła się Melein.
- Zgodnie z sumieniem - powtórzyła she'pan - słuchaj mnie i nie

zadawaj pytań.
Narkotyki zaczął działać. Oczy Intel zaszyły mgłą. She'pan osunęła się na poduszki
i
znieruchomiała.
Po pewnym czasie zasnęła głęboko.
W Kel opowiadano, że w chwili upadku Nisrenu ludzie naprawdę wtargnęli do edunu,
ignorując podejmowane przez mri próby wyzwania ich do a'ani. Była to pierwsza i
najbardziej gorzka pomyłka, jaką popełnił ich gatunek w swych stosunkach z
ludźmi.
Żołnierze napastników wpadli do komnat. Przerażone kath'ein próbowały uciekać,
Intel zaś
stanęła między ludźmi a nimi i własnoręcznie podpaliła pomieszczenie.
Nie
wiadomo, czy
sprawiła to sama Intel czy też ogień, lecz ludzie jej nie zaatakowali.
Powstrzymała ich na czas
wystarczająco długi, by niektórym spośród Kath udało się uciec.
Wreszcie
ustawiony w szyku
bojowym oddział Kel zdołał dotrzeć do tej komnaty i zabrać she'pan bezpiecznie
na regulski
statek.
Aż do tej nocy Niun nigdy nie był w stanie uwierzyć, by łagodna Intel mogła się
zachować w podobny sposób.
Rozdział 14
Duncan usłyszał brzęczenie maszynerii. Obudziło go ono, mówiąc mu natychmiast,
że
Stavros czegoś potrzebuje. Dźwignął się z tapczanu i skupił swe przytępienie ze
zmęczenia
zmysły. Nie rozbierał się. Nie położył Stavrosa do łóżka.
Ostrzegające przed
burzą alarmy
sprawiły, że przez większą część nocy panował chaos. Był moment, w którym przez
komunikatory bez przerwy płynęły instrukcje na temat postępowania podczas burzy.
Usłyszał, że osłony przeciwburzowe w pokoju Stavrosa cofnęły się na swe miejsce.
Wszedł do środka i ujrzał, że alarm odwołano, a ekrany są czyste.
Nadszedł świt,
mroczny i
czerwony. Przez szkło napływał jego osobliwy blask. Stavros znajdował się w
centrum tego
lśnienia. Sprawiał niezwykle wrażenie, spoczywając w swym ruchomym ślizgu.
Obrócił nagle
maszynę ze swobodnym znanstwem, by skierować ją w stronę Duncana.
Rozjarzył się
ekran
komunikacyjny.
Spójrz na zewnątrz.
Duncan podszedł do spryskiwanego deszczem okna i wyjrzał przez nie.
Przemknął

wzrokiem przez pustkowia z piasków i skał, po czym spojrział ku morzu
oraz wieżom
systemu
uzdatniania wody. Coś tam było nie w porządku. W szeregu stojących
jeszcze
wczoraj wież
widoczna była przerwa.
Ponad wybrzeżem ciągnęła się strefa szczególnie ciemnych chmur,
spłaszczonych
przez wiatr, porozrywanych i porozciąganych nad morzem niczym
bandery.
Ekran Stavrosa ożywił się.
Właśnie ogłoszono instrukcję: użycie wody dozwolone jedynie do picia
i
przygotowywania posiłków. „Drobna naprawa stacji.” Proszę o
zachowanie
cierpliwości.
- Wkrótce przybędą tu ludzie - sprzeciwił się Duncan.
Podejrzewam dalsze uszkodzenia w porcie. Regule mocno podenerwowani.
Bai
„nieosiągalny”.
Deszcz osłabił wyraźnie. Na okno padały teraz już tylko pojedyncze
krople.
Półmrok
stał się na chwilę czerwony, jak gdyby rozjaśniał go ogień. To
promienie Arain
przebijały się
przez grubą warstwę chmur. Na długiej grani przebiegającej poza
miastem widoczny
był
poruszający się cień. Spojrzenie Duncana wróciło błyskawicznie w to
miejsce i
skupiło się w
jednym punkcie. Nie dostrzegł już nic.
- Coś tam widziałem.
Tak - powiadomił go ekran, gdy spojrział na niego. - Wiele. Wiele.
Może powódź
wygnała zwierzęta z ich kryjówek.
Przez chwilę na szczycie grani widoczny był kolejny cień. Duncan
przyjrzał się i
dostrzegł następny, następny i następny. Jego spojrzenie obiegło
wokoło
otaczające ich
wzgórza. Na tle posępnego światła widać było gromadzący się szereg
czarnych
kształtów,
które poruszały się i kręciły bezładnie.
Mri - pomyślał ze strachem.
Nie byli to jednak mri, lecz zwierzęta. Przypominał sobie wielkie,
niesympatyczne
bestie znajdujące u boku martwych mri, niedźwiedziopodobne
stworzenia, które
potrafiły
być tak niebezpieczne, jak na to wskazywały ich rozmiary.
- To zwierzęta należące do mri - powiedział Stavrosowi. - Otoczyły
cały teren.
Regule nazywają je dusei. Kesrith to ich ojczysty świat. Przeczytaj
swoje
instrukcje.
- One towarzyszą mri. Ilu ich tu przebywa? Myślałem, że tylko
garstka.
Tak zapewnia nas bai. Symboliczna grupka, która zostanie usunięta.
Spojrział na horyzont. Chmury przesłaniały go bez żadnych przerw.
Dusei stanowiły

ciągłą linię przebiegająca przez całą grań. Otaczały widocznym kręgiem obszar pomiędzy morzem a miastem. Duncan odwrócił wzrok od tego widoku. Zadrżał i ponownie spojrzął w tamtą stronę. Zastanowił się nad deszczem i charakterem terenu, po czym zatarł spocone dłonie i spojrzął na Stavrosa.

- Sir, chciałbym tam wyjść.
- Nie - szepnął Stavros.
- Proszę mnie posłuchać. - Duncan stwierdził, że niewygodnie mu przemawiać, gdy jest nachylony pod podobnym kątem, opadał więc na jedno kolano tak, by móc spoglądać staremu prosto w oczy i oparł dłoń na chłodnym metalu ślizgu. - Mamy tylko słowo reguli na to, że regule nie kłamią. Mamy tam na zewnątrz mri i mamy misję kolonialną, która nadleci za kilka dni. Zabrał mnie pan ze sobą. Zakładam, że przeczuwał pan, iż mogę się okazać panu przydatnym. Potrafiłbym wyjść na zewnątrz, rozejrzeć się i wrócić tak, by nikt tego nie zauważył. Może pan ukrywać fakt mojej nieobecności przez tak krótki czas. Kogo obchodzi jedno młode więcej czy mniej? Nie zauważą mnie. Niech pan pozwoli mi wyjść i przekonać się, jak wyglądają sprawy. Wkrótce przylecą te statki. Nie wiemy, jak zła jest sytuacja z wodą. Nie wiemy, w jakim stanie jest port. Czy jest pan pewien, że zawsze mówią nam prawdę? Pogoda niebezpieczna. Prawdopodobny incydent z regulami.
- To jest coś, czego potrafię uniknąć. Na tym polega moja robota. Wiem, jak ją wykonać. Argument przekonujący. Czy możesz zagwarantować brak incydentu?
- Daję za to głowę. Ocena trafna. Jeśli do incydentu dojdzie, obowiązuje tu regulskie prawo. Rozumiesz to. Zbadaj urządzenie, stację, port i wróć. Mogę ukryć twą nieobecność do zmierzchu.
- Tak jest, sir. Odczuł częściową ulgę. Nie palił się zbytnio do tej misji. Zdawał sobie sprawę z ryzyka być może lepiej niż Stavros. Tym razem jednak on i czcigodny Stavros byli tego samego zdania. Lepiej było poznać niebezpieczeństwa niż je ignorować. Podniósł się, wyrzwał na zewnątrz i stwierdził, że ciemna linia dusei zniknęła

podczas
krótkiej chwili ich rozmowy. Zamrugał powiekami, starając się
zobaczyć coś
poprzez mgiełkę
deszczu, lecz nie dostrzegł w oddali wiele.
- Sir - szepnął do Stavrosa w charakterze pożegnania. Stary pochylił
głowę,
nakazując
mu odejść. Ekran się nie zapalił.
Duncan ruszył szybko do swej kwatery i zmienił mundur. Założył
nieprzemakalny
uniform koloru khaki oraz wodoszczelne buty. Wszystko to wyglądało na
tyle
zwyczajnie, że
nie sądził, by regule dostrzegli różnicę. Włożył do kilku kieszeni
ciasno
zwinięty zwój sznura,
nóż, paczkę koncentratów i kieszonkową latarkę - wszystko co można
tam było
wepchnąć tak,
by nie rzucało się w oczy z zewnątrz. Założył kaptur, chowając go pod
kołnierz,
i pozasuwał
zamki błyskawiczne.
Następnie wyszedł na korytarz, podobnie jak robił to kilka razy
dziennie od
chwili,
gdy zbadał rozkład budynku. Podążył nim w lewą stronę, w kierunku
okna pomostu
obserwacyjnego. Na korytarzu nie było nikogo. Duncan otworzył drzwi i
wyszedł w
oziębione deszczem powietrze. Obszedł wokoło otoczony niskim murkiem
pomost
obserwacyjny i obejrzał się przez ramię, by się upewnić, czy korytarz
za
drzwiami nadal jest
pusty.
Był.
Całkiem po prostu usiadł na krawędzi murku, złapał się jej rękoma,
zsunął w dół
i
zwolnił uchwyt. Regulskie kondygnacje były niskie według ludzkich
standardów.
Wylądował
na cementowym podłożu na dole. Nie był to groźny upadek. Tylko kolana
ugięły się
pod nim.
Nie pozostawił na cemencie żadnych śladów. Gdy dotarł do krawędzi
pokrytego nim
obszaru
i zniknął w łagodnie pofałdowanym terenie, czuł się już pewien, że
nikt go nie
zauważył.
Ruszył w kierunku stacji uzdatniania wody. Założył po drodze kaptur
uniformu,
gdyż
słyszał ostrzeżenia dotyczące przesyconych solami mineralnymi
deszczów i starał
się uniknąć
wystawiania na nie skóry. Teraz, gdy zszedł już z pokrywającej drogi
w mieście
nawierzchni,
pozostawiał w mokrym piasku wyraźnie widoczne ślady, nie sądził
jednak, by

ktokolwiek
miał go tropić. Czuł spore zadowolenie z powodu tej akcji, o której
myślał przez
wiele dni.
Było to jałowe ćwiczenie jego profesjonalnego umysłu podczas długiej
bezczynności w
Nomie. Fakty wyglądały tak, że żaden regul nie mógłby dokonać tego,
co przed
chwilą zrobił
on, i w związku z tym regule nie zabezpieczyli się przed podobną
możliwością.
Zeskok z
murku byłby niemożliwy dla ich ciężkich, krótkonogich ciał. Podobnie
też żaden
regul nie
potrafiłby doścignąć go na bezdrożach.
Do tego potrzebny byłby mri.
Była to jedyna ewentualność, która sprawiała, że czuł się nieco mniej
zadowolony
z
siebie, niż byłoby to możliwe w podobnej sytuacji. Na początku
podróży zażądał,
by
wyposażono go w broń, lecz dyplomaci nie wyrazili na to zgody.
Uznali, że nie
byłaby mu
ona potrzebna i sprawiałaby wrażenie prowokacji. Z tego powodu jego
jedynym
uzbrojeniem
był wojskowy nóż, który miał w kieszeni i wojownik mri zdążyłby go
posiekać na
drobne
kawałeczki, zanim zdołałby zbliżyć się do niego na tyle, by móc
zrobić użytek z
tego
narzędzia.
Ewidentnym faktem było, że gdyby regule wysłali jego śladem mri,
byłby trupem,
sądził jednak, że o ile odważyliby się oni zrobić coś takiego,
oznaczałoby to,
że traktat nie jest
nic wart, a o tym lepiej było dowiedzieć się jak najwcześniej.
Istniała też
możliwość, że mri
przebywali tu w wielkiej liczbie i że regule nad nimi nie panowali.
Gdyby tak
było, o tym
przede wszystkim należałoby się dowiedzieć.
Z tego powodu posuwał się naprzód ostrożniej, niż robiłby to, gdyby
obawiał się
wyłącznie reguli. Obserwował granie i cienie w rozpadlinach. Nie
zapominał też,
by oglądać
się za siebie. Pamiętał ciemne kształty, które poruszały się na
wzgórzach. Dusei
gdzieś tak się
czaiły. Mijał ślady pozostawione przez ich łapy o długich pazurach -
złowieszcze
przypomnienie tego, że grasują tu łowcy inni niż regule czy mri.
Biuletyny
mówiły, że te
zwierzęta nie zbliżają się do regulskich budynków. Ostrzegały też
jednak, że nie
zaleca się

schodzenia z dróg na obszarze nizin.
Para tryskająca z gejzerów oraz chrząst cienkiej skorupy pod jego stopami ostrzegały Duncana, że istnieją powody tych zaleceń. Musiał posuwać się naprzód krętą trasą, omijając strefy gorąca, by dotrzeć na najniższą część nizin położoną nad brzegiem morza, nie opodal stacji uzdatniania wody. Było tam coś w rodzaju drogi prowadzącej wzdłuż wybrzeża, która była jednak paskudnie rozmyta. Część jej znajdowała się pod wodą. Regulski ślizg lądowy leżał w rowie, w miejscu, gdzie zsunął się z krawędzi. Duncan usiadł. Rzadkie, zimne powietrze sprawiło, że zabrakło mu tchu. Bolała go głowa i brzuch. Obserwował z oddali, jak regulska załoga usiłuje wydobyć pojazd. Z miejsca, w którym stał, wyraźnie widział stację uzdatniania. W niej, za otaczającym ją ogrodzeniem, również panował chaos. Wieże ciągnęły się daleko w pokrytą białymi bałwanami wodę, a kilka z nich leżało w ruinie. Sądząc z tego, co widział, nie było możliwe choćby uprzątnięcie szczątków w stopniu umożliwiającym rozpoczęcie prac naprawczych w ciągu kilku dni pozostałych do przybycia ludzkich statków. Z pewnością nie przy panującej obecnie pogodzie. Co więcej, nie dostrzegał żadnych śladów ciężkiej maszynierii niezbędnej do dokonania podobnych napraw. Oceniając realistycznie, stacja nie zostanie naprawiona w ogóle. Liczne ludzkie siły okupacyjne, które wylądują, będą musiały polegać wyłącznie na urządzeniach uzdatniających znajdujących się na statkach. Będzie to irytujące, lecz możliwe do przeprowadzenia, o ile będą mieli gdzie wylądować. Spojrzał w prawo, wzdłuż linii brzegowej, w stronę miasta i dalej, gdzie mógł dostrzec niskie zarysy Nomu. Nie było tam żadnego budynku wystarczająco wysokiego, by zasłaniał widok na port. Rozpoznał Hazana. Jego obcy kształt otaczała metalowa pajęczyna suwnic bramowych. Nie było sposobu, by posadzić statek na wulkanicznej skorupie, która pokrywała większą część nizin. Jeśli port był w takim samym stanie jak stacja uzdatniania

wody, to gdy
ludzkie siły spróbują wylądować, zapanuje kompletny misz-masz. A
regule nie
raczyli ich
nawet poinformować o zakresie uszkodzeń urządzeń stacji. Nie okłamali
ich, nie
zdradzili też
jednak dobrowolnie prawdy.
Wciągnął w płuca zanieczyszczone powietrze i obejrzał się nagle za
siebie. Z
trwogą
zdał sobie sprawę, że przez kilka sekund myślał o czymś zupełnie
innym niż
własne
bezpieczeństwo. Horyzont był czysty. Widać było jedynie chmury.
Człowiek nie
zawsze miał
tyle szczęścia w chwilach, gdy popełnił błąd. Wypuścił powoli
powietrze z płuc i
podniósł
się. Czuł pulsowanie w głowie oraz walenie serca wywołane
rozrzedzonym
powietrzem.
Wypatrzył trasę, która pozwoliłaby mu ominąć grupę niskich skał oraz
piaszczystą
mieliznę i
w ten sposób przemknąć się pomiędzy miastem a morzem w kierunku
portu. Mówiono,
że
regule mają słaby wzrok, a właściwie, że wszystkie ich zmysły są
kiepskie. Miał
nadzieję, że
tak jest w istocie.
Stavros, siedzący w objęciach swej regulskiej maszyny, powiedział, że
potrafi
ukryć
jego nieobecność. Duncan sądził, że może on dobrze sobie radzić z
podobnymi
rzeczami,
gdyż był biegły w dyskusjach i wprowadzaniu w błąd przeciwnika.
Tutaj, na zewnątrz, Duncan znał swoją robotę. Czuł całkowitą pewność,
że
instynkt
trafnie podpowiedział Stavrosowi, by wybrał sobie jako towarzysza
podróży na
Kesrith
żołnierza NST. Stary nie wydał mu rozkazu. Zdał się spokojnie na
niego. Czekał,
aż Duncan
przystąpi do dzieła z własnej inicjatywy. Być może rozumiał, że
człowiek
wyszkolony w
opanowywaniu obcego środowiska potrafi wyczuć odpowiedni moment.
Nie mógł sobie pozwolić na popełnienie błędu. Czuł strach, innego
rodzaju niż
towarzyszający mu w dotychczasowych misjach. Działał już uprzednio sam.
Siał
zniszczenie, a
potem uciekał. Jego własne życie lub śmierć zależały tylko od niego.
Nie był
jednak
przyzwyczajony, by na jego barkach spoczywała odpowiedzialność za
innych -
ciężar

podjęcia decyzji, czy licząca sobie setki członków ekspedycja, której implikacje polityczne sięgały daleko poza Kesrith, może wylądować tu bezpiecznie. Nie podobało mu się to. Nie podobało mu się to w najmniejszym stopniu. Chętnie przekazałby tę odpowiedzialność komuś wyżej postawionemu, lecz Stavros, przykuty do swej maszyny, musiał zaufać regulom albo własnemu adiutantowi, a ten ostatni rozpaczliwie pragnął udzielić mu właściwej odpowiedzi.

Rozdział 15

Edun przebudził się spokojnie. Lud przystąpił cicho do codziennych czynności.

Niun

wrócił do wieży Kel. Wydawało się teraz, że panuje w niej pustka. Jej mieszkańcy

siedzieli

pograżeni w żałobie. Eddan nie wrócił, zaś oczy Pasev były podkrażone w sposób,

który

świadczył, że nie zaznała ona wiele snu. Siedziała jednak z

odsłoniętą twarzą,

panując nad

emocjami. Niun podał jej przy śniadaniu specjalną porcję. Zrobiło mu się

przykro, gdy nie

chciała jej zjeść.

Po posiłku bracia Liran i Debas naradzili się ze sobą, podnieśli,

założyli pasy

ze

wszystkimi swymi odznaczeniami, a także mez'ain i zaidh'ain, po czym

pożegnali

się z

pozostałymi.

- Czy wszyscy odejdziecie? - zapytał przerażony Niun, nieroztropnie i niestosownie.

Spojrzał na Pasev, która miała najwięcej powodów, by odejść, lecz nie zrobiła

tego.

- Możecie być potrzebni - powiedziała do braci.

- Pójdziemy teraz. Poranek jest piękny - odparł Liran. - Może

znajdziemy Eddana

i

Sathella.

- W takim razie powiedzcie Eddanowi - rzekła cicho - że pójde w ślad za nim, gdy

już

uporam się z obowiązkami, które mi pozostawił. Żegnajcie, bracia.

- Żegnajcie - powiedzieli obaj.

- Żegnajcie - powtórzyła jak echo resztki Kel. Bracia wyszli z wieży i ruszyli

razem

ścieżką.

Niun stał w drzwiach i spoglądał w ślad za nimi. Ogarnęła go głęboka melancholia.

Czuł ucisk w gardle na myśl, że już nigdy ich nie zobaczy. Dwa

odziane w czerń

kształty

wędrowały ku horyzontowi. Niebo przesłaniały groźnie wyglądające

chmury.

Zabrakło im w

tej podróży nawet pociechy płynącej z towarzystwa ich dusei, gdyż
żadne ze
zwierząt nie
wróciło do domu. Zniknął również miuk'ko spod drzwi. Być może znalazł
śmierć w
czasie
burzy. Dusei odchodziły w ustronne miejsce, by umrzeć w samotności,
podobnie jak
kel'ain,
którzy nie widzieli już dla siebie żadnej nadziei.
Byli wierni Intel, pomyślał, i wierni Kesrith. Przewidywali, że
nadszedł kres
ich obu.
Nie mogli już w niczym pomóc, odeszli więc, przypiąwszy swe
odznaczenia, nie
żądając
pochówku od młodego kel'ena, który był zbyt przeciążony obowiązkami,
by zająć
się nimi.
W nocy odśpiewali obrządki. Wszyscy wiedzieli, że to zły omen. Było
to tak, jak
gdyby odśpiewali je nad samą Kesrith. Niun nagle zdał sobie sprawę,
że bardzo
niewielu
spośród starych wsiądzie na pokład statku.
Nie chcieli marzenia Intel. Ukazała im prawdę, kryjącą się za
obrządkami, a oni
jej nie
chcieli. Rozumieli tylko stare, znajome zwyczaje.
Obiecała im zmianę, a oni ją odrzucili.
Niun został ukształtowany w inny sposób. Uformowały go ręce Intel
oraz jej
życzenia,
zaś lojalność dla Melein wiąże go z marzeniem starej she'pan.
Spojrzał na
przesmyk
pomiędzy skałami, w którym zniknęli bracia. Mógłby teraz rozplakać
się w głos,
gdyż nagle
zrozumiał ich, a także siebie. Pojął, że Pasev będzie wolała podążyć
za nimi niż
poprowadzić
statek w nieznaną, którego nie pragnęła. Za nią pójda inni. Nosił
jednolicie
czarną szatę bez
odznaczeń. Nie sprawdził się w boju. Ukształowano go z myślą o innym
życiu.
„Kel Mroków jest inne” - powiedziała Intel.
To Niun już teraz stał w Mroku, oni zaś odeszli od cienia ku temu, co
znali.
Odwrócił się, by wrócić do edunu w nadziei, że Kaplica przyniesie mu
pociechę w
tym jego nastroju. Serce zmroziło mu to, co ujrzał na niżej
położonych graniach.
Posuwał się
po nich jeden szereg cieni za drugim.
Dusei.
Otoczyły regulskie miasto pierścieniem wszędzie, gdzie tylko mogły
znaleźć
twardy
grunt. Ha-dusei, dzikie i niebezpieczne. Dusei z edunu nie wróciły. A
ha-dusei
było tam za
dużo. O wiele za dużo.

Na niebie ponad jego głową kłębiły się chmury, splamione czerwienią i ponurą szarością. Dusei, przyjaciele burzy, znalazły się na pogodzie. W dniach poprzedzających wzniesienie edunu przychodziły tu w dół do wodopoju. Płaskie niziny nazywano Dusową Równiną. Nadeszły, jak gdyby wyczuły zmianę w kierunku wiatrów, jak gdyby czekały na odlot reguli, który odda z powrotem Dusową Równinę w ich władanie. Czekwały. Mówiono, iż regule byli tak uparci, że zignorowali ostrzeżenie dawnych mri, którzy powiedzieli im otwarcie, że powinni wybudować swe miasto gdzie indziej, podobnie jak sam edun rozważnie umiejscowiono poza równiną, na znak szacunku dla więzi między mri a dusei. Regule pragnęli jednak mieć skałę, na której mogłyby lądować ich statki, a gdy zbadali całą okolicę znaleźli w pobliżu morza odpowiednie dla budowy portu podłoże jedynie na Dusowej Równinie. Dlatego rozpoczęli swe prace w tym miejscu. Wyrosło tam miasto, a ha-dusei odeszły. Teraz jednak wróciły, wraz z nietypowymi dla tej pory roku deszczami oraz niszczycielskimi wiatrami. Siedziały i czekały. I porzuciły nawet mri. Wzruszył ramionami w geście, który był na wpół drżeniem, i wszedł do środka. Zatrzymał się jednak, nie chcąc przekazywać podobnych wieści Kel ani she'pan. Kel było w żałobie, zaś she'pan wciąż trwała pogrążona w snach. Melein natomiast, jej Wybranka, zasłoniła twarz i zamknęła się sama w wieży Sen. Wysłał ku niebu, poprzez skupione ponad nim spiralne korytarze, pełną tęsknoty myśl, by Ahanal przybył jak najszybciej. Nie sądził, żeby był w stanie znieść nie kończące się godziny, które dzieliły go od wieczoru. Każda czynność, którą miał zamiar dziś wykonać, stała się teraz bezsensowna, gdyż do tego domu nie mieli już nigdy wrócić, na zewnątrz zaś pogoda wytworzyła atmosferę grozy. Błyskawice połyskiwały w chmurach i słychać było gromy. Usiadł więc w wejściu i obserwował rozciągające się w dole niziny, pióropusze gejzerów, przewidywalne jak upływ godzin oraz chmury niesione i rozrywane przez wiejące z

siłą huraganu wichry. Dzień był zimny, jak niewiele dni na Kesrith.
Niun drżał,
obserwując
ciężkie krople spadające w kałuże, w których niebo przeglądało się
niczym ogień
w cynowym
naczyniu.
Po mokrym piasku kroczyło jakieś ciężkie ciało. Dał się słyszeć
sapiący oddech.
Wielki dus wylazł powoli z za rogu z nisko zwieszoną głową. Za nim
pojawiły się
inne.
Przerażony Niun dźwignął się na nogi, niepewny ich nastroju.
Przemoczone
zwierzęta o
ubłoconych łapach odpychały go jednak nosem na bok i wchodziły do
wnętrza edunu,
wydając z siebie ten chrapliwy odgłos, który był typowy dla głodnego
i w
znacznym stopniu
zniecierpliwionego dusa. Policzył je, gdy wchodziły: raz, dwa, trzy,
cztery,
pięć, sześć.
Ostatni, jako siódmy, przyszedł miuk'ko, przemoczony i wychudzony.
Rzucił się na
ziemię
pośrodku kałuży znajdującej się u podstawy pochyłych ścian i zaczął
chłęptać,
potężnymi
poruszeniami szarego języka, wodę znajdującą się pomiędzy jego
wielkimi łapami.
Trzy nie wróciły. Niun czekał. Narastały w nim jednocześnie ulga i
niepokój -
ulga
dlatego, że osierocony dus był niebezpieczny i godny politowania,
niepokój zaś,
gdyż nie
mógł odgadnąć, w jaki sposób się o wszystkim dowiedziały. Być może
zaginiona
trójka
napotkała swoich kel'ein.
A może, dzięki osobliwemu zmysłowi dusei, poznały prawdę i odszukały
ich. Być
może były już daleko w drodze do Sil'athen. Miał szczerą nadzieję, że
tak
właśnie było.
Rozwiązanie takie byłoby najlepsze zarówno dla kel'ein, jak i dla
dusei.
Udał się do magazynów mieszczących się w piwnicach Kath. O dusei
trzeba było
zadbać. W pierwszej kolejności zajął się miuk'ko, który wreszcie
opuścił swój
żałobny
posterunek, a potem wrócił. Miał nadzieję, że nastawienie zwierzęcia
uległo
zmianie. Dus nie
chciał jeść. Być może, pomyślał Niun, najadł się podczas długich
godzin
wędrówki. Nie
wierzył jednak w to. Zostawił jedzenie na suchej krawędzi ganku i
poszedł po
porcje dla
pozostałych.
Nie licząc upartych i nie okazujących szacunku dusei oraz pogrążonej

w żałobie w
swej wieży Melein, edun wypełniały już tylko sny. Poczucie
nieodwołalności
zawisło nad
wszystkim: nad dusem u bramy, starymi mężczyznami i starymi
kobietami. Niun
wykonywał
swe zadania ukradkiem, zachowując absolutną ciszę, jak gdyby żyjąc
jeszcze
wędrował po
grotach Sil'athen.
Wieczorem zaś przyleciał statek.
She'pan spała, gdy usłyszeli, jak maszyna schodzi do lądowania.
Wszyscy, którzy pozostali z Kel, wybiegli na drogę, by go zobaczyć.
Na ich
zmęczonych twarzach pojawiły się uśmiechy, lecz serce Niuna pełne
było złych
przeczuć.
Dahacha ujął pod wpływem impulsu jego ramię i ścisnął je mocno. Niun
spojrzał
prosto w
słońce i poczuł, że spływa na nich niewypowiedziane błogosławieństwo.
- Dahacho - szepnął. - Czy przynajmniej ty polecisz?
- My, którzy nie odeszliśmy, polecimy - odparł stary. - Nie wyślemy
cię samego,
Niunie Zain-Abrin. Pogodziliśmy się już z tym, co się stało. Gdyby
tak nie było,
poszlibyśmy
z Eddanem, jak Liran i Debas.
- Tak - dorzucił stojący po drugiej stronie Palazi. - Porozmawiamy
też z
kel'anth.
Niun zorientował się nagle - jakby uderzono go w obolałe miejsce - że
to słowo
odnosiło się teraz do Pasev.
Widoczne było poruszenie wywołane lądowaniem statku. Zapalono
światła. Blask
regulskich reflektorów popełznął ruchem węża ku przeciwległej stronie
ładowiska,
tworząc
łunę na wpół widoczną w czerwonym świetle zmierzchu. Regulskie oczy
nie były
przystosowane do widzenia w nocy.
- Chodźcie - powiedziała Pasev. Podażyli za nią korytarzami ku wieży
she'pan.
Była tam Melein. Siedziała u boku Intel. Dotknęła jej dłoni, próbując
ją
obudzić, lecz
to Pasev uścisnęła mocno ramię she'pan i potrząśnięciem wydobyła ją z
jej snów.
- She'pan - powiedziała. - She'pan, przyleciał statek.
- Co z regulami? - Ze złocistych oczu she'pan zniknął senny wyraz.
Odzyskały
bystrość, skupione i walczące o panowanie nad sobą. - Jak zareagowali
na to
regule?
- Nie wiemy tego jeszcze - odparła Pasev. - Wciąż panuje wśród nich
podniecenie.
To
wszystko, co zaobserwowaliśmy.
Intel skinęła głową.
- Żadnych kontaktów przez radio. Regule będą podsłuchiwać. Ahanal
również
zachowa podobną ostrożność.

Szamotała się z poduszkami. Na jej twarzy pojawił się słaby grymas bólu. Melein poprawiła jej posłanie. Intel westchnęła. Przez chwilę oddychała swobodnie.

- Mała Matko - zapytał Dahacha - czy mamy cię zanieść do statku? Możemy tego dokonać.

- Nie - odparła ze smutnym uśmiechem. - She'pan jest strażniczką Pana. Nie mogę wejść na żaden statek, dopóki nie zostanie wreszcie zwolniona z tego obowiązku.

- W takim razie - zaproponował wtedy Dahacha - pozwól nam przynajmniej wynieść się na drogę, byś mogła popatrzeć w stronę portu.

- Nie - odparła stanowczo Intel. Dotknęła dłoni Dahachy spoczywającej na ramieniu jej fotela i uśmiechnęła się. - Nie obawiaj się. Jestem w pełni władz umysłowych i panuję nad tym edunem i światem. Nie ulegnie to zmianie aż do chwili, gdy będę pewna, że nadszedł mój czas, wasz zaś nie nadejdzie przed moim. Czy mnie słyszycie?

- Tak jest - odparła Pasev. Intel spojrzała w oczy kel'anth i skinęła głową, usatysfakcjonowana. Później jednak przesunęła wzrokiem po pokoju i - być może - policzyła twarze. Jej oczy zachmurzyły się.

- Liran i Debas odeszli jakiś czas temu - wyjaśniła Pasev. - Pożegnaliśmy się z nimi.

- Udzielam im błogosławieństwa - szepnęła sumiennie Intel. Pasev pochyliła głowę na znak, że rozumie.

- Służę she'pan - powiedziała - dopóki nie zostanie zwolniona. Jest nas jeszcze wystarczająco wielu, by zrobić to, co pozostało do zrobienia.

- Nie zajmie nam to dużo czasu - odparła Intel. - Niunie, dziecko - powiedziała, wyciągając rękę. Uklęknął obok jej kolana i ujął podaną dłoń. Pochylił gołą głowę, pozwalając, by jej dotknęła. Poczul, jak jej palce wyslizgują się z jego uścisku i udzielają mu gestem błogosławieństwa.

- Udaj się do statku na przełaj - powiedziała - i porozmawiaj z gośćmi twarzą w twarz. Wysłuchaj tego, co mają do powiedzenia. Udzielaj mądrych odpowiedzi. Możesz być zmuszony do samodzielnego podejmowania decyzji, młody kel'enie. Nie postępuj nierozważnie. Już niemal przestaliśmy służyć regulom. Coś przesunęło się nad jego pochyloną głowę. Poczul ciężar, który zawisł na jego szyi. Gdy dotknął przedmiotu, jego palce zamknęły się na zimnym metalu. Odwrócił zawieszony na łańcuchu amulet, spojrzał na niego i dostrzegł otwartą dłoń - godło Edun

Kesrithun. Miękkie jak jedwab palce Intel dotknęły jego brody i uniosły mu twarz tak, że spojrzał jej prosto w oczy.
- Tylko jedno j'tal - powiedziała cichym głosem - ale za to najwyższej rangi.
Czy je rozpoznajesz, mój ostatni synu?
- To odznaczenie kel'ena, she'pan - odparł.
- Spisz się dobrze - powiedziała. - I pośpiesz się. Czas jest teraz ważny.
Odepchnęła go lekko palcami. Niun wstał. Niemal obawiał się spojrzenia pozostałych
- kel'ein, którzy mogliby zostać zaszczytzeni podobnym j'tal, podczas gdy otrzymał je on, najmłodszy i najmniej zasłużony z nich. W ich oczach nie było jednak zazdrości, a jedynie zadowolenie, jak gdyby było to coś, co do czego wszyscy byli zgodni. Niun zdjął domową szatę. Tam, w komnacie she'pan, wszyscy pomogli mu w przygotowaniach do podróży. Pośpiesznie przynieśli mu sigę, którą powinien założyć na czas wędrówki przez piaszczysty teren, a także zaidhe i mez. Dali mu własną broń - zarówno yin'ein, jak i zahen'ein - lepszą niż należąca do niego. Palazi uśmiechnął się, roześmiał, by zdezawuować przesad starszy niż pamięć Ludu, po czym odpiął z jednego ze swych pasów amulet wyobrażający wojownika-dziewicę i wręczył go Niunowi, użyczając mu swego szczęścia.
- Lat i zaszczytów - powiedział Palazi.
Niun uściskał starego kel'ena, a także pozostałych, po czym powrócił do she'pan, by po raz ostatni pokłonić się pośpiesznie u jej stóp. Serce waliło mu z podniecenia. Gdy jednak otrzymał od niej pocałunek w czoło, nie pozwoliła mu odejść natychmiast, lecz wpatrzyła się w jego twarz w sposób taki, że zmroziło to w nim całą krew.
- Jesteś piękny - powiedziała she'pan. Jej złociste oczy pełne były łez. - Czuję wielki strach. Bądź ostrożny, najmłodszy synu.
Lud nie wierzył już zbyt w przeczucia. Podobnie też Niun nie pokładał właściwie zbyt wielkiego zaufania w życzeniu szczęścia, jakie złożył mu Palazi. Mimo to zadrżał, usłyszawszy słowa she'pan. Istniał rozum reguły i rozum mri, a zawsze wierzyć jedynie w to, co zostało potwierdzone przez doświadczenie, było zwyczajem tych pierwszych, nie drugich.

Kimś, kto przeżył tyle lat, co Intel, mogły kierować przesłanki, których Niun nie rozumiał. Całe życie spędził w obecności rzeczy zakazanych i niepojętych, a większość z nich wiązała się z she'pan Intel. She'pan była strażniczką tajemnic. - Będę ostrożny - zapewnił. She'pan pozwoliła mu odejść. Wstając, unikał spojrzenia Melein, gdyż jeśli she'pan i jej Wybranka dzieliły ze sobą jakieś tyczące go myśli, nie chciał zabierać ich ze sobą na tę misję. - Nie ufaj żadnemu z reguli - powiedziała kel'anth. - Przyglądaj się uważnie wszystkiemu, na co patrzysz. - Tak - zgodził się z przejęciem. Ujął dłonie Pasev i ścisnął je delikatnie w geście pożegnania z braćmi i siostrą ze swej kasty. Odwrócił się pośpiesznie i odszedł. Długie kroki zaniosły go szybko w dół po spiralnych schodach, obok napisów mówiących o historii i bohaterach Ludu, a także zawierających prawdę o wszystkich rzeczach, do których czyniła aluzje Intel. Niun nie potrafił ich odczytać, czuł jednak owego dnia znaczenie tej pamiątki po przodkach. Wszystko, wszystko, czego pragnęła Intel, spadło na niego. Potrafiła na koniec pozwolić mu odejść, rzucić go niczym as'ei w sho'nai. Nie utraciła go jednak. Ci starcy wylali w niego zbyt wiele miłości, by mógł zawieść nadzieje Eddana, Intel, Pasev, Debasa i Lirana. Upewnili się, że mu się uda, zanim wysłali go z misją she'pan. Wyszedł w noc przez główne drzwi i zamknął je za sobą. Ujrzał cień spoczywającego obok nich potwornego cielska miuk'ko. Wielka głowa uniosła się. Niewidoczne oczy spojrzały na niego w ciemności. Może - pomyślał z optymizmem, którego nie zniweczyły stukrotnie powtarzane próby - może tym razem. Dobrze byłoby, gdyby wreszcie się udało. On potrzebuje mnie, a ja jego. Dus jednak tylko wydał z siebie pomruk, odwrócił się i ułożył masywną głowę w błocie. Nie można było stwierdzić, czy był samcem, samicą czy też żadnym z nich. Nikt nigdy nie potrafił rozróżnić, rozpoznać płci dusa ani nie odgadł, dlaczego przychodziły one do jednego mri, a nie chciały przychodzić do innego. Niun nie umiał się domyślić, czy ten dus zrozumiał już, że Medai nigdy nie wróci i był pogrążony w żałobie, czy też głodował z

czystej głupoty, gdyż czekał, by jego pan go nakarmił.
Ruszył przed siebie ze smutnym wzruszeniem ramion. Przeszedł obok
dusa, niemal
się
nie zatrzymując. Tym razem sytuacja wyglądała inaczej niż podczas
poprzednich
spotkań,
gdyż sprawy, których dus nie pojmował, zmieniły się, właśnie się
zmieniały, bądź
miały się
zmienić i odrzucając go, zwierzę wydawało na siebie wyrok.
Zapewne ludzie wytępią dusei. Regule chętnie by to zrobili, gdyby nie
opieka
mri.
Rozmiary oraz powolne, znamionujące siłę ruchy dusei przywodziły na
myśl reguli,
lecz
regule żywili instynktowną nienawiść do tych zwierząt. Nie potrafili
- w
przeciwieństwie do
mri - uodpornić się na działanie jadu zawartego w pazurach ani - w
przeciwieństwie do mri -
podać się prostocie dusei. Dlatego uciekali przed nimi.
Niepokój, jaki pozostał w nim po kontakcie z dusem, towarzyszył
Niunowi podczas
wędrowki ku nizinom, ku upiornym pióropuszm gejzerów, wznoszącym się
pod
rozrywaniem wiatrem chmurami. Czuł zapach wichru oraz jego znajomą
moc, jak
gdyby był
on jakąś żywą istotą.
Złapał się na tym, że gdy patrzy na mijane miejsca, które znał i
oglądał przez
całe
życie, za każdym razem myśli: to już pewnie ostatni raz. W sercu czuł
podniecenie, zaś w
żołądku niepewne uczucie, które bynajmniej nie było bohaterskie ani
radosne.
Zmysły miał
otwarte na cały świat: zapach ziemi, cierpki i mokry, czy wilgotny
gorący oddech
gejzerów, z
których każdy miał swą nazwę oraz odrębne zwyczaje.
Jego świat.
Świat ojczysty.
Kasta Kel była ulotna jak wiatr, lecz jej członkowie potrafili kochać
rodzinne
strony
ojczyste. Pomyślał nagle, że nie wiedzą, dokąd się udają, że Intel
mówiła o
Mroku, jak gdyby
był on miejscem, jak gdyby posiadał rozmiar, głębię i trwałość,
niczym świat.
Zdał sobie
sprawę, że po opuszczeniu Kesrith może już nigdy nie poczuć ziemi pod
stopami.
She'pan
zapewniała, że w Mroku kryje się obietnica, nie potrafił sobie jednak
wyobrazić,
co on
obiecuje.
Od tej chwili będzie miał do czynienia z kel'ein, którzy nie byli
starzy i nie
zastanawiali się nad wszystkim długo, z kel'ein, którzy znali jedynie

wojnę i
jeśli obraziło się
ich dumę i przywileje kasty, mogli okazać drażliwość w sposób nigdy
nie
spotykany wśród
łagodnych członków Kel z Kesrith.
Będzie żył wśród Kel złożonego z obcych, gdzie będą kath'ein, które
będą
należały do
niego, gdy tylko sobie tego życzy, gdzie będzie miał szansę spłodzić
dzieci i
ujrzeć swą
prywatną nieśmiertelność. Będzie synem jednej she'pan i prawdziwym
bratem
drugiej,
otoczonym zaszczytami na równi ze wszystkimi fen'ein, Mężami, jakich
sobie
wybierze, by
spłodzili jej dzieci z kel'e'ein i kath'ein z edunu, pod warunkiem,
że przeżyje
walkę o
sukcesję.
Rozpostarła się przed nim oszałamiająca obfitość rozmaitych
możliwości.
Przyszłość
pełna była spraw, które nie były banalne, przewidywalne ani pewne.
Maszerował szybko poprzez miejsca, gdzie drogę przesłaniały mu para
wodna i
opary
siarki, gdzie woda skapywała z niedawno opryskanych przez gejzer
skał, a ukryte
pod ziemią
gorąco przygotowywało następne erupcje. Czas miał wymierzony co do
mgnienia oka.
Po
prawej stronie rozciągała się cienka skorupa. W wielu miejscach pod
powierzchnią
kryła się
tutaj wrząca woda i błoto. Grań, po której szedł Niun, mogła
wytrzymać ciężar
mri, ale nie
dusa czy regula. Ci ostatni otrzymali gorzką nauczkę od
kesrithańskich nizin i
nie oddalali się
już teraz od swych bezpiecznych wehikułów i samolotów oraz budowanych
w
starannie
wybranych miejscach dróg i lądowisk. Upłynie wiele czasu, zanim
ludzie poznają
tę krainę, o
ile w ogóle odważą się opuszczać bezpieczne regulskie miasto. Z
pewnością
niektórzy z nich
zginą. Przytrafiło się to też garstce mri.
Mogło go już przestać obchodzić, co zrobią ludzie. Członkowie Ludu
zbiórą się i
odleca wszyscy - Dahacha, Palazi i pozostali, a także Intel. Namówią
ją do tego,
choć była
stara i bardzo zmęczona walką. Mogła im towarzyszyć przynajmniej na
początku
podróży.
Będą wtedy w stanie odlecieć, nawet nie pragnąc spoglądać za siebie.
Wreszcie spojrział w dół z długiej, białej grani wznoszącej się nad

portem i
ujrzał
kształt regulskiego statku Hazan, a naprzeciwko niego nowo przybyłego
Ahanala.
Ahanal -
czyli prędko.
Ześlizgnął się ze skapanej w świetle księżyców grani, wzbijając w
górze obłoki
białego
piasku, i przeszedł po długim zboczach na niżej położony teren. Wśród
skał
przemknął jakiś
cień, wielki i groźnie wyglądający. Niun odwrócił się z dłonią
zaciśniętą na
kolbie pistoletu i
spojrzał w górę na ociążałą postać, która wspięła się na grani.
Ha-dus. Przez chwilę Niun nie oddychał ani nie poruszał się. Pojawiły
się
jeszcze trzy
dusei. Wielkie bestie potrafiły skradać się bezszelestnie, nie
podkradały się
jednak do niego.
Niun zakłócił jedynie ich czuwanie. Wciąż się nie poruszał, na znak
szacunku dla
ich prawa,
by być tutaj. Dusei powąchały powietrze, popatrzyły na niego małymi
oczkami, aż
wreszcie
wydały z siebie ów buchający, pytający dźwięk, który wskazywał, że
nie są w
wojowniczym
nastroju.
Wybaczcie, bracia - przemknęło przez jego umysł. Był to najlepszy
sposób na
postępowanie z nieznanym, narowistym dusem. Cofnął się o kilka
kroków, zanim
ponownie
ruszył chyłkiem w poprzednim kierunku. To był język zrozumiały dla
dusa, kwestia
tego,
jakie ruchy się wykonywało, a jakich nie.
Jego ręka przeniosła się z pistoletu na amulet na piersi. Nie był to
odpowiedni
moment, by narażać życie w kontaktach z ha-dusei. W najmniejszym
stopniu.
Posuwał się
teraz naprzód wolniej i ostrożniej, pamiętając o ostrzeżeniu Pasę v,
która
kazała mu robić
użytek z oczu i rozumu.
Pozwoliły mu odejść. Gdy obejrzał się za siebie, już ich tam nie
było. Zszedł z
białej
ziemi na sztuczną nawierzchnię, która pokrywała twardą skałę terenów
otaczających miasto
od północy. Wznosił się tam płot, śmieszna siatka z drutu, która nie
mogłaby
powstrzymać
nikogo naprawdę zdeterminowanego. Nie na Kesrith. Wypalił w niej
dziurę i zrobił
sobie
przejście z pełnym lekceważeniem dla przeszkód wznoszonych przez
reguli na
wolnej ziemi.

Każdy mri postąpiłby w taki sam sposób, zamiast omijać ogrodzenie wkoło. Regule reagowali na podobne zachowanie oburzeniem, lecz takie były zwyczaje mri i pod tym względem nie zamierzali oni ustąpić swym pracodawcom. W mieście słyszał, jak jedno z regulskich młodych nazwało go dzikusiem o zakrwawionych rękach. To jednak regule budowali ogrodzenia oraz maszyny, które pokrywały bliznami ziemię, a nawet starali się podzielić sam kosmos na odgraniczone od siebie terytoria i parcele, którymi można handlować jak żywnością, metalami czy sztukami płótna. Niunowi wydawało się to śmieszne. Mijał potężną plataninę porzuconego ekwipunku, szkieletów budowli oraz pojazdów. Tak jak przewidywał, ciągnęło się tu rozległe cmentarzysko wehikułów i maszyn, skupisko metalu stłoczonego tak ciasno, że musiał obejść je całe, stos pojazdów, ślizgów oraz samolotów pomieszanych ze sobą na oślep, jak gdyby zgromadziła je tam jakaś olbrzymia dłoń. Maszyny te przywoziły tu mieszkańców wszystkich osad, którymi władali regule. Tam zaś, tam dalej znajdował się szeroki, wypalony obszar. Na tle świateł portu widoczna była wieża o nadpalonych, wyszczerbionych zarysach, kanciasta platanina konstrukcji budowlanych oraz jeszcze więcej towarów, które regule wyrzucili jako odpadki. Wszystko to było porozbijane przez burzę i popalone. W porcie doszło do znacznych uszkodzeń. Idąc, Niun rozglądał się wokół, dokonując przeglądu wszystkich rzeczy, które ongiś widział całe, a teraz uszkodzone. Zaczynał rozumieć powody okazywanego przez reguli strapienia. Hazan stał pośród potężnego nagromadzenia suwnic bramowych, węży oraz delikatnych dobudówek. W pobliżu statku Niun również dostrzegł wyraźnie widoczne zniszczenia. Hazan lśnił od świateł. Oblazły go czarne postacie, pełzające po nim niczym robactwo po padlinie. Ciągnęła ku niemu nieprzerwana linia pojazdów. Niewątpliwie wiozły one towary, które miały być załadowane na pokład bądź materiały wykorzystywane do naprawy. Niun przemknął się przez ten obszar, uważając, by go nie zauważono. Ominął bryłę Hazana i ujrzał przed sobą następną wieżę, Ahanala. Na jego majaczącym na tle nieba

kadłubie lśniło tylko jedno światło.
Podszedł bliżej i dostrzegł, że statek jest stary. Metal jego kadłuba pokryty był dziobami, jakby przeżarły go kwasy, znaki zaś zatarte tak, że niemal nie sposób było je rozpoznać. Długie blizny wskazywały miejsca, w których musiały zawieść osłony. Przywitał ich głosem, choć zdawał sobie sprawę z bliskości regulskich strażników oraz faktu, że w jego stronę ruszył już ślizg.
- Ahanal! - krzyknął. - Otwórzcie właz!
Albo jednak nie byli przygotowani do słuchania albo mieli powody, by obawiać się reguli, gdyż z Ahanala nie dobiegła żadna odpowiedź. Niun ujrzał, że ślizg zakręcił ostro i zatrzymał się nie opodal niego. Regulskie młode otworzyło boczną szybę, by przemówić do niego.
- Mri - odezwał się regul. - Nie wolno ci tu wchodzić.
- Czy to rozkaz baia? - zapytał Niun.
- Odejdź - nalegał regul. - Kesrithański mri, odejdź. Rozległ się zgrzyt metalu.
Otwarto właz. Niun, nie zważając na młode, spojrział w górę na statek, z którego zaczęła opuszczać się rampa. Podszedł do niej, ignorując po prostu regula. Ślizg ruszył za nim, bucząc. Niun usunął się na bok. Pojazd minął go o włos.
Jego błotnik uderzył jednak w bok nogi mri. Ślizg zatoczył krąg i stanął przed nim, blokując mu drogę.
Okno wciąż było otwarte. Regulskie młode dyszało ciężko. Jego wielkie nozdrza otwierały się i zamykały w krańcowym podnieceniu.
- Odejdź - syknęło.
Zaczął okrażać ślizg. Maszyna ruszyła naprzód. Niun przetoczył się barkiem po jej niskim dziobie, wylądował po drugiej stronie pojazdu i rzucił się do ucieczki, zawstydzony i przerażony. Z rampy przyglądali się temu wszystkiemu mri, którzy niewątpliwie byli oburzeni jego upokarzającą przygodą. Nogi uginały się pod nim ze strachu wywołanego tym, co uczynił, a czego nigdy dotąd nie zrobił żaden mri bezpośrednio sprzeciwił się woli pracodawców. Był jednak wysłannikiem she'pan, a gdyby marnował czas na rozmowy z młodym, w sprawę wmieszałyby się regulskie władze, których rozkazów musiałyby wysłuchać lub je złamać. Doprowadziłoby to do kryzysu, który mogłaby rozwiązać jedynie she'pan, a z

którym zwykły kel'en nie potrafiłby sobie poradzić, nie uciekając się do
do
bezpośredniej
przemocy.
Biegnąc wpadł na twardą powierzchnię rampy. Jego kroki poniosły się
echem, gdy
pognał nią w górę tak szybko, jak tylko mógł, na spotkanie mri ze
statku. Oni
jednak znikali
już we wnętrzu. Nie zczekali na niego. Usłyszał i poczuł, że rampa
podnosi się
za nim w
górę. Jej długość była już niewielka, gdy Niun doścignął ostatniego z
nich.
Błysnęły
oślepiające światła. Drzwi zatrzęsły się, zamykając ich bezpiecznie
w środku.
Dziesięciu kel'ein: Mężowie, sądząc po wieku i godności. Światło tu
było
chłodne,
powietrze zaś sterylne i ostre w porównaniu z atmosferą Kesrith.
Ostatnie
uszczelnienie śluzy
zamknęło się pomiędzy nimi a światem zewnętrznym. Rampa wróciła na
miejsce.
Zapadła
cisza.
- Panowie - nie zapomniął powiedzieć. Przestał spoglądać na
nieznajomych z ich
licznymi j'tai i srogą postawą, na chwilę wystarczająco długą, by
dotknąć czoła
i okazać
należyte wyrazy szacunku. Ponownie podniósł wzrok i zdjął zasłonę -
uprzejmość,
którą z
oporami odwzajemnili.
- Jestem Niun s'Intel Zain-Abrin - powiedział w szlachetnym języku,
którego
wszyscy
mri używali do celów etykiety. - Pozostaję w służbie Intel, she'pan
Edu
Kesrithun.
- Jestem Sunę s'Hara Sune-Lir - odparł najstarszy z nich, wiekowy
mężczyzna,
którego grzywa posiwała już na skroniach. Wydawało się, że jest w
tym samym
wieku co
Pasev czy Eddan, lecz jego towarzysze byli młodszymi mężczyznami o
potężniejszym
wyglądzie. - Czy she'pan Intel ma się dobrze?
- Edunowi nic nie zagraża.
- Czy she'pan ma zamiar przybyć tu osobiście?
- Jeśli o to chodzi, panie, to nie, dopóki nie powrócę ze słowem od
waszej
she'pan.
Rozumiał w pewnej mierze ich stanowisko. Kochali i chronili swoją
she'pan, która
musiała ustąpić miejsca she'pan Intel i oddać jej ich samych. Było
naturalne, że
z niechęcią
spoglądali na wysłannika Intel.
- Zaprowadzimy cię do niej - powiedział Sunę s'Hara ze sztywną
uprzejmością. -
Czy

nie jesteś ranny? - dodał cieplejszym tonem.
- Nie, panie - odparł Niun. Zaczerwienił się nagle, przypomniawszy sobie, że nie powinien okazywać uniżoności temu mężczyźnie, że był wysłannikiem, a także kimś więcej.
Zdradził przed nimi, że jest bardzo młodym kel'enem, któremu brak doświadczenia
w
kwestiach dotyczących władz. - Pomiędzy regulami a mri na Kesrith panuje napięcie - dodał, by ukryć swe zmieszanie. - Padły pewne słowa.
- Użyto przeciw nam broni - odparł Sunę - ale nikt nie zginął. Szedł wraz z nimi metalowymi korytarzami, mijając sale zaprojektowane dla reguli.
Widział kel'ein i kel'e'ein o zasłoniętych twarzach. Byli równie młodzi, jak on.
Serce zabiło mu szybciej. Wydali mu się wspaniali i piękni. Starał się na nich nie gapić, choć wiedział, że ich oczy dokonują dokładnej oceny obcego, który przybył pomiędzy nich. Niektórzy - gdy ich mijał - odsłaniali twarze w geście braterskiego powitania. Liczna grupa podążyła przez korytarze do głównego pomieszczenia, centrum statku, które służyło teraz jako komnata she'pan.
Była w średnim wieku. Niun podszedł do niej i skłonił głowę pod jej dłoń.
Podniósł ku niej wzrok. Poczul niejasny niepokój wywołany tym, że she'pan wita go nie w znajomej bliskości glinianej wieży, lecz w tym metalowym pomieszczeniu, i że jest to she'pan nie należąca do jego rodziny, a na jej białych szatach z niebieskim obramowaniem widnieje godło gwiazdy, a nie dłoń - emblemat Edun Kesrithun.
Była nieznajoma, która musiała umrzeć. Albo zrobi to dobrowolnie, albo będzie musiał pokonać jej reprezentanta, jeśli postanowi rzucić wyzwanie. Niun modlił się po cichu do wszystkich bogów, by ta she'pan okazała się odważna oraz łaskawa i wyrzekła się wyzwania.
Jej oczy miały twardy wyraz. Żyła w świetle tak ostrym, że aż sprawiało ból.
Świat, który ją otaczał, był zimny i metalowy. Wokół nich stało teraz bardzo wielu spośród tych, którzy przybyli na statku. To była ich she'pan, ich ukochana Matka, a nie jego.
On był

intruzem, groźbą dla jej życia.
Widzieli wysłannika she'pan, który nie miał żadnych j'tai zdobytych w bitwach.
Młodzieńca pozbawionego blizn i nie sprawdzonego w walce, któremu łatwo będzie rzucić wyzwanie.
Czuł, jak spojrzenie jej oczu przesuwa się po nim od stóp do głów.
Obca she'pan brała pod rozwagę to, kim był, a także jego świat i tych, którzy go przysłali. Za nią i wokół niej
Niun dostrzegał sen'ein w złotych szatach oraz kel'ein w czarnych. Z wnek dalej położonej sali przyglądały mu się nieśmiało odziane na niebiesko keth'ein, nie noszące zasłon, łagodne i wystraszone.
Wokół nich, wewnątrz pozostałych korytarzy, całe szeregi hamaków zwisały ze ścian niczym gniazda kesrithańskich pajaków. Białe sznury i taśmy tworzyły koronkę wypełniającą salę oraz pokrywającą ściany korytarzy. Niun był oszołomiony liczbą tych, którzy tłoczyli się obok, nagle jednak uderzyła go myśl, że jest to cały jego gatunek. Pozostali z niego jedynie ci, którzy przebywali na tym statku, dowództwo nad nim sprawowała zaś aktualnie ta kobieta.
- Wysłanniku - powiedziała. - Jestem Esain z Edun Elagun. Jak się ma Intel?
Jej głos był łagodniejszy niż jej twarz. Przeszył Niuna na wskroś, niczym słońce po nocy. Jej łaskawe słowa dla niego i dla Intel stopiły lód jego serca.
- She'pan - odparł - Intel czuje się nie najgorzej.
Nadał swemu głosowi życzliwe brzmienie. Mimo to she'pan zrozumiała go. W jej oczach pojawił się na chwilę cień strachu. Była jednak wielką panią i nie wzdrygnęła się.
- Co pragnie mi powiedzieć? - zapytała.
- She'pan - odparł Niun - Intel przekazała mi powitanie dla ciebie i wysłała mnie, bym przede wszystkim wysłuchał twoich słów.
Skinęła lekko głową i nakazała gestem dłoni, by jej rada zgromadziła się wokół niej.
Kel'anth, sen'anth i katłTanth podeszli i usiedli obok, podobnie jak fen'ein, jej Mężowie, oraz grupa Sen. Podczas gdy zajmowali swe miejsca, pozostali wycofali się i zamknęto drzwi.
Niun nadal klęczał przed nią. Zdjął ostrożnie zaidhe i rozpostarł ją przed sobą.
Położył

na niej av-tlen, miecz Kel, który pożyczył mu Sirain. Broń była skryta w pochwie i zwrócona rękojeścią w jej stronę, co stanowiło symbol pokoju. Ręce złożył na kolanach. Jej kel'ain uczynili to samo. Zwrócili rękojeści w stronę Niuna, obcego pomiędzy nimi, który został dopuszczony do rady.

- Przesyłamy Intel pozdrowienia - powiedziała cicho Esain. - To dzięki jej mądrości dawno temu Ahanala zatrzymano w rezerwie dla Ludu i dzięki jej mądrości mógł on tu przybyć swobodnie. Odmawiając przyjęcia regulskiej pomocy, obciążyła Kel takim brzemieniem, że nie pozostawiła nam honorowego wyboru. Honor przeważył honor. To był mądry postępek. Wszyscy na pokładzie to rozumieją i są wdzięczni, że dokonano go na czas, gdyż nic innego nie zmusiłoby nas do opuszczenia frontu. Czy prawdą jest nasz domysł, że zamierza porzucić służbę u reguli?

- Jej słowa brzmią: „Już niemal przestaliśmy służyć regulom”. Twój fen'ain oraz kel'anth widzieli tego skutki, gdy zbliżałem się do statku. Spojrzała na kel'antha. Ten potwierdził gestem jego słowa.

- Ujrzałem coś, czego nie widziałem dotąd nigdy - powiedział stary mężczyzna. - Regul zaatakował tego wysłannika. Co prawda nie rękoma, niemniej za pomocą swej maszyny. Ci regule są zdesperowani.

- A edun? - zapytała she'pan ze zmarszczonym czołem. - Jak mają się sprawy z Edunem Ludu, jeśli regule są w takim nastroju?

- W tej chwili nic mu nie grozi - odparł Niun i, ponieważ dostrzegł nurtujące ją prawdziwe pytanie, które zawahałaby się zadać byle kel'enowi, dodał: - She'pan, Zabronione znajduje się pod jej opieką, a regule są zajęci naprawą szkód, jakie wyrządziła im zła pogoda. Ludzie są już blisko, a regule obawiają się, że zwłoka opóźniłaby ich odlot. Myślę, że to, co zdarzyło się na zewnątrz, było czynem młodego, któremu nie wydano jasnych rozkazów.

- Co jednak by się stało - zapytała she'pan - gdybyśmy opuścili ten statek całą grupą?

- Jesteśmy mri - odparł Niun z niewzruszoną pewnością siebie. - Regule zeszliby nam z drogi. Nie odważyliby się nic uczynić.

- Czy takie jest twoje zdanie o tym młodym, które usiłowało odebrać ci życie? - zapytała she'pan.

Gorąco rozlało mu się po twarzy.

- She'pan - powiedział, zdając sobie sprawę ze swej młodości i niedoświadczenia.

-

Nie sędzę, by było to poważne zagrożenie.

Zastanowiła się przez chwilę, spojrziała na Sen i na pozostałych, a wreszcie westchnęła

i zmarszczyła brwi.

- Ciążąca na mnie odpowiedzialność jest zbyt wielka, bym mogła podjąć takie ryzyko.

Zaczekamy na decyzję Intel. Mamy tu oddział gotowy na jej wezwanie.

Wyślę go do

akcji lub

zatrzymam w odwodzie, jak sobie życzy. Ponadto, wysłanniku, zapewnij ją, że

uznam jej

władzę nad Ludem.

Poczuł szok i ulgę zarazem. Pokłonił się jej bardzo nisko. Usłyszał, jak szeptał

żałoby

przebiegł wzdłuż i wszerz po całym pomieszczeniu. Nie był niemal w stanie

ponownie

spojrzeć jej w oczy. Gdy to uczynił, przekonał się, że spoglądają łagodnie i nie

ma w nich

wyrzutu.

- Powiem jej - oznajmił, przypominając sobie o uprzejmościach, których wyuczono

go

tak, że stały się częścią jego krwi, ciała i kości - że she'pan z Edun Elagun to

wspaniała i

odważna pani i że zasłużyła sobie na wielką cześć w całym Ludzie.

- Powtórz jej - dodała cichym głosem - że życzę jej, by dobrze opiekowała się

moimi

dziećmi.

Wielu zasłoniło twarz, słysząc te słowa. Niun poczuł, że szczypią go oczy.

- Powtórzę - odparł.

- Wysłanniku, czy zostaniesz u nas na noc?

Kusiło go to, gdyż aby wrócić do edunu, musiałby maszerować przez pozostałą

część

nocy i zapewne nie wyspałby się potem wiele, Intel bowiem zaczęłaby wkrótce

wydawać

rozkazy, pomyślał jednak o regulu, który zagroził mu drogę, o pogodzie oraz o

panującej

wokół niejasnej sytuacji.

- She'pan - odparł - obowiązek nakazuje mi wrócić zaraz, jak najszybciej, zanim

regule będą mieli czas na długie narady.

- Tak - zgodziła się - tak byłoby najmądrzej. Idź więc.

Gdy Niun, podniósłszy z podłogi av-tlen i założywszy z powrotem zaidhe, podszedł

do niej, by dotknąć jej ręki i okazać jej płynącą z głębi serca uprzejmość,

włożyła mu w dłoń

pierścień z prawdziwego złota. Jego serce ścisnęło się z bólu na ten

gest. Był
to miłośnierny i
odważny uczynek. Ofiarowała mu dar za służbę, jak gdyby przyniósł jej
wielką
satisfakcję.
Ściągnęła go z własnego palca i wcisnęła mu w dłoń. Zanim wstał i
odszedł,
pokłonił się i
ucałował jej palce. Uwiązał pierścień na jednym z rzemyków na
odznaczenia, by
potem
umocować go jak należy, po czym pokłonił się jej na pożegnanie.
- Życzę ci bezpiecznej drogi, kel'enie - powiedziała.
Powinien jej życzyć długiego życia, lecz nie mógł tego zrobić.
Przyszło mu
jednak do
głowy pożegnanie kel'ein.
- Zaszczytów i dobrej pamięci - powiedział. Z zadowoleniem przyjęła
jego
uprzejmość.
Wszyscy w Kel zasłonili twarze. On uczynił podobnie. Gdy prowadzili
go ku
włazowi, by wypuścić w ciemność, odczuwał wdzięczność za tę
odgradzającą ich od
siebie
barierę.
Usłyszał żałobny protest zamkniętego dusa, który wyczuwał nastrój
Kel, któremu
służył. Ten dźwięk towarzyszył Niunowi, gdy wszedł do służby. Zgaszono
światła,
by uczynić
ich mniej widocznym celem.
Przez chwilę ciemność była całkowita. Następnie uchylająca się rampa
oraz
podwójne
drzwi wpuściły do środka światło reflektorów lądowiska. Poczuli
dotknięcie
gryzącego,
wilgotnego wiatru.
Gdy odchodził, nie powiedzieli nic. Nie wymienili pomiędzy sobą nawet
jednego
słowa. To dzięki odwadze ich Pani Matki Niun i jeden z nich nie będą
musieli
przelać krwi w
akcie przekazania władzy. Ta sprawa jednak była już rozstrzygnięta.
Gdy na Kesrith pozostanie już tylko jedna she'pan, nadejdzie dla nich
czas na
uprzejmości i powitania.
Nie obejrzał się za siebie, gdy zaczął schodzić z rampy.

Rozdział 16

Niun spodziewał się, że u podnóża rampy będą czekały kłopoty, nie
został tam
jednak
nic. Nie było regulskiego strażnika ani pomocy, którą mógłby on
wezwać. Nie
zastanawiał się
ani na chwilę nad swym szczęściem, lecz pochylił głowę i zaczął biec.
Miękkie
podeszwy
butów sprawiały, że odgłos jego kroków był tak cichy, jak to tylko
było możliwe.
Ponownie zagłębił się w labirynt porzuconej maszynerii. Tam właśnie
wypatrzył
reguli, których się obawiał - blask reflektorów po drugiej stronie

płotu.
Wstrzymał oddech i
zatrzymał się w pół kroku, by zbadać sytuację. Skrył się w cieniu i
zmienił
kierunek, gdyż
doszedł do wniosku, iż nie ma potrzeby, by dwukrotnie korzystał z
tego samego
przejścia.
Przepalił pistoletem ogrodzenie z drutu, odtrącił kopniakiem na bok
oddzielony
fragment i
rzucił się do ucieczki. Płuca miał obolałe od oddychania rzadkim
powietrzem.
Gdzieś
rozległo się zawodzenie dusa, które przebijało się przez łoskot
poszukującej w
ciemnościach
łupu maszynierii.
Dotarł do krawędzi lądowiska i pognął po piasku. Zszokowany i
zdumiony
dostrzegł,
że wiązka uderzyła w podłoże, przecinając mu drogę. Wciągnął z
wysiłkiem
powietrze i
zmienił kierunek. Okrażył wydmy i pognął naprzód ze wszystkich sił,
jakie mu
pozostały.
Po jakimś czasie uznał, że jest już w miarę bezpieczny - na tyle, by
móc na
chwilę
odetchnąć. Regule nie potrafili go doścignąć, a hałaśliwe maszyny nie
mogły go
zaskoczyć.
Stłumił kaszel, naturalny rezultat lekkomyślnego sprintu, i zaczął z
niepokojem
rozważać
nowy stan rzeczy. Regule wcale nie zamierzali go schwytać, lecz z
premedytacją
zabić.
Położył się na stoku wydmy z ręką przyciśniętą do obolałego boku.
Starał się
zachować normalny rytm oddechów. Usłyszał, że w pobliżu coś się
poruszyło. Dus,
pomyślał,
gdyż wiedział, że między wzgórzami jest ich tej nocy pełno i jeśli
regule
zapuściliby się zbyt
daleko na pustkowie w pogoni za nim, spotkaliby się z przywitaniem,
które by się
im nie
spodobało. Dusei z edunu nie zrobiłyby krzywdy regulom, lecz te tutaj
nie były
oswojone, a
regule mogli się nie połapać w różnicy do chwili, gdy będzie już za
późno.
Podzwignął się i ruszył w drogę. W tej samej chwili usłyszał odgłos
pośpiesznych
kroków, lekkich i szybkich jak kroki mri, które podążały za nim przez
wydmy.
Sądził, że to
jeden z kel'ain Esain, któremu po jego odejściu przyszła do głowy
jakaś
desperacka myśl. Z
tego powodu zamarł bez ruchu i syknął do cienia słowa ostrzeżenia,

gdy ten
stał z nim
twarzą w twarz, by okazać mu szacunek należny drugiemu kel'enowi.
Nie był to jednak kel'en.
Przez mgnienie oka spoglądali sobie w oczy, człowiek i mri. W tym
mgnieniu oka
Niun wyszarpnął pistolet, człowiek zaś rzucił się rozpaczliwie do
ucieczki. Nie
miał jednak
szans na tym wąskim obszarze pomiędzy wydmami.
W następnej chwili przez umysł Niuna przemknęła myśl - że od martwego
człowieka
nie uzyska się odpowiedzi na żadne pytania. Nie strzelił. Popędził za
nim. Gdy
doścignął
zbiega, nakazał mu gestem „chodź tu, chodź tu”. Człowiek, rzucający
rozpaczliwe
spojrzenia
na Niuna i poza jego plecy, stanowiłby łatwy cel, gdyby mri
postanowił strzelić.
Ścigany wybrał reguli. Odwrócił się i rzucił do ucieczki. Istota,
która nie
miała prawa
przebywać na Kesrith.
Niun zabezpieczył kciukiem pistolet, wcisnął go do kabury i ruszył w
nowym
kierunku, w którym regule nie mogli podążać. Przeszedł przez odnogę
wydmy i
rzucił się
płasko na piasek. Przyglądał się całej scenie, by się przekonać, w
jaki rodzaj
pułapki wpadnie
zbieg. Człowiek rzeczywiście trafił prosto w ręce reguli, w osobie
jednego
przedsiębiorczego
młodego. Zapędziło go ono w pułapkę pod usypiskiem, na które mógłby
bez trudu
się
wdrapać, gdyby miał tyle rozumu, by na to wpaść. Faktycznie wpadł i
zaczął
gramolić się ze
wszystkich sił w górę, by dostać się na szczyt. Regul jednak w porę
złapał go za
kostkę i
zaczął z nieubłagana siłą ściągać w dół.
Nie zwracali uwagi na nic innego. Niun cofnął się za usypisko,
przebiegł
kawałek,
wszedł na jego szczyt i zsunął się w dół jak kamień. Uderzył w
masywne cielsko
regula, który
zachwiał się na nogach. Młode zaatakowało go nieudolnie. Popełniło
ten błąd, że
wycelowało
broń w kel'ena. Był to ostatni błąd w jego życiu. Niun nie pomyślał
nawet o
błysku as'ei,
które opuściły jego dłoń i zatopiły się w gardle oraz piersi młodego.
Cisnął
nimi, zanim myśl
zdażyła zamienić się w zamiar.
Człowiek gramolił się na czworakach w kierunku pistoletu regula. Niun
uderzył
swym

ciałem o jego ciało. Gdyby w jego zamiarach leżało użycie noża,
człowiek
zginałby w tej
samej chwili.
Mimo to nie był on godnym pogardy przeciwnikiem. Odbił gołymi rękami
ręce Niuna,
gdy ten spróbował go pochwycić. Nie miał już jednak sił. Krew ciekła
mu z
nozdrzy. Niun
słyszał jego chrapliwy, bulgocący oddech. Wyrwał ręce z uścisku
rywala, owinał
ramię wokół
jego gardła i szarpnął głową przeciwnika ku tyłowi. Rozległ się
trzask
uderzających o siebie
zębów. Tamten nadal nie chciał upaść, lecz szybki cios w brzuch i
drugie
szarpnięcie głową
sprawiły, że osunął się na piasek, wijąc się z bólu. Niun uderzył go
jeszcze
raz, co sprawiło,
że jego przeciwnik znieruchomiał.
Związał go wprawnymi ruchami taśmą ze swego pasa, po czym złapał swe
as'ei i
schował je pośpiesznie w pochwy. Posłyszał zgrzyt maszynerii
zmierzającej powoli
w tym
kierunku. Zarówno on, jak i człowiek pozostawili na piasku ślady,
które mogli
odczytać
nawet ślepi w nocy regule.
Człowiek zaczął wykazywać oznaki powrotu do przytomności. Niun
szarpnął go za
łokieć. Nie przestawał go ciągnąć, aż wreszcie tamten spróbował
zareagować na to
nieprzyjemne doznanie. Wtedy dał mu trochę luzu, by mógł podźwignąć
się na nogi.
- Cisza - syknął do niego.
Jeśli człowiek myślał o tym, by krzyknąć, zrezygnował z tego zamiaru,
gdy ostrze
av-
tlen znalazło się obok jego twarzy. Podniósł się z wysiłkiem na
kolana, a potem
- z pomocą
Niuna - na nogi, po czym poszedł w milczeniu tam, gdzie mu kazano.
Kasłał, lecz
usiłował
zdusić nawet ten dźwięk. Jego twarz pokrywała maska krwi i piasku
widoczna w
słabym
świecie dobiegającym z lądowiska. Kroczył tak, jak gdyby kolana miały
się pod
nim załamać.
Dotarli do krawędzi nizin. Powolne, złowieszcze cienie dusei
spoglądały na nich
ze
szczytów wydm, zwierzęta nie próbowały im jednak w żaden sposób
zagrozić. Z tyłu
nie
dobiały odgłosy pościgu. Być może regule nie otrząsnęli się jeszcze
z szoku
wywołanego
tym, że kel'en podniósł rękę przeciw swym pracodawcom.
Niun zdawał sobie sprawę, jak straszliwą zbrodnię popełnił. Miał

czas, by
zrozumieć
to dokładnie. Znał reguli. Wiedział, że będzie im potrzebny czas na
skonsultowanie się z
władzą. Co stanie się później, nie potrafił odgadnąć. Żaden mri nie
podniósł
dotąd ręki na
tych, którym poprzysiągł służyć. Żaden regul nie musiał podjąć
decyzji, co
uczynić z mri,
który tak postąpił.
Złapał człowieka za łokieć i zmusił go, by szedł szybciej, choć
jeniec potykał
się od
czasu do czasu, źle stawiał kroki i krzyczał pod wpływem szoku, gdy
skorupa
załamywała się
pod nim i jego noga stykała się z wrzącą wodą. Zapuscili się już
daleko na
niziny, gdzie nie
docierali regule ani ich pojazdy i gdzie siarkowe opary gejzerów
osłaniały ich
przed
wzrokiem ścigających. Człowiek pokasływał już i odpluwał. Niun
sądził, że
krwawił on z
górných dróg oddechowych, a nawet z płuc.
Z uwagi na to odnalazł odpowiednie miejsce i rzucił jeńca na glinianą
skarpe, by
mógł
on uspokoić oddech. Sam również się cieszył, że ma okazję odpocząć.
Przez chwilę człowiek leżał twarzą w dół. Jego ciałem wstrząsały
torsje wywołane
próbami tłumienia kaszlu. Najwyraźniej trafnie uważał, że Niun nie
będzie tego
tolerował.
Nagle mdłości ustały. Schwytany leżał nieruchomo na boku i wpatrywał
się w
niego.
Nie był uzbrojony. Niun wziął pod uwagę ten ciekawy fakt. Zastanawiał
się, co
też
opętało ludzi albo co przytrafiło się temu człowiekowi, że stracił
swą broń.
Człowiek gapił się
po prostu na niego. Na pokrywający jego twarz piasek wylewały się
łzy. W jego
oczach nie
było widać żadnego uczucia. Nie wyrażały nic poza wyczerpaniem i
cierpieniem.
Bez żadnej
ochrony zapuścił się w nieprzyjazne środowisko Kesrith i nierozważnie
biegł,
przez co naraził
swe tkanki na uszkodzenie.
Ponadto uciekał od reguli, z którymi jego pobratymcy zawarli traktat.
- Jestem Sten Duncan - wyszeptał wreszcie człowiek we własnym języku.
-
Towarzyszę ludzkiemu posłowi. Kel'enie, nasza obecność tutaj jest
zgodna z
traktatem.
Niun zastanowił się nad zdradzoną przez tamtego informacją. Ludzki
poseł, ludzki
poseł - te słowa niosły się w jego umyśle złowieszczą nutą zdrady.

- Jestem kel Niun - odparł, gdyż ta istota podała mu swe imię.
- Czy jesteś z edunu?
Niun nie odpowiedział, ponieważ wydawało się, że nie ma takiej potrzeby.
- Tam właśnie mnie zabierasz, prawda? - Gdy człowiek po raz kolejny nie otrzymał odpowiedzi, najwyraźniej poczuł niepokój. - Pójdę tam z własnej woli. Nie musisz używać siły.
Niun rozważył tę propozycję. Ludzie zwykli kłamać. Wiedział o tym. Brak mu było doświadczenia, by ocenić szczerłość słów tamtego.
- Nie puszczę cię wolno - zdecydował.
Ludzie nie mieli w zwyczaju zasłaniać twarzy, lecz mimo to Niun żałował, że w ten sposób postąpił z ludzkim kel'eniem, odzierając go z godności. O ile ten człowiek faktycznie był kel'eniem. Niun sądził, że tak było, gdyż w walce spisał się całkiem dobrze.
- Pójdziemy do edunu - oznajmił. Wstał i pomógł podnieść się Duncanowi. Nie włożył w to zbyt wiele wysiłku, gdyż nie był to jego brat, zczekał jednak, by uzyskać pewność, że człowiek mocno stoi na nogach. Był ranny. Niun zauważył, że stawia on niepewne i nierówne kroki i że porusza się po terenie, nie znając go, ślepy na jego niebezpieczeństwa. A także głuchy.
Niun usłyszał, jak z portu wystartował samolot, który skierował się w ich stronę, lecz człowiek nie podniósł nawet wzroku, zanim Niun nie szarpnął nim, by mu go pokazać. Stał jak głupi, gapiąc się w tamtą stronę, kierowany złą wolą lub tępotą umysłu. Niun nie czekał, by się przekonać, która z tych ewentualności jest prawdziwa. Złapał swego więźnia i pociągnął go w kierunku wrzących wód Jieca, z którego para buchała w noc. Tam, przy glinianej skarpie, ukryli się. Ich płuca dławili zapach siarki. Huk regulskich silników przemknął nad nimi. Reflektory omiotły równiny i oświetliły pióropusze pary, bezowocnie szukając jakiegoś ruchu. Tutaj, na wulkanicznych nizinach, czujniki temperatury posiadały ograniczoną użyteczność. Wrzące źródła oraz gotujące się błoto sprawiały, że regulska nauka nie przydawała się zbyt w ich tropieniu.
- Kel'enie - odezwał się Duncan. - Którego z nas szukają? Mnie czy ciebie?
- W jaki sposób obraziłeś reguli? - zapytał Niun, uważając, że

udzielanie
informacji
nie przyniesie mu żadnej korzyści, lecz jej uzyskanie to inna sprawa.
Przez cały
ten czas
wiązki światła omiatały niziny, rozświetlając jeden pióropusz pary po
drugim. -
Czy byłeś
więźniem?
- Asystentem ludzkiego posła, który przybył... - Eksplozja ognia
oblała łuną ich
twarze i spryskała ich wrzącą wodą. Skulili się razem, by się przed
nią osłonić.
Ogień nie
ustawał, a woda wciąż pluskała. Pod ziemią rozległo się dudnienie i
obok nich
wystrzelił w
górze strumień pary, który ich ogarnął. Był nieprzyjemnie gorący, lecz
możliwy do
zniesienia.
- Tsi'mri - zaklął półgłosem Niun, zapominając, z kim dzieli
schronienie. Gdy
ogień
zaporowy nie ustawał, poczuł, że człowiek zaczyna dygotać. Wstrząsały
nim
długie,
niezdrowe fale dreszczy, jak istota, której siły zostały niemal
całkowicie
wyczerpane.
-... który przybył przed całą misją - kontynuował z uporem wciąż
drżący człowiek
- by
dopilnować, czy wszystko wygląda tak, jak nam obiecano. Nie sędzę
jednak, by...
Pobliska eksplozja oblała ich wodą i błotem. Człowiek krzyknął
głośno, zdusił
jednak
ten dźwięk.
- Ilu was tu jest? - zapytał Niun.
- Ja i poseł. Dwóch. Przylecieliśmy na Hazanie, który tam stoi.
Niun złapał Duncana za kołnierz i zwrócił jego twarz w stronę światła
bijącego
od
przeszukujących teren wiązek. Nie ujrzał w niej nic, co by mu
powiedziało, czy
była to
prawda czy kłamstwo. Teraz, gdy oblicze człowieka wymyła do czysta
wilgoć, która
ogarnęła
ich obu, dostrzegł, że jest to młody mężczyzna. Ludzki kel'en. Niun
wzdragał się
przed
nazwaniem obcego tym honorowym tytułem, nie znał jednak żadnego
innego, który
byłby
odpowiedni dla tej istoty.
- Na Hazanie był kel'en - powiedział Niun - który tam umarł.
Po raz pierwszy wydawało się, że coś przebiło się przez mur
otaczający
człowieka.
Zawahał się, zanim odpowiedział:
- Widziałem go. Raz. Nie wiedziałem, że nie żyje.
Niun odepchnął jeńca. Na moment zaślepił go gniew. To tsi'mri -
powtórzył sobie

- a

także nieprzyjaciel, lecz mniej w tej chwili niebezpieczny niż regule.

„Widziałem go. Nie wiedziałem, że nie żyje.”

Odwrócił twarz i wbił przygnębiony wzrok w buchającą parę oraz światła

przeczesujące równiny w ich poszukiwaniu.

Wybacz nam, Medaiu - pomyślał. - Nasze zdolności postrzegania były zbyt

przytępione, nasze umysły zbyt przyzwyczajone do służby regulom. W przeciwnym

razie

zrozymielibyśmy wiadomość, którą próbowałeś nam przesłać.

Nakazał sobie spojrzeć na nienawistną ludzką twarz, która nie była w przyzwoity

sposób zasłonięta, na nagość tej istoty, która - być może nieświadomie - zabiła

kel'ena z

Ludu.

Zwierzę - pomyślał. - Zwierzę tsi'mri.

Traktat pomiędzy regulami a mri został zerwany w chwili, gdy to stworzenie

postawiło stopę na Kesrith, a stało się to wiele, wiele dni temu.

Przez tak

długi czas Lud był

wolny i nie wiedział o tym.

- Nie ma już wojny - zapewnił go Duncan. Niun naprężył mięśnie.

Chciał go

uderzyć,

lecz nie byłby to czyn honorowy.

- Jak sądzisz, dlaczego regule na nas polują? - zapytał Duncana, odrzucając w

jego

stronę zadane przez niego pytanie... - Czy nie rozumiesz, człowieku, że

popełniłeś poważny

błąd, opuszczając Hazana!

- Pójdę z tobą - odparł człowiek, po raz pierwszy okazując coś w rodzaju

godności -

żeby porozmawiać z waszą starszyszną i wytłumaczyć wam, że lepiej będzie, jak

zwrócić

mnie moim pobratymcom.

- Ach - powiedział Niun, którego te słowa przyprawiły niemal o pogardliwą

uciechę. -

Ale my jesteśmy mri, nie regule. Nic nas nie obchodzą wasze umowy z nimi. Jak

zresztą

widzisz, nie pomogły ci one w niczym.

Człowiek znieruchomiał, rozważając te słowa. Nie okazał strachu przed ukrytą w

nich

groźbą.

- Rozumiem - powiedział. W chwilę później dodał spokojnym, opanowanym tonem: -

Pozostawiłem tam w mieście posła. Jest stary i został sam z regulami, podczas

gdy tu dzieją

się takie rzeczy. Muszę do niego wrócić.

Niun zastanowił się nad jego słowami. Zrozumiał je. To ze względu na lojalność

dla
swego sen'antha człowiek znosił to wszystko cierpliwie. Wzbudziło to
jego
respekt. Dotknął
dłonią serca, by go okazać.
- Doprowadzę cię żywego do edunu - powiedział. Wydawało mu się, że
powinien
dodać: - Nie jest naszym zwyczajem brać jeńców.
- O tym już wiemy - odparł Duncan.
A więc porozumieli się nawzajem tak, jak to tylko było możliwe.
Niun popatrzył na rozciągające się przed nimi niziny. Zaczął się już
zastanawiać
nad
tym, jakie zmiany mogło wywołać bombardowanie na znajomym terenie,
jakie
przeszkody
mogły się pojawić na niestabilnym gruncie i gdzie mają poszukać
następnego, w
miarę
bezpiecznego schronienia, jeśli regule wróca tu szybciej, niż się
tego
spodziewał.
Dobrze się stało, że on i człowiek osiągnęli porozumienie, że Duncan
doszedł do
wniosku, iż jego najlepsza szansa oraz najbardziej honorowe wyjście
to w tej
chwili
współdziałanie z Niunem. Nie objuczony żadnym ciężarem wędrowiec
mógłby dotrzeć
do
edunu rankiem, gdyby wszystko poszło po jego myśli, ponieważ jednak
regulskie
pociski
zniszczyły szlak, którym wspólnie się posuwali, a światło dnia ukaże
ich obu
wyraźnie oczom
nieprzyjaciela, nadejdzie wieczór, zanim zdołają dotrzeć do celu, o
ile sytuacja
nie ulegnie
zmianie.
Jego żołądek ścisnął narastający, chorobliwy lęk. Mało brakowało, a
mimo
wszystko
zabiłby człowieka i pognał do edunu ze wszystkich sił. Przeklinał sam
siebie za
swą
nadmierną wyrozumiałość, która doprowadziła do tego, że musiał teraz
wybierać
między
mordem a głupotą. Ścisnął człowieka za ramię.
- Posłuchaj mnie. Jeśli nie zdołasz dotrzymać mi kroku, nie będę mógł
cię
prowadzić,
a jeśli nie będę mógł cię prowadzić, zabiję cię. Jest też - dodał -
bardzo
prawdopodobne, że
regule odbiorą ci życie, by uniemożliwić ci dotarcie do twego
zwierzchnika.
Powiedziawszy to, wyszedł z ukrycia i pociągnął człowieka za sobą,
trzymając go
za
ramię. Duncan podążył za nim bez oporu.
Jednakże regulski samolot patrolujący okolicę zawrócił właśnie w ich
stronę i po

przejściu za ledwie kilku kroków byli zmuszeni rzucić się na ziemię w poszukiwaniu nowej kryjówki.

Wznowiono ogłuszający ogień zaporowy. Prysnęła na nich wrząca woda oraz krople błota.

W edunie musieli wiedzieć, co się dzieje. Z pewnością coś robili w tej sprawie.

Być może - pomyślał Niun - sen'anth Duncana również o tym wiedział i podjął jakieś kroki. Był jeszcze Ahanal, niezależny od Intel.

Rozumiał bezsilne przerażenie człowieka. Ze wszystkich na Kesrith, którzy mieli jakiegokolwiek możliwości działania, oni dwaj mogli zrobić najmniej, a regule, którzy nigdy nie walczyli, chwycili za broń, skłonieni do tego złą wolą, strachem czy jakimś innym motywem, który mógł połączyć ze sobą brzegi przepaści dzielącej tchórzostwo od interesowności.

Rozdział 17

Słychać było strzały. Człowiek, którego większość życia wypełniała wojna, nie mógł pomylić ich dźwięku z niczym innym.

Stavros odwrócił swój ślizg, by wyrzeć przez okno. Ujrzał światła samolotów zataczających kręgi poniżej poziomu chmur. Jego palce odszukały klawiaturę konsoli i dostroiły osłony z dużą sprawnością, której zdążył już nabrać.

Urządzenia kontrolne były proste, lecz wymagały nieprawdopodobnych serii sygnałów kodowych, z których każdej trzeba było nauczyć się na pamięć. Regule dostarczali mu kodów z pełną zarozumiałością pogardą: zapamiętaj je - zdawali się mu mówić, przybierając tę swą minę, która świadczyła, że zaliczają istoty o krótkiej pamięci do kategorii podrozumnych.

Stavros nie był pod tym względem typowy. Nigdy nie był typowy: od dzieciństwa na odległej Kiluwie, poprzez lata gdy związany był z Urzędem Ksenologii, aż po okres sprawowania funkcji dyrektora na Helleyu podczas pierwszego kontaktu. Nie sprawiała mu żadnych trudności nauka języków ani obcych obyczajów, podobnie jak rozpoznanie prowincjonalnej krótkowzroczności, czy to występującej u ludzi, czy u innych.

Był z przekonania kiluwańskim patriotą. Znaczenia tego faktu nie rozumieli regule ani większość ludzi. Tę odległą kolonię zaludniali religijni tradycjoniści.

Pisanie było dla nich

grzechem, a wykształcenie stanowiło ich obsesję. Urodził się na tej planecie sto lat temu, zanim pokojowa, ekscentryczna Kiluwa padła ofiarą wojen z mri. Wielu Kiluwan wyróżniło się w służbie. Już ich nie było. Znaleźli się wśród ofiar odwetu za Nisren, czterdzieści lat temu. Stavros ocalał. Było charakterystyczne dla jego kiluwańskiego wychowania, że poczuł się zmuszony do zrozumienia gatunku, który nakazał zniszczenie jego rodzinnej planety. To regule wydali rozkaz, nie mri. Dlatego zajął się badaniem zjawiska, jakim był ten gatunek. Ich umysły przypominały doskonałość, do której zmierzała Kiluwa, lecz to oni zniszczyli wszystko, co ów świat stworzył. Był w tym, jak powiadali ongiś uniwersyteccy wykładowcy, „rytm sprawiedliwości”, połączenie znoszących się nawzajem sił. Teraz Kiluwanin przyleciał tutaj, by przepędzić regule. Rytm nie ustawał, wiążąc ich ze sobą. Nauczył się regulskich zwyczajów w poszukiwaniu rozwiązania tego interesującego problemu. Dostrzegł cechującą ich nikczemność, chłód oraz samolubną ambicję, podobnie jak żywiony przez nich szacunek dla umysłu. Przeszedł od strachu przed regulami do podziwu dla nich - w niemałym stopniu z powodu żalu za Kiluwa, której marzenie obrócone w ciało okazało się podobnie niedoskonałą rzeczywistością. Pod tym wszystkim, co zdołał do tej pory pojąć, kryły się dalsze prawdy - przywary i zalety nieodłączne od biologii regule. Dostrzegał je. Zaczynał przynajmniej rozumieć ograniczenia dotyczące przedłużania gatunku oraz kontroli przyrostu naturalnego, podział na przypominające mrowiska grupy, rozróżnienie między zdolnymi do rozmnażania starszymi oraz młodymi, a także docha stanowiące mniej więcej odpowiednik państw. Nabrał podejrzeń odnośnie do wartości traktatów, które były i zarazem nie były wiążące dla docha nie uczestniczących w porozumieniu. Zawarli kontrakt z Holn, lecz nagle stwierdzili, że mają do czynienia z Alagn i Alagn honorowała umowę.

Na pozór.
Nadeszła chwila prawdy. Stavros przez długie godziny dnia i nocy,
która nadeszła
później, ukrywał nieobecność Duncana. Dopuszczał się każdego możliwego
fortelu, z
wyjątkiem
otwartego kłamstwa, którego regule by nie wybaczyli. W miarę upływu
godzin
nabierał
pewności - z początku, że Duncan znalazł coś podejrzanego, gdyż w
przeciwnym
razie
wróciliby szybko, a już na pewno, gdy tylko ciemność dała mu możliwość
ukrycia
się - potem
jednak, gdy zapadnięcie nocy nie sprowadziło go z powrotem, był
niemal
całkowicie pewien,
że coś podejrzanego znalazło Duncana. Coraz trudniej było utrzymać
pozory
poprawności
stosunków z regulami. Mogli oni zamordować żołnierza NST i po prostu
zapomnieć
poinformować o tym w swych porannych komunikatach. Żaden zaś człowiek
nie
wylądował na
Kesrith bez zapewnienia Stavrosa, że zostały zlikwidowane wszystkie
możliwości
oporu.
Przynajmniej nie na stopie pokojowej.
Regule z pewnością to rozumieli.
Stavros siedział i przysłuchiwał się strzałom. Wiedział, że dopóki
nie umilkły,
istniało
duże prawdopodobieństwo, że Duncan jeszcze żyje.
W swoim czasie Stavros nadawał kształt linii politycznej, kierował
zasiedlaniem
nowego świata i zakładał uniwersytet. Sporządzał plany dyplomatyczne
i wojenne i
rzucił na
szalę życie tak wielu ludzi, że całe statki wraz z załogami uważano
za możliwe
do
poświęcenia. W takich sytuacjach podobni Stenowi Duncanowi ginęli
setkami.
Gdy jednak słyszał strzały, zaciskał prawą pięść i cierpiał, próbując
rozpaczliwie
poruszyć oporną lewą rękę z choć minimalną siłą. Był przykuty do
ślizgu. Był
zmuszony do
cierpliwości.
W porcie doszło do nowej katastrofy. Wykrył w regulskich
komunikatach, które
udało
mu się podsłuchać, wzmiankę, że wylądował statek i że nie należał on
do
przyjaciół reguli.
Ludzie, konkurencyjna grupa reguli albo mri. Łatwo potrafił odgadnąć,
co
skłoniło
Duncana do przedłużenia swej nieobecności. Nie wywołał żadnego
incydentu -
powiedział
chłopakowi, choć wiedział, że Duncan nie mógł mieć na to większego

wpływu.
Incydent
nadcigał. Zbierał się wszędzie wokół nich. Stavros wyczuwał to coraz wyraźniej,
w
milczeniu reguli oraz napiętej atmosferze panującej w Nomie.
Regule próbowali dokonać czegoś niedozwolonego. Zagrożone były ludzkie interesy.
Bez względu na to, jakiemu naciskowi go poddadzą, nie zamierzał udzielić
ludzkiej misji -
gdy ta już przybędzie - pozwolenia na lądowanie.
O ile już do niego nie doszło.
Stavros nie był człowiekiem skorym do pośpiesznych czynów. Musiał się najpierw
zastanowić. Gdy jednak doszedł do wniosku, że szansę wynoszą pięćdziesiąt
procent, dojrzał
do brawurowej akcji. Nie widział potrzeby dalszego podporządkowywania się
się
gospodarzom,
którzy albo ich zabija, albo nie odważą się tego zrobić. Nadszedł czas, by
sprawdzić ich blef.
Dotknął palcami konsoli, ruszył ślizgiem naprzód i otworzył drzwi.
Przeprowadził
maszynę przez pokój Duncana, po czym za pomocą płynnej, dobrze wyćwiczonej serii
komend skręcił nią w prawą stronę i wprowadził w biegnące po korytarzu tory.
Regulskie młode, ujrzawszy go, wytrzeszczały oczy i szwargotały słowa protestu,
które Stavros ignorował. Znał należyte komendy. Obliczył odpowiednie ruchy i
przemknął na
stronę budynku zwróconą ku portowi. Tam zatrzymał się i wcisnął klawisze
kierujące ruchem
okien. Rozjaśnił je i nakazał schować osłony przeciwburzowe.
Rzeczywiście stał tam jeszcze jeden statek.
Ponadto całą okolicę zalewał blask reflektorów lśniących jaskrawo na tle obłoków
dymu i pary. To samoloty badały grunt wiązkami swych świateł.
Ach, Duncan - pomyślał Stavros z głębokim żalem.
Jakieś młode podeszło, sapiąc, do niego.
- Ludzki starszy - odezwało się. - Żałujemy, ale...
Bai Hulagh? Gdzie? - zapytał za pośrednictwem ekranu, co w wyraźny sposób
zdeprymowało reguła. - Młode, znajdź mi baia.
Młode uciekło z największym pośpiechem, na jaki tylko mogli się zdobyć regule.
Stavros obrócił ślizg i skierował go w lewą stronę. Wjechał na szyny i pognął w
dół rampy.
Ominął narożnik i znalazł się na dolnym piętrze Nomu, na które stanowczo
zabroniono im
wstępu. Tam opuścił szyny i przeszedł na sterowanie ręczne, przepychając się
przez tłum
trajkoczących młodych. „Mri”, dosłyszał, a także: „statek mri” i „alarm”.
Ustępowały mu z drogi, aż wreszcie jedno z nich zauważyło, że w ślizgu,

stanowiącym dla nich symbol autorytetu dorosłego, znajduje się człowiek.

- Wracaj - prosiły go. - Wracaj, starszy.

Bai Hulagh. Zaraz - upierał się. Nie chciał się wycofać i młode nie odważyły się nic w tej sprawie zrobić. Gdy zaczęły szeptać, wielce zdezorientowane, przejechał ślizgiem przez ich grupę i przystąpił do powolnego objazdu parteru, choć w powietrzu odczuwalne były wibracje wywołane atakiem na nizinach, a budynek drżał pod wpływem wstrząsów.

Zanotował w umyśle, gdzie są rozmieszczone drzwi, a gdzie podjazdy i w które miejsca można dotrzeć za pomocą ślizgu.

Na jego ekranie rozbłysła wiadomość.

Była to pieczęć Hulagha. W ślad za nią ukazała się jego twarz.

- Szanowny ludzki starszy - odezwał się regul - proszę, by natychmiast wrócił pan na swą kwaterę.

Nie potrafię uwierzyć, że jest tam bezpiecznie - wystukał cierpliwie Stavros. - Gdzie jest mój asystent?

- Zlekceważył nasze rady i wplątał się w pewien incydent - odparł Hulagh z godną uwagi szczerością, co sprawiło, że Stavros poczuł przypływ nadziei. - Z żalem pana informuję, czcigodny pośle - ciągnął regul - że wylądowali mri. Są oni wyjęci spod prawa i zdecydowani narobić kłopotów. Pańskie młode znajduje się gdzieś pośrodku tego wszystkiego, mimo że je ostrzegaliśmy. Proszę pana o ułatwienie nam zadania poprzez powrót do swej bezpiecznej kwatery.

Odmawiam - Stavros nacisnął klawisz czyniący okno przejrzystym. - Będę się przyglądał stąd, przez okna.

Nozdrza Hulagha zatrzasnęły się, a potem rozwarły ponownie.

- Ta niechęć do współdziałania zasługuje na potępienie. Nadal sprawujemy tu władzę.

Nie utracimy jej aż do chwili przybycia waszej misji. Przebywa pan tu jedynie jako obserwator, za naszą zgodą.

A więc będę obserwował.

Ponowne gniewne rozdarcie nozdrzy.

- Niech więc pan to robi, na własne ryzyko. Jeśli odnajdziemy pańskie młode, poinformuję je, że brak panu jego usług i że lepiej będzie, jak wróci do pana.

Byłbym za to wdzięczny - wystukał powoli Stavros. - Poinformuję mych pobratymców, gdy już przybędą, że nie jesteście odpowiedzialni za żadną zwłokę w wycofaniu się, o ile

stanie się tak, że mój adiutant wróci do mnie bezpiecznie, a ponadto
żadnym
uszkodzeniom
nie ulegną wybrane przez nas lądowisko oraz niezbędne instalacje,
takie jak ten
budynek,
stacja uzdatniania wody czy elektrownia. Gdyby jednak doszło do
którejś z tych
rzeczy, mogą
zostać wyciągnięte odmienne wnioski.
Zapadła cisza. Bai Hulagh wciąż był widoczny na ekranie. Zastanawiał
się nad tą
deklaracją intencji. Stavros spodziewał się gniewu, groźby czy
pokrzykiwania,
lecz zamiast
nich pod stanowiącą kościstą maskę twarzą przemknęło jakieś trudniej
rozpoznawalne
uczucie zdradzone jedynie nagłym rozwarciem się nozdrzy.
- Jeśli ludzki poseł zapewni nas, że rzeczywiście tak mają się sprawy
i że
będzie
można dojść do kompromisu, dokonamy wszelkich wysiłków, by uchronić
owe
urządzenia
oraz doprowadzić do odnalezienia ludzkiego młodego żywego. Będzie
jednak
konieczne
ostrzeżenie ludzkiego posła, że w porcie dojdzie do niezbędnych
operacji i - ze
względu na
bezpieczeństwo Nomu oraz wszystkich znajdujących się wewnątrz -
byłoby
korzystniej,
gdyby czcigodny ludzki starszy dokonywał obserwacji za pośrednictwem
zdalnych
urządzeń,
a nie przez okna. Proszę to wziąć pod uwagę, jeśli łaska, panie.
Rozumiem. Jeśli łaska, panie. Jestem w obecnej chwili przekonany, że
robicie
wszystko, co w waszej mocy.
Nie miał ochoty rezygnować z możliwości wyglądania przez okno, gdyż
nie żywił
zaufania do niekompletnych obrazów przekazywanych przez regule, lecz
ogień
zaporowy był
intensywny, a okna grzechotały złowieszczco. Zaczynał poważnie
traktować
ostrzeżenia baia.
Regulskim budynkiem targał jeden wstrząs za drugim. Stavros wiedział,
że bai go
nie
oszukuje.
Pytaniem było tylko, co takiego wywołało tę wymianę ognia. Regule,
powtórzył
sobie,
zasuwając osłonę przeciwburzową, nie kłamali.
Zatem prawdą było, że wylądowali mri i że Sten Duncan znajdował się
gdzieś na
nizinach. Z regulami jednak nigdy nie można było być niczego pewnym.
Nagle zatrzęsła się podłoga. W całym budynku zawyły syreny.
Stavros wprowadził ślizg w tor i pomknął z powrotem do głównego holu,
gdzie
grupa
młodych zaczęła gorączkowo machać do niego rękoma. Wszystkie

jednocześnie
staraly się
przekazać mu instrukcje.
- Do schronu, wielebny, do schronu! - wołały, wskazując na kolejne
pomieszczenie,
do którego prowadziła zbiegająca w dół rampa. Stavros zastanowił się
nad tym i
doszedł do
wniosku, że tym razem mądrzej będzie ich posłuchać.

Rozdział 18

Duncan był doszczętnie wyczerpany. Stanowił obciążenie i zwiększał
niebezpieczeństwo. Niun chwycił go rękoma i zepchnął w dół zbocza, by
poszukać
schronienia pod nawisem, w pobliżu kipiącej sadzawki. Wepchnął go
jeszcze
głębiej, gdy
wcisnął w ślad za nim własne ciało.
Ledwo zdążył na czas. Pobliski impuls ognia przemknął z sykiem przez
wodę, po
czym skruszył skałę obok nich. Ostrzał prowadzono na oślep, bez
celowania.
Wiązki światła
nie przestawały przeszukiwać okolicy. Niun dostrzegł w ich odbitym
blasku
wynędzniałą
twarz Duncana. Oczy człowieka były opuchnięte. Nie chroniły ich
migotki, które
prześlaniały
wzrok Niuna, gdy tylko dym stawał się gęsty. Po górnej wardze Duncana
ściekała
strużka
krwi, która w słabym świetle wydawała się czarna. Ciągle się sączyła.
Stało się
to już czymś
więcej niż tylko drobną dolegliwością. Człowiekiem wstrząsał
bulgoczący kaszel,
mimo że
usiłował on go zdusić. W powietrzu unosił się gęsty, dławiący odór,
zarówno
wywołany
strzałami, jak i pochodzący z naturalnych źródeł: pary i siarki. Niun
wykręcał
ciało w ciasnej
przestrzeni, brzydząc się dotknięcia zakrwawionego i spoconego
człowieka.
Wreszcie,
wyczerpany, doszedł do wniosku, że w tak niewielkim schronieniu nie
warto być
wybrednym.
Leżeli razem w jamie, która zapewne stanie się ich grobem, jeśli
któryś z
następnych strzałów
spowoduje osunięcie się nawisu, pod którym się kryli. Kości człowieka
i mri
zmieszają się ze
sobą, dostarczając przyszłym posiadaczom Kesrith powodu do
zastanowienia.
To był obłąd. Umysł nie mógł funkcjonować prawidłowo w warunkach
takich
powtarzających się wstrząsów, do jakich dochodziło nieustannie wokół
nich.
Niunowi
nieudolność reguły wydała się zdumiewająca. Obaj z Duncanem zginęliby
już wiele

razy,
gdyby ich wrogowie posiadali choćby cząstkową znajomość terenu. Nie mieli oni jednak żadnej. Ostrzeliwali na oślep okolice równie dla nich obcą i nieznaną, jak dno morza. Świat bez ustanku rozświetlały białe i czerwone flary. Spowijała go mgła, para, dym oraz obłoki kurzu. Wyglądało to zupełnie jak piekło znane mu z ludzkich przekleństw. Piekłem mri był nie kończący się Mrok. Woda pluskała ze świstem i bulgotaniem. Niun opuścił chustę zaidhe. Znajdował się na zewnątrz i osłaniał człowieka swym ciałem. Była to, jak na ironię, sytuacja, spowodowana przypadkiem. Natychmiast zamieniłby się na miejsca, gdyby było to możliwe. Ziemia podźwignęła się pod wpływem kolejnej eksplozji, która sparaliżowała ich zmysły i sprawiła, że ich bezwładne ciała ogarnęły ponowne konwulsje przerażenia. Przebijając się przez to wszystko, na skały padł nagle ostry, biały blask, który narastał, pochłonał ich, aż wreszcie pożarł cały świat. Towarzyszyła mu niemożliwa do zniesienia fala ciśnienia. Niun pojął, że ich trafiono. Spróbował się poruszyć, by wytoczyć się na otwartą przestrzeń, zanim nawis się osunie. Ogarnęła go fala uderzeniowa i była ona czerwona...
... wicher, wicher o wielkiej mocy, który rozpędził dym i mgłę, tworząc czerwony wir przed jego skrytymi za migotkami i chustą oczyma. Niun poruszył się. Zdał sobie sprawę, że się poruszył i że żyje. Ze wszystkich stron otaczało ich posępne światło o kolorze paskudnej czerwieni. Podniósł się na nogi. Źródło tego blasku miał za plecami. Odwrócił się w jego stronę i ujrzał port. Nie było w nim nic. Stał, choć nogi pod nim drżały. Zdawało mu się, że krzyknął w głos, tak wielki był jego ból. Zacisnął oczy, po czym otworzył je, usiłując dostrzec coś poprzez płomienie, aż wreszcie łyzy spłynęły mu po twarzy. Po Ahanalu i po Hazanie nie zostało jednak ani śladu. W samym mieście gorzały pożary. Ku niebu wznosiły się kłęby dymu. W tej samej chwili z miejsca w pobliżu horyzontu wystartował samolot, który

zatonął
krąg nad morzem i zawrócił w ich stronę, mrugając leniwie światłami.
Niun podążał za nim wzrokiem. Maszyna zatoczyła jeszcze jeden krąg,
przeleciała
nad
miastem, poprzez dym, i zaczęła kierować się w stronę wzgórz.
W stronę edunu.
Pragnął odwrócić od tego twarz. Wiedział, wiedział już jaki będzie
koniec.
Obserwował samolot. Śledził go wzrokiem. Jego gardło ścisnął potężny
skurcz.
Ciało miało
zimne i odrętwiałe, lecz ośrodek jego umysłu był w pełni świadomy
tego, co
zaczęło się
dziać.
Pierwsza z wież edunu, należąca do Kel, eksplodowała z jasnym
blaskiem, po czym
osunęła się powoli w gruzy. Dotarł do niego dźwięk, przyprawiający o
odrętwienie
wstrząs, a
w ślad za nimi powiew. Wieże zawaliły się. Cała struktura edunu
zawisała w
powietrzu, po
czym zamieniła się w ruinę.
Statek zatoczył krąg, lekki i wolny, mrugając leniwie światłami w
ciemności, po
czym
wzniósł się ponad dym i przeleciał bezczelnie nad ich głowami.
Pistolet znalazł się w jego rękach. Niun odwrócił się, uniósł go i
wystrzelił
jeden
bezwolny impuls w ślad za tymi oddalającymi się światłami. Na niebie
nie było
widać
żadnych innych. Rozmazały mu się one przed oczyma - zdradzieckie
migotki albo
łzy.
Trzecia powieka poruszyła się i oczyściła jego oczy. Niun wystrzelił
ponownie.
Światła posuwały się naprzód jeszcze przez moment. Nagle rozkwitł
czerwony blask
i
odłamki poleciały, wirując, po różnych trajektoriach, zniszczenie
dodane do
zniszczenia.
Mógł to wywołać strzał z pistoletu lub turbulencja, która z pewnością
otaczała
port.
Nie zmieniło to już niczego. Niun odwrócił się i ponownie spojrzął na
edun,
gdzie nie
ostały się już nawet płomienie. W żołądku chwycił go skurcz,
szarpiący ból,
który osłabił jego
stawy i sprawił, że zakręciło mu się w głowie. W tej chwili pragnąłby
stracić
czucie, stać się
słabym, opaść, osunąć się na ziemię, zrobić cokolwiek, by nie
sterczeć tu tak
bezzadnie.
Zginęli. Wszyscy zginęli.
Stał tam, nie wiedząc, czy wracać do zgliszcz w porcie, czy też iść
przed

siebie, tak
jak poprzednio. Nie wiedział nawet, czy jest powód, by iść dokądś czy
robić
cokolwiek
innego niż siedzieć tutaj aż do rana, kiedy to przybędą regule, by
zakończyć
sprawę.
Przekonał się, że nie ma granic tego, co mogą wchłonąć zmysły. Nadal
czuł. Nie
był
całkowicie odrętwiały. Pragnął tylko, by tak było. Uderzał w niego
wiatr, który
ukradł nocy
wszelkie dźwięki. Szarpał on jego szatami, wywołując nieustanny
szelest
materiału, który w
tym miejscu był głośniejszy od ciszy, jaka zapadła ponad wszystkim.
Lud zginął.
On pozostał przy życiu. Ocaleni mieli pewne obowiązki. Trzeba było
okazać
zmarłym
szacunek i dokonać rytuałów. Różnił się usposobieniem od Medaia.
Schował pistolet do kabury, wcisnął lodowate dłonie pod pachy i
przystąpił do
rozważań nad tym, co go czeka w życiu.
Kel'en był Ręką Ludu. Musiał pochować swych kuzynów, o ile nie
zrobili tego
regule,
zabijając ich. Potem nadejdzie wojna, której, być może, regule się
nie
spodziewali.
Spojrzał w stronę nawisu. Zobaczył swego ludzkiego więźnia i
popatrzył mu w
oczy.
To także był ktoś, kto czekał na śmierć, i kto, w małym zakresie,
również
wiedział, czym jest
nieutulony żal.
Mógł go zabić i zostać od tej chwili sam w przeraźliwej, niezmiernej
ciszy.
Byłby to
mikroskopijny akt przemocy w porównaniu z działaniem sił, które
rozszałały się
na niebie
Kesrith i zniszczyły cały jego świat. Mikroskopijny i nędzny atak.
Zemsta za
świat powinna
być równego kalibru.
- Wstawaj - powiedział cicho. Duncan podniósł się, oparł barkiem o
skałę i wbił
w
niego wzrok.
- Pójdziemy na wzgórze - ciągnął Niun. - Do domu mojego ludu. Nie
sądzę, by
nadleciały następne samoloty.
Duncan odwrócił się i spojrzał w tamtą stronę. Bez sprzeciwu i bez
pytań ruszył
naprzód jako pierwszy.
W otaczającym ich świecie zaszła zmiana. Punkty orientacyjne, które
znajdowały
się
na Dusowej Równinie od niepamiętnych czasów, zniknęły. Grunt pokryty
był
bliznami

wypełnionymi wrzącą wodą. Duncan, który - związany i oślepiiony -
szedł jako
pierwszy, źle
postawił nogę. Zapadła się ona aż po kolano. Nie wydał z siebie nic
więcej niż
ochrypły jęk
wywołany szokiem. Niun złapał go i pociągnął w górę, pomagając mu
odzyskać
równowagę.
Człowiek stał, chwytając ciężko powietrze.
O tej chwili Niun trzymał rękę na ramieniu Duncana, kierując jego
krokami. Znał
drogę i dzięki temu chronił człowieka przed następnym upadkiem.
Pojawiło się światło, czerwone światło Arain, brzydkie i mroczne.
Niun ponownie
spojrzał w stronę portu i zobaczył w pierwszych promieniach słońca
pełną prawdę
o tym, co
już i tak wiedział: że nic nie ocalało.
Ani Ahanal, ani Hazan.
Gdy zaś popatrzył na wzgórze, na którym wznosił się uprzednio Edun
Ludu,
dostrzegł,
że stał się on jednym z piaskiem i skałami, jak gdyby nigdy nie stało
tam nic,
co wybudowały
czyjeś ręce.
Widział także w tym świetle zdobyte przez siebie trofeum - wyczerpane
stworzenie,
któremu z trudnością przychodził każdy prowadzący w górę krok, i
którego twarz,
usta i pierś
zbrzyzgane były krwią ciekącą nieustannie z jego nosa, nie wiadomo
czy na skutek
obrażeń,
czy wpływu atmosfery. Oczy miał niemal zaciśnięte. Płynęły z nich
łzy, jak się
zdawało nie
pod wpływem uczuć, lecz uszkodzenia tkanek. Twarz, nieprzyzwoicie
odsłonięta
przed
słońcem, wyrażała raczej oszołomienie niż złość. Niun nie wiedział,
dlaczego
człowiek nie
przestaje posuwać się naprzód takim kosztem, choć czekała go za to
tak niewielka
nagroda.
Znacznie łatwiej byłoby zginać na skutek działania sił natury niż w
akcie tego,
czym ludzie i
mri obdarzali się wzajemnie od czterdziestu lat.
Był jednak punkt, poza którym nie sposób już było się zastanawiać.
Liczył się
tylko
fakt, że się żyło, i trzeba było trwać, bez względu na to, czy się
tego chciało
czy nie.
Niun potrafił zrozumieć podobne stanowisko, ów głęboki szok, który
nie pozwalał
na
żadne decyzje. On sam nigdy nie przypuszczał, że zastygnie bez ruchu
w chwili
kryzysu, a
jednak tak zrobił. Chłód momentu, w którym zginał Lud, wciąż dławił

jego umysł i
serce.
Wydawało się, że nigdy nie minie, choćby Niun zdołał wyrzucić zemstę,
choćby
nawet zabił
każdego oddychającego regula i dorzucił na stos zniszczenia również
ludzkość.
Wobec takiego szoku życie ich obu miało jednakową wartość - żadną.
Popychał człowieka przed sobą. Nie czuł teraz nienawiści ani litości.
Nie
widział
powodu, by oszczędzać jeńca, gdy sam musiał stawić czoło zniszczeniu
edunu.
Pomyślał, że
być może Duncan również oplakuje swój niespełniony obowiązek, gdyż
nie udało mu
się
zapobiec spustoszeniu Kesrith, że on również rozpacza z powodu klęski
i jest
podobnie
nieszczęśliwy jak on.
Duncan miał jednak kuzynów - mieszkańców wszystkich ludzkich światów
- i
widział, że oni ocaleli. Niun był w stanie obudzić w sobie nienawiść
do
człowieka, gdy przez
chwilę o tym pomyślał. Nie odda go jego pobratymcom. Dopóki on żyje,
Duncan
będzie żył.
Dopóki będzie musiał stawić czoło temu, co stało się z Kesrith,
człowiek Duncan
będzie robił
to samo.
Dotarli do edunu w pełnym świetle dnia. Nie niepokoiły ich żadne
statki. Na
niebie
nie było widać śladu życia. W mieście mogło się ono jeszcze tlić, nie
sięgało
jednak do
miejsca, w którym się znajdowali. Gdy Niun o tym myślał, wyobrażał
sobie, że
podaży tam i
pozabija ich systematycznie i bez radości - reguli, którzy nie
posiadali
umiejętności
prowadzenia wojny, a którzy na koniec, w jednym tchórzliwym akcie,
unicestwili
Lud.
Była w tym ironia warta gorzkiego śmiechu. Niun spojrział na hałdę
gruzu, w którą
zamienił się edun i poczuł, że musi się roześmiać albo rozpłakać.
Duncan,
którego nikt już nie
zmuszał do marszu, osunął się po prostu na kolana i oparł o poboczne
grobli. Niun
usłyszał
jego głuchy kaszel i kopnął go lekko. Gdy to nie wystarczyło, by
skłonić go do
podźwignięcia
się na nogi, sięgnął ręką w dół, złapał go za ramię i podciągnął w
górze.
Mieli robotę do wykonania, przynajmniej w takim zakresie, na jaki
pozwolą ich
siły.

Niuna wstrętem napawała myśl o tym, by ręce tsi'mri dotykały ruiny,
nie był
jednak w stanie
sam uporać się z zadaniem. Wyciągnął av-tlen i rozluźnił jego
czubkiem węzły na
nadgarstkach Duncana, po czym ostrożnie rozwiązał rzemienie, które
wpiły się w
opuchnięte
ludzkie ciało. Następnie zawiesił je na pierścieniu u jednego ze
swych pasów.
Duncan spróbował rozmasować sobie dłonie, by przywrócić je do życia.
Spojrzał na
edun, po czym przeniósł pytający wzrok na Niuna. Mri szarpnął głową w
odpowiedzi.
Duncan zrozumiał go i ruszył naprzód. Brnęli przez gruz, stawiając
ostrożnie
stopy pomiędzy
fragmentami ścian, które spadły w dół i roztrzaskały się. Tutaj
szalał zwykły
ogień, a nie
promieniowanie, które z pewnością skaziło miasto i uczyniło je
niezdatnym do
zamieszkania.
Niun pchnął stertę gruzu, która blokowała im drogę, i ujrzał że pod
stosem
ciężkich kamieni i
delikatnego pyłu spoczywa przynajmniej jeden z członków Kel.
Nie było sensu przenosić tej masy ani nadziei, że uda się tego
dokonać w
całości. Niun
brał w rękę kamienie i układał je wokół widocznego fragmentu ciała na
wzór
mogiły.
Duncan, widząc, jakie są jego zamiary, również zaczął zbierać
kamienie
odpowiednich
rozmiarów i podawać je Niunowi.
Dla tego drugiego dotkliwą obrazą było, że człowiek robi to
dobrowolnie, a nie
pod
przymusem, lecz jego pomoc była potrzebna, w zadyż zaś razie nie
pozwoliłby mu
dotknąć
samego grobu. W tej samej chwili przyszło mu do głowy, że Duncan
mógłby rozwalić
mu
czaszkę jednym z tych właśnie kamieni, gdy tylko odwróci się do niego
całkowicie
plecami, i
że takie właśnie mogły być zamiary człowieka, pilnował się więc, by w
trakcie
pracy nie
tracić go z pola widzenia.
Gdy skończyli, ruszyli dalej w głąb riun, w miejsca mroczne i
niebezpieczne,
gdzie
nad ich głowami wznosiły się sterty gruzu, z których osypywał się na
nich pył i
małe
kamienie. Najgłębiej, w samym sercu ruin, znajdowała się kaplica, do
której
zmierzał Niun.
Została pogrzebana zbyt głęboko.
Gdyby było to możliwe, odnalazłby wszystkie zwłoki, które zdołałby

wydostać i
zaniósłby je do sanktuarium Sil'athen, gdzie pochowałby swych
kuzynów. Być może
jednak
ludzie nigdy nie będą na tyle ciekawi, by sprofanować to miejsce
swymi maszynami
i
przeszukiwać gruzy oraz pozostałości po gatunku, który nie miał już
znaczenia we
wszechświecie.
W tym właśnie momencie świadomość katastrofy dotarła do owej
centralnej cytadeli
jego jaźni, która dotąd jej nie odczuła. Niun zadrżał. Omal nie
zemdlął.
Wyciągnął rękę, by
się oprzeć, i dotknął niewłaściwego kamienia. Zbudził w ten sposób
lawinę, która
zasypała
grunt u ich stóp i pokryła ich obu pyłem. Jedyną rzeczą, którą
widział
dokładnie, była twarz
Duncana. W jego oczach czaiło się przerażenie, gdyż przez chwilę
wydawało się
prawdopodobne, że pokryje ich swym ciężarem gruz i ziemia. Potem pył
przestał
się
osypywać i wokół zapadła cisza.
Gdzieś przesunął się jakiś kamień, a w ślad za nim następny. Doszło
do kolejnej
lawiny. Potem ponownie nastąpiła cisza, w której usłyszeli upadek kilku
kamyków.
I w tej ciszy dobiegł ich wysoki, odległy krzyk.
Duncan usłyszał go. Gdyby nie rzucone przez niego potwierdzające
spojrzenie w
bok,
Niun uznałby ten dźwięk za złudzenie. Nadbiegał on jednak z kierunku,
w którym
uprzednio
wznosiła się wieża Kath i gdzie znajdowały się najgłębiej położone
magazyny.
Odwrócił się i zaczął torować sobie drogę przez ruiny. Uważał, uważał
teraz na
życie
własne, a także tej, która krzyknęła głośno w ciemnościach na dole.
- Melein! - zawołał. Zatrzymał się, nasłuchując, i po raz drugi
usłyszał ten sam
wysoki
głos.
Oceniał, skąd on dobiega i po chwili dotarł do tego miejsca. Zawaliła
się tam
ściana, a
na szczycie osypiska leżał drobniejszy gruz, lecz stalowe drzwi
regulskiej
konstrukcji
wytrzymały. Aż za dobrze. Bronił do nich dostępu ciężar, którego nie
sposób było
przemieścić, gdyż brak im było narzędzi, które rozkruszyłyby gruz,
oraz maszyn,
które
przeniosłyby go w inne miejsce. Niun kaleczył sobie na nim rękę.
Mięśnie
odmawiały mu
posłuszeństwa. Duncan wspomagał go swoją siłą, lecz gruz nie chciał
się

poruszyć. Wreszcie obaj usiedli na podłodze, dysząc ciężko i kaszląc. Z nosa Duncana ponownie zaczęła wypływać krew. Wytarł ją, pozostawiając rdzawą plamę. Ręce drżały mu w nieopanowany sposób.

- Czy tam na dole jest wentylacja? - zapytał człowiek. Nie było. Stanowiło to jeszcze jeden powód do obaw.

- Melein! - zawołał Niun. - Melein, czy mnie słyszysz?! Usłyszał coś w rodzaju odpowiedzi. Był to głos kobiety, i to młodej, wysoki, cienki i wyraźny. To była Melein. Niun uznał, że znajduje się ona pod nimi. Spróbował określić dokładne położenie i zaznaczył piętą miejsce na podłodze. Następnie wyszarpnął z gruzu pręt zbrojeniowy i zaczął kuć ostrożnymi uderzeniami. Nie był tak nierozważny, by wystrzelić z pistoletu w dół, ku jej schronieniu. Posługiwał się prętem oraz własnymi palcami. Duncan zobaczył, co robi Niun, i zaczął mu pomagać. Uderzali na przemian, wykuwając coraz głębszy otwór w grubej na łokieć podłodze. Od czasu do czasu przerywali pracę, by wygrzebać dłońmi pył zbierający się w zagłębieniu. Słońce prażyło coraz mocniej. Jedynym słyszalnym dźwiękiem był teraz nieustanny brzęk stali uderzającej w spojona cementem ziemię. Przez bardzo długi czas Niun nie słyszał ani jednego słowa od Melein. Dręczył go strach. Wiedział, jak mała jest znajdująca się pod nimi przestrzeń i jak niewiele musi być w niej powietrza. Bał się też, że otwór, który wykuwali, nie trafi w małe pomieszczenie, w którym przebywała Melein, oraz tego, że cała podłoga zawali się pod nimi. Przebili się. Powietrze wypłynęło z ciemności, stęchłe, zubożone i zimne.

- Melein! - krzyknął w dół, lecz nie otrzymał odpowiedzi. Zaczął kuć jeszcze mocniej. Odłupywał odłamki z krawędzi otworu, poszerzając go, wpuszczając do środka coraz więcej i więcej powietrza wraz ze snopem światła słonecznego. Natrafili na stalowe pręty i zaczęli kuć z drugiej strony otworu, gdzie mogli uczynić go szerszym. Od czasu do czasu Niun wołał do niej, lecz nie usłyszał odpowiedzi. Wreszcie otwór stał się wystarczająco szeroki, by można się było przez niego precyzyjnie przycisnąć. Niun zaczął się zastanawiać. Człowiek będzie musiał

pozostać na
górze, a oni
wspiąć się jakoś z powrotem. Zastanawiał się gorączkowo nad zabiciem
Duncana,
nie byłoby
jednak w stanie wdrapać się na górę z Melein w ramionach, a
przynajmniej nie
byłoby to
łatwe. Nie miał też pewności, czy tkanina jego szat utrzyma ich
ciężar, a nie
wiedział, czego
innego mógłby użyć.
- Ja zejść na dół - zaproponował Duncan. Otworzył jedną z kieszeni i
wyciągnął z
niej
kawał sznura, z następnej zaś małą latarkę, Wręczył mu te cenne
przedmioty z
naiwną
otwartością, która na moment rozbroiła Niuna.
- Różnica poziomów - zaczął Niun, drżąc wewnątrz na myśl, że
człowiek
znajdzie
się w pobliżu Melein - jest równa półtoorej mojej wysokości.
Nie dodał, jaką zemstę szykuje, jeśli Duncan będzie nieostrożny,
jeśli zrobi
krzywdę
Melein lub nie wydobędzie jej żywej. Byłoby to bezcelowe. Siedział i
przyglądał
się
bezzradnie, jak Duncan precyzyjnie swe ciało, które było odrobinę
masywniejsze niż
jego, przez
otwór, po czym opadł z ciężkim łoskotem w ciemność.
Przysłuchiwał się, jak człowiek poszukuje jej na dole, wśród rzeczy,
które
przesuwały
się z grzechotem, oraz przemieszczających się gładów. Nachylił się
nisko nad
otworem,
starając się dostrzec słabiutkie światło latarki, którą tamten
trzymał w ręku.
- Znalazłem ją - oznajmił głos Duncana dobiegający z owego chłodu. -
Ona żyje -
dodał po chwili.
Niun rozpłakał się, pewien, że tutaj człowiek go nie zobaczy. Po
chwili otarł
oczy i
usiadł nieruchomo z dłońmi zaciśniętymi w pięści na kolanach.
Wiedział, że
człowiek może
ją wziąć na zakładnika, zrobić jej krzywdę, zemścić się lub zmusić go
do
złożenia jakiejś
straszliwej przysięgi. Nie przemyślał tych możliwości dokładnie, co
świadczyło o
jego
zmęczeniu i o tym, jak rozpaczliwie pragnął dotrzeć do niej na czas.
Teraz
jednak mógł już
myśleć i przysunął się do krawędzi czeluści, by skoczyć w dół.
- Mri! Niunie! - Duncan stał w świetle z jasnym brzemieniem w
ramionach.
Kłębuszek złotych szat spoczywał nieruchomo na jego piersi. - Opuść
sznur!

Spróbuję pomóc
ci wciągnąć ją na górę!
W tej samej chwili Melein poruszyła się. Jej oczy otworzyły się w
światle, w
którym
mogła dostrzec stojącego na górze Niuna jedynie jako cień.
Melein! - zawołał do niej. - Melein, podciągniemy cię na górę! To
jest człowiek!
Melein, ale nie bój się go! Zaczęła się szarpać, usłyszawszy to,
Duncan opuścił
więc jej stopy
na ziemię. Niun ujrzał w mrocznym świetle, jak spojrzała na twarz
człowieka i
cofnęła się
przerażona.
Później jednak pozwoliła, by położył ręce na jej talii i podźwignął
ją w górę,
co było
dla niej zdecydowanie najłatwiejszym i najmniej bolesnym sposobem, by
się
stamtąd
wydostać. Nie mogła jednak unieść rąk w górę, aby schwycić za dłonie
Niuna.
Zawołała, że ją
boli - ona, która ongiś była kel'e'en.
- Zaczekaj - sprzeciwił się Niun. Zawiązał na sznurze węzeł i
uformował pętlę,
która
opuścił na dół. Owinął sobie sznur wokół ręki i ramienia i podźwignął
ostrożnie
ciężar, gdy
Melein wślizgnęła się już w wykonaną przez niego pętlę. Duncan
pomagał mu ją
podnieść,
lecz przez chwilę cienki, ostry sznur naprężony pod wpływem jej
ciężaru wpijał
się w dłonie
Niuna. Starał się nie otrzeć jej o nieregularne brzegi otworu,
ciągnął więc
bardzo ostrożnie.
Zaparł się mocno stopami, nie zważając na ból w dłoniach. Melein
przecisnęła się
przez
dziurę i podciągnęła ku górze na oświetlony słońcem pył. Spróbowała
się
podźwignąć. Złapał
ją, złapał ją bezpiecznie, przycisnął do siebie i pomógł się
podnieść. Obejmował
ją tak, jak nie
obejmował żadnej żywej istoty od czasów dzieciństwa, nie zwracając
uwagi na
oplatający ich
oboje sznur. Otarł pył i łzy z jej twarzy. Melein wciąż wciągała z
wysiłkiem do
płuc świeże
powietrze.
- Statek został zniszczony - powiedział, by skończyć z całym
okrucieństwem,
dopóki
rany były jeszcze znieczulone. - Wszyscy poza nami zginęli, chyba że
ktoś
jeszcze pozostał
przy życiu tam na dole.
- Nikt. Nikt nie ocalał. Nie mieli czasu. Byli zbyt starzy, by

uciekać. Nie
chcieli tego
zrobić. Siedzieli bez ruchu, razem z she'pan. A potem Dom...
Zacząła dygotać, jak gdyby ogarnął ją straszliwy chłód. Nie załamała
się jednak.
Była
ongiś jedną z Kel. Zapanowała nad sobą i po chwili zaczęła oswobadzać
ich oboje
ze sznura.
- Nie jest możliwe - powiedział, by się upewnić, że zrozumiała
wszystko - by
ocalał
ktokolwiek ze statku.
Usiadła na krawędzi fragmentu ściany, który blokował drzwi,
przezcasała jedną
ręką
grzywę i pochyliła głowę. Znalazła na barku swą rozdartą chustkę,
wygładziła ją
i zakryła
starannie włosy tym lekkim, przejrzystym welonem. Przez chwilę
milczała. Twarz
wciąż
miała odwróconą do niego.
Wreszcie wyprostowała ramiona i wskazała na otwór wśród gruzu, przy
którym
czekał
Duncan.
- A kim jest on? - zapytała.
Niun wzruszył ramionami.
- To dla nas nieważne. Człowiekiem. Gościem reguli. Próbowali go
zabić, gdy się
spotkaliśmy, a potem... - Podejrzenie, że to właśnie ów incydent,
który w części
sam wywołał,
zabił cały Lud i uczynił ich sierotami, było zbyt straszliwe, by mógł
je
wypowiedzieć. Jego
głos ucichł. Melein wstała i odeszła od niego, by przyjrzeć się
ruinom. Nadal
była zwrócona
do niego plecami. Jej ręce zwisały bezwiednie u boków. Widok jej
rozpaczy był
dla niego
niczym rana.
- Melein - odezwał się. - Melein, co mam robić?
Odwróciła się ku niemu i wykonała drobny, bezradny gest. - Jestem
niczym.
- Co mam robić? - nalegał.
Sen i Kel: Sen musiało przewodzić. Ona jednak stała się czymś więcej
niż Sen.
Spoczywało to na niej ciężarem, którego, jak widział, nie pragnęła.
Musiała
jednak go
podźwignąć. Niun stał i czekał. Wreszcie Melein zacisnęła powieki i
rozchyliła
je na nowo.
- Zjawia się tu wrogowie - powiedziała. Najwyraźniej zaczynała
obejmować
funkcję,
do której przygotowywano ją od lat - sprawować dowództwo i układać
plany. Stała
się tym,
czym musiała się stać. She'pan Ludu, która nie miała ludu.
- Odszukaj wszystko, co będzie nam potrzebne wśród wzgórz - ciągnęła.

- Tam dziś
w
nocy rozbijemy obóz. Daj mi tę noc, prawdziwy bracie. Nie powinnam
cię tak
nazywać, ale
daj mi tylko tę noc, a potem zastanowię się, jaka droga będzie dla
nas
najlepsza.
- Odpocznij sobie - nalegał. - Zajmę się tym wszystkim.
Gdy ujrzał już, że usiadła tam, gdzie nie docierały bezpośrednio
promienie
słońca,
nachylił się nad otworem i spuścił w dół linę.
- Duncanie.
Na środku oświetlonego obszaru pojawiła się biała twarz człowieka,
zaniepokojona
i
przestraszona.
- Wyciągnij mnie - powiedział, dotykając ręką sznura, którego Niun
nie chciał
naprężyć. - Mri, pomogłem ci. Teraz mnie stąd wyciągnij.
- Poszukaj rzeczy, które wymienię. Wydobędę je na górę za pomocą
sznura. Potem
zrobię to samo z tobą.
Duncan zawahał się, jak gdyby myślał, że mri może kłamać, podobnie
jak ludzie.
Potem jednak się zgodził. Szukał, posługując się swą maleńką latarką,
wszystkich
rzeczy,
których zażądał od niego Niun, aż wreszcie je znaleźli. Każde małe
zawiniątko
przywiązywał
do sznura, by Niun mógł je wciągnąć na górę: żywność i manierki z
wodą, a także
osznurowanie i cztery sztuki niepozszywanego czarnego materiału, gdyż
nie mogli
odnaleźć
nic lepszego, nie poświęcając czasu na wykucie nowego otworu, a
Duncan
przestrzegał, że
nie uważa tego za bezpieczne. Sznur po raz ostatni powędrował w górę,
z belą
materiału, i
Niun po raz ostatni cisnął jego koniec w dół, tym razem dla Duncana,
obwiązując
sobie linę
wokół ciała i ramienia.
Nie było to takie trudne, jak podźwignięcie ciężaru Melein, która w
niczym mu
nie
pomagała. Niun pochylił się i zapał mocno nogami, Duncan zaś wdrapał
się w
górze, złapał za
krawędź otworu i podciągnął w bezpieczne miejsce. Zgiął się w pół.
Dyszał,
kasłał i usiłował
powstrzymać krwawienie. Jego kaszel nie ustawał. Wreszcie Melein
wstała z
miejsca, w
którym siedziała, by przyjrzeć się człowiekowi z mieszaniną niesmaku
i litości.
- To powietrze - wyjaśnił Niun. - Biegł, a nie jest przyzwyczajony do
klimatu
Kesrith.

- Czy jest kimś w rodzaju kel'ena? - zapytała Melein.
- Tak - odparł Niun. - Ale nie stanowi żadnego zagrożenia. Regule polowali na niego.
Teraz zapewne przestał ich już obchodzić, chyba że jego zwierzchnik żyje jeszcze. Co mamy z nim zrobić?
Duncan najwyraźniej wiedział, że mówią o nim. Być może znał kilka słów z mowy Ludu, rozmawiali jednak w szlachtetnym języku i z pewnością nie mogli ich zrozumieć.
Melein wzruszyła ramionami i odwróciła do niego głowę.
- Zrób, co zechcesz. Ruszamy w drogę.
Zaczęła posuwać się powoli naprzód, z uwagą odnajdując drogę pomiędzy ruinami.
- Duncanie - rozkazał Niun - weź zapasy i chodź z nami.
Człowiek obrzucił go wściekłym spojrzeniem, jak gdyby miał zamiar sprzeciwić się temu poleceniu jako obrażającemu jego godność. Niun spodziewał się tego i czekał na to.
Potem jednak Duncan przyklęknął, powiązał zapasy sznurem i dźwignął je sobie na bark, gdy się podniósł.
Niun nakazał mu gestem, by ruszył naprzód. Człowiek poniósł ciężar tam, gdzie skierował go mri, śladami Melein. Jego kroki były chwiejne i niepewne.
Wzgórza w ogóle nie ucierpiały od ostrzału. Dotarli w osłonięte miejsce, które wyglądało dokładnie tak samo, jak przed atakiem, przed waśniami reguli, mri czy ludzi - schronienie bezpieczne przed samolotami, skryte głęboko pod nawisem z piaskowca.
Z głębokim westchnieniem Melein osunęła się na piasek w tym zimnym cieniu.
Pochyliła się z głową opartą o kolana, jak gdyby było to wszystko, co miała siłę uczynić, ostatni krok, jaki mogła podjąć. Była ranna. Niun przyglądał się jej, gdy szła, i wiedział, że cierpi ona wielki ból, umiejscowiony - jak sądził - w boku, nie w kończynach.
Gdy uznała, że mogą się już zatrzymać, Niun zabrał zapasy od Duncana i rozłożył pośpiesznie materiał, który posłużył Melein jako koc i osłona przed słońcem. Dał jej wody oraz kawałek suszonego mięsa. Przyglądał się, kucając na piętach, jak piła i jadła, po czym oparła się o skałę, by odpocząć.
- Czy mogę się napić?
Ciche pytanie człowieka przypomniało mu, że ma jeszcze jednego podopiecznego.
Odmierzył nakrętkę wody i przekazał ją w drżące dłonie Duncana.
- Może jutro uda nam się spuścić wodę z luina - powiedział. - Wtedy

będziemy jej
mieli pod dostatkiem.
Przyjrzał się człowiekowi, który pił wodę kropla za kroplą. Sądząc z
wyglądu, to
wynędzniałe i brudne stworzenie nie powinno było utrzymać się przy
życiu tak
długo. Nie
było prawdopodobne, by w obecnym stanie Duncan pociągnął wiele
dłużej. Dolatywał
od
niego smród potu i siarki zmieszany z odorem człowieka. Niun wiedział
jednak, że
sam nie
jest wiele czystszy.
- Czy dasz radę... - zwrócił się do Melein, niemal zapominając, że
nie wolno mu
już
swobodnie nazywać jej po imieniu. Wręczył jej swój pistolet. - Czy
dasz radę
powstrzymać
się od snu na tyle długo, żeby popilnować przez chwilę tego
człowieka?
- Czuję się nie najgorzej - odparła. Podciągnęła w górę jedno kolano
i oparła na
nim
nadgarstek wraz z pistoletem w pozie bardziej odpowiedniej dla
kel'e'en niż
she'pan.
Zgodnie z prawami kastowymi nie powinna dotykać broni, lecz wiele
rzeczy powinno
wyglądać inaczej, a nie mogło.
Zostawił ich tak i skrył się za występem. Tam rozebrał się i wykapał,
tak jak
robili to
mri na pustynnych światach, w suchym piasku - całe ciało wraz z
grzywą, która,
gdy
wytrząsał z niej piach, szybko odzyskała swój połysk. Zrobiwszy to,
poczuł się
lepiej. Ubrał
się i skierował po swych śladach do jaskini.
Poruszyło się za nim jakieś ciężkie cielsko. Usłyszał buchający
oddech oraz
żałosny
jęk. Dus. Odwrócił się ostrożnie, gdyż zostawił pistolet w rękach
Melein, a nic
innego nie
powstrzymałoby ha-dusa.
To był miuk'ko, wymizerowany, opuszczony i pokryty strupami. Pysk
jednak miał
suchy i posuwał się naprzód z pełną swobody żywiołowością.
Serce Niuna zabiło szybciej. Sytuacja mogła okazać się niebezpieczna,
gdyż
wszystkie
dusei były nieprzewidywalne. Ten jednak podszedł do niego, uniósł
głowę i
szturchnął go w
klatkę piersiową, wydając z siebie ów głos, którym dus zwracał się do
swego
pana, błagając
go o jedzenie i schronienie, czy inne rzeczy, jakie mri i dus
dzielili ze sobą.
Niun przyklęknął, gdyż chwila tego wymagała, i objął skrofuliczną
szyję.

Uściskał
spokojnie zwierzę, dotykając go i pozwalając mu dotykać siebie.
Ogarnęło go
poczucie
ciepła, głębokie i niemal wyczuwalne zmysłami. Niższe, zwierzęce
funkcje umysłu
dusa
mogło zadowolić coś bardzo niewielkiego.
Tego właśnie użyczyło mu zwierzę. Niun podniósł wzrok, zdając sobie
sprawę z
czyjejs obecności. Dostrzegł dwa obce dusei na grani z piaskowca
ponad sobą. Nie
bał się.
Ten dus je znał i przez to one znały jego. To uczucie, podobnie jak
ciepło,
odbierał na
poziomie tak niskim, że rozum tam nie sięgał, Był to fakt, równie
pewny jak
skała, na której
stali obaj, mri i dus. Zwierzę wchłonęło w siebie jego ból,
przetworzyło go i
oddało mu w
zamian siłę, równie powolną i potężną jak jego własna.
Gdy Niun wrócił do jaskini, wielka bestia poczłapała za nim - potulny
towarzysz,
śmieszny, sympatyczny stwór, który - ujrawszy człowieka - przestał
nagle być
śmieszny i
sympatyczny.
Nieufność: to uczucie dotarło do umysłu Niuna za pośrednictwem
impulsów
emitowanych przez dusa. Jego fala opadła jednak, gdy zwierzę poczuło
nagle
przerażenie
człowieka. Bał się go on, nie był więc niebezpieczny. Dus odłożył na
bok myśl o
nim i legł w
poprzek wejścia, emitując odpychające i ochronne impulsy.
- Przyszedł do mnie - powiedział Niun, wyjmując pistolet z dłoni
Melein. - Jest
ich
tam więcej, ale żaden z nich nie wydaje się choćby w najmniejszym
stopniu
znajomy.
- Stare przymierze pomiędzy nami a nimi wciąż obowiązuje - odparła.
Niun wiedział, że nie mogli znaleźć lepszego strażnika i że dziś w
nocy będzie
mógł
spokojnie zasnąć, pewien, że nic nie przemknie się obok dusa, by
skrzywdzić
Melein. Czuł z
tego powodu przeogromną wdzięczność. Wyczerpanie, któremu dotąd się
opierał,
ogarnęło go
niczym powódź. Dus uniósł głowę i wydał z siebie jęk przyjemności.
Uchylił
paszczę w
szczelinowatym uśmiechu i wywalił język. Śmignął nim i schował go z
powrotem z
dusowym
samozadowoleniem.
Niun przemówił do niego w cichych, bezsensownych słowach, które dusei
uwielbiały.
Dotknął jego masywnej głowy, co sprawiło zwierzęciu przyjemność, po

czym ujął je
za łapę.
Obrócił ją, gdyż była zbyt wielka, by można ją było swobodnie trzymać
w
dłoniach. Pazury
podkurczyły się odruchowo, przyciągając jego nadgarstek do ostrogi.
Ta przecięła
skórę,
wpuszczając pod nią jad. Niun zrobił to celowo. Tak mała dawka nie
wyrządzi mu
szkody. W
ten sposób mógł się uodpornić na truciznę tego dusa, dzięki czemu już
nigdy nie
będzie się
musiał go bać. Cofnął dłoń i popieścił płaską czaszkę. Zwierzę wydało
z siebie
głęboki
pomruk zadowolenia.
Potem, ponieważ nie mógł znieść myśli o spaniu obok ohydnie brudnego
człowieka,
wziął zwój tkaniny, kazał Duncanowi pójść za sobą i zaprowadził go na
występ.
- Wykap się - rozkazał mu. Ponieważ Duncan zrobił przerażoną minę,
rzucił
tkaninę
na ziemię, pochylił się, nabrał w garść piasku i na własnym ramieniu
zademonstrował mu, jak
ma to zrobić. Następnie usiadł ze złożonymi rękoma i odwrócił
cokolwiek wzrok,
podczas
gdy człowiek oczyszczał swe ciało. Ciekawskie ha-dusei przyglądały
się temu z
góry,
skupiając się w grupy i krażąc, zaniepokojone widokiem dziwnego
stworzenia o
bladej
skórce.
Duncan sprawiał nieco przyjemniejsze wrażenie, gdy zdrapał sobie z
twarzy
zaskorupiałą krew oraz usunął ślady łez, pozostawiając jednolitą,
pokrytą pyłem
powierzchnię. Wytrząsnął sobie piasek z włosów. Podniósł odrzucone na
bok
ubranie i zaczął
je zakładać, lecz Niun oderwał fragment przyniesionej tkaniny i nadał
mu taki
kształt, by
można się było w niego ubrać. Rzucił człowiekowi, który założył go na
siebie
niepewnie, jak
gdyby podejrzewając, że mri chciał go w jakiś sposób tym zawstydzić.
Niunowi
przyszło
wtedy do głowy, by przeszukać ubranie, które zdjął tamten. Znalazł w
kieszeniach
wiele
rzeczy, o których Duncan nie wspomniał.
Otworzył dłoń, by pokazać znaleziony przez siebie nóż. Człowiek
wzruszył
ramionami.
Niun poczuł dla niego uznanie za to przynajmniej, że nie próbował
uczynić zeń
użytku, lecz czekał na odpowiednią okazję. Duncan rozegrał tę rundę
dobrze, mimo

że ja
przegrał.
Rzucił mu drugi kawałek czarnej tkaniny.
- Zasłoń sobie twarz - powiedział. - Twoja nagość obraża she'pan i
mnie.
Duncan założył sobie zasłonę na głowę, nieudolnie próbując osadzić ją
na
miejscu.
Nie posiadał niezbędnych do tego umiejętności. Niun pokazał mu, jak
zwinąć
tkaninę, by
sformować z niej taśmę, a potem złożyć zasłonę. Duncan, z przyzwyczajenia
zasłonięta
twarzą,
prezentował się teraz lepiej. Nie nosił szaty kel'ena, gdyż nie
byłoby to
odpowiednie, lecz
miał na sobie czerń Kel i był przyzwyczajony odziany - jak mężczyzna,
nie jak
zwierzę. Niun
spojrzał na niego i skinął głową na znak aprobaty.
- To będzie dla ciebie lepsze - powiedział. - Osłoni twoją skórę.
Zakop swoje
ubranie.
Kiedy będziemy wędrować za dnia, przekonasz się, że nasz ubiór jest
najlepszy.
- Czy wyruszymy w drogę?
Niun wzruszył ramionami.
- She'pan podejmie tę decyzję. Ja jestem tylko kel'enem. Wykonuję jej
rozkazy.
Duncan opadł na kolana i wygrzebał dziurę w piasku, na sposób
zwierząt. Zakopał
w
niej swe zrzucone ubranie. Gdy już je ukrył, zatrzymał się i spojrział
w górę.
- A gdybym mógł zaoferować wam możliwość bezpiecznego opuszczenia tej
planety...
- A możesz?
Człowiek dźwignął się na nogi. Z zasłoniętą twarzą nabrał pewnej
godności. Niun
nie
zauważył dotąd, jaki kolor mają jego oczy. Były jasnobrązowe. Nigdy
jeszcze
podobnych nie
widział.
- Mogłbym znaleźć sposób - zaczął Duncan - by nawiązać kontakt z
moimi
pobratymcami i sprowadzić tu dla was statek. Myślę, że masz coś do
stracenia,
jeśli nie
przyjmiesz tej propozycji. Myślę, że bardzo byś chciał ją stąd
wydostać.
Niun zbliżył dłoń do swej broni na znak ostrzeżenia.
- Tsi'mri, nie wyobrażaj sobie zbyt wiele. Jeśli przygotujesz jakies
plany,
przedstaw je
jej, a nie mnie. Powiedziałem ci już: jestem tylko kel'enem. Jeśli
ona uważa coś
za stosowne,
robię to. Jeśli coś jej dokucza, usuwam to.
Duncan nie poruszył się. Zapewne zastanawiał się nad tym, w jaki
sposób okazał
brak
poszanowania.

- Nie rozumiem - powiedział wreszcie. - Najwyraźniej nie pojmuję,
jaki związek
łączy
was ze sobą. Czy to twoja żona?
To obcesowe pytanie było zadane w tak naiwny sposób, tak zakłopotanym
tonem, że
Niun niemal nie roześmiał się z zaskoczenia.
- Nie - odparł. - To moja Matka - dodał, żeby jeszcze bardziej zbić
człowieka z
tropu.
Następnie nakazał mu gestem, by zaprzestał zwlekania. Zaczynał się
niepokoić o
Melein, a
ponadto otaczały ich ha-dusei, które węszyły intensywnie i wydawały
ciche
krzyki, stojąc na
swych wyżej położonych stanowiskach. Gdy opuścili okolicę, jeden z
nich zlął na
dół.
Niewątpliwie ubranie nie pozostanie zagrzebane, nie ocaleje jednak z
niego wiele
fragmentów, które mogłyby przyciągnąć wzrok poszukiwaczy.
Dus siedzący przy wejściu do ich schronienia uniósł głowę i nastawił
maleńkie
uszy,
gdy się zbliżali, emitując radość przywitania. Niun, który czuł już w
sobie
działanie trucizny i
wiedział, że w ciągu nocnych godzin poczuje je mocniej, podsunął
palce pod nos
zwierzęcia i
przesunął się obok niego, oddzielając je swym ciałem od Duncana.
Melein zauważyła zmianę w wyglądzie człowieka i skinęła głową na
znak, że ją
aprobuje. Przez całą noc nie okazała już jednak żadnego
zainteresowania
Duncanem. Usiadła,
by spokojnie odpocząć, skoro już wrócili. Niun wypił bardzo małą
porcję wody i
położył się.
Przyglądał się człowiekowi, który również rozciągnął się na ziemi,
tak daleko od
nich obojga
i od zwierzęcia, jak tylko było to możliwe na tej małej przestrzeni.
Z czasem Niun pozwolił swym oczom się zaniknąć. Jego umysł był pełen,
tak
przeciążony, że na koniec nie mógł już zrobić nic innego, jak
porzucić wszelkie
myśli i
uspokoić się. Opanowała go dusowa gorączka. Odpłynął w stronę snów
wywodzących
się z
niskiego umysłu, które były mrocznymi, niekiedy przerażającymi
impulsami
płynącymi od
dusa. Niun nie obawiał się, że wyrządzą mu one krzywdę, gdyż w zakres
wiedzy Kel
wchodziła informacja, że żadnemu kel'enowi nigdy jego własny dus nie
zrobił nic
złego, o ile
był zdrowy na umyśle.
Należał już do tego zwierzęcia, podobnie jak ono do niego. Jego świat
w tej
chwili

ograniczał się do tego faktu oraz do Melein. Rankiem był pogrążony w absolutnej rozpaczy, wieczorem zaś odpoczywał, nieświadomy na sposób Kel, miał dusa, który strzegł jego snu i dotykał jego umysłu i miał też znowu she'pan, która zdjęła z niego ciężar układania planów. Serce go bolało na myśl o tym, że Melein musi dźwigać to brzemień, nie próbował jednak przejąć go od niej. Będzie miała swoje zaszczyty. Jemu przypadło inne, znacznie prostsze zadanie. Słuchać she'pan. Pomścić Lud. Gdy od czasu do czasu się budził, spoglądał na człowieka. W jednej z tych chwil dostrzegł w ciemności, że tamten nie śpi i przygląda się jemu. Nie odezwali się ani słowem.

Rozdział 19

Dzień zaczął się spokojnie. Słychać było jedynie zawodzenie wiatru oraz oddech dusa. Niun podniósł wzrok i dostrzegł, że Melein już nie śpi. Siedziała po turecku u wejścia. Zarys jej ciała widoczny był w świetle brzasku. Była spokojna, jak gdyby siedziała tak już od dawna, porządkując swe myśli w odosobnieniu w ciągu ostatnich godzin nocy. Podniósł się, podczas gdy Duncan wciąż leżał bez czucia, podszedł do niej i usiadł na zimnym piasku, w pobliżu gorączkowego ciepła drzemiącego dusa. Nogi wciąż miał niepewne od trucizny, a ramię zeszywniałe i gorące aż do barku, wiedział jednak, że to minie. Jego umysł nadal był spokojny. Muskały go splątane myśli dusa. Niun nie czuł strachu, nawet gdy zastanawiał się nad ich sytuacją. Zdawał sobie sprawę, że ta odwaga pochodzi od dusa i że opuści go ona, gdy nadejdzie kryzys i gdy będzie musiał myśleć, to jednak była chwila odpoczynku i Niun cieszył się tym wrażeniem. Pomyślał, że być może Melein również odczuwa w pewnym stopniu tę radość, gdyż jej twarz była spokojna, jak gdyby pogrążyła się ona w medytacji nad jakimś swym snem.

- Czy spałaś długo? - zapytał.

Wystarczająco. Wczoraj byłam wstrząśnięta. Myślę, że długa wędrówka wciąż będzie dla mnie uciążliwa, niemniej jednak dzisiaj ruszymy w drogę. Usłyszawszy to, Niun

zrozumiał, że podjęła jakąś ostateczną decyzję, byłoby jednak brakiem szacunku, gdyby ją o to zapytał, gdyby zachowywał się tak, jakby nadal był jej kuzynem, choć nie było to już możliwe.

- Jesteśmy gotowi - oznajmił.

- Wyruszymy w kierunku Sil'athen - powiedziała - i dalej pomiędzy wzgórz.

Odnajdziemy tam kaplicę, o której nasze pokolenie Kel nie wiedziało. Zanim nas dwoje się urodziło, nakazano Kel o tym zapomnieć. Pana, Niunie, nigdy nie spoczywały w edunie. To był czas wojny. She'pan nie uważała za wskazane, by Pana znajdowały się w edunie. Miała rację.

Dotknął czoła na znak szacunku. Sam fakt, że słuchał jej słów, powodował, że jego skórę przeszywał dreszcz, czuł się też jednak podniesiony nimi na duchu. Nic to nie zmieniało, nie poprawiało w niczym ich mizernych szans, lecz Święte istniało i nawet gdyby mieli je zniszczyć własnymi rękoma, nie zostałyby unicestwione przez wrogów.

Była to więc misja prowadzona w imieniu bogów, coś czego warto było dokonać i co potrafił dobrze zrozumieć.

- Dowiedz się też - ciągnęła Melein - że odzyskamy Pana dla siebie i we dwójkę przeniesiemy je w miejsce, gdzie będziemy mogli znaleźć bezpieczeństwo. Potem będziemy czekać. Będziemy czekać tak długo, aż znajdziemy sposób na opuszczenie Kesrith albo też przekonamy się, że nie ma takiego sposobu. Czy Kel pragnie wyrazić opinię?

Zastanowił się nad tym. Pomyślał o propozycji Duncana i o tym, czy nie przedstawić jej Melein, lecz odłożył to w myślach na później. Nadejdzie jeszcze odpowiednia chwila, o ile przeżyją tę pierwszą sprawę.

- Sądę - stwierdził ostrożnie - że skończy się na tym, iż będziemy zabijać ludzi, a oni w końcu nas dopadną. Jeśli o mnie chodzi, byłbym gotów zgłosić się do ludzkich władz i zawrzeć kontrakt na służbę przeciwko regulom. Jestem aż tak rozgoryczony.

Przysłuchiwała się z uwagą jego słowom, przechyliwszy głowę na bok. Zmarszczyła brwi.

- Ale - zauważyła - między regulami a ludźmi panuje spokój.

- Nie sądę, by miał się utrzymać. Nie na zawsze.

- Ale czy ludzi by to nie rozśmieszyło, gdyby jeden kel'en chciał w pojedynkę zaciągnąć się do walki przeciwko wszystkim regulom?
- Reguli by nie rozśmieszyło - odparł Niun nieubłagany tonem. Melein skinęła głową, uznając prawdziwość tych słów.
- Nie pozwolę na to - oznajmiła. - Nie. Wiem, co planowała Intel. Chciała nas poprowadzić z powrotem w Mrok. Odbić długą podróż i w tym Mroku odnowić Lud. Nie wynajmę cię na służbę w zamian za żadne obietnice bezpieczeństwa. Nie. Pójdziemy we dwoje własną drogą
- Nie mamy Kath ani kel'e'ein - krzyknął, lecz natychmiast ściszył głos do półszepetu, gdyż nie chciał, by Duncan się obudził. - Dla nas nie będzie już nowych pokoleń ani żadnej odnowy. Nigdy nie wyjdziemy z tego Mroku. Podniosła z niezmaconym spokojem wzrok ku jutrzence.
- Jeśli jesteśmy ostatni, wybierzemy cichy koniec, jeśli jednak tak nie jest, najpewniejszą drogą wiodącą do zagłady Ludu byłoby zmarnowanie naszego życia na wojny i zaszczyty tsi'mri - wszystkie te rzeczy, którymi zajmował się Lud w owej nieszczęśliwej epoce.
- A cóż może być jeszcze innego? - zapytał. Było to zabronione pytanie i Niun zrozumiał to, gdy tylko je wypowiedział. Wycofał je za pomocą gestu odrzucenia.
- Nie, zrób co uważasz za stosowne.
- Jesteśmy wolni - powiedziała. - Jesteśmy wolni, Niunie. Nie powierzę nam żadnego innego zadania, jak tylko odnalezienie Pana i przekonanie się, czy żyją jeszcze jacyś nasi pobratymcy. Niun podniósł wzrok i spojrzał jej w oczy. Skinieniem głowy wyraził uznanie dla jej odwagi.
- Nie jest możliwe, byśmy tego dokonali - stwierdził. - Kel ci to mówi, she'pan.
- Kel Mroków - odparła cicho - nie jest w pełni nieświadome i dlatego jest to trudniejsza służba. Tak, być może nie jest to możliwe. Nie mogę jednak zgodzić się na nic innego. Czy nie wierzysz, że bogowie wciąż darzą Lud swą łaską? Wzruszył ramionami, skrępowany swą ignorancją, bezradny, jak każdy kel'en, wobec słownych gier. Nie potrafił określić, czy w słowach Melein kryje się ironia.
- Rzucam nas oboje - powiedziała wtedy. - Shon'ai. To potrafił zrozumieć. Była to tajemnica łatwa do zgłębienia przez Kel. Zacisnął pięść, naśladowując chwyt stosowany w shon'ai. Zrobiło mu się lżej na

sercu.

- Shon'ai - powtórzył. - To mi wystarczy.

- W takim razie ruszajmy w drogę - zdecydowała.

- Jesteśmy gotowi - odparł. Dźwignął się na nogi, podszedł do Duncana i

potrząsnął

nim. - Chodź - rozkazał. Gdy człowiek zaczął się poruszać, Niun

sporządził

pakunek z ich

pozostałych rzeczy. Wodę zamierzał nieść sam. Chciał też dać małą,

lekka

manierkę Melein,

gdyż nie byłoby rozsądne czynić Duncana niezależnym pod tym względem

badź

sprawić, by

ona była zależna, na wypadek, gdyby miało dojść do kłopotów, choć ani

on, ani

ona - gdy

mieli całe członki i nie niepokoili ich wrogowie - nie potrzebowali

manierek w

okolicy, gdzie

znali każdą roślinę i każdy kamień.

Rzucił zawiniątko z zapasami pod stopy Duncana.

- Dokąd idziemy? - zapytał człowiek, nie poruszając się, by je

podnieść. Było to

uprzejme pytanie. Niun wzruszył ramionami, udzielając mu, z podobną

uprzejmością, jedynej

odpowiedzi, jakiej zamierzał mu udzielić.

- Nie jestem waszym jucznym zwierzęciem. - Duncan zdobył się na

słaby,

wymamrotany pod nosem akt sprzeciwu. Kopnął zawiniątko, odtrącając je z pogarda.

Niun, nie spiesząc się, popatrzył na nie, a potem na niego.

- She'pan nie pracuje rękami, a ja, jako kel'en, nie dźwigam

ciężarów, kiedy mam

innych, by robili to za mnie. Gdybyś był martwy, ja bym je poniósł.

Ponieważ

żyjesz, ty to

zrobisz.

Duncan najwyraźniej zastanowił się nad tym, jak poważna jest ta

groźba. Doszedł

do

właściwego wniosku. Podniósł zawiniątko i wsunął ramiona między jego sznury.

Niun poczuł wtedy dla niego odrobinę litości, gdyż był on czymś w

rodzaju

kel'ena i

twierdził, że nie należy do niższej kasty, nie chciał jednak stanąć

do walki o

swe uprawnienia.

Musiał to by jednak być honorowy pojedynek, a'ani, przy użyciu

yin'ein, a Niun

doszedł do

wniosku, że w walce na broń mri człowiek byłby równie bezradny jak

kath'en.

Być może, pomyślał, postąpił źle, upierając się przy tym punkcie.

Wzięcie na

plecy

małej części brzemienia nie byłoby nadmiernym obciążeniem dla jego

dumy.

Toczenie wojny

przeciwko całemu gatunkowi kel'ena tsi'mri było jednym, a zmuszanie

go do

morderczego

wysiłku w surowym środowisku Kesrith czymś całkiem innym. Niemniej jednak Niun nie powiedział nic. Nadal czuł się tym zakłopotany, gdy wyruszyli we troje w drogę, a dus człapał u ich boku. Pytanie, jak w honorowy sposób postępować z człowiekiem podczas bliskiego kontaktu, było trudne. Fakt, że ludzie odrzucali a'ani i woleli walkę prowadzoną w masie, stał się zgubą Ludu. Niun zaczynał teraz pojmować, że ludzie po prostu nie potrafili walczyć jak należy. Tsi'mri. Czuł się zbrukany i głęboko strapiony tym, co odkrył. Pragnął odwołać wypowiedziane słowa, nie mógł jednak tego zrobić, ze względu na własną dumę. Zaczął się zastanawiać nad tym, jak zaciekle była wojna i jak wielu mri w niej zginęło, nie znając nawet natury nieprzyjaciela. Nie miał jednak prawa tego zmienić, nawet teraz. Nie należał do kasty, która podejmowała ostateczne decyzje. Powtarzał to sobie, zastanawiając się, jak wiele wiedziała Intel. W pobliżu moczarów Deog'hal weszli pomiędzy wysokie wzgórza. Nie podążali zwykłą trasą wiodącą do Sil'athen, gdyż jakieś niedobitki z miasta mogłyby ich na niej łatwo odnaleźć i dokończyć roboty rozpoczętej w edunie. Była to trudna wspinaczka i kosztowała ona wiele sił Melein, a także Duncana, który musiał dźwigać swoje brzemię. - Zbyt długo siedziałam w wieży she'pan - wydyszała Melein, gdy dotarli już na szczyt. Usiłowała zdusić kaszel. Duncan osunął się bezwładnie na ziemię, uwolnił od sznurów i położył na pakunku. Niun dał Melein odrobinę wody, by złagodzić ból w jej gardle. W głębi serca obawiał się o nią, gdyż zwykle nie męczyła się tak łatwo. Zauważył, że utyka i czasami przyciska ramię do boku. - Chyba coś ci dokucza - powiedział cichym głosem. Melein wykonała lekceważący gest. - Upadłam, zamykając drzwi do magazynu. To nic groźnego. Miał nadzieję, że się nie pomyliła. Ponownie dał się jej napić. Rozrzutnie obchodził się z wodą, było jednak prawdopodobne, że wkrótce znajdą jej więcej. Sam napił się tyle, by zwilżyć usta. Ujrzał, że człowiek wpatruje się w niego intensywnie, nie chcąc go

błagać.

- Tylko żeby zwilżyć usta - powiedział, dając mu pół miarki. - Pij wolno.

Człowiek wypił wodę tak samo, jak zrobił to Niun, pod zasłoną, nie odsłaniając

twarzy. Oddał nakrętkę ze skinieniem głowy, które zaczęło się już upodabniać do

uprzejmego

gestu.

- Dokąd idziemy? - zapytał Duncan po raz drugi. Jego głos zaczął nabierać

ochryplego

brzmienia.

- Człowieku - odezwała się Melein, zaskakując ich obu. - Po co ci potrzebna ta

wiadomość?

Duncan zaczerpnął tchu, by odpowiedzieć jej natychmiast. Niun

wyciągnął rękę i

złapał go mocno za ramię.

- Zanim coś powiesz - zwrócił się do niego - zrozum, że ona jest

she'pan. Kel

utrzymuje stosunki z obcymi, ale she'pan tego nie robi. To dla ciebie zaszczyt,

że w ogóle na

ciebie patrzy. Jeśli powiesz choć jedno słowo, które ją obrazi, z

pewnością

zaraz cię zabiję.

Być może poczujesz się pewniej, kierując swą wypowiedź do mnie, żeby jej nie

znieważyc.

Duncan patrzył na nich tak, jak gdyby myślał, że robią sobie z niego kpiny albo

groża

mu w jakiś sposób, którego nie potrafił zrozumieć.

- Mówię bardzo poważnie - ciągnął Niun. - Skieruj swą odpowiedź do mnie.

- Powiedz jej - odparł wreszcie Duncan - że bardziej mnie interesuje to, by

wrócić

żywym do moich współbraci. Powtórz jej to, co powiedziałem ci w nocy.

Ta

propozycja

wciąż jest aktualna. Może mi się uda wydostać was z tego świata.

- Duncanie - powiedziała Melein. - Wiem już, o co chciałbyś mnie

zapytać. Nie

powiem ci tego teraz. Możesz nas jednak powiadomić, kiedy przybędą tu twoi

pobratymcy. Z

pewnością to wiesz.

Duncan zawahał się, w oczywisty sposób strapiiony. Niewątpliwie

zastanawiał się

nad

ich zamiarami.

- To kwestia dni - odrzekł cichym głosem. - Bardzo niewiele dni. Mogą się zjawić

szybciej, niż mi się zdaje. W mieście znajdują ruiny oraz reguli,

którzy będą im

mogli

opowiedzieć co tylko zechcą na temat tego, co wydarzyło się

wczorajszej nocy.

- Tsi'mri - stwierdziła z lekceważeniem Melein. Duncan tego nie

zrozumiał.

- She'pan chce powiedzieć - wytłumaczył mu Niun w odpowiedzi na jego spojrzenie

-

że nie obchodzi nas, co robią obcy. Nie mamy już braci ani panów.
Przestaliśmy
służyć
regulom. Być może tego nie rozumiesz, Duncanie, ale jesteśmy
ostatnimi mri. Na
statku
Ahanal znajdowali się wszyscy, którzy ocaleli z wojny, a w edunie
przebywała
reszta. Regule
znają nas i wiedzą, że jeśli nie dokończą tego, co zaczęli w porcie,
zapewne
przysporzymy im
szkód. Co dla nich typowe, nie będą chcieli stawić nam czoło
osobiście, by tego
dokonać, lecz
zapewne spróbują przekonać twój gatunek, by wykonał robotę za nich.
Sam widzisz,
jak mają
się sprawy. Lepiej nie nękać nas pytaniami. Są rzeczy, o których
trzeba będzie
pomyśleć we
właściwym czasie, jeśli zdarzy się to albo tamto, lepiej jednak teraz
nas o nie
nie pytaj, byśmy
nie musieli o nich myśleć.
Duncan wchłonął całą tę odpowiedź w milczeniu. Usiadł z ramionami
opieczonymi
wokół kolan, a dłońmi zaciśniętymi tak mocno, że zbieleły mu kostki.
- Duncanie - odezwała się wtedy Melein - wśród nas istnieje
porzekadło mówiące:
„Powiedziane znaczy zrobione”. Dlatego też nie mówimy, byśmy nie byli
zobowiązani robić.
Nie zastawiamy z słów pułapek, tak jak regule. Nie zadawaj już więcej
pytań.
Wyciągnęła rękę do Niuna na znak, że chce, by pomógł jej wstać.
Sprawiło jej to
ból,
mimo że Niun był bardzo ostrożny.
- Zbierają się chmury - zauważyła, spoglądając na wschód. - Oby
zstąpiły na
reguli.
Po południu niebo było już całkowicie zasnuwane, co chroniło ich przed
gorącym
bezpośrednio padającymi promieniami słońca. W powietrzu powiało chłodem.
Stało się
jasne, że
chmury robią to, czego zażyczyła sobie Melein, i że nad ruiny miasta
oraz portu
nadchodzi
burza.
Raz, gdy spojrzała przez ramię w stronę równiny i popatrzyła na
błyskawice
przeszywające ten skryty w cieniu fragment nieba, nawiedziła ją jakaś
myśl,
która sprawiła,
że dus jęknął ze zdumienia i odsunął się od niej, spłoszony. Była to
wina
Melein, gdyż Niun
wiedział, że w niczym nie zawinił, a dus trzymał się od tej pory
tylko jego
boku.
Chmury jednak nie wylały na nich ani kropli wody. Gdy dotarli do
końca długiego,

wznoszącego się w górę stoku i znaleźli na płaskiej wyżynie, w ich manierkach pozostała tylko jedna czwarta zawartości. Późnym popołudniem Duncan chwiał się już na nogach ze zmęczenia i z radością zatrzymałby się natychmiast. Niun jednak pomyślał o tym, że mogą ich poszukiwać samoloty i nie chciał urządzać postoju na otwartej przestrzeni, a już na pewno nie ze względu na Duncana. Często spoglądał na Melein, zaniepokojony o nią, ta szła jednak naprzód, nie sprawiając wrażenia, że cierpi zbyt wiele. Gdy zbliżał się zachód słońca, wypatrzyli na horyzoncie kępę luinów. Ich powykręcane pnie sprawiały na tle czerwonego słońca wrażenie mirażu. Z nagich gałęzi jedynie na samych końcach wyrastały pęki liści.

- Tam jest woda - powiedział Niun do Duncana. - Dzisiejszy nocleg będzie przyjemniejszy. Będziesz miał do picia pod dostatkiem. Duncan, który zaczął już pozostawać w tyle, zdobył się na ostatni wysiłek i wytrzymał tempo, jakim oboje mri - nie będąc obciążeni - szli w stronę drzew. I maszerował razem z nimi, nie myśląc o ostrożności.

- Uwaga! - krzyknęła Melein, ujrawszy - w tej samej chwili, co Niun - szkliste włókna rozwijające się w wieczornym świetle. Niun wyszarpnął pistolet i wystrzelił, zanim Duncan zdążył się zorientować, co mu się przydarzyło. Wietrzny kwiat zginał. Poczuli smród, a szkliste witki poczerniały. Tam jednak, gdzie dotknął on ciała Duncana, na jego dłoniach i czole, pojawiła się natychmiast czerwień. Człowiek upadł na piasek, wijąc się z bólu, z ubraniem pokrytym wtkami.

- Ch'au! - przeklął Niun jego głupotę. - Nie ruszaj się! Leż spokojnie! Usłyszawszy to, Duncan przestał się ruszać. Drżał, gdy sztych av-tlen odrywał witki od jego ciała. Niun ściągnął je również z ubrania, po czym nakazał człowiekowi stanąć na nogi i poddał oględzinom czarną tkaninę w poszukiwaniu przezroczyстых resztek.

Później Duncan oddalił się o kilka stóp i przez parę chwil wstrząsały nim suche nudności. Niun oczyścił av-tlen piaskiem i naciął nim pień luina, którego nie zatruł wietrzny kwiat. Wydobył z pasa małą, stalową rurkę i wbił ją z łatwością w miękkie drewno, z

którego zaczął płynąć słodki płyn, czysty i wolny od kesrithańskiego pyłu.
Napełnił pierwszą manierkę i wręczył ją Melein, by mogła nasycić pragnienie do woli.
Luinów było wiele. Sam wypił drugą, którą pośpiesznie upuścił z drugiego drzewa, trzecia
zaś zaniósł Duncanowi, który nie wymiotował jednak aż tak bardzo, jak niewątpliwie miałby na to ochotę po przeżytych szoku. Człowiek leżał po prostu na ziemi i dygotał.
- Warto sobie zapamiętać - Niun powtórzył słowa, które przekazał mu kiedyś Eddan,
po mniej bolesnym spotkaniu - że wszędzie na Kesrith, gdzie jest woda, są też wrogowie i drapieżniki. Skończyło się na bólu. Masz szczęście. Przejdzie ci. Gdybyś był sam, wpadłbyś
całkowicie w sidła wietrznego kwiatu i to byłby twój koniec.
- Nic nie widziałem - stwierdził Duncan. Przełknął łyk wody, próbując przezwyciężyć ból.
- Gdy wędrujesz wśród luinów, idź tak, by słońce świeciło ci w twarz. Wówczas włókna wietrznego kwiatu będą lśniły w jego promieniach i staną się widoczne,
Uważaj też,
gdzie stawiasz nogi. - Pokazał człowiekowi, gdzie znajduje się legowisko małego ryjca.
Miejsce to znaczył płaski obszar oraz mała depresja. Niun rzucił kamykiem.
Piasek ekspoldował. Na chwilę zabłysnął jasny grzbiet, który zniknął, gdy zwierzę zanurkowało i zatrzepotało swym płaszczem, ponownie przykrywając się piaskiem.
- Są jadowite - poinformował go Niun - i nawet mały osobnik może sprawić, że będziesz bardzo chory. Jednakże od chwili, gdy wyrastają do takich rozmiarów, że mogą
pochłonąć dusa w całości, jad przestaje być dla nas decydujący. Ryjce budują swe legowiska
pomiędzy luinami, w ocienionych miejscach i wśród skał, gdzie jest wystarczająco
wiele piasku, by mogły się w nim skryć. Wielkich sztuk nie ma zbyt dużo. Ha-dusei
zjadają je,
zanim wyrosną do znacznych rozmiarów, o ile one wcześniej nie zjedzą dusei. W
miejscu,
obok którego będziemy przechodzić jutro, żyje bardzo wielki, stary ryjec. Myślę,
że był tam
przez całe moje życie. One są podobne do reguli; kiedy wyrosną do wielkich rozmiarów, nie
poruszają się zbyt wiele.

Mały ryjec, zaniepokojony i rozgniewany, przemknął pod powierzchnią piasku, wywołując w niej ruchomą falę, i znalazł sobie nowe miejsce, głębiej wśród luinów.

Doszło do generalnej zmiany miejsc pomiędzy innymi przedstawicielami tego gatunku. Jo, całkowicie nieszkodliwy, oderwał się od kory luina, która skutecznie imitował, i oddalił się, trzepocząc skrzydłami w półmroku.

- Napij się do syta - poradził Niun strapionemu człowiekowi, ogarnięty litością dla niego. Duncan uczynił to powoli, w czasie gdy Niun przygotowywał im kolację z zapasów, które przynieśli ze sobą. Mogliby sporządzić sobie wiele posiłków z samych ryjców, choć ich mięso było nieprzyjemne w smaku i twarde jak guma, dzisiaj jednak Melein była chora, poprzedniej zaś nocy, jak i przez większą część minionego dnia, głodowali. Był rozrzutny i dał Duncanowi taką samą porcję jak im, biorąc pod uwagę, że skonfiskował z jego ewkipunku wszystkie użyteczne rzeczy, wliczając w to racje żywnościowe. Po drugiej stronie nieba, ponad nizinami, nieustannie widać było błyskawice.

Regule nie mieli szczęścia. Gdy się położyli, dus ich ogrzewał, a jego impuls odpychający utrzymywał na dystans ha-dusei, mogli więc spać bezpiecznie w minowym gaju. Rankiem ponownie zebrali swój ekwipunek. Niun zastanowił się, przygryzając wargę i marszcząc brwi, po czym obcesowym gestem złapał kilka zwojów tkaniny oraz część żywności dźwiganej przez człowieka i załadował je sobie na plecy.

- To na wypadek, gdybyś nie patrzył, gdzie idziesz - stwierdził chrapliwym głosem. -

W ten sposób ryjec, który cię złapie, nie pozbawi nas schronienia i żywności.

Człowiek spojrział na niego. Jego czoło przecinała krwawa pręga pozostała po spotkaniu z wietrznym kwiatem. Niun nie sądził, by tamten zapomniał o wypowiedzianych przez niego poprzedniego dnia słowach, że nie zamierza dźwigać ciężarów.

Spojrział spode łba, by go zniechęcić do wspomnienia o tym.

- Uczę się szybko - powiedział tamten. Niun pomyślał, że wśród rzeczy, których Duncan się nauczył, znajduje się też umiejętność uprzejmego odpowiadania kel'enowi.

Rozdział 20

Powietrze cuchnęło w niewyobrażalny sposób, splugawione przez cały

tłum
przerażonych reguli. Wszędzie panowała ciemność rozjaśniana tylko
światłami na
dwóch
konsolach ślizgów oraz czterech napędzanych długożyciowymi bateriami
lamp, w
które
wyposażony był schron. Nigdzie nie było prądu. Stacje uzdatniania
wody przestały
działać.
Mówiono o rozpoczęciu jej poszukiwań na pustyni, na sposób
kesrithański, lecz
żadne z
młodych nie było pewne, czy potrafi tego dokonać, a poza tym nie
paliło im się
do
wychodzenia na zewnątrz, na skażony teren, czy zapuszczania się na
pełne
kipiących
gejzerów niziny.
Hulagh nie wydał im dotąd takiego rozkazu. Stavros nie wątpił, że bai
to zrobi,
gdy
sam zacznie odczuwać pragnienie.
Ślizgi napędzane były akumulatorami. Ich pojemność również była
ograniczona,
lecz
Stavros i Hulagh, jako starsi, zużywali mającą witalne znaczenie
energię,
podobnie jak
żywność i wodę, bez żadnych ograniczeń, ponieważ uważano za
oczywiste, że młodzi
muszą
utrzymywać starszych. Stavros zdobył się na litość dla udręczonego
sekretarza,
Hady, który
rozdzielał pozostałą żywność i wodę trzystu młodym, a ponadto dbał o
Hulagha i
niego. Byli
stłoczeni w schronie tak ciasno, że najmłodszy i najmniej ważny z nich
nie mogli
się położyć,
by zasnąć, lecz ślizgom pozostawiono miejsce niezbędne do
manewrowania. Młode
odsuwały
się z ich drogi z szacunkiem graniczącym z czcią. W gruncie rzeczy
ich jedyna
nadzieja na
ocalenie opierała się na obecności pomiędzy nimi starszych. Mówiły
mało.
Wszystkie
wpatrywały się w Hulagha - szereg za szeregiem pokrytych kostnymi
osłonami
twarzy oraz
tępo zakończonych głów. Ich oczy lśniły w niemal całkowitej
ciemności.
Stavrosowi wydało
się, w chwilowym przypływie dziwnego humoru, że zmierza on w
stronę unisona.
W ciągu długich, mijających godzin zauważył coś jeszcze - że całkiem
sporo
młodych
zasypiało i już się nie budziło.
Baiu, jeśli łaska - zasygnalizował, wypisując powoli regulskie znaki

na ekranie.

-

Mam wrażenie, że niektóre z młodych są chore.

Wielkie cielsko Hulagha podźwignęło się. Regul spojrzął we wskazaną stronę i

opuścił się z powrotem na miejsce z sykiem rozbawienia.

- Nie, ludzka wielebność, one śpią. Mają to robić, dopóki nie nadejdzie pomoc. W

tym

stanie zużywają mniej zapasów.

Coraz większa liczba młodych, poczynając od najmłodszych, zaczęła pograżać się w

tym letargu, aż wreszcie ogarnął on niemal wszystkie.

Również sam bai Hulagh zaczął drzemać. Wzdrygnął się nagle z basowym przekleństwem, po czym zawołał Hade.

- Jeść - rozkazał. - Pośpiesz się, głupku.

Stavrosowi również zaoferowano gęstą zupę o skwaśniałej woni, ten jednak odmówił

jej spożycia. Omal nie zwymiotował. To wprawilo Hade w zakłopotanie, lecz mimo

to podał

on jego porcję Hulaghowi. Papka zniknęła szybko między cienkimi wargami regula.

- Nic pan nie je - zauważył Hulagh.

Nie jest mi to potrzebne - odparł Stavros. - Wasze jedzenie mi nie służy - dodał

szczerze. - Napiłbym się jednak soi.

Hada pognął spełnić jego życzenie z gorączkowym, niemal maniakalnym pragnieniem

przy podobania się. Włożył naczynie z gorącym płynem do zdrowej ręki Stavrosa,

ze słomką

dla jego wygody, po czym stanął niepewnie blisko niego.

Hulagh roześmiał się - basowe dudnienie i seria syków.

- Idź sobie, jajokradzie. Usiądź z resztą młodych.

Hada skulił się zauważalnie i odsunął chyłkiem na bok, drobnymi, chwiejnymi

kroczkami.

- Hada wie - wyjaśnił głosem, który stał się niemal uprzejmy pod presją ich

długiego

oczekiwania, podczas którego musiał okazywać sympatię dla ludzi i ludzkich

zwyczajów - że

jeśli pobędziemy tu znacznie dłużej, racje zostaną zmniejszone, a on jest

żarłoczny.

Rozpieszczam to młode. Zatrzymam je, jeśli nadal będzie mi sprawiało przyjemność. Może

zatrzymam wszystkie. Straciłem - dodał smutnym tonem - swoje własne.

Razem ze statkiem - zrozumiał Stavros.

Wyraży współczucia, wielebny.

- Moje również, za utratę pańskiego młodego.

Wielki, odziany w cienką jak pajęczyna tkaninę potwór westchnął i pograżył się w

długiej zadumie.

Stavros, którego ślizg stał nos w nos ze ślizgiem Hulagha, skierował cały swój

gniew

na słabe palce lewej dłoni. Drgnęły tylko lekko. Prawa dłoń zacisnęła się.

Przestał już się

obawiać, że paraliż się rozszerzy lub porazi jego umysł, zaczynał jednak tracić

nadzieję, że
kiedykolwiek ustąpi całkowicie. Był wdzięczny regulskiej technice,
jeśli nawet
nie samym
regulom.
Kondolencje Hulagha były niewątpliwie szczere, nie znaczyło to
jednak, że ma on
w
tej sprawie czyste ręce. Stavros przyjrzał się drzemiącemu baiowi
spod
przymrużonych
powiek. Teraz, gdy był zamknięty w schronie razem z regulami, moment
z pewnością
nie był
odpowiedni, by wspominać o oczywistym fakcie, że Hulagh miał wiele
wspólnego ze
zniknięciem Duncana, zaś Stavros, z drugiej strony, w niczym nie
przyczynił się
do
zniszczenia statku baia wraz ze znajdującymi się na jego pokładzie
młodymi.
W myśl zasad regulskiej moralności pozbycie się młodego stanowiło
poważne
wykroczenie, lecz jedynie ze względu na afront wyrządzony w ten
sposób jego
starszemu lub
doch. Regul mógł łatwo stawić czoło gniewowi starszego wywołanego
utrata
młodego, jak na
przykład wykrytymi przez niego podejrzanymi transakcjami handlowymi.
Stavros
doszedł do
wniosku, że ta sama bezlitosna logika mogła mieć zastosowanie w
przypadku
konieczności
wyeliminowania samotnego starszego, którego doch mogła wrogo
zareagować na
znajdujące
się w jego posiadaniu informacje.
Nadal wierzył, że regule nie kłamią. Byli oni jednak całkowicie
zdolni do
morderstwa,
dzięki któremu kłamstwa mogły się okazać zbyt skuteczne. Z jednej strony
bali się go,
a z drugiej
liczyli na jego pomoc. Podtrzymywał w nich ową nadzieję z uwagi na
własne życie.
Zaczął dochodzić do wniosku, że bai Hulagh z doch Alagn jest w
rozpaczliwej
sytuacji. Poniósł, w oczach swych pobratymców, bardzo niebezpieczną
dla siebie
stratę.
Dlatego, gdy wydawało się, że może to przynieść mu korzyść, jak każdy
dobry
magnat
handlowy, zabiegał o kompromis.
Mógł on przynieść ludzkości bardzo wiele zysków.
Stavros zdecydował jednak, że jeden z elementów zawartej umowy będzie
musiało
stanowić wyjaśnienie losów pewnego zaginionego żołnierza NST, którego
darzył
większym
uczuciem niż się do tego przed sobą przyznawał. Nie kochał własnych
dzieci.

Widywał je
rzadko, zarówno gdy prowadził samotnicze życie kiluwańskiego
uczonego, jak i
później, gdy
był zajęty pracą w rządzie oraz na uniwersytecie. Uważał, że ma wiele
zajęć
ważniejszych niż
zawracanie sobie głowy owocami kilku młodzieńczych namiętności, które
obdarzyły
go
najpierw zestawem synów, a potem wnuków i prawnuków. Większość z nich
zresztą
nawiązywała z nim kontakty jedynie dlatego, że pokrewieństwo z
Kiluwaninem
dodawало
prestiżu. Wiedział, że niektórzy nienawidzili go z namiętną pasją,
równą tej, z
jaką pragnęli
uzyskać awans dzięki jego wpływowi.
Za Duncanem jednak tęsknił. Jego, podobnie jak innych, przyciągała
reputacja
Stavrosa jako człowieka mogącego zapewnić bogactwo. Jego motywy były
takie same
jak
pozostałych, pełnił jednak swą służbę wiernie i gorliwie, a także
szczerze
pragnął przebić się
przez mur kiluwańskiej etykiety, dlatego tylko, że leżało to w jego
naturze.
Stavros nigdy nie nauczył się, jak na to reagować. Nie przyznawał się
też przed
regulami do żalu, którego nie potrafiliby zrozumieć. Jednakże do
długu, jaki
będą musieli
spłacić za Kiluwę, doszedł następny - za pozbawionego znaczenia
żołnierza NST.
Mimo to nie żałował, że wysłał Duncana, nawet takim kosztem. Doszło
do
wypadków, które przysporzyły regulom strat, co stanowiło część spłaty
długu, a
także zdało
ich na łaskę i niełaskę ludzi. Stavros czuł z tego powodu wielką
satisfakcję.
Była to
częściowa zapłata za Kiluwę.
Zadośćuczynienie będzie pełne, gdy uda mu się wyrwać ster z rąk baia
Hulagha i
zacznie kierować doch Alagn ku porozumieniu z ludźmi. Była to zemsta,
jaką
potrafiliby
docenić zarówno Hulagh, jak i Kiluwa. Zwłaszcza, gdy już się upewni,
kto z
reguli był
bezpośrednio odpowiedzialny za los Kiluwy i znajdzie sposób, by
porachować się z
winnymi.
Jako Kiluwianin, Stavros żywił nienawiść konkretną i logiczną.
Istniał gatunek
zwany
regulami, ale to nie ten gatunek zniszczył Kiluwę. Zrobiła to jedna
doch. Jej
nazwa brzmiała
Holn. Nie miała ona swych reprezentantów na tej planecie.
Gdy tu wylądowali, doszło do zdziesiątkowania członków Holn. To nie

usatysfakcjonowało Stavrosa, który nie był zainteresowany rozlewem krwi. Pragnął zmierzchu Holn, utraty przez nią znaczenia między regulami. Hulagh zaś, gdy znajdzie się pod jego kontrolą, jako sojusznik ludzi, mógł stać się narzędziem tej polityki.

- Starszy - zahuczał wreszcie bai - czy jest pewne, że sprawuje pan władzę nad swoimi ziomkami?

Jeśli mri się nie wtrąca i nie zaczną niczego na szerszą skalę - odparł Stavros

- mam władzę nad sitami, które przybędą na Kesrith.

- Jeśli łaska - powiedział Hulagh - mri nie będą już odgrywać żadnej roli w stosunkach pomiędzy nami. Nie ma ich. Mri już nie istnieją. To była nowość. Stavros wprowadził na ekran znak zapytania, nie upiększony słowami.

- Na statku - wyjaśnił Hulagh - znajdowali się wszyscy żyjący mri. Uwolniliśmy się od tej plagi, która nie pozwalała zakończyć wojny między naszymi gatunkami. Hulagh nie śpieszył się z ujawnieniem tej informacji. Gdy Stavros ją usłyszał, z początku przeraziła go myśl o unicestwieniu całego rozumnego gatunku. Potem zaczął być podejrzliwy. Regule jednak nie umieli kłamać. Zadumał się nad możliwościami, jakie niósł ze sobą wszechświat bez mri, i doszedł do wniosku, że może to zapewnić ludziom ogromne zyski.

- Jest jasne - ciągnął Hulagh - że należy dokonać całkowitej przebudowy ludzko-regulskich stosunków. Doch Alagn może uznać za korzystne dopomożenie w doprowadzeniu do tego. Stavros po raz drugi przeżył szok. Rozpoznał w swej trwodze ludzką reakcję, opartą na moralności, której Hulagh w żaden sposób nie mógł wyznawać. Nie było żadnego powodu, dla którego doch Alagn miałyby się powstrzymać od postawienia propozycji, która w ludzkim państwie równałaby się zdradzie. Przeżywała ona trudności finansowe i polityczne. Hulagh poszukiwał porozumienia z siłami sprawującymi kontrolę nad zasobami, których pożywał.

Ludzie żywią pretensje do doch Holn - odparł Stavros po należyтым zastanowieniu.

-

Będzie możliwe dojście do nowych, obopólnie korzystnych ustaleń. Wargi Hulagha rozchyliły się w regulskim uśmiechu. Powolny syk

świadczył o
odczuwanej przez niego przyjemności.
- Zbadamy tę sprawę - powiedział. - Zrobimy to, najświetniejszy
Stavrosie.
Obudził Hadę i zamówił soi. Tym razem pamiętał, by kazać mu ją
posłodzić, z
myśla
o smaku Stavrosa.
Zanim jednak przygotowano napój, Hada zdążył powrócić. Sapał i
wymachiwał
rękoma z podniecenia.
- Statek - wydyszał. - Bądźcie łaskawi, starsi, ludzki statek,
przyleciał
wcześniej...
nadszedł komunikat...
Gest Hulagha przerwał nagle młodemu. Wargi reguła wciąż były
rozchylone, nozdrza
zaś otwarte. Stavros wiedział już, że jest to wyraz niepokoju. Bai
zachowywał
się niczym
nerwowo uśmiechnięty człowiek, na zewnątrz demonstrujący dobre
maniery, lecz w
głębi
ducha przerażony.
- Z pewnością zapragnie pan - powiedział Hulagh - przywitać tych
przedstawicieli
swego ludu i wyjaśnić im sytuację. Proszę im przekazać wyrazy naszego
żalu z
uwagi na stan
portu, wielebny.
Damy sobie radę - zapewnił Stavros, który nie posiadał się z
niepokoju. Panował
jednak nad tym uczuciem, wiedząc, jak ważne jest, by rozproszyć
wątpliwości
Hulagha. -
Niech pan będzie pewien, wielebny, że nie macie się czego obawiać,
jeśli wasze
młode
pozostaną spokojne i nie będą przeszkadzać w operacjach.
Zwrócił swój ślizg w stronę sekcji kontrolnej i podążył za
maszerującym
kołyszącym
się krokiem Hadą Surag-gi, który według regulskich standardów niemal
biegł.
Wielkie drzwi schronu otworzyły się. Mroczne wnętrza rozjaśniły
wiązki światła
reflektorów trzymanyh w rękach przez fantastyczne postacie odzianych
w
skafandry ludzi,
którzy przemaszrowali ciężkim krokiem między szeregami pogrążonych w
śpiączce
młodych. Drzwi zamknięto ponownie, na wszelki wypadek. Drugi z
idących posiadał
licznik,
którym sprawdzał, czy do schronu nie przedostało się promieniowanie.
Przytomne
młode
zeszły pośpiesznie przybyszom z drogi, szczebiocząc z przerażenia.
Stavros przesunął swój wehikuł ku przodowi i znalazł się twarzą w
twarz z
odzianą w
skafander postacią. Ujrzał, że skryta za szybą ochronną głowa
zatrzymała się w
pozie

wyrażającej zdumienie.

- Konsul Stavros?

Na plakietce skafandra było napisane G ALE Y. Mężczyzna miał stopień porucznika.

- Tak - odparł na głos Stavros. Odwrócił zdalnie ekran komunikacyjny i wypisał

na

nim wiadomość za pomocą podstawowego modułu alfabetycznego, gdyż nie był pewien,

czy

jego bełkotliwa mowa zdoła przekazać skomplikowaną treść.

Mam trudności z powodu wypadku. Trudno jest mi mówić, ale to

urządzenie

znakomicie spełnia swą rolę. Niech pan przemawia do mnie normalnie i patrzy na

ekran.

Proszę odnosić się z szacunkiem do tych reguli. Będzie trzeba ich przetransportować w

bezpieczne miejsce, jeśli nie może pan zagwarantować normalnego

funkcjonowania

urządzeń

tego budynku.

- Sir - powiedział Galey, najwyraźniej zbity z tropu tą sytuacją.

Wciągnął w

płuca

powietrze i wypuścił je w długim oddechu. - Pan sprawuje dowództwo tu na

powierzchni.

Jakie są pańskie instrukcje? Obawiam się, że dopływ mocy będzie

poważnym

problemem.

Moglibyśmy w zasadzie sprowadzić tu ekipę remontową i wydaje się, że

nikt z was

nie uległ

skażeniu, lecz w kierunku portu rozciąga się kilka gorących plam o

pokaźnych

rozmiarach.

Stacja jest za to nietknięta. Wolelibyśmy ewakuację.

W budynku można mieszkać? Żyć?

- W tym budynku? Tak, sir. Na to wygląda.

W takim razie zostaniemy. Niekorzystna pogoda to tutaj problem. Nad resztą

panuję.

- Mri, sir... - powiedział Galey. - Nie wiemy dokładnie, co się tu wydarzyło.

Mamy problem, poruczniku Galey, ale rozwiązujemy go. Proszę łaskawie rozlokować

swoich ludzi tak, byśmy mogli przywrócić normalne funkcjonowanie

budynku. Do

stacji

łączości można się dostać przez te drzwi. Wybacz pan, że nie pójde z panem.

- Tak jest, sir - odparł Galey. Pokłonił się również regulom, sztywno i od

niechcenia.

Towarzyszący mu komandos przystąpili do realizacji rozmaitych zadań.

Bez

wątpienia

porozumiewali się między sobą przez radiotelefony w skafandrach, by

regule nie

mogli

podśluchiwać wymiany uwag oraz instrukcji.

- Ma pan tu do czynienia z młodymi - zauważył Hulagh. - Jeśli łaska, czy w grę

wchodzą jeszcze inni starsi?
Chodzi mu o władze - pomyślał Stavros - władze, które mogłyby skomplikować zawarte między nami porozumienia.
Przepraszam pana, baiu Hulaghu. To było młode o wyższej randze. Starszy, który nimi dowodzi, musi, jak pan z pewnością pamięta, w myśl traktatu podporządkować się moim poleceniom w sprawach dotyczących zarządzania Kesrith i otaczającą ją przestrzeń. Jest jednak pewna sprawa, w której może dojść do konfliktu między naszymi pełnomocnictwami.
- Cóż to za sprawa, ludzki baiu?
Mój zaginiony asystent jest wojskowym. Bai z nadlatującego statku może uznać, że on potrafi najlepiej rozwiązać tę sprawę. To dostarczyłoby mu okazji, by wtrącić się w zakres moich pełnomocnictw. Rzecz jasna nie życzę sobie tego. Uważam, że ułatwiłoby nam zadanie, gdyby było możliwe wyjaśnienie tej kwestii.
Nozdrza Hulagha zatrzepotały pod wpływem nagłego podniecenia.
- Jeśli łaska, wielobny. Możemy zasugerować poszukiwania na Dusowej Równinie, gdzie doszło do konfliktu pomiędzy moimi młodymi a wyjętymi spod prawa mri. To nieprzyjemne przypuszczenie, ale gdyby udało się odnaleźć szczątki... Stavros spojrział bez litości na podenerwowanego reguła.
Czy więc uważa pan, baiu, że owo młode nie żyje?
- To najbardziej prawdopodobne, wielobny.
Gdyby jednak tak nie było, wydaje się możliwe, że ktoś z pańskiego sztabu mógłby pokierować poszukiwaniami z większym skutkiem niż jeden z oficerów ze statku. To nie jest wykluczone, prawda, baiu? Znacznie zwiększyłoby to zakres mojej władzy tutaj i ułatwiłoby negocjacje pomiędzy nami, gdyby możliwe okazało się odzyskanie tego zaginionego młodego.
Jest on, rzecz jasna, jedynie młodym, a doświadczenia podczas starcia z mri z pewnością doprowadziły jego umysł do hysterii i zmały rozsądek, przez co żadnych zeznań, jakie złoży, nie będzie można traktować poważnie. Sprawiłoby mi jednak przyjemność, gdyby odnaleziono go żywego.
Bai zastanowił się nad tymi słowami oraz zawartym w nich ukrytym znaczeniem.
- W rzeczy samej - odrzekł - wśród mojego sztabu znajduje się tego rodzaju ekspert.
Osoba znająca okolice. Przy współpracy pańskiej ekipy można będzie natychmiast zająć się tą sprawą.

Jestem wdzięczny, wielebny. Dopilnuję załatwienia niezbędnych formalności ze statkiem.

Stavros odwrócił swój ślizg, by odszukać Galeya. Jednocześnie usłyszał, że bai Hulagh nagłało wzywa Surag-gi.

Zaczynał odczuwać skutki szoku. Przez chwilę trudno mu było skupić się na sygnałach cyfrowych, które aktywowały rozmaite programy ślizgu. Poczuł, że oczy zachodzą mu mgłą. Coś takiego na ogół mu się nie zdarzało. Opanował już jednak emocjonalny wstrząs, gdy z niedbałą nonszalancją zatrzymał ślizg obok Galeya.

Porucznik najwyraźniej nie wiedział, czy przekazać mu wyrazy ubolewania, czy gratulować ocalenia życia.

- Jest pan tu sam, sir? - zapytał Galey.

Jak pan z pewnością zauważył, trudności jest pod dostatkiem. Żadnej zwłoki. Czy Koch sprawuje dowództwo tam na górze?

- Tak jest, sir.

Proszę więc skontaktować mnie bezpośrednio z nim. Mogę połączyć tę konsolę z główną tablicą rozdzielczą. Czy dacie radę sprowadzić tu na dół statek z wystarczającą liczbą ludzi, by skompletować brygady robocze oraz personel dla mojego biura?

- Nie od razu. Port uległ całkowitemu zniszczeniu. Stacja jednak jest w dobrym stanie.

Wszystko działa na serwomechanizmach.

Galey pochylił się nad konsolą komunikatora, dotykając bezradnie regułskich urządzeń sterujących.

- W ten sposób - poinstruował go na głos Stavros z niejaką satysfakcją. Nacisnął odpowiednie klawisze i rozpoczął sekwencję zmian, która połączyła ich ze statkiem wojennym Szabla, który przywiózł tu całą gromadkę ludzi mających rozpocząć przekształcanie Kesrith w nadający się do zamieszkania dla ich gatunku świat: ekspertów od gleby oraz uczonych.

A także broń.

On pełnił dowództwo na Kesrith, tylko on. Żaden oficer medyczny nie ogłosił, że jego zdrowie nie pozwala mu na sprawowanie rządów. W głębi serca Stavros wiedział, że potrzebuje tego ociężałego magnata handlowego z Alagn w równym stopniu, jak w tej chwili doch Alagn potrzebowała jego.

Ujrzał wyraz szoku malujący się na twarzy oficera łącznościowego Szabli, która natychmiast zniknęła, zastąpiona obliczem wojskowego odpowiednika Stavrosa, Kocha.

- Stavros? - zapytał Koch.

Drobne trudności w mówieniu - odpowiedział za pomocą klawiszy, zastępując obraz tekstem. - Mamy tu na dole regulskich rozbitków. Bądźcie gotowi do wspomnienia nas w operacjach na powierzchni. Potrzebujemy jedzenia i wody pitnej. - Nie byliśmy przygotowani na przyjęcie regulskich obywateli. Nieprzewidziane okoliczności. Wszystkie decyzje dotyczące Kesrith i reguli należą do mnie. Sytuacja na dole jest obecnie pod kontrolą. Aktualnie poszukuję mojego adiutanta, który mógł paść ofiarą ataku mri. Jak zameldowano, skażenia ograniczają się do obszaru portu. Domagam się, by odkomenderowano część wojskowego personelu z Szabli pod moje dowództwo, dopóki nie zrobimy tu porządku. - Ekscelencjo - powiedział Koch - medyczne urządzenia Szabli są do pańskiej dyspozycji, jeśli zechce pan przybyć na stację. Odmawiam. Regulskie urządzenia są adekwatne. Sytuacja jest zbyt pilna. Mój stan jest dobry, biorąc pod uwagę sytuację. Kontynuuję prace zgodnie z pełnomocnictwami przyznanymi mi jako gubernatorowi Kesrith. Niech pan ześle na dół uczonych, wojskowych asystentów oraz wszelki odkomenderowany personel i sprzęt, gdy tylko teren zostanie oczyszczony. - Może rozsądniej byłoby poczekać. Proszę wysłać na dół personel zgodnie z moim życzeniem. Nastąpiła długa przerwa. - W porządku - odparł Koch. - Ekipie będzie towarzyszył medyk. Na Kesrith - odparł Stavros - medyk zaczeka, aż znajdzie dla niego czas. Koch przełknął również i to. Skinał wreszcie głową na znak zgody. - Ma pan pełnomocnictwa, to fakt. Ale załoga statku pozostaje pod moim dowództwem. Dostanie pan cywilów, gdy tylko znajdziemy kawałek twardego gruntu, żeby na nim wylądować. Statek kosmiczny Kwiat przydzielono do pańskiej dyspozycji, Gratuluję, sir. To jednak jest sonda, a nie jednostka bojowa. Czy sytuacja wymaga natychmiastowego udzielenia zbrojnego wsparcia? Zaprzeczam. - Macie tam na dole kiepską pogodę. To najwyraźniej typowa sytuacja. Proszę poczekać. Prowadzimy tu działania przy użyciu dostępnego personelu. Zapraszam pana na planetę celem wymiany uprzejmości, gdy tylko uprzątniemy szczątki. Stavros usłyszał brzęczenie zbliżającego się ślizgu. Pozwolił swemu rozmówcy przez

chwilę odebrać obraz. Z satysfakcją przyglądał się temu, jak Koch po raz pierwszy w życiu ujrzał regulskiego starszego. To jest bai Hulagh - poinformował go Stavros i ponownie wyłączył wizję. - Nadzwyczaj wpływowy regul, sir, za pozwoleniem. Osiągnęliśmy tu pewien niezbędny stopień współdziałania, co jest korzystne dla obu gatunków. - Rozumiem - powiedział powoli Koch. Sprawiał wrażenie, że całkowicie zapomniał języka w gębie. Był wojskowym z urodzenia i wychowania. Stał wobec sytuacji, z którą nie potrafił sobie poradzić i na szczęście zdawał sobie z tego sprawę. - Otrzyma pan swoją pomoc - obiecał. Stavros przerwał połączenie, czując skrytą satysfakcję, i rzucił spojrzenie na Galeya. Niech pan zbada okolice - polecił porucznikowi. - Gdy już się pan upewni, gdzie jest bezpiecznie, zaczniemy kierować te młode z powrotem do normalnych obowiązków. To jest sztab baia. Proszę się do nich odnosić z należytym szacunkiem, poruczniku Galeya. - Otrzymujemy już raporty - powiedział oficer. - Wydaje się, że cały teren jest nie skażony i bezpieczny. Uszczelnienia budynku okazały się bardzo skuteczne. Stavros odetchnął z ulgą. - Moje młode - odezwał się Hulagh - znajdą sposób na przywrócenie dopływu wody oraz naprawienie urządzeń poboru prądu - pomachał masywną ręką. - Hada zajmie się pozostałymi sprawami, jeśli będzie miał środki transportu. Sądzę, że niektóre z wehikułów ze stacji uzdatniania wody mogły zostać nienaruszone.

Rozdział 21

Przy wejściu Sil'athen czekał na nich dus, który odpychał ich z taką siłą, że zwierzę Niuna spłoszyło się. Tam, wśród skał, na wpół pochowane w piasku, leżały szczątki Eddana. Niedaleko spoczywała sterta czerni, która była ongiś Liranem i Debasem, a także złoto, które było Sathellem. Melein zasłoniła twarz i odsunęła się na bok, gdyż jako she'pan nie mogła patrzeć na śmierć. Niun jednak podszedł bliżej i z uszanowaniem poprawił chustę na twarzy Eddana. Upłynęło wiele czasu, zanim był w stanie podnieść wzrok i spojrzeć na człowieka, który kręcił się niepewnie w pobliżu. Oczyszczył dłonie w piasku, uczynił znak wyrażający cześć i podniósł

się. Człowiek
również wykonał podobny znak, na swój sposób. Niun zaakceptował ten
wyraz
szacunku.
- Sami wybrali taki koniec - powiedział Duncanowi - i był on lepszy
niż to, co
spotkało tych, którzy zostali.
Wylał z manierki odrobinę drogocennej wody, odwrócił się plecami, by
umyć dłonie
i
twarz, po czym ponownie założył zasłonę. Gdy spojrział w górę, na
skały, ujrzał
dwa inne
dusei, które zaczęły schodzić w dół. Wycofał się natychmiast.
Jego własny dus wszedł pomiędzy nich a tamte i spróbował zbliżyć się
do trzech
emitujących impuls odpychający zwierząt, które utworzyły przeciwko
nim wspólny
front.
Zataczały kręgi w obie strony, wyciągając nosy. Nagle wielkie,
łagodne
stworzenie, które
należało do Eddana - a przynajmniej tak Niun sądził - dźwignęło się
na tylne
łapy i krzyknęło
głośno, odpędzając jego dusa. Najmniejszy z trójki zawahał się jednak
w połowie
drogi
pomiędzy nimi i podążył za nowo przybyłym dusem Niuna. Jego towarzysz
poszedł za
jego
przykładem. Największy, należący do Eddana, wydał z siebie płaczliwy
jęk i
oddalił się od
tych zdradzieckich dusei, których nie chciał już więcej znać. Niun
wyczuł jego
gniew i
zadrżał, gdy jednak zaczął się stamtąd oddalać, podążył za nim nie
tylko jego
dus, lecz
również dwa, które należały uprzednio do Lirana i Debasa. Uformowały
ciasny
trójkąt z jego
własnym zwierzęciem. Krzyczały i jęczały, nie pozwalając jeszcze
Niunowi zbliżyć
się do
siebie, lecz pomimo to porzuciły swe obowiązki, pozostawiając straż
dusowi
Eddana, który
położył się obok swego zmarłego i pozostał mu wierny.
- Lo'a-ni dus - oddał mu cicho honory Niun z głębokim szacunkiem.
Zamknął jednak
przed nim swe serce, gdyż impuls odpychający był zbyt silny, by można
go było
znieść.
Ponownie założył sobie ciężar na plecy i ruszył w drogę. Trasa, którą
podążali
wraz z
Duncanem, zbiegała się z trasą Melein.
Nie było potrzeby rozmawiać o tym, co znaleźli. Dusei szły przed
nimi. Od czasu
do
czasu któryś z nich próbował zawrócić w stronę Duncana, lecz dus
Niuna na to nie

pozwalają.
Nieustannie krążył z tyłu małej kolumny, by pokrzyżować im te zamiary. Wkrótce najwyraźniej zrozumiała, że ten tsi'mri znajduje się pod ochroną i zrezygnowała z prób dobrania się do niego.
Dotarli do wylotu wewnętrznej doliny Sil'athen, gdzie oczekiwał innego rodzaju strażnik. Niun ujrzał go po drugiej stronie rozległej, piaszczystej płaszczyzny.
Dotknął ramienia człowieka, nachylił się i podniósł niewielki kamyk. Rzucił nim daleko, daleko ponad ławicą piasku, ku centralnej depresji.
Ta eksplodowała, na obszarze o obwodzie równym dwudziestu długościom dusa.
Chmura piasku wzbijała się w powietrze z krawędzi płaszcza ryjca, który podźwignął się i ponownie zagłębił o kilka długości dalej.
Człowiek zaklął tonem grozy.
- Pokazałem ci go - wyjaśnił Niun - żebyś zrozumiał, że ten, kto nie zna tych terenów i nie ma dusa, który by mu towarzyszył, nie zdoła tu znaleźć drogi. Po drugiej stronie wielkich piasków można podobno znaleźć egzemplarze większe niż ten, który widziałeś.
Dusei potrafią je wywęszyć, podobnie jak inne niebezpieczeństwa. Nawet mri nie lubią chodzić po tej krainie samotnie, chociaż potrafimy to robić. Nie sądzę, byś ty to umiał.
- Rozumiem cię - powiedział Duncan.
Od tej chwili wędrowali cicho. Szli blisko ściany urwiska, gdyż tamtędy wiodła bezpieczna trasa. Mijali groby zamknięte i oznaczone za pomocą kamieni.
Niezwyczajne kształty skał Sil'athen po kolei pozostawały za nimi, otaczając ich wokół i zasłaniając drogę, którą tu przyszli.
- Co to za miejsce? - zapytał Duncan ściszonego głosem, gdy mijali wysoko położone groby she'panei.
- Nla'ai-mri, - odparł Niun. - Sil'amen, cmentarz naszego rodzaju.
Od tej chwili Duncan nie odzywał się już. Spoglądał tylko niepewnie to na jedną, to na drugą stronę doliny. Raz obejrzał się przez ramię do tyłu, gdzie wiatr zacierał ich ślady, usuwając wszelkie pozostałości po tym, że ktoś kiedykolwiek tędy przechodził.
Prowadziła ich teraz Melein. Szła jako pierwsza z dłonią na grzbiecie dusa Niuna, który kroczył powoli obok niej. Wydawało się, że zwierzęciu ten

kontakt sprawia
przyjemność. Zapuscili się głęboko w kaniony ścieżką, którą Niun
nigdy nie
wędrował.
Minęli przejście pomiędzy skałami, w których mieściły się grobowce
she'panei. Na
skałach
wryte były znaki - być może imiona starożytnych she'pan lub
drogowskazy. Melein
czytała
je i Niun ufał jej przewodnictwu. Wierzył, że zna drogę, choć sama
nigdy tu nie
była.
Odczuwała coraz większe zmęczenie. Od czasu do czasu wydawało się, że
z
pewnością będzie musiała się zatrzymać, nie robiła jednak tego.
Przystawała
tylko czasem na
chwilę, by zaczerpnąć tchu, po czym ruszała w dalszą drogę. Blask
południa
przeszedł w
gorejącą łunę godzin popołudniowych. Słońce stało teraz niżej, dzięki
czemu
mogli wędrować
w chłodnym cieniu urwisk. Byłoby to niebezpieczne, gdyby nie
chroniące ich
dusei, które
badały drogę przed nimi.
Zapuscivszy się głęboko w cień, dotarli do ślepego końca wąwozu. Niun
spojrzał
na
Melein. Zastanowił się nagle, czy mimo wszystko zgubiła drogę, czy
też chciała w
tym
miejscu urządzić postój. Ona jednak popatrzyła w górę, na szlak,
którego Niun
nie dostrzegł,
dopóki nie podążył wzrokiem za jej spojrzeniem. Z miejsca innego niż
to, w
którym stali, w
ogóle nie można było go dojrzeć. Prowadził w górę pomiędzy czerwone
skały, ku
labiryntowi
kolumn z piaskowca sterczących ku niebu niczym potężne palce.
- Niunie - powiedziała wtedy Melein, rzucając spojrzenie za siebie.
Popatrzył w tym samym kierunku, w stronę Duncana, który, wyczerpany
rzadkim
powietrzem, osunął się w dół, by spocząć na ziemi, oparty o swój
bagaż. Dusei
zmierzały w
jego stronę. Jeden z nich wyciągnął łapę. Duncan zamarł bez ruchu, z
głową wciąż
wspartą na
pakunku.
- Yai! - skarcił Niun dusa, który z poczuciem winy cofnął ciekawską
łapę. Cała
trójka
dusei wycofała się, emitując uczucie zmieszania.
Niuna dręczył niepokój na myśl o wejściu w towarzystwie człowieka w
ten stromy,
splątany labirynt, gdzie jeden źle postawiony krok mógł spowodować
ich koniec.
- Co mam z nim zrobić? - zapytał Melein w szlachetnym języku, by
Duncan nie mógł

go zrozumieć. - Nie powinno go tu być. Czy mam znaleźć sposób, by się go pozbyć?

- Dusei dadzą sobie z nim radę - odparła. - Zostaw go w spokoju. Zaczął się sprzeciwiać, nie ze względu na siebie, lecz z obawy o Melein, ta nie sprawiała jednak wrażenia, by była gotowa go wysłuchać.

- Gdy będziemy się wspinać, on pójdzie jako ostatni - powiedział. Mimo to poczuł

w

brzuchu skurcz strachu. Intel jasno widziała przyszłość. „Czuję wielki strach”

powiedziała

owej nocy, gdy wszyscy zginęli. Niun odczuwał teraz podobny lęk - zimne, jasne

poczucie, że

osiągnęli punkt, poza którym nie będzie już można się cofnąć, że traci jakąś

szansę bądź też

przechodzi obok czegoś. Myśl o człowieku wkradała się coraz głębiej w jego

umysł. Nie

chciał takiego towarzystwa. Obecność człowieka ciążyła jego myślom, niemożliwa

do

wytrzymania, niczym wspomnienie o ataku. Spojrzał na Duncana i

zadrżał nagle pod

wpływem gwałtownej odrazy. Przypomniał sobie, że niesie ciężar, który powinien

dźwigać

tamtę, i nie ma pojęcia co dalej z tym wszystkim zrobić. Dotknął

palcami

pistoletu.

Uczyniono go jednak kel'ennem po to, by przynosił Ludowi zaszczyt, a nie

dopuszczał

się ordynarnych mordów. Ponadto Melein wydała inny rozkaz, co

uspokoilo jego

sumienie.

Nie był władny podjąć decyzji w podobnej sprawie. Należała ona do niej i to, co

zadecydowało, zgadzało się z nakazami jego sumienia.

Duncan spojrział na niego nagle i Niun wsunął palce za pas, starając się ukryć

swe

myśli i swój ruch zarazem.

- Chodź - powiedział. - Chodź, pójdziemy teraz w górę.

Ruszył wąską ścieżką jako pierwszy i natychmiast zauważył, że Melein nie jest

niemal

w stanie wspiąć się w górę po tym zerodowanym, nie używanym szlaku.

Znalazł

jakieś

oparcie dla stóp i sięgnął ku jej ręce. Melein jednak ujęła jego

palce drugą

dłonią, by

oszczędzać zraniony bok. Za każdym razem, gdy musiał ją podciągnąć delikatnie,

by jej

pomóc, robił to bardzo ostrożnie, gdyż widział jej twarz i wiedział,

że cierpi

straszliwy ból.

Duncan szedł za nimi, zaś na samym końcu posuwały się niezgrabne dusei.

Zwierzęta

strącały po drodze kamienie, które spadały ze stukiem do głębokiego kanionu,
lecz ich pazury
oraz wielka siła sprawiały, że stapały one pewniej niż się mogło wydawać.
Gdy byli w połowie drogi, dobiegł ich dźwięk silników samolotu.
To wrażliwe uszy Melein usłyszały go jako pierwsze, gdy odpoczywała w pół kroku.
Odwróciła się i wskazała palcem na krążącą nad główną doliną maszynę.
Jej pilot
nie mógł
ich dostrzec ani wykryć gdzie się znajdują, podczas gdy oni byli w stanie
swobodnie
obserwować ów maleńki punkcik w różowym półmroku, który pozostał jeszcze z dnia.
Niun widział nie tylko samolot, lecz również plecy Duncana. Człowiek stał,
trzymając
się wielkiego głazu, i spoglądał w stronę maszyny. Niun nie mógł nie pomyśleć z
jaką wielką
radością Duncan pobiegłby w tamtą stronę, by dać znak, i jak łatwo może to
zrobić, jeśli
będzie miał w przyszłości okazję.
Nie byli już sami na świecie.
- Ruszajmy dalej - powiedziała Melein. - Zejdźmy z tego urwiska, zanim zawróci w
naszą stronę.
- Chodź - rozkazał ostro Duncanowi Niun z nienawiścią brzmiącą w głosie.
Człowiek
odwrócił się i ruszył za nimi w górę, oddalając się od tego, co według
wszelkiego
prawdopodobieństwa niosło mu nadzieję na ratunek.
Gdy następnym razem spojrział w dół, by okazać pomoc Melein, Niun rozejrzał się
wkoło i nie dostrzegł już samolotu. Nie uspokoiło go to w najmniejszym stopniu.
Maszyna
mogła równie dobrze pojawić się bezpośrednio nad ich głowami, przelatując ponad
urwiskami i kolumnami z piaskowca, które zapewniały im jedynie częściową osłonę.
Ku jego uldze, gdy wspięli się na szczyt urwiska, nie ujrzeli przed sobą
kolejnej
równiny, lecz zeszli nieco w dół, posuwając się krętą ścieżką między kolumnami z
piaskowca, które - na tle purpurowego nieba - nabrały teraz koloru płonącej
czerwieni. Wiał
silny wiatr, przeganiający między kolumnami małe chmurki, który zacierał za nimi
ślady.
Ponownie dał się słyszeć cichy kaszel Duncana. Nie uspokoił się on, dopóki
człowiek
nie odzyskał tchu po wspinaczce. Znajdowali się na dużej wysokości i powietrze
było
znacznie suchsze niż na nizinach. Tu, na terenach położonych wyżej

niż większa
część ładu,
nie było deszczów, a jedynie burze piaskowe. Po drugiej stronie
wyżyny
rozciągało się
morze, The'asacha, było ono jednak małe i martwe, podobnie jak Morze
Zasadowe,
nad
którym leżało regulskie miasto. Jeszcze dalej wznosił się łańcuch
górski, Dogin.
Były to
jedynie szkielety zerodowanych gór, zachowały jednak wysokość
wystarczającą, by
zawracać
wiatry w tę bądź w tamtą stronę po kręgosłupie kontynentu oraz
wywoływać burze,
które
nigdy nie opadały na wyżynną równinę, lecz tylko na płaskie niziny.
Chmury widoczne na obrzeżach nieba pędziły teraz nad te niziny, by
zrzucić tam
swoj
ładunek wilgoci. Oszczędzały im przez to zarówno obawy przed burzą,
jak i
nadziei, że da im
ona wodę. Jedynym jej skutkiem będzie dla nich ciemne niebo oraz
trudna i
niebezpieczna
wędrówka bez światła gwiazd.
Do uszu Niuna dotarł nagle dźwięk silników samolotu. Zapędził w
zapadającym
zmroku człowieka oraz dusei w najbardziej ocienione miejsce. Melein
ukryła się
natychmiast.
Jeśli z samolotu dostrzegą cokolwiek, będzie to obraz dusa - dla ich
instrumentów gorąca,
masywna sylwetka - coś, co na pustkowiu widziało się często. Gdyby
mieli
strzelać do
każdego dusa na Kesrith, ich poszukiwania potrwały długo.
Samolot odleciał. Niun rozluźnił pięść, którą trzymał zaciśniętą na
szatach
człowieka
od chwili, gdy spędził wszystkich w gromadę, po czym po raz pierwszy
odetchnął
spokojnie.
- Możemy tu odpocząć przez chwilę - powiedziała Melein słabym,
zmęczonym
głosem. - Czeka nas jeszcze daleka droga... potrzebny mi odpoczynek.
Niun popatrzył na nią i dostrzegł jej cierpienie, które tak długo
starła się
ukryć.
Podczas wspinaczki za każdym razem gdy skrzywiła się z bólu odczuwał
to we
własnych
trzewiach. Nie mogli odpoczywać długo. Gryzł się tym. Miał wrażenie,
że ta nie
dająca jej
spokoju potrzeba zmierzania do celu odziera ją z resztek sił.
A bez niej nie pozostanie mu już nic.
Wziął kawał tkaniny, by zrobić z niego posłanie. Ułożył Melein przy
boku dusa,
by
ogrzała się w jego przyjaznym ciepłe. Uradował się, gdy odprężyła
się, leżąc

wygodnie, a
bruzda bólu wryta na jej czole wygładziła się i zaczęła znikać.
- Nic mi nie będzie - pocieszyła go, dotykając jego dłoni.
Nagle jej oczy rozszerzyły się. Niun odwrócił się błyskawicznie.
Ujrzał cień,
który
porwał jednym ruchem manierkę z wodą. Duncan zniknął w mroku w
labiryncie skał.
Niun zaklął i pognał za nim. Natychmiast usłyszał za sobą jękliwy ryk
dusei.
Ominął z
jednej strony kolumnę, na wpeł spodziewając się zasadzki, co byłoby
ze strony
człowieka
idiotyzmem, nie natknął się jednak na nią.
Nie widział też Duncana ani żadnego śladu po nim.
Zostawił Melein. Zalał go nagle pot, gdy pomyślał, co się może stać,
jeśli
Duncan
zatonczy krąg i zaatakuje ją. Była przecież ranna.
Nagle usłyszał głos polującego dusa - unoszący się na wietrze jęk.
Oznaczał on,
że
zwierzę dostrzegło zdobycz. Niun pobłogosławił kilku bogów swej kasty
i pognał w
kierunku,
z którego dobiegał dźwięk, z pistoletem w dłoni.
Po drodze napotkał Melein, bladą zjawę w ciemności, z dusem u boku.
Wspólnie
odnaleźli ślepy zaułek, w którym pozostałe dusei osaczyły Duncana.
- Yai! - zawołał Niun do zwierząt, zanim zdążyły rzucić się na
człowieka, by go
zabić.
Cofnęły się, pochylając barki w zadzierzystym odwrocie, na tyle
tylko, by
pozwolić
Duncanowi wstać z występu, na którym został osaczony. Nie chciał tego
zrobić.
Skulił się
tam, z twarzą odsłoniętą podczas przedzierania się przez skały. Jego
nagie
oblicze było
wykrzywione z wyczerpania i gniewu. Dręczył go kaszel. Z nosa ciekła
mu krew.
- Zejdź na dół - powiedziała Melein.
Człowiek nie chciał jednak tego zrobić i Niun poszedł po niego,
odpychając na
bok
dusei. Wtedy Duncan spróbował się poruszyć, lecz osunął się ponownie
na ziemię.
Siedział
nieruchomo z głową opuszczoną na złożone ramiona.
Niun złapał za ramię manierki i wyrwał ją z dłoni Duncana. Pozwolił
mu
odpoczywać przez chwilę, gdyż wszyscy byli zdyszani.
- To była dobra próba - powiedział - ale następnym razem cię zabiję.
To cud, że
dusei
nie uczyniły tego przy tej okazji.
Duncan uniósł twarz. Zacisnął szczęki z gniewu. Wzruszył ramionami w
geście
wyzwania, który jednak zepsuł atak niepowstrzymanego kaszlu.
- Dałbyś znak samolotowi - powiedziała Melein - i sprowadziłbyś go na
nas.

Duncan ponownie wzruszył ramionami i podniósł się na nogi. Opuścił ślepa niszę i poszedł za nimi z własnej woli. Dusei wciąż pragnęły krwi. Były zbite z tropu tym, że najpierw kazano im ścigać zwierzynę, a potem je od niej odciągnięto. Dlatego Niun maszerował pomiędzy nimi a człowiekiem. Melein podążała z tyłu. Ruszyli ku miejscu, w którym porzucili swój ekwipunek, gdy przystąpili do pościgu. Tam osunęli się na ziemię, w tym samym punkcie, gdzie rozpoczęli odpoczynek. Byli teraz podwójnie wyczerpani. Niun przyjrzał się z uwagą Duncanowi, zastanawiając się nad tym, co mogło się być wydarzyć i jaką szkodę mogło im to wyrządzić. Musiał pamiętać o Melein, delikatnej z uwagi na jej obrażenia. A także o krającym w pobliżu samolocie, który czekał tylko na to, aż popełni najdrobniejszy błąd, w nieodpowiednim momencie pokażą się choć na chwilę na otwartej przestrzeni, by ich zlokalizować i skończyć z nimi.

- Zakryj sobie twarz - powiedział wreszcie Niun. Duncan spojrział na niego spode łba, jak gdyby chciał się sprzeciwić temu rozkazowi, na koniec jednak opuścił oczy i poprawił zasłonę. Nie przestał się jednak na niego gapić.

Dus zajechał i podniósł się na tylne łapy.

- Yai! - rozkazał mu Niun i zwierzę opadło na cztery kończyny, kołysząc się nerwowo. Dusowy gniew pobudził również krew Niuna. Stłumił go i zapanował nad nim, gdyż ten, kto wędrował w towarzystwie dusei, musiał mieć więcej od nich rozsądku.

Duncan odsunął się na bok, oderwał wzrok od nich dwojga i od zwierząt i wbił go w skałę przed sobą.

- Ruszemy w dalszą drogę - zdecydowała po pewnym czasie Melein. Dźwignęła się na nogi, ostrożnie i z bólem. Zachwiała się i Niun musiał jej natychmiast pomóc, by się nie przewróciła. Potem jednak dotknęła dłonią dusa i zwierzę wysunęło się spokojnym krokiem na czoło, dzięki czemu mogła posuwać się naprzód powolnym, ostrożnym krokiem, idąc u jego boku. Dus stanowił dla nich jedyną ochronę, gdy wędrowali w ciemności ciasnym przesmykiem wśród skał.

Niun zabrał manierki z wodą, całą zaś resztę pozostawił do dźwigania

człowiekowi.
Pogonił go ciężką ręką, każąc mu iść pomiędzy dwoma pozostałymi
dusei, by nie
stracili z
oczu jasnej postaci Melein.
Tylko dzięki dusei, których przesycone tłuszczem skóry odporne były
na jad
wietrznych kwiatów i których wrażliwe zmysły ostrzegały je przed
innymi
niebezpieczeństwami, mogli się odważyć wędrować w tej okolicy po
zapadnięciu
zmroku.
Melein z pewnością sądziła, że ciemność, sprzyjająca im, nie będzie
przychylna
tym, którzy
ich ścigali.
Długa wędrówka zawiodła ich na bardziej otwarte tereny. Przechodzili
przez
przeraźliwie odkryte ławice piasku pod postrzępionymi chmurami, gdy
usłyszeli
odgłos wciąż
krażącego w pobliżu samolotu; zdołali się jednak ponownie skryć
między
formacjami z
piaskowca.
Przeleciał blisko. Duncan podniósł wzrok ku niebu, jak gdyby w
przybliżeniu
nadziei,
lecz odwrócił gwałtownie spojrzenie, gdy Niun wyszarpnął z pochwy av-
tlen ze
szczękiem
zaostrzonego metalu.
Patrzyli sobie nawzajem w twarze, on i Duncan, stając bez ruchu, aż
samolot
oddalił
się ponownie poza zasięg ich słuchu. Niun wyćwiczonym gestem schował
broń do
pochwy.
- Ktoś - zauważył Duncan głosem zmienionym niemal nie do poznania
wskutek bólu
w gardle - ktoś wie, gdzie was szukać. Jakoś nie wydaje mi się, by
moi
współbracia mogli to
wiedzieć.
Słowa te przeszyły chłodem serce Niuna. Spojrzał na Melein.
- Nie możemy urządzić kolejnego postoju - stwierdziła. - Nie mogą nas
znaleźć,
nie
tutaj. Musimy dotrzeć na miejsce, zanim zrobi się jasno i zdążyć
stamtąd odejść.
Niunie,
pośpieszmy się.
Popchnął delikatnie człowieka.
- Idź - powiedział.
- Czy to o nią chodzi? - zapytał Duncan. Nie ruszając się z miejsca,
w którym
stał,
wskazał głową na Melein. - Czy fakt, że regule wciąż was ścigają, w
jakiś sposób
wiąże się z
nią?
- To niemożliwe - zapewnił go Niun. Potem jednak inna myśl zaczęła do
niego
docierać ze straszliwą jasnością. Procesy mentalne wznowiły swą

działalność tam,
gdzie
przez długi czas panował całkowity szok. Spojrzał ponownie na Melein
i przemówił
w hal'ari,
szlachetnym języku. - To niemożliwe, by ścigali nas. Nie mogą
wiedzieć, że
istniejemy. Jakie
znaczenie ma dla nich dwoje mri, kiedy pozostali nie żyją? Poza tym,
w jaki
sposób regule
mogliby dotrzeć do edunu, by się przekonać, że ktoś z niego ocalał?
Nie
potrafiliby się wspiąć
pomiędzy ruiny. To przez człowieka, tego przeklętego człowieka. Ma w
mieście
kontakty.
Jest tam jego pan. To ze względu na niego regule ścigali mnie przez
niziny.
Jeśli to są oni,
nadal podążają tym tropem. Współpracują w tej sprawie z ludźmi.
W jej oczach pojawił się wyraz niepokoju.
- Chodźmy - powiedziała nagle. - Chodźmy teraz, szybko. Nie wiem, co
z nim
zrobimy, ale nie możemy rozstrzygnąć tej sprawy teraz.
- O czym mówicie? - zapytał nagle Duncan ochrypłym głosem. Być może
zrozumiał z
ich rozmowy pojedyncze słowa, czy rzucone na bok spojrzenie. Niun
popatrzył na
niego i
pomyślał z niepokojem, że ich jeniec może podejrzewać, jak małe
znaczenie ma dla
nich jego
życie.
- Ruszaj się - powiedział ponownie. Popchnął człowieka brutalnie.
Duncan
zapomniał
o swych pytaniach i poszedł bez sprzeciwów tam, gdzie mu kazano.
Jeśli to człowieka poszukiwano i regule ścigali ich ze względu na
niego, to w
takim
razie, pomyślał Niun, nieprzyjaciel będzie musiał prędzej czy później
odnaleźć
Duncana w
taki sposób, by zakończyło to poszukiwania i by człowiek nie mógł
zdradzić
wrogom tego, że
she'pan Ludu żyje jeszcze.
O bogowie - pomyślał ogarnięty przygnębieniem Niun. Był popychany do
morderstwa
oraz hańby i nie widział żadnego innego rozwiązania.
Samolot nie pojawił się już jednak więcej i Niun mógł zapomnieć o tym
zagrożeniu
w
nawale pilnych myśli towarzyszących ich obecnej wędrówce - nie
zastanawiać się
nad tym,
co, być może, będzie musiał uczynić, jeśli poszukiwania zostaną
wznowione.
Dwukrotnie, wbrew życzeniom Melein, musieli przez wzgląd na nią
odpoczywać. Za
każdym razem, choć Niun chciał się zatrzymać na dłużej, na jej
naleganie
wznawiali

wędrowną. Na koniec musiał podtrzymać ją za ramię. Jej szczupłe palce zaciskały się na jego dłoni. Chwiała się na nogach. Po północy weszli do wąskiego kanionu, który najpierw wił się w dziwny, przyprawiający o zawrót głowy sposób, a następnie zaczął opadać w dół. Jego ściany zbliżały się niebezpiecznie do siebie nad ich głowami, pogrążając ich w ciemności głębszej niż panująca za zewnątrz noc.

- Włącz latarkę - powiedziała Melein. - Myślę, że skały osłaniają nas już od góry całkowicie.

Niun włączył kieszonkową latarkę Duncana, by oświetlić drogę jej nadzwyczaj wąską wiązką. Schodzili wciąż w dół ciasnym, spiralnym przesmykiem, aż nagle nad ich głowami rozwarł się szyb, w którym widoczne było otwarte niebo. Noc wydawała się tam jaśniejsza niż absolutna ciemność, przez którą wędrowali uprzednio. Ściany oddaliły się od siebie.

Pokryte były symbolami podobnymi do tych, które ongiś przyozdabiały sam edun.

Idący na przedzie dus dźwignął się na tylne łapy i wydał z siebie ryk, który poniósł się straszliwym echem w górę i w dół przejścia. Niun skierował wiązkę światła w lewo, w stronę zwierzęcia. Widniała tam nisza, w której spoczywała sterta czarnych łachmanów i kości.

Grób strażnika.

Dotknął czoła na znak czci dla nieznanego kel'ena. Ponieważ ujrzał, że Duncan stoi zbyt blisko tego świętego miejsca, odciągnął go w tył za ramię.

Następnie skierował światło latarki na wejście, przed którym stała Melein. Było ono zamknięte kamieniami oraz zapieczętowane odciskiem dłoni strażnika, który wzniósł ten mur i uświęcił go własnym życiem.

Melein oddała gestem dłoni cześć temu miejscu, po czym zwróciła się nagle w stronę człowieka i spojrzała na niego srogo.

- Duncanie, nie możesz pójść dalej niż grób strażnika. Gdybyś to zrobił, musiałbyś umrzeć. Stój tu i czekaj. Niczego nie dotykaj, niczego nie rób i niczego nie zauważaj -

zwracając się do Niuna powiedziała: - Otwórz je. To zgodne z prawem. Oddał jej latarkę i przystąpił, zaczynając od górnych kamieni, do odsłaniania tego, czego strażnik pilnował przez tak wiele lat, relikwiarza tak świętego, że kel'en musiał go strzec aż do śmierci. Wiedział, jakiego wyboru dokonał tamten. Miał żywność i wodę. Wolno mu było zapuszczać się na odległość wzroku od strzeżonego przez siebie miejsca celem polowania, które pozwalało mu przeżyć. Gdy jednak w okolicy zabrakło zwierzyny, choroba, zła pogoda lub też zaawansowany wiek zmogły samotnego kel'ena. Wycofał się on do tej wybranej przez siebie niszy, by tu umrzeć, wierny powierzonemu zadaniu. Jego duch krążył po okolicy, pełniąc nieustanną straż. Być może to sama Intel stała tutaj, błogosławiła zamknięcie tych drzwi i ucałowała czoło odważnego strażnika, gdy powierzała mu tę misję. Był to jeden z kel'ein, którzy przybyli wraz z nią z Nisrenu, czterdzieści lat temu, gdy Pana dotarły na Kesrith. Kamienie ze stukiem osuwały się z przejścia z narastającą łatwością, aż wreszcie Melein mogła przejść nad tym, co pozostało, i postawić stopę w zimnym wnętrzu. Światło latarki, którą trzymała w ręku, padło na ściany, dotykając napisów stanowiących tajemnice Kaplicy kaplic, poskręcanych symboli pokrywających wszystkie powierzchnie. Niun ujrzał je przelotnie, po czym opadł na kolana i odwrócił twarz, by nie zobaczyć tego, czego nie powinien oglądać. Przez pewien czas słyszał, jak Melein stawia w tym świętym miejscu swe delikatne kroki. Potem nie było słycać już nic, lecz Niun nie odważył się poruszyć. Na tle przeciwległej ściany szybu dostrzegał Duncana. Dusei stały obok niego. Nawet one zamarły w bezruchu. Niun zmarł podczas długiego oczekiwania. Zaczął dygotać ze strachu. Jeśli Melein nie wróci, on i tak będzie musiał czekać. A z wnętrza jaskini nie dobiegały żadne odgłosy życia, nawet dźwięk kroków. Jeden z dusei zajęczał. Napięcie oczekiwania szarpało mu nerwy. Zwierzę umilkło i przez długi czas Niun nie słyszał zupełnie nic. Nagle rozległ się jakiś słaby, powtarzający się dźwięk, który

dobiegał ze środka
kaplicy. Wreszcie Niun rozpoznał odgłos cichego łkania, które stawało
się coraz
bardziej
gorzkie i gwałtowne.
- Melein! - krzyknął głośno, kierując wzrok ku temu zakazanemu
miejscu.
Wewnątrz,
za drzwiami, poruszały się cienie i przepływały łagodne światła. Jego
głos
rozległ się
świętokradczym echem wzdłuż ścian i przestraszył dusei. Niun
podźwignął się na
nogi. Bał
się tam wejść i bał się tego nie zrobić.
Dźwięk ucichł. Zapadła cisza. Niun podszedł aż do przejścia i położył
na nim
dłoń,
próbując zdobyć się na odwagę, by wejść do środka. Nagle usłyszał jej
lekkie
kroki gdzieś
głęboko we wnętrzu. Dobiegły do niego odgłosy życia. Nie wezwała go.
Czekał,
dygocząc.
W środku coś się ruszało. Dobiegł do niego dźwięk uruchomionej
maszynerii. Nie
milkł on, lecz od czasu do czasu Niun wyraźnie słyszał kroki Melein.
Przypomniawsobie,
ogarnięty nagłą paniką, że stracił z oczu Duncana, i odwrócił się
błyskawicznie,
by sprawdzić,
co robi człowiek.
Ten jednak stał bez ruchu, nie bliżej niż pozwoliła mu Melein. Nie
podjął żadnej
próby ucieczki.
- Usiądź - rozkazał ostrym tonem Niun. Duncan siadł w tym samym
miejscu, gdzie
stał. Nadal czekał. Niun przeklął sam siebie za to, że myślał tylko o
Melein i
zapominał o
zadaniu, które mu wyznaczyła - by pilnował tego, co dzieje się na
zewnątrz. Zdał
ich oboje na
łaskę i niełaskę Duncana, gdyby ten skorzystał z jego nieuwagi i
stawił czoło
dusei. Usiadł
sam na piasku, w takiej pozycji, by móc obserwować człowieka, a
jednocześnie od
czasu do
czasu spoglądać w stronę kaplicy. Oplótł sobie ramiona wokół kolan,
zaciśnął
spLECione
dłonie ze znieczulającą siłą i czekał, nasłuchując.
Było to nadzwyczaj długie oczekiwanie, w czasie którego wiele razy
odczuwał ból
i
zmieniał pozycję. Jego poczucie czasu mówiło mu, że chyba zbliża się
już świt,
choć
zachmurzone niebo widoczne nad nimi wciąż było ciemne. Przez bardzo
długi czas z
wnętrza
kaplicy nie dobiegał żaden dźwięk.

Wreszcie zerwał się na nogi, zniecierpliwiony, i podszedł ponownie do wejścia,
potem
jednak wytłumaczył sobie, że nie ma prawa wkraczać do wnętrza.
Chodził,
unieszczęśliwiony, po małym obszarze, jaki miał do dyspozycji, i od czasu do czasu spoglądał
w dół na człowieka, który czekał tak, jak mu kazano. Wyraz oczu Duncana był niemożliwy do odczytania w niemal całkowitym mroku. Ponownie rozległ się odgłos kroków.
Niun odwrócił się natychmiast i ujrzał w drzwiach biały blask latarki. Zobaczył Melein, cień trzymający w palcach ów maleńki przedmiot. Ramiona miała ciasno owinięte wokół czegoś.
Zbliżył się tak bardzo, jak tylko się odważył, i dostrzegł, że to, co niosła, było jakimś rodzajem osłony o jajowatym kształcie, wykonanej z lśniącego metalu. Z jednego końca wystawał uchwyt, ale Melein niosła przedmiot tak, jakby trzymała niemowlę, coś drogiego, choć chwiała się pod jego ciężarem i dźwigając go, nie mogła przejść ponad kamieniami.
- Weź to - powiedziała słabym, pełnym napięcia głosem. Niun uwolnił się od paraliżu woli i wyciągnął ramiona, by chwycić przedmiot. Przeraziła go waga tego, co Melein zdołała udźwignąć. Był zimny i dziwnie wyważony. Niun zadrżał, gdy poczuł jego dotyk. Po raz kolejny ogarnął go chłód, gdy ujrzał jej twarz. Wilgoć lśniła tam w czerwonym świetle, które rozprzestrzeniało się za jej plecami. W kaplicy zaczęły poruszać się rzucane z różnych stron cienie. Melein odwróciła się raz, by spojrzeć w tamtą stronę, po czym skierowała spojrzenie ku niemu, jak gdyby z jakiejś ogromnej dali.
Melein - pragnął się do niej odezwać, lecz okazało się to niemożliwe. Nadal była Melein i jego siostrą, lecz teraz było w niej też coś innego. Nie wiedział, w jaki sposób przemówić do tego czegoś, by przywołać ją z powrotem. Wyciągnął rękę, zaniepokojony pełzającym za nią ogniem. Ujęła ją i przeszła nad kamieniami w wejściu, po czym poszła za nim. Skórę miała zimną. Jej dłoń wyslizgnęła się bez życia z jego dłoni, gdy już przestała go potrzebować.

Oczekujący Duncan cofnął się lekko przed nimi. Nie przestawał się wpatrywać w łunę, która rozjarzyła się za ich plecami. Być może rozumiał, że coś o wielkiej wartości ulega zniszczeniu. Wyglądał na oszołomionego i zbitego z tropu. Pozostało jedynie niezwykle, zimne jajo. Niun dźwigał je w obu ramionach, podczas gdy Melein ruszyła w kierunku przesmyku prowadzącego na zewnątrz. Wiedział, że z pewnością dźwiga najważniejszą część Pana, którego nazwy jego kasta nie mogła nawet wypowiadać bez strachu, którego kel'en nie powinien nigdy oglądać, a co dopiero dotykać. Ten, który je tu przyniósł, ofiarował się potem na śmierć, by zachować tajemnicę i zapewnić Pana spokój. To był honorowy wojownik, wychowany w dawnych zwyczajach Kel Przerwy. Postępowanie Niuna s'Intel przyprawiliby kogoś takiego o zgorznienie. Czerpał jednak odwagę z faktu, że trzyma ów przedmiot, gdyż dzięki niemu Melein osiągnęła swą władzę. Czuł to z całą pewnością. Do tej pory jedynie w połowie była w jego oczach she'pan. Tym tytułem obdarzyły ją przemoc i konieczność. Teraz jednak wierzył, że przekazała jej to, co najważniejsze, że Intel dała jej wszystko, co było jej potrzebne. Mógł ją od tej pory tytułować „she'pan”, wierząc bez zastrzeżeń, że zna ona Tajemnice. Stała twarzą w twarz z Pana i zrozumiała to, czego kel'en nie mógł pojąć. Nie zazdrościł jej tego. Wciąż prześladowało go wspomnienie jej łkania. Ona jednak posiadała wiedzę i prowadziła, a on od tej chwili bez zastrzeżeń ufał jej przewodnictwu. Uciekli - oni, człowiek i dusei - z szybu, w którym zaczął kłębić się dym, zdradzając przed niebem ich położenie, a płomienie oświetlały ściany czerwienią i ścigały ich żarem. Wkroczyli w chłodną ciemność, na prowadzące ku górze zakręty ścieżki, którą tu przyszli.

Rozdział 22

W ciągu pierwszego dnia nowych operacji Nom pełen był ludzkich techników. Stavros delektował się odgłosem ich pośpiesznych ruchów po tak długim okresie spędzonym wśród powolnych reguli. Nadciągały raporty. Krzątający się ludzcy eksperci

łączyli swą
zręczność z regulską techniką, by dokonać naprawy uszkodzonych
urządzeń oraz
usunąć
szczątki pozostałe po burzy i walce.
W miejscu, które uznano za wystarczająco pewne, by mogło utrzymać
ciężar statku,
po przeciwnej stronie miasta niż zniszczony port, sonda Kwiat
posadziła na ziemi
swe
sprowadzone z przestworzy, przysadkowate ciało. Była niewielkich
rozmiarów, jak
na statek
zdolny do międzygwiazdnych lotów, i nie potrzebowała dużego,
bezpiecznego
ładowiska. Jej
konstrukcja umożliwiała całkowicie niezależne funkcjonowanie.
Okazało się trafną decyzją, że na tę misję zabrano kilka takich sond
z myślą o
podobnych, trudnych lądowaniach, mimo że nie były one zdolne do
obrony przed
atakami.
Szabla wciąż znajdowała się na stacji. Zbudowano ją w przestrzeni
kosmicznej i
tylko tam
mogła przebywać. Miała kilometr długości i nie była w stanie nigdzie
wylądować.
Kwiat, wbrew swej nazwie, był niezdarną skorupą pozbawioną
delikatnych części
czy
wystających brzechw. Niepotrzebne mu były do lądowania doki i suwnice
bramowe.
Był to
brzydki statek, przeznaczony do prostych, roboczych zadań.
Przylecieli na nim technicy i uczeni, którzy rozpoczęli już przegląd
ocalałych
kesrithańskich akt, pobieranie próbek powietrza i wody, a także
wykonywanie
tysięcy innych
zadań, które spowodują, że ten świat stanie się zdatny do
zamieszkania przez
ludzkich
kolonistów.
- Jeśli łaska - powiedział bai Hulagh, widząc rozpoczynające się
operacje - w
świecie
świeżo osiągniętej wzajemnej życzliwości boleję nad tym, że podczas
katastrofy
w porcie
doszło niestety do zniszczenia naszego sprzętu. Gdyby nie to,
moglibyśmy
udzielić wam
znacznej pomocy.
Regulskie młode na ogół nie przystosowywały się tak łatwo.
Denerwowała je
bliskość
ludzi i wolały pracować we własnych grupach. Nie czyniły tajemnicy z
tego, że
chętnie
opuściłyby już Kesrith i schroniły się bezpiecznie wśród swoich, w
regulskiej
przestrzeni.
Hulagh jednak wezwał kilka z nich do swego gabinetu w Nomie i po
wyjściu stamtąd

młode uśmiechały się do ludzi oraz okazywały im wielką uprzejmość,
czując
potężny strach
przed bałem.
Dopóki nie nadciągnęły burze i nie wróciły dusei.
Raporty dotarły najpierw ze stacji uzdatniania wody. Grupa Galeya
poinformowała
Kwiat, że z wyżyn nadciągają wielkie grupy zwierząt. Statek
potwierdził ten
meldunek i
przekazał wiadomość biologom, a przez to również i Stavrosowi.
Ten wprowadził swój ślizg w szyny, które prowadziły na przeciwległą
stronę Nomu,
po czym pomknął, zmieniając kilka razy tor, na pomost obserwacyjny.
Tam
wyprowadził
ślizg z torów, przeszedł na sterowanie ręczne i wyjechał przez drzwi
w wiatr o
gryzącej woni.
Zbliżała się czerwona ławica chmur, a tam, wokół całego widocznego
horyzontu,
siedziały dusei.
Przeszył go deszcz, który nie miał nic wspólnego z wiatrem czy
ostrym aromatem
kesrithańskich deszczów. Siedział na ślizgu. Wicher smagał jego
rzadkie włosy.
Widział
Kwiat przycupnięty na wzgórzu, odległą stację uzdatniania wody, a
także wehikuły
szukające
pośpiesznie schronienia przed nadciągającą burzą i samoloty gnające
ku
prowizorycznym
lotniskom, zanim zdąży ona w nie uderzyć. Będzie cudem, jeśli załogom
uda się
zabezpieczyć
je na czas. Zacisnął pięści z wściekłości. Przewidywał, że dojdzie do
uszkodzeń.
Kesrithańskie wiatry uniosą maszyny w górę i będą nimi ciskać po
lądowisku jak
zabawkami,
a był to ludzki sprzęt, drogi i niemożliwy do zastąpienia.
Przełączył się na długość fali Kwiatu i usłyszał płynące ze statku
gorączkowe
instrukcje. Załoga ostrzegała samoloty przed lądowaniem, szukała
możliwości
wyznaczenia
dla nich omijających burzę tras ku tymczasowym lądowiskom w innym
miejscu.
Stavros
przyglądał się, jak błyskawice oświetlały chmury, które mnożyły się i
rozrastały, gnając
naprzód z przerażającą szybkością, oświetlone czerwonym blaskiem
Arain.
Dusei zaś siedziały w nie kończących się szeregach i obserwowały to,
pełniąc swą
straż. Zaczął padać deszcz.
Stavros zadrżał, gdy pierwsze krople zmoczyły dziób ślizgu. Nie było
to miejsce,
w
którym bezpiecznie było siedzieć w metalowym zamknięciu, podczas gdy
nad głową
uderzały
błyskawice. Cofnął się, otworzył drzwi, wjechał do Nomu i zamknął

wejście za
sobą, wciąż
słyszac dobiegający z Kwiatu jazgot. Na jego receptorze widoczne były
przekazy
radaru
meteorologicznego, ukazujące półkole burzy zaciskające się wokół
brzegu morza
oraz
samego miasta.
Kwiat - zaczął nadawać, przerywając prowadzone przez statek rozmowy.
- Kwiat:
Stavros.
Potwierdzili odbiór - słaby, metaliczny dźwięk, który przerywały
zakłócenia.
Kwiat, dusei, dusei...
- Zauważyliśmy je, sir. Niestety jesteśmy zajęci...
Przerwał im ponownie: Kwiat, odpędźcie dusei. Rozproście je i
odpędźcie.
Potwierdzili odbiór rozkazu. Stavros siedział w ślizgu, czując się,
jakby
stracił rozum,
jakby opuścił go wszelki rozsadek. Niewątpliwie na Kwiecie sądzili,
że tak
właśnie było.
Niemniej złowieszcze napięcie unoszące się w powietrzu nie
ustępowało. Poczul
dreszcze.
Nie mógł znieść wrażenia obecności dusei, które przyglądały się,
siedząc na
krawędzi burzy.
Odpowiedzialne za nią?
Nie chciał w to uwierzyć, lecz mimo to, ogarnięty paniką, odciągnął
Kwiat od
jego
zajęć, by statek załatwił się z nimi. Słyszał, jak członkowie jego
załogi
dyskutują nad tym
zadaniem. Byli zbyt mądzy, by debatować nad jego sensownością, gdy
Stavros mógł
ich
słyszeć. Siedział, czując że pokrywa go gęsia skórka. Niemal zaczął
dzwonić
zębami.
Jestem rozdygotanym, chorowitym starcem - pomyślał - który zbyt długo
przebywał
wśród obcych.
Mógł odwołać własny rozkaz, ponownie włączyć się na ich falę i kazać
im zająć
się
ważniejszymi sprawami. Nie potrafił jednak uwolnić się od strachu
przed dusei.
Wszystkie ekrany pokryły zakłócenia, które nie ustępowały. Nie leżało
już w jego
mocy połączenie się z kimkolwiek. W jego receptorach rozbrzmiała
przenikliwa,
dręcząca
uszy nuta, która szybko wyszła poza zasięg słyszalności. Stavros
wyłączył moc
szybkim,
rozpaczliwym gestem. Ogarnął go nagle strach, że ślizg mógł ulec
uszkodzeniu, a
on sam
znaleźć się w pułapce, niezdolny się poruszyć ani wezwać pomocy.
Obserwował, poprzez zasłone deszczu omywającą szkło, jak szereg dusei

zaczął się
załamywać. Zwierzęta rozpierzchły się. Mimo to Stavros nie przestawał
drzeć,
przerażony,
gdyż ujrzał, że wiele z nich pognało nie w kierunku wzgórz, lecz ku
miastu, by
wkroczyć na
jego ulice, gdzie dusei nie zwykły przychodzić.
I zaatakować.
Zakłócenia nie znikwały.
W megafonie zabrzmiał regulski głos, zniekształcony przez nie do tego
stopnia,
że nie
można było zrozumieć słów. Urządzenia głośnikowe włączały się i
wyłączały
sporadycznie.
Grąd uderzał głośno w okna, wstrząsając nimi groźnie. Stavros
pośpiesznie
spróbował
opuścić osłony przeciwburzowe na pomoście obserwacyjnym, te jednak
nie
zadziałały. Wpadł
na pomysł, by przełączyć ślizg na akumulatory. W ten sposób udało mu
się skłonić
go do
działania, lecz ekrany nadal były martwe. Gdzieś rozległ się trzask,
ciężkie
uderzenie
spadającego na podłogę szkła plastycznego. Przez korytarze Nomu
przemknęły wiatr
i zapach
deszczu.
Stavros cofnął ślizg, spróbował wprowadzić go w tory, lecz pomylił
ciąg kodowy.
Zaczął od nowa.
Udało się. Oddalił się stamtąd pośpiesznie. Gdy minął róg, ujrzał że
korytarz
pełen
jest szczątków. Pozbawione osłon okna leżały na dywanie u jego końca,
zasłony
zaś
trzepotały na wietrze, powyrywane z ram. Regulskie młode kulily się
ze strachu w
jego
wnętrzu. Pozbawiony ekranu, nie mógł się z nimi porozumieć. Otoczyły
go ciasno,
zadając
mu pytania. Poszukiwały jakiegoś starszego, choćby i człowieka, który
udzieliłby
im rady.
Przepchnął pomiędzy nimi ślizg i skierował się ku prowadzącej w dół
rampie,
która
poprowadziła go na bezpieczniejszą stronę budynku, gdzie znajdowały
się
gabinety.
Urządzenia głośnikowe nie przestawały trzeszczeć. Stwierdził, że
gabinet Hulagha
jest
otwarty, wprowadził z trudnością pojazd do środka i znalazł tam swego
baia,
który
gorączkowo usiłował zamknąć osłony przeciwburzowe.
Na zewnątrz znajdował się dus. Stał na dwóch łapach, oparty o cienkie

szkło
plastyczne, które uginało się i drżało pod naciskiem drapiących je pazurów.
Hulagh cofnął swój ślizg, rozpaczliwie manipulując urządzeniami kontrolnymi.
Stavros siedział nieruchomo, z przerażeniem przypatrując się atakowi.
W Nomie
nie było ani
jednych drzwi, które by działały. Jeśli zwierzęta wedrą się do środka, nie będą mogli uczynić właściwie nic. Okna drżały.
- Pistolet! - krzyknął do Hulagha, mając nadzieję, że ten zrozumie. - Pistolet!
Wycofał się. Hulagh albo go zrozumiał, albo wpadł na ten sam pomysł. Ruszyli naprzód, tak szybko, jak pozwalały im na to ślizgi. Hulagh okrążył biurko, znalazł pistolet i ujął go w drżące dłonie.
Dus jednak umknął. Brązowa, powłócząca łapami postać zniknęła szybko w strugach deszczu po drugiej stronie placu. Były tam też inne, niewyraźne, brązowe kształty. Zebrały się w grupę i ruszyły naprzód, przepychając się powoli i nerwowo, jak gdyby zapomniały, o co im chodziło. Wreszcie zniknęły w oddali na ulicach miasta.
Z czasem deszcz osłabł, pozostawiając jedynie zraszane kroplami kałuże. Osłony przeciwburzowe zadziałały wszystkie jednocześnie, burza się już jednak skończyła.
Urządzenia głośnikowe także odzyskały sprawność. Popłynął z nich nieustanny jazgot instrukcji. Obraz na ekranach Stavrosa odzyskał klarowność.
- Stavros, Stavros, czy pan mnie słyszy?
Wyraźnie - odpowiedział. - Bardzo wyraźnie.
Przerwał natychmiast połączenie, gdyż przed oczyma zrobiło mu się czarno. Przez chwilę zadowolął się tym, że siedział nieruchomo i oddychał, czekając, aż uspokoi się przyspieszone bicie serca oraz szum w uszach.
Na piętrze uległo rozbiciu okno. Chyba są ranni - powiadomił Stavros Hulagha.
- Młode się tym zajmą.
Żaden z nich nie wspomniał o dusie. Kwiat wciąż usiłował go powiadomić o przebiegu swych operacji. Stavros słyszał, jak statek rozmawia z samolotami, które wylądowały, by uratować się przed burzą, kierując swych zaginionych poszukiwaczy z powrotem do domu, do miasta.
Jeden z samolotów odpowiedział. Dał się słyszeć ochrypły, przemawiający z silnym akcentem głos Hady Surag-gi.
- Jeśli łaska, jeśli łaska, chcę powrócić do misji, baiu Kwiatu, chcę powrócić do

poszukiwań.
Ludzki głos, również dobiegający z samolotu, zaklął i zażądał
wytłumaczenia
źródła
tych zakłóceń.
Stavros otarł twarz, wyłączył cały ten jazgot i spojrzał na baia.
- Nigdy za mojej tu władzy - zapewnił ten. - Nigdy, wielebny. -
Hulagh nacisnął
odpowiedni guzik i wezwał młode pełniące funkcję przybocznego.
Rozkazał
przynieść soi
oraz zapiski, przeklinając tępotę młodych. Oddychał alarmująco
szybko. Upłynęło
kilka
chwil, zanim zdołał odzyskać panowanie nad sobą. - Te zwierzęta
poszalały -
powiedział.
Ich świat - odparł Stavros. - Ich, przed mri.
Zjawiła się soi, którą przyniosło młode tak podniecone, że kubki
tańczyły po
tacy.
Stavros wypił swój napój nie posłodzony. Z radością przywitał jego
ciepło w swym
przemarzniętym brzuchu.
Wreszcie zdobył się na odwagę, by dotknąć urządzeń kontrolnych i
ponownie
odsunąć
osłony przeciwburzowe. W chwili, gdy to robił, przypomniał sobie o
zwierzęciu,
plac był
jednak pusty. Z pewnością żadni regule ani ludzie nie wyjdą na
zewnątrz, dopóki
nie będzie
wiadomo, dokąd odeszły dusei.
Miał wrażenie, że zawsze odtąd jego koszmary będzie nawiedzało
widziadło, które
zaatakowało okno! Jeśli regule miewali złe sny, z pewnością to samo
dotyczyło
baia.
- Jestem bardzo stary - odezwał się Hulagh gderliwym tonem. - Za
stary na
podobne
przeżycia, baiu Stavrosie. Regule, którzy objęli w posiadanie ten
świat, byli
szaleni. - Popił
łyk soi. - Mri panowali nad tymi bestiami. Teraz nikt tego nie robi.
Można wybudować bariery - odparł Stavros. - Potrafimy tego dokonać.
Hulagh milczał dłuższy czas. Wypił większą część zawartości kubka
soi. Jego
nozdrza
poruszały się szybko. Wreszcie wydał z siebie westchnienie i zwrócił
ślizg w
stronę okna.
- Holn - powiedział.
Wielebny?
- Holn ukryła dane. Nie pytałem ich, a oni nic mi nie powiedzieli.
Teraz to
wiem. -
Jego nozdrza poruszały się, wciągając do płuc potężne oddechy. - Baiu
Stavrosie,
obaj nie
pomyśleliśmy o zadaniu właściwych pytań. Otóż, otóż baiu Stavrosie,
przekazano
nam obu

jedynie fragmenty tego, co powinniśmy wiedzieć o Kesrith. Obaj mamy trudności.
Mamy też
wspólnego wroga, baiu Stavrosie.
Holn.
- Holn - potwierdził Hulagh. - Okazali się sprytni, ludzka wielebność, a ja nie będę w stanie stawić czoła gniewowi mojej doch, jeśli powrócę zrujnowany. Statek, sprzęt, wszystko, wielebny Stavrosie. Straciłem wszystko. Holn jednak oszukała również pana.
Baiu Hulaghu, miał pan pewien cel w przekazaniu mi tej informacji.
- Fortuna doch Alagn - odparł Hulagh - znajduje się tutaj, wraz ze mną i tymi ocalonymi młodymi. Nie zamierzam wrócić, okryty hańbą, na ludzkim statku.
Zawrzemy umowę.
Sojusz, wielebny?
- Sojusz, baiu Stavrosie. Handel. Wymiana. Pomysły... Zemsta. Stavros spojrział w ciemne, lśniące oczy swego rozmówcy. Za Kesrith rozciągają się terytoria, które trzeba zbadać.
- Najpierw należy utrzymać Kesrith - zauważył Hulagh.
Tak, jak utrzymywali ją Holn i mri. Korzystając z jej zasobów. Nawet z dusei.
Nawet z nich - odpowiedział Stavros.
Zaczął wyglądać przez okno na pokryte kłębiącymi się chmurami niebo. Ujrzał ruiny portu oraz deszcz i zastanowił się nad tym, jakimi zasobami mogą dysponować. Po raz pierwszy w jego nadziejach pojawiła się nuta zwątpienia. Gdy zaciskał powieki, wciąż widział bestię u okna, bezrozumną i nieposkromioną niczym żywioly. Nienawidził tych zwierząt. Być może to uczucie wzmacniał jeszcze fakt, że były one pozbawione rozumu i, niczym burza, reprezentowały pierwotne moce.
Dusei były siłą wroga wszystkiemu, co regulskie i kiluwariskie. Stanowiły jednak część Kesrith, której nie można było ingerować ani zniszczyć. Świat ten był kombinacją przypadkowo dobranych składników, które - jak przewidywał - od tej chwili nie znajdowały się już pod kontrolą George'a Stavrosa. Utracili panowanie nad sytuacją. Dzielił Kesrith ze zwierzętami i regulami. Zacisnął dłonie na urządzeniach kontrolnych i ponownie włączył się na falę Kwiatu.
Usłyszał głosy dobiegające z samolotów poszukiwawczych, które po raz kolejny wyruszyły na swą powtarzającą się trasę, usiłując odnaleźć jedną zaginioną osobę na całym tym pustkowiu, gdzie krążyły oszalałe dusei, a burze wstrząsały gwałtownie ziemią.
Omam nie nakazał im przerwania poszukiwań.

Wydał już jednak Kwiatowi wystarczająco wiele irracjonalnych rozkazów. Nie poruszył się. Ujrzał, jak jeden z samolotów zatoczył krąg ponad ruinami edunu i poleciał dalej na zachód - punkcik, który szybko zniknął w delikatnej mgiele. Rozdział 23

Melein wreszcie zasnęła. Niun przetarł zmęczone oczy, położył sobie ciężkie metalowe jajo na kolanach i oparł głowę o ciepły, poruszający się w rytm oddechów bok dusa. Duncan leżał rozciągnięty na piasku, spoczywając na brzuchu. Jego prowizoryczne, postrzępione szaty nie mogły zapewnić mu wiele osłony przed zadrapaniami wywołanymi tarciem piasku. Jego skóra, naga powyżej cholewek butów, była pocięta i poparzona przez słońce. Z oczu, których nie chroniła zasłona, a ich bólu nie łagodziła migotka, ciekły łzy, przecinające smugami nigdy nie znikającą warstewkę pyłu. Wyglądał jak dus, którego ogarnęło miuk.

Duncan był w tej chwili wyczerpany i nie mógł sprawić im żadnych kłopotów. Niun zauważył, że na skale przysiadł jo. Jego dostosowany do luinów kamuflaż był odrobinę zbyt ciemny na czerwonym piaskowcu, do którego przyczepiał się przez najgorętszą część dnia w poszukiwaniu cienia. Jego nazwa znaczyła „imitator”. Było to całkowicie nieszkodliwe stworzenie. Czatowało na węże, które stanowiły jego naturalny pokarm. Jo nie był złym towarzyszem dla obozujących.

Niun zaczął drzemać nad swym skarbem, który otoczył ciasno ramionami. Oparł głowę o dusa. Wreszcie, skoro Melein już się położyła, uspokoił się na tyle, by móc na chwilę przysnąć. Zanim zatrzymali się w tym schronieniu, dziewczyna omal nie zemdlała. Dźwigała zbyt wielki ciężar i cierpiała ból większy niż chciała przyznać. Oddaliła się od nich, szukając odosobnionego miejsca pomiędzy skałami. Zabrała ze sobą tkaninę podartą na długie paski.

- Myślę, że to pomoże mojemu bokowi - stwierdziła. Ponieważ nie mieli kath'en czy kel'en, która by ją obsłużyła, Melein zrobiła to sama. Niun obawiał się bardzo, że jej żebra są złamane, a przynajmniej pęknięte. Martwił się o nią. Odczuwał

głęboki, zimny
strach, który
nie chciał go opuścić.
Melein jednak wróciła, przyciskając dłoń do boku, uśmiechnęła się z
wysiłkiem i
oznajmiła, że czuje się trochę lepiej i że sądzi, iż zdoła zasnąć.
Napięcie w
trzewiach Niuna
złagodniało, gdy dostrzegł, że rzeczywiście zasnęła i jej ból jest
mniejszy.
Strach jednak nie chciał odejść.
Tolerował obecność Duncana. Wszystko, co mógłby on ewentualnie mu
zrobić,
wzbudzało w nim lęk znacznie mniejszy od obaw, jakie czuł z powodu
Melein. Bał
się, że ja
straci i zakończy życie sam. Ostatni mri.
Śnił mu się edun, jego rozpadające się, ogarnięte pożogą wieże.
Obudził się,
przyciskając do siebie gładki kształt pan'en, ogarnięty przerażeniem,
że on
również opada w
Mrok.
Siedział jednak na piasku ze spoczywającym nieruchomo dusem za
plecami. Jo,
pikując zgrabnie, schwytał jaszczurkę i zaniósł ją na swą skalną
grzędę. Uczepił
się jej i
zaczął polykać zdobycz kawałek po kawałku, wykonując drobne, skrzętne
ruchy.
Niun
postawił pan'en obok siebie tak, by nieustannie czuć jego dotyk, po
czym oparł
głowę o dusa.
Ponownie pograżył się w drzemce. Obudził się, gdy ciepło zaczęło mu
doskwierać.
Spojrzał
na posuwającą się naprzód linię światła słonecznego, która wpełzła na
Duncana, i
ujrzał, że
sięga mu ona już do pasa. Blask padał na nagą skórę jego kolana oraz
dłoni.
Człowiek nie
poruszył się.
- Duncanie - odezwał się Niun. Nie spotkał się z żadną reakcją.
Ruszył się z
niechęcią
z miejsca, pochylił do przodu i potrząsnął człowiekiem. - Duncanie.
Brazowe oczy spojrzały na niego, zdezorientowane i oszołomione od
gorąca.
- Słońce, głupi tsi'mri, słońce. Przenieś się w cień.
Duncan przeszedł, powłócząc nogami, w inne miejsce i ponownie osunął
się na
ziemię. Zerwał zasłonę i położył nagą twarz na chłodniejszym piasku.
Jego
powieki
zamrugały. W oczach, gdy Niun wrócił już na miejsce, pojawił się
wyraz rozsądku.
- Czy jesteśmy gotowi do wyruszenia w drogę? - zapytał słabym głosem.
- Nie. Śpij.
Duncan uniósł głowę i spojrzał w drugą stronę, na Melein, po czym
położył się
ponownie, z twarzą zwróconą ku Niunowi.
- Zapewne - powiedział słabym szeptem - gdzieś na Kesrith są już moi

współbracia.

Ona potrzebuje pomocy medycznej. Wiesz o tym. Gdybyśmy byli pewni, że ci na górze to ludzie, moglibyśmy nawiązać kontakt z samolotem. Posłuchaj: wojna się skończyła.

Nie sądzę, byś znał nas wystarczająco dobrze, by w to uwierzyć, ale my na tym poprzestaniemy.

Nie pragniemy żadnej zemsty ani dalszej wojny. Chodź ze mną.

Skontaktuj się z

moimi

współbraćmi. Ona otrzyma pomoc. I nie będzie żadnego odwetu. Żadnego. Niun słuchał cierpliwie tych słów. Był przekonany, że Duncan wierzy w to, co

mówi.

- Być może to nawet jest prawda - powiedział. - Ale ona nigdy się na to nie zgodzi.

- W takim razie umrze. A gdyby udzielono jej pomocy...

- Jesteśmy mri. Nie przyjmujemy żadnych lekarstw poza naszymi

własnymi. Zrobiła

wszystko, co można uczynić zgodnie z naszymi zwyczajami. Czy obcy

dotykać?

Nie. Żyjemy albo umieramy, zdrowiejemy albo nie zdrowiejemy. - Niun

wzruszył

ramionami.

- Być może nasz sposób postępowania nie jest zbyt mądry. Czasami

odnosiłem takie

wrażenie. Jesteśmy jednak ostatni i będziemy się trzymać zwyczajów,

których

przestrzegali

nasi przodkowie przed nami. Teraz nic innego nie ma już sensu.

Zamyślił się nad tym, jak zgodnie z planem ułożonym przez Melein

odnieśli to

ostatnie małe zwycięstwo nad tsi'mri - zabrali dla siebie świętość i

historię

swego rodzaju.

Jego palce przebiegały po gładkiej powłoce pan'en, - które trzymał

przy sobie.

- Złamałem dwie tradycje - przyznał wreszcie. - Wziąłem cię do

niewoli i

dźwigałem

ciężary. Ale w sprawie honoru she'pan nie pójdę na kompromis. Nie.

Nie wierzę w

waszych

doktorów. Nie wierzę w wasz lud i w wasze zwyczaje. One nie są dla

nas.

Duncan przyglądał mu się długo z poważną miną.

- Nawet żeby ocalić życie?

- Nawet po to.

- Jeśli wrócę do moich pobratymców - powiedział na koniec Duncan -

dopilnuję, by

się dowiedzieli, co uczynili regule tej nocy w porcie. Nie wiem, czy

to

cokolwiek da. Zdaję

sobie sprawę, że nic się od tego nie zmieni na lepsze. Powinno się

jednak

powiedzieć prawdę.

Niun pochylił głowę na znak szacunku dla tego gestu.

- Regule - stwierdził - zabijają cię, by nie dopuścić do tego, byś o

tym wszystkim

opowiedział. Jeśli zaś masz nadzieję, że z tego powodu pozwolę ci opuścić nasze towarzystwo i udać się do nich, to muszę ci powiedzieć, że tego nie zrobię.

- Nie wierzę, byś wiedział, co oni zrobią - czy to twoi pobratymcy czy regule.

Duncan pograżył się od tej chwili w milczeniu, wpatrzony w pustkę. Wyglądał na bardzo wycieńczonego i zmęczonego. Potarł linię skrzepłej krwi przebiegającą po nieogolonej twarzy, po czym uspokoił się ponownie. Wydawało się jednak, że nie może zasnąć.

- Nie myśl o ucieczce - poradził mu Niun, któremu nie podobał się ten nastrój człowieka. - Nie próbuj tego. Obchodziłem się z tobą zbyt łagodnie. Niech ci się nie zdaje, że tak musi być.

Jego oczy - brązowe oczy tsi'mri o niepokojącym wyrazie - spojrzały w górę na niego.

Duncan podźwignął się do pozycji siedzącej. Poruszał się tak, jakby bolał go każdy mięsień. Podrapał się w głowę z grymasem cierpienia na twarzy.

- Wolałbym ocalić życie - powiedział. - Podobnie jak ty. Te słowa zabolowały Niuna. Były zbyt bliskie prawdy.

- Nie tylko to się liczy - powiedział.

- Wiem o tym - odrzekł Duncan. - Zawrzyjmy rozejm. Rozejm: pokój pomiędzy nami przynajmniej do chwili, gdy doprowadzisz ją w jakieś bezpieczne miejsce. Dopóki nie wyzdrowieje. Wiem, że jesteś gotów dla niej zabić, ale wiem też, że w innej sytuacji możesz tego nie zrobić. Zdaję sobie sprawę, że bez względu na to, kim ona jest, jest dla ciebie kimś bardzo szczególnym.

- She'pan - odparł Niun - jest Matką Domu. Ona jest ostatnią z nich. Kel'en stanowi jedynie instrument wykonujący jej decyzje. Nie mogę składać żadnych obietnic oprócz tych, które dotyczą moich postanowień.

- Czy nie może być następnego pokolenia? - zapytał nagle Duncan w swej niewinności. Niun poczuł się zawstydzony, nie oburzył się jednak. - Czy nie moglibyście... gdyby sprawę wyglądały inaczej... - ciągnął człowiek.

- Jesteśmy ze sobą spokrewnieni, a poza tym jej kasta nie zawiera związków - odpowiedział cicho. Człowiek skłonił go do wyjaśnienia tego, czego mri nigdy nie wyjawiali obcym, była to jednak tylko wiedza Kel i zdradzanie tego nie było zabronione.

Ponownie potwierdzenie rzeczy, które zawsze były stałe i niezmiennie, dodało mu

odwagi. -
Kath'en
albo kel'en mogłyby urodzić mi dzieci dla niej, ale my nie mamy już
żadnej. Dla
nas nie ma
innej drogi. Albo przetrwamy tacy, jacy byliśmy zawsze, albo nie uda
się nam
przetrwać.
Jesteśmy mri, a to coś więcej niż nazwa gatunku, Duncanie. To bardzo,
bardzo
stary sposób
życia. To nasz sposób. My się nie zmienimy.
- Nie chcę stać się przyczyną - odpowiedział Duncan - dokończenia
dzieła reguli.
Zostanę z wami. Dokonałem już jednej próby. Być może zrobię to
jeszcze, może
kiedyś, ale
tak, by nie wyrządzić nikomu krzywdy, ani jej, ani tobie. Mam czas.
Mam mnóstwo
czasu.
- Ale my nie mamy - odparł Niun. Z nagłym skurczem strachu pomyślał,
że Duncan,
mądrzejszy od niego pod pewnymi względami - jako że ludzcy kel'ein
byli w stanie
przekraczać granice kast - podejrzewał, że Melein nie wyżyje.
Korespondowało to
z lękiem w
jego własnym sercu. Spojrzał na nią, by się przekonać, jak się czuje.
Wciąż
spała. Jej
regularny oddech uspokoił go nieco.
- Jeśli będzie miała czas i spokój - powiedział Duncan - to może
wyzdrowieje.
- Zgadzam się na twój rozejm - oznajmił Niun. Straszliwie znużony,
odwiązał swą
zasłonę i zamocował sobie koniec mezu na ramieniu, odsłaniając twarz
przed
człowiekiem.
Było to trudne i zawstydzające. Nigdy nie pokazał jej żadnemu
tsi'mri, tego
jednak wziął
sobie na sojusznika, choćby i tymczasowego, i zgodnie z wszelką
sprawiedliwością
zasługiwał on na to, by ujrzeć jego prawdziwe oblicze.
Człowiek przypatrywał mu się długo, aż wreszcie poczucie zawstydzenia
stało się
ostre i Niun uchylił się przed jego spojrzeniem.
- Mez jest koniecznością w gorącym, suchym klimacie - powiedział -
ale ja nie
wstydę się patrzeć ci w twarz. Pomiędzy nami mez nie jest konieczna.
Przycisnęła swe ciało do pan'en oraz do masywnej miękkości dusa i
spróbował
odpocząć, korzystając z tej chwili spokoju, gdyż z nadejściem
wieczoru, który
przyniesie
chłód i osłoni ich przed oczyma ścigających, mieli ruszyć w drogę.
Regule z
pewnością byli
przekonani, że o tej porze nawet mri nie odważyłyby się wspinać po
urwiskach.
Dobiegł do nich odległy dźwięk samolotu, przypominający o obecności
obcych w
okolicach Sil'athen. Niun usłyszał go i zerwał się na nogi, by
wysłuchać się w

niego dokładniej
i przekonać się jak blisko lub jak daleko znajduje się maszyna.
Melein nie
spała. Również
Duncan poruszył się, spoglądając natychmiast w kierunku, z którego
dochodził
dźwięk.
Był wieczór. Kolumny, oświetlone płonącym blaskiem zmierzchu,
przybrały barwę
czerwieni. Pomiędzy nimi widoczna była Arain - złowieszczy,
szkarłatny dysk,
falujący pod
wpływem bijącego z piasków gorąca.
Melein spróbowała się podnieść. Niun szybko wyciągnął do niej rękę,
by służyć
jej
pomocą. Nie była już zbyt dumna a by z niej nie skorzystać. Spojrzał
na jej
wychudłą twarz i
pomyślał o własnym brzemieniu, którego nie mógł porzucić. Przygniotło
go
poczucie
bezzadności. Nie był w stanie jej pomóc.
- Musimy ruszać w drogę - powiedziała. - Musimy zejść z powrotem do
Sil'athen.
Nie
znam stąd żadnego innego wyjścia, ale te samoloty... - Jej twarz
skurczyła się w
wyrazie
gniewu i frustracji. - Obserwują Sil'athen. Sądzą, że tam właśnie się
kryjemy...
i jeśli wyśła
pieszych poszukiwaczy...
- Mam nadzieję, że tak zrobią - odparł Niun. - To przyniosłoby mi
satysfakcję.
Przypomniał sobie Duncana i ucieszył się, że mówi w hal'ari, w którym
Melein
przemówiła do niego. Było jednak całkiem prawdopodobne, że mieli do
czynienia z
regulami,
którzy nie będą ich ścigać na piechotę.
- Zejście w dół... - zaczęła -... myślę, że najlepiej będzie wyruszyć
w ostatnim
świecie
wieczoru, byśmy widzieli drogę przed sobą. Księżycy pokażą się
dopiero w jakiś
czas
później. Da nam to pewien okres ciemności, podczas którego będziemy
mogli
pokonać
otwartą przestrzeń na początku drogi.
- To najlepsze, co możemy zrobić - zgodził się. - Zanim ruszymy,
pożyjemy się i
napijemy. Możemy nie mieć następnej możliwości postoju.
Myśl o tym, ile podobna droga będzie kosztowała Melein, ciążyła mu
okrutnym
brzemieniem.
- Duncanie - odezwał się cicho, gdy zjedli wspólnie posiłek, obaj z
odsłoniętymi
twarzami. - Nie będę w stanie zrobić nic więcej niż dźwigać to, co
muszę
dźwigać. Podczas
zejścia...
- Pomogę jej - zgodził się Duncan.

- W dół jest łatwiej - wtraciła się Melein i popatrzyła krzywo na Duncana, jak gdyby ich wzajemne porozumienie nie podobało się jej w najmniejszym stopniu. Zjedli już resztki żywności, którą zabrali ze sobą. Od tej chwili będą musieli polować. Będzie też trzeba szybko znaleźć wodę, a w tej okolicy luiny nie występowały zbyt często. Niun wybiegł myślą przed siebie, ku tym rzeczom. Czekają ich nieustające trudności, przyjemniejsze jednak od tych, którym będą musieli stawić czoło natychmiast. Ruszyli w kierunku szlaku, którym przyszli. Gdy wreszcie stanęli nad tą głęboką przepaścią, mroczną i nierealną w przygasającym świetle i przechodzącą w dole w czarny cień, Niun mocno przycisnął do siebie pan'en. Obawiał się tego zejścia nawet dla siebie. Gdy pomyślał o Melein, ogarnął go chłód. Jeśli spadnie - chciał ostrzec Duncana, lecz pohańbienie niewielkiego zaufania, jakie nawiązało się pomiędzy nimi, nic by nie dało, a zresztą sądził, że człowiek z pewnością zna jego zamiary. Duncan odwzajemnił spojrzenie Niuna, w zrozumiały sposób akceptując odpowiedzialność, jaką mu powierzono.

- Idź pierwszy - rozkazał mu Niun. Człowiek założył sobie na twarz powiewającą za nim mez i przywiązał ją pewnie, tak samo jak uczynił to Niun ze swoją. Następnie postawił ostrożnie stopy na prowadzącym w dół szlaku i wyciągnął rękę w górę, ku Melein.

- Niunie - powiedziała ta, spoglądając na niego z wyraźnym niepokojem. Po raz pierwszy okazała strach, gdyż miała powierzyć swe bezpieczeństwo człowiekowi, podczas gdy już cierpiała wielki ból. Następnie, z ręką przyciśniętą do boku, wyciągnęła palce ku dłoni Duncana i ostrożnie, bardzo ostrożnie, postawiła stopę na prowadzącym w dół szlaku. Zaczęła schodzić. Ręka człowieka pomagała jej utrzymać równowagę. Duncan stawiał mocno stopy, gdzie tylko mógł znaleźć dla nich oparcie. Jego wyciągnięte ramię podtrzymywało ją mocno na wypadek, gdyby się pośliznęła. Schodzili w dół krótkimi etapami. Niun stał, trzymając w rękach zimny i nie przynoszący pociechy ciężar pan'en i przyglądał się, jak zniknęli

razem w
cieniu.
Dusei czekały za nim, przestępując nerwowo z nogi na nogę.
Nagle jakiś dźwięk, dobiegający z tyłu, zaatakował jego słuch.
Był to samolot, mknący tuż nad kolumnami.
Złapał za uchwyt pan'en, co było jedynym sposobem na to, by nieść je
w dół,
syknał
na dusei i zaczął schodzić, bojąc się, że sprawi, iż ich zauważą,
bądź w swym
pośpiechu
ześlizgnie się ze zbocza i spadnie na Melein i Duncana.
Samolot przeleciał wprost nad jego głową. Potężny ryk odbił się echem
od wąskich
ścian. Niun skulił się przy ziemi, oparty o skałę. Drżał z wysiłku,
jakiego
wymagało
utrzymanie podobnej pozycji na tym stoku. Kamyki osuwały się spod
jego
wysuniętej na
zewnątrz stopy. Gdy samolot zniknął z pola widzenia, podjął ryzyko
opuszczenia
się w dół o
kilka długości ciała. Skrył się w cieniu. Wielkie cielska dusei
podażały za nim.
Zwierzęta
podzielały jego strach. Nadawały ku niemu fale niepokoju, pod wpływem
którego
zbierało
mu się na mdłości. Zaczął myśleć, że nie zdoła utrzymać pan'en. Miał
wrażenie,
że uchwyt
przeciął mu ciało aż do kości. Gdy pokonał jeszcze pewien odcinek,
nie mógł już
czuć wiele
ból, a jedynie narastające odrętwienie palców. Przestał nad nimi
panować. Oparł
się mocno
o skałę i przełożył ciężar do drugiej ręki, odwracając całą swą
pozycję na
zboczu. Z góry
spadł na niego deszcz kamyków i piasku osuwających się spod pazurów
dusei.
Znajdowali się
teraz w takim miejscu, że nie mogli się zatrzymać. Osunął się w dół w
rozpaczliwym
ześlizgu, aż wreszcie skrył się w najgłębszej ciemności.
W miejscu postoju doścignął Duncana i Melein. Twarz człowieka
zwróciła się w
górze
ku niemu w tym słabiutkim świetle. Melein nadal trzymała się jego
ręki, oparta
na moment o
głaz.
Po chwili ruszyła niepewnie naprzód, wspierając się mocno na
Duncanie. Niun
stanał
w bardziej równym miejscu, które zwolnili, oparł się mocno, by
utrzymać dźwigany
przez
siebie ciężar, i czekał w tej niewygodnej pozycji, aby zatrzymać
dusei, dopóki
Melein nie
zejdzie bezpiecznie na dół. Gdy nadeszły i otarły się o niego

barkami,
powstrzymał je
spokojnym, intensywnym wysiłkiem woli, nakazując im nie ruszać się,
być cicho,
zatrzymać
się. Były cierpliwe, nawet w tym niezręcznym stanie połączenia z jego
zmysłami.
Samolot przeleciał po raz kolejny. Jego światła zamrugały na ciemnym
niebie
ponad
nimi. Niun spojrział na niego, dygocząc z napięcia, pozostał jednak na
miejscu,
bezzradny i
coraz mocniej przeświadczony, że są zgubieni.
Z pewnością ich zauważono, w najgorszej z możliwych chwil i w
najgorszym z
możliwych miejsc.
Maszyna zatoczyła kolejny krąg.
Przełożył sobie pan'en z powrotem do prawej ręki i ruszył naprzód z
nadzieją,
rozpaczliwą nadzieją, że Melein i Duncan mieli wystarczająco wiele
czasu, gdyż -
o ile
pamiętał - po drodze nie było już żadnych miejsc, w których można by
się
zatrzymać. Nie
przestawał schodzić, choć buty ślizgały się mu po szlaku, uderzając o
kolejne
skały z siłą,
której jego zmęczone mięśnie nie były w stanie osłabić. Posuwał się
ciagle w
dół, aż wreszcie
przestał już niemal panować nad swym ruchem. Wypadł z ostatniego
zakrętu prosto
w piasek.
Siła uderzenia przewróciła go na jedno kolano.
Dusei przybyły za nim. Ich złączeniu z urwiska towarzyszyło mnóstwo
drapania
pazurami oraz rozrzucania piasku. Wreszcie dotarły bezpiecznie na
dół.
Siedziała tam Melein - jasny kłębuszek szat pośród cienia. Duncan
klęczał przy
niej.
Jedną dłoń trzymała przyciśniętą do warg, a drugą do boku. Jej szaty
były
splamione krwią.
Niun opadł na kolana obok niej, trzymając w ramionach pan'en. Nie
mogła opanować
kaszlu, który starała się powstrzymać swą zasłoną. Popłynęła krew.
Gdy to
ujrzał, migotki
przesłoniły mu oczy, oślepiając go. Drżał, nic przez chwilę nie
widząc. Potem
odzyskał
wzrok.
- To się zaczęło podczas zejścia - powiedział Duncan. - Chyba żebra
nie
wytrzymały.
Samolot zatoczył krąg nad szczytem rozpadliny.
Niun spojrział na niego ze ślepą wściekłością.
- Możesz odejść swobodnie - powiedział Duncanowi, po czym dźwignął
się na nogi,
pozwalając, by pan'en upadło na piasek. Spojrział po raz ostatni na
Melein. Oczy

miała
zamknięte, a twarz spokojną. Jej ciało spoczywało w ramionach
Duncana. Nie miała
nawet
sen'ena, który by się nią zaopiekował.
Zawołał ostrym głosem swe dusei i zaczął szybko iść w kierunku końca
małej
dolinki,
ku głównej kotlinie Sil'athen.
- Niunie! - krzyknął za nim Duncan.
Nie zareagował na to.
Ujrzał samolot unoszący się w powietrzu u końca doliny. Sięgnął do
sznurów na
końcu długich rękawów sigi i przywiązał je do ich miejsc u pasów na
odznaczenia,
na
barkach. Uwolnił w ten sposób ramiona od krępującej ruchy tkaniny.
Roztarł odcisnięte przez liny i znieczulone od dźwigania pan'en
dłonie, by
przywrócić
w nich życie.
Duncan zaczął biec, usiłując go doścignąć. Niun słyszał człowieka,
którym
wstrząsał
kaszel - natychmiastowa kara za podobną nieroztropność w rzadkim
powietrzu
Kesrith.
Ujrzał, że samolot wylądował na piasku. Na opuszczającej się w dół
rampie stał
regul. Dus
biegnący u boku Niuna wydał z siebie jękliwy ryk groźby. Dwa
pozostałe pognały w
różne
strony, by oskrzydlić przeciwnika. Była to typowa taktyka stosowana
przez dusei
na
polowaniu.
Ujrzał, że regul podniósł broń i za chwilę wystrzeli. Nie znajdował
się na linii
ognia,
gdy pistolet wypalił. Kiedy jednak sam oddał strzał, oczy miał czyste
i dłoń
pewną.
Przeciwnik osunął się na ziemię. Masywne cielsko drgało jeszcze.
Regule nie
umierali łatwo,
gdy postrzelono ich w tułów. W chwilę później rampa uniosła się,
przewracając
rannego.
Tchórz - przeklął Niun regulskiego lotnika.
Pognał między skały, szukając tam schronienia. Samolot wzbił się w
górze,
przeleciał
nad nim i oddalił ponownie. Niun znajdował się teraz na otwartej
przestrzeni, w
głównej
dolinie. Krażyło tu więcej maszyn.
Prędzej czy później go dopadną. Biegł pochylony między skałami, które
graniczyły
z
otwartymi piaskami. Ścigały go samoloty wyposażone w czujniki.
Wreszcie,
doprowadzony
do desperacji, stanął pewnie i zaczął strzelać do najbliższego z

nich. Kilka
pierwszych
strzałów nie przyniosło żadnego rezultatu. Później jednak maszyna
zaczęła mieć
trudności.
Zboczyła z trasy i zniknęła w wielkiej chmurze piasku w dolinie.
Nadleciały inne. Niebo pełne było ich huków. Przelatywały nisko i
oddalały się,
ostrzeżone losem poprzedniczki.
Biegł i odpoczywał. Powietrze nabrało posmaku miedzi wywołanego
nadmiarem
wysiłku w rozrzedzonej atmosferze. Niun nie widział już na tyle
wyraźnie, by móc
ostrzeliwać samoloty. Skały, wśród których się ukrywał, rozpryskiwały
się pod
wpływem
strzałów. Zachwiał się na nogach, gdy jeden z odłamków stał się
szrapnelem i
rozdarł mu
ramię. Popłynęła ciepła krew.
Światła tańczyły na urwiskach, czyniąc ukrycie się niemożliwym. Nie
miał zbyt
wielu
osłon, a ostrzał niszczył je wszystkie. Zaczął biec, przewrócił się,
dźwignął na
nogi i pognął w
kierunku następnej skały. Nie wiedział, co się stało z dusei. Ta
furia ognia i
światła nie była
ich sposobem walki.
Dolina zamieniła się w zgliszczca. Eksplozje obróciły stele i
naturalne formacje
w
perzynę. Była to ostateczna zemsta reguły na jego rodzaju. Zniszczyli
ostatnią
świętość Ludu,
a wraz z nią samą ziemię, na której się znajdowała, tak jak niszczyli
wszystko,
czego się
tknęli.
Bliskie chybiecie cisnęło nim na ziemię. Oszołomiony oraz oślepiiony
przez
migotki,
które chroniły jego oczy, podniósł się na nogi i znów zaczął biec.
Był już zbyt
udręczony, by
strzelać. Mógł tylko biec i biec, aż wreszcie stanie się łatwym
celem.
Samolot leciał tuż za nim. Zanurkował nisko. Podmuchał w górę
piach. Nagle
Niun z wyraźną i oślepiającą satysfakcją wpadł na pewien pomysł.
Skręcił w lewo,
w stronę
końca doliny, ku bardzo staremu miejscu znajdującemu się w pobliżu
nie widzących
oczu
Eddana, Lirana i Debasa, jego nauczycieli.
Używaj do walki terenu. Uczyni go swym sojusznikiem - mawiali mu
często. Słyszał
ich wyraźne, spokojne głosy przebijające się przez ryk samolotu.
Padł jak długi na ziemię. Samolot przemknął nad nim i zawisł w
powietrzu,
wzbijając
w górę piasek. Niun leżał zupełnie nieruchomo, gdy maszyna opuszczała

się na
ziemię,
oświetlając reflektorami powierzchnię, na której spoczywał.
Dotknęła gruntu. Ten eksplodował. Olbrzymi, jasny kształt uniósł się
w górę i
podźwignął samolot, chwytając go konwulsyjnymi ruchami płaszcza.
Ryjca i maszynę
ogarnęła chmura piasku. Ich walka wstrząsnęła ziemię. Niun przetoczył
się na bok
i próbował
uciekać, lecz krawędź płaszcza lub podmuch powietrza obalił go na
ziemię. Potem
nadszedł
następny wstrząs i Niun ujrzał, jak cały świat wylatuje w powietrze w
eksplozji
samolotu.
Później nastąpiła ciemność.
- Niunie!
Ktoś wołał do niego z tej ciemności. Nie był to znajomy głos któregoś
z braci,
lecz
mimo to skądś go znał.
Ponad nim rozbłysło światło. Poruszył kończynami, które były
zagrzebane w
piasku.
Usłyszał głos silników.
- Niunie!
Uniósł głowę i dźwignął się na nogi, które uginały się pod nim.
Ramieniem
osłonił
oczy przed światłem.
Czekał.
- Niunie! - to był głos Duncana, dobiegający od widocznej na tle
światał
sylwetki o
zamazanych zarysach. - Nie strzelaj. Niunie, mamy na pokładzie
Melein. Ona żyje,
Niunie.
Ten straszliwy szok odebrał mu zdolność myślenia. Jego umysł nie
funkcjonował
należycie. Niun omal nie upadł. W głowie odezwało mu się echo prawa
Kel,
przypominając,
że istnieje she'pan, której musi służyć i że nade wszystko nie może
zostawić jej
samej w
rękach obcych.
- Czego ode mnie chcesz? - krzyknął. Jego głos załamywał się z
wściekłości,
gniewu
na Duncana, zdradę i hańbę. - Duncanie, przypominam ci twoją
przysięgę...
- Chodź tu - powiedział człowiek. - Niunie, chodź z nami. Zapewniam
ci
bezpieczeństwo. Przysięga wciąż jest ważna.
Zawahał się, lecz siły go opuściły. Wykonał gest poddania się i
zaczął powoli
wlec się
w stronę światła, ku sylwetkom, które czekały na niego, wysokim i
należącym do
ludzi.
Lepsi przynajmniej oni niż regule.
Kącikiem oka dostrzegł ciemną, przysadzistą postać. Ujrzał ją,
zobaczył, że się

porusza, i pojął, że to zdrada.
Złapał as'ei, odwrócił się błyskawicznie i rzucił nimi. Dosięgnął go ogień. Nie zdążył poczuć piasku.
- Hada Surag-gi nie żyje - powiedział Galey. - Mri się trzymają. Duncan otarł twarz i tym samym ruchem zdjął z głowy tkaninę. Przejechał palcami mokre od potu włosy. Przeszedł na chwiejnych nogach przez ciasne wnętrze samolotu i przepchnął się obok medyka, który już dwukrotnie kazał mu siedzieć na miejscu.
Spoczął na pokładzie. Nie mógł stać pewnie w poruszającym się samolocie.
Spojrzał na dwoje spowitych w biel mri. Otaczała ich platanina rur oraz połączeń z monitorującymi urządzeniami automedu. Podtrzymywano ich życie w sposób, który wydałby się im wstrętny, gdyby o tym wiedzieli.
Będą jednak mieli szansę się dowiedzieć.
- Wyjdą z tego oboje - oznajmił medyk, po czym, spoglądając ze zmarszczonymi brwiami na pokryte prześcieradłem cielsko leżące z tyłu samolotu, dodał: - Ten regul był wyższym urzędnikiem z Nomu. Miał stosunki. Nie uniknie się pytań.
- Nie uniknie się pytań - powtórzył Duncan cichym głosem, po czym spojrzał na mri, zapominając o medyku. Siedział z podwiniętymi nogami. Wciąż miał na sobie wystrzępione, prowizoryczne szaty, jego myśli zaś przebywały gdzieś indziej. Wreszcie medyk zostawił go samego, by pomówić z załogą.
Jej członkowie nie rozmawiali z nim wiele, po pierwszej chwili radości wywołanej faktem, że odnaleźli go żywego. Być może odstraszył ich niezwykle wygląd człowieka, który wrócił żywy z pustyni Kesrith, przebywał w towarzystwie mri i z wielką gwałtownością upierał się, że posiada należący do nich skarb.
Dotknął czoła Melein i wygładził metaliczny brąz jej włosów.
Dostrzegł na monitorach stały puls, co upewniło go, że oboje żyją. Złociste oczy dziewczyny otworzyły się. Migotki cofnęły się powoli. Wydawało się, że bada ona dziwne otoczenie, które dostrzegała w ciągu krótkich chwil przytomności, odkrywa na nowo niezwykłość, wśród której odnaleźli schronienie. Była dziwnie spokojna, jak gdyby pogodziła się ze swą obecnością w tym miejscu. Duncan ujął jej długie, szczupłe palce w

dłoń.

Uścisnęła ją słabo.

- Z Niunem wszystko w porządku - poinformował ją. Nie był pewien, czy go

zrozumiała, gdyż nawet nie mrugnęła. - Tutaj jest przedmiot, o który ci chodziło

- dodał. Nie

spojrzała jednak w ową stronę. Zapewne wszystkie te troski były dla niej

odległe, gdyż oboje

znajdowali się pod silną narkozą.

- Kel'enie - szepnęła.

- She'pan? - odparł. Być może pomyliła go z Niunem.

- Dostaniemy statek - powiedziała - który zabierze nas z Kesrith.

- Dostaniecie - zapewnił ją. Doszedł do wniosku, że powiedział

prawdę.

Wojna się skończyła. Uwolnili się od reguli. Ludzki statek - na pewno jakiś się

znajdzie - będzie dla nich szansą. To było wszystko, o co mri

kiedykolwiek

prosili tsi'mri.

- Dostaniecie go - powtórzył. Ponownie zamknęła oczy.

- Shon'ai - szepnęła ze słabym, wymuszonym uśmiechem. Duncan nie znał tego

słowa, pomyślał jednak, że chciała wyrazić zgodę.

Pokład się pochylił. Schodzili do lądowania.

Powiadomił ją o tym.